Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Instruccions

per a l'organització i el funcionament dels centres educatius públics d'educació secundària

Curs 2008-2009

RESOLUCIÓ de 30 de juny de 2008 per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius públics d'educació secundària per al curs 2008-2009.

A fi d'establir els aspectes d'organització i funcionament i les orientacions generals per a l'aplicació pràctica de la normativa vigent en els aspectes didacticopedagògics, participatius i de gestió dels centres educatius públics d'educació secundària, i sens perjudici de les normatives específiques que regulen situacions particulars, en virtut de les atribucions conferides per l'article 16 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya,

Resolc:

1. Aprovar les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius públics d'educació secundària per al curs 2008-2009 en els termes establerts en aquesta Resolució.
2. Donar publicitat de les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius públics d'educació secundària per al curs 2008-2009 a www.gencat.cat/educacio
3. Que els directors i directores donin a conèixer el contingut de les instruccions als diferents sectors de la comunitat educativa.

Barcelona, 30 de juny de 2008

M. Dolors Rius i Benito
Secretària general

Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius públics d'educació secundària per al curs 2008-2009

I. Organització general del centre 7
1. Prioritats generals 7
2. Integració escolar i social de l'alumnat: el centre acollidor 8
2.1. Consolidar la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic 9
2.2. Fomentar l'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència 10
2.3. Promoure l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació 11
2.4. Coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre 11
2.5. Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència 12
2.6. Centre educatiu i entorn: l'educació comunitària 12
3. Atenció a les necessitats educatives de l'alumnat 14
3.1. Acció tutorial 14
3.2. Atenció a la diversitat en l'educació secundària obligatòria 16
3.3. Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials 26
3.4. Atenció a l'alumnat nouvingut 29
3.5. Procediment per a la incorporació d'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers 32
3.6. Atenció a l'alumnat que pateix malalties prolongades 34
3.7. Plans individuals i modificacions del currículum en les etapes postobligatòries 34
4. Projecte per a la millora de la qualitat dels centres educatius públics (PMQCE) 37
5. Programes educatius 38
5.1. Biblioteca escolar 39
5.2. Pla de llengües estrangeres 40
5.3. Programa de convivència i mediació escolar 41
6. Projectes d'innovació educativa 41
7. Avaluació de centre 41
8. Coordinació entre primària i secundària 43
9. Programació general anual del centre 43
10. Programacions didàctiques 44
II. Organització del currículum 46
11. Normativa d'aplicació 46
12. Educació secundària obligatòria 46
12.1. Assignació horària a les matèries 46
12.2. Llengua i literatura: lectures 46
12.3. Llengües estrangeres a l'ESO 47
12.4. Ciències de la naturalesa 47
12.5. Educació eticocívica 47
12.6. Currículum optatiu 47
12.7. Treballs de síntesi (1r, 2n i 3r d'ESO) 49
12.8. Projecte de recerca (4t curs) 49
12.9. Competències bàsiques 51
12.10. Organitzacions pròpies de centre 52
12.11. Avaluació d'alumnes de l'etapa d'ESO 53
12.12. Reclamacions motivades per les qualificacions de l'ESO 54
13. Batxillerat 55
13.1. Estructura del batxillerat 55
13.2. Configuració del currículum de l'alumnat 55
13.3. Matèries optatives 56
13.4. Lectures de les matèries de modalitat literatura catalana, literatura castellana i literatura universal 57
13.5. Lectures de les matèries comunes llengua catalana i literatura, i llengua castellana i literatura 57
13.6. Llengües estrangeres al batxillerat 58
13.7. Treball de recerca 58

13.8. Avaluació d'alumnes de batxillerat 59
13.9. Batxillerat en tres cursos 62
13.10. Incorporació d'alumnat al batxillerat 63
13.11. Canvis en el currículum de l'alumnat 66
13.12. Situacions derivades d'un canvi de centre o de règim d'estudis 67
13.13. Batxillerat en règim nocturn 67
13.14. Inscripcions extraordinàries i anul·lació de matrícula 68
13.15. Documentació acadèmica - Batxillerat 69
13.16. Reclamacions motivades per les qualificacions del batxillerat 69
14. Cicles formatius de formació professional específica 71
14.1. Organització general - FP 71
14.2. Desplegament del cicle formatiu - FP 77
14.3. El crèdit de formació en centres de treball (FCT) 78
14.4. Avaluació de l'FP 80
14.5. Qualificacions - FP 82
14.6. Repetició de crèdits - FP 84
14.7. Anul·lació de la matrícula - FP 85
14.8. Documentació acadèmica - FP 86
14.9. Accés a l'FP 87
14.10. Matriculació de l'alumnat provinent de les proves d'obtenció del títol de tècnic/a o tècnic/a superior 89
14.11. Incompatibilitats 89
14.12. Convalidacions - FP 89
14.13. Correspondència entre estudis de formació professional de grau superior i estudis universitaris 90
14.14. Informació a l'alumnat 90
14.15. Acreditació dels cicles formatius 91
15. Ensenyaments d'esports 92
15.1. Organització general - Esports 92
15.2. Aplicació dels preus públics dels ensenyaments d'esports 95
15.3. Desplegament dels ensenyaments d'esports 95
15.4. El bloc de formació pràctica (BFP) 96
15.5. Avaluació - Esports 98
15.6. Qualificacions - Esports 100
15.7. Repetició de crèdits - Esports 102
15.8. Anul·lació de la matrícula - Esports 103
15.9. Documentació acadèmica - Esports 103
15.10. Accés - Esports 104
15.11. Convalidacions - Esports 107
15.12. Acreditació dels títols de tècnic/a i tècnic/a superior d'esport dels ensenyaments d'esports 107
16. Programes de Qualificació Professional Inicial 108
17. Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement 108
18. Ensenyament de la religió 110
18.1. Opció religiosa a l'educació secundària obligatòria 110
18.2. Religió a l'educació secundària obligatòria 110
18.3. Religió al batxillerat 111
III. Organització del curs 112
19. Calendari escolar 112
20. Horari general del centre 112
20.1. Règim diürn 112
20.2. Règim nocturn 113
20.3. Observacions sobre l'horari de l'alumnat en el centre 113
20.4. Activitats que impliquen variació en els espais habituals 114
20.5. Viatges escolars 115
21. Criteris generals de distribució de grups i d'elaboració de l'horari 115
21.1. Criteris bàsics en l'ESO 116
21.2. Criteris bàsics en el batxillerat 118

21.3. Confecció de l'horari ... 118
22. Horari del professorat ... 120
22.1. Horari general del professorat ... 120
22.2. Reduccions de jornada ... 120
22.3. Dedicació horària dels òrgans de govern i de coordinació ... 124
22.4. El professorat de l'especialitat de psicologia i pedagogia i els mestres de pedagogia terapèutica ... 130
22.5. Professorat de religió ... 133
23. Personal d'administració i serveis i de suport socioeducatiu ... 134
23.1. Funcions, jornada i horaris ... 134
23.2. Organització i condicions laborals ... 139
IV. Aspectes generals ... 142
24. Assistència del professorat ... 142
24.1. Llicències ... 142
24.2. Permisos ... 143
24.3. Substitucions ... 145
24.4. Faltes d'assistència o de puntualitat ... 146
25. Gestió econòmica dels centres ... 147
26. Gestió acadèmica i administrativa ... 147
27. Recollida de dades a efectes estadístics ... 147
28. Responsabilitat civil ... 148
29. Drets i deures de l'alumnat ... 148
30. Igualtat d'oportunitats per a nois i noies ... 149
31. Llibres de text ... 150
32. Beques i ajuts ... 150
33. Seguretat i salut ... 150
33.1. Assegurança escolar obligatòria ... 150
33.2. Plans d'emergència ... 151
33.3. Accidents laborals ... 151
33.4. Seguretat als laboratoris docents i tallers ... 152
33.5. Programa Salut i Escola ... 152
33.6. Farmaciola ... 153
33.7. Administració de medicació a alumnes ... 154
33.8. Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme ... 154
33.9. Control de plagues ... 155
34. Actuacions, tràmits i gestions en determinats casos d'accident o incident ... 155
34.1. Actuacions en el supòsit de possible lesió en béns o en drets de particulars (danys soferts en la seva integritat física i/o en els seus béns materials) ... 155
34.2. Actuació en situacions d'emergència vinculades a l'àmbit escolar ... 156
34.3. Responsabilitat patrimonial de l'Administració pública ... 156
35. Actuacions en el supòsit d'absentisme de l'alumnat ... 157
36. Actuacions en cas de queixes sobre la prestació del servei que qüestionin l'exercici professional de personal del centre ... 157
37. Criteris d'actuació en situacions singulars ... 158
37.1. Criteris que cal aplicar en els supòsits de problemes dels progenitors en relació amb els fills ... 158
37.2. Criteris que cal aplicar davant determinades actuacions policials ... 158
37.3. Criteris que cal aplicar en el cas de la presumpta comissió, per part dels alumnes, d'algun tipus de delicte o falta dins les dependències del centre ... 159
37.4. Criteris que cal aplicar quan es té constància que algun alumne/a ha estat objecte de maltractaments ... 159
38. Ús d'imatges d'alumnes, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat ... 160
39. Participació de les famílies ... 161
V. Formació permanent del professorat ... 163
40. Pla de formació de centre ... 163
41. Plans de formació de zona ... 164
42. Ajuts individuals i llicències d'estudi ... 164

43. Accés a biblioteques i museus 164
VI. Referents normatius 166
VII. Taules 171
T.1. Assignació horària de les matèries dels ensenyaments de l'ESO - Taula 171
T.2. Estructura del batxillerat - Taula 173
T.3. Organització del batxillerat en règim nocturn - Taula 174
T.4. Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior en funció de la modalitat de batxillerat cursada - Taula 175
T.5. Convalidacions - FP - Taula 178
A. Annexos 179
A.1. Lectures prescriptives de batxillerat - Annex 1 179
A.2. Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o de dansa - Annex 2 188
A.3. Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior - Annex 3 211
A.4.1. Ensenyaments d'esports - Annex 4.1 218
A.4.2. Relació de crèdits del bloc específic per especialitat esportiva - Annex 4.2 239
M. Models 243

I. Organització general del centre

El Departament d'Educació, atenent els objectius educatius plantejats per la Unió Europea per al 2010, el contingut del Pacte Nacional per a l'Educació, el Pla de cooperació per al suport a la implantació de la LOE i els objectius del Pla de Govern 2007-2010, considera objectius prioritaris a assolir en tots els centres l'increment de resultats educatius i la millora de la cohesió social.

Els centres educatius han d'establir, en el marc del seu projecte educatiu i lingüístic, i com a conseqüència dels processos d'avaluació que es duguin a terme, les fites que progressivament esdevenen objecte d'acció prioritària de la institució escolar. Aquestes fites han d'estar alineades amb els objectius generals del sistema educatiu suara esmentats, i poden constituir objectius o projectes a curt o mitjà termini. Les programacions generals anuals dels centres han d'explicitar les actuacions que es duran a terme cada curs escolar en relació amb aquestes prioritats.

Els centres educatius aniran assolint progressivament nivells més alts d'autonomia (pedagògica, organitzativa i de gestió). Aquesta autonomia dels centres ha de ser l'instrument que els permeti adaptar-se a les necessitats concretes del seu alumnat i donar-hi una resposta positiva.

1. Prioritats generals

Des de la perspectiva global del sistema educatiu, el Departament d'Educació considera aspectes prioritaris que cal consolidar en tots els centres:

- L'ús de la llengua catalana com a llengua d'aprenentatge i de comunicació en les actuacions docents i administratives del centre i d'un projecte educatiu plurilingüe.

- L'impuls d'un projecte educatiu plurilingüe en el qual el català, com a eix vertebrador, s'articuli de manera coherent amb l'ensenyament de les altres llengües i les altres matèries, tot establint acords per relacionar les diferents estratègies didàctiques.

- L'escolarització inclusiva de tot l'alumnat, atenent, des d'un plantejament global de centre, les necessitats educatives dels alumnes i prioritzant, sempre que sigui possible i adequat, la màxima participació en els entorns escolars ordinaris.

- El desplegament de l'organització, objectius i continguts de les matèries dels cursos segon i quart d'ESO, establint com a finalitat central el desenvolupament de les competències bàsiques: les comunicatives, per comprendre i expressar la realitat; les metodològiques, per activar l'aprenentatge; les personals; i les específiques, centrades a conviure i habitar el món.

- L'assoliment, per part de tot l'alumnat, d'un bon nivell de comprensió i d'expressió oral i escrita, d'agilitat en l'ús d'estratègies i instruments de càlcul i en la resolució de problemes, i d'autonomia en l'aprenentatge.

- La millora de l'aprenentatge de les llengües estrangeres, potenciant l'ús comunicatiu de la llengua i la seva utilització com a eina d'accés al coneixement en continguts de matèries no lingüístiques.

- La integració de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) en el procés d'ensenyament i aprenentatge i en l'avaluació de les diferents matèries del currículum.

- La integració en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge de continguts vinculats amb la coeducació, la ciutadania, la convivència, l'educació ambiental, la salut, la comunicació audiovisual, l'accés a la informació i el gust per la lectura.

- La coordinació entre el professorat de primària i el de secundària per afavorir la coherència del procés educatiu i la millora dels aprenentatges dels alumnes.

- La coordinació entre el professorat de les diferents matèries d'un curs per tal de potenciar la transversalitat dels coneixements i fomentar àmbits de treball interdisciplinari, la integració dels diferents tipus de continguts per part de l'alumnat i el seu ús efectiu en diferents situacions i contextos, desenvolupant així les competències bàsiques.

- El projecte educatiu dels centres ha de contenir aquestes prioritats, i la programació general anual del centre ha d'incloure les actuacions per a la seva implementació.

2. Integració escolar i social de l'alumnat: el centre acollidor

Tenint en compte l'objectiu general del Pla per a la llengua i la cohesió social, cal garantir la integració escolar i social de tot l'alumnat, amb independència de la llengua, cultura, condició social i origen, a partir de tres eixos:

1. Consolidar, d'acord amb el projecte lingüístic de cada centre, la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

2. Fomentar l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i de convivència.

3. Promoure l'equitat educativa per poder assolir la igualtat en les possibilitats i el ple desenvolupament de les potencialitats de cada infant o jove, a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació.

El concepte de "centre acollidor" implica concebre el procés d'acollida en un sentit ampli: cal preveure l'acollida del professorat nou que arriba a les aules, l'acollida de les noves famílies que matriculen els seus fills i filles per primera vegada… En aquest sentit, els centres han de revisar i adequar tots els documents d'organització i gestió per desenvolupar els tres eixos esmentats.

- El projecte educatiu ha de potenciar una educació per a la cohesió social, basada en la llengua catalana com a instrument de comunicació en un context multilingüe. El reconeixement d'aquest context multilingüe ha de garantir la igualtat d'oportunitats i el dret a la diferència de tot l'alumnat.

- El projecte lingüístic ha de garantir un tractament de les llengües que doni resposta a la situació sociolingüística de l'alumnat, vetllant per l'ús del català com a vehicle d'ensenyament i aprenentatge i com a llengua de relació en tots els àmbits.

- El reglament de règim interior ha de recollir els drets i deures dels diferents membres de la comunitat educativa pel que fa a l'ús de la llengua, tot respectant la diversitat i la igualtat d'oportunitats i la convivència, i ha d'organitzar els recursos necessaris per fer reals els objectius del Pla per a la llengua i la cohesió social al centre.

- El Pla d'acollida i d'integració s'ha de pensar, doncs, per al conjunt de la comunitat educativa (alumnat, professorat, famílies) i ha de preveure un conjunt sistemàtic d'actuacions que afavoreixin la plena incorporació de tothom a la vida i a la dinàmica ordinària del centre i del seu entorn. També ha d'incloure protocols específics per a

l'alumnat nouvingut o amb risc d'exclusió social. Aquests protocols han d'oferir una resposta educativa coherent a partir d'una avaluació acurada de les necessitats de l'alumnat (socioafectives, pedagògiques, econòmiques...) i una planificació dels recursos necessaris per garantir la igualtat d'oportunitats en la consecució de l'èxit escolar.

- El Pla d'acció tutorial ha de garantir l'acompanyament educatiu dels processos identitaris i d'integració escolar i social de tot l'alumnat en contextos multiculturals.

- La programació general del centre ha d'incloure objectius i actuacions que garanteixin l'ús de la llengua catalana entre tots els membres de la comunitat educativa, la convivència i la cooperació entre alumnes de diferents cultures, la igualtat d'oportunitats de l'alumnat socioculturalment desfavorit i la implicació i la interacció amb l'entorn.

El centre ha de planificar una formació permanent adreçada a tots els membres de la comunitat educativa que faci possible l'assoliment dels tres eixos del Pla per a la llengua i la cohesió social.

El centre ha de garantir els espais de coordinació i un sistema de traspàs d'informació efectiu i fluid entre els membres de la comunitat educativa que intervenen en l'educació de l'alumnat nouvingut o en risc de marginació.

2.1. Consolidar la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, serà emprat normalment com a llengua vehicular d'ensenyament i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa: activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

L'objectiu fonamental del projecte educatiu plurilingüe és aconseguir que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa en finalitzar l'educació obligatòria, de manera que pugui usar normalment i de manera correcta el català i el castellà, (i l'aranès a la Vall d'Aran), i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el projecte educatiu.

Durant l'educació secundària es farà un tractament metodològic de les dues llengües oficials tenint en compte el context sociolingüístic, a fi de garantir el coneixement de les dues llengües per tot l'alumnat, independentment de les llengües familiars.

D'acord amb el projecte lingüístic, els centres podran impartir continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera. En cap cas els requisits d'admissió d'alumnes als centres que imparteixin continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera no podran ser diferents per aquesta raó.

Tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, en què adaptaran aquests principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn, alhora que hi garantiran la continuïtat i la coherència de l'ensenyament de les llengües estrangeres iniciades a primària.

El projecte lingüístic haurà de preveure el treball conjunt en llengua catalana i en llengua castellana dels continguts, objectius, aspectes metodològics i criteris d'avaluació, així com la coordinació en el tractament de les estructures lingüístiques comunes, evitant repeticions en totes dues llengües. Les competències lingüístiques que tenen un caràcter transversal han de tractar-se des de les diferents matèries.

El projecte lingüístic establirà pautes d'ús de la llengua catalana per a totes les persones membres de la comunitat educativa i garantirà que les comunicacions del centre siguin en aquesta llengua. Aquestes pautes d'ús han de possibilitar, alhora, adquirir eines i recursos per implementar canvis per a l'ús d'un llenguatge no sexista ni androcèntric. Tanmateix, s'arbitraran mesures de traducció per al període d'acollida de les famílies.

En el projecte educatiu els centres preveuran l'acollida personalitzada de l'alumnat nouvingut. En el projecte lingüístic es fixaran criteris perquè aquest alumnat pugui continuar, o iniciar si escau, el procés d'aprenentatge de la llengua catalana i de la llengua castellana.

Per a l'alumnat nouvingut, s'implementaran programes lingüístics d'immersió en llengua catalana amb la finalitat d'intensificar-ne l'aprenentatge i garantir-ne el coneixement.

2.2. Fomentar l'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència

L'educació intercultural implica un model educatiu que potencia la cultura del diàleg i de la convivència, i ajuda a desenvolupar la consciència i el sentiment d'igualtat com a condició prèvia per al coneixement i el respecte de les diferències culturals.

El centre educatiu ha de tenir com a objectiu fonamental que tot l'alumnat, el de la cultura majoritària i el de les minoritàries, mitjançant qualsevol àrea o matèria curricular, desenvolupi les aptituds i les actituds que el capacitin per viure en la nostra societat multicultural i multilingüe.

Per assolir aquest objectiu cal que el centre:

- Possibiliti que tot l'alumnat i les seves famílies sentin que formen part de la societat catalana, sense que per això hagin de perdre els referents propis.

- Fomenti actituds d'obertura i d'empatia que faciliten l'enriquiment personal i cultural. Ajudi a superar estereotips i prejudicis respecte a persones i grups diferents. Subratlli les semblances i fomenti el respecte pels valors, creences i comportaments de les diverses cultures en el marc de la Declaració Universal dels Drets Humans i dels Drets dels Infants. Una bona eina per afavorir aquests aspectes és la participació en projectes internacionals en el marc del Programa d'aprenentatge permanent (PAP) de la Comissió Europea.

- Expliciti els continguts interculturals en les àrees o matèries del currículum.

- Desenvolupi el respecte a les manifestacions culturals i una actitud crítica envers determinats continguts i tradicions de qualsevol cultura, tant la pròpia com l'aliena, que no respecti els drets humans bàsics.

- Incentivi la participació escolar de tots els alumnes i llurs famílies, eviti qualsevol tipus de marginació i potenciï la convivència i la cooperació entre alumnes de cultures familiars diverses, dins i fora de l'escola.

- Desenvolupi habilitats per a la convivència, necessàries a l'hora de participar en la vida ciutadana multicultural, i es preocupi per la integració socioafectiva de tot l'alumnat.

- Respecti la diversitat cultural en totes les seves formes i, per tant, permeti l'ús de vestuari o elements simbòlics, ja siguin de caràcter cultural, religiós o identitari, sempre que no impossibilitin:

    - la realització de totes les activitats curriculars,

    - la comunicació interpersonal,

- la identificació personal,
- la seguretat personal o la dels altres.

Aquest respecte, però, no ha de permetre ni tolerar els símbols que exaltin la xenofòbia o el racisme, o que promoguin qualsevol tipus de violència.

2.3. Promoure l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació

Cal promoure l'equitat per poder assolir la igualtat en les possibilitats i el ple desenvolupament de les potencialitats de cada infant o jove a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació.

Amb aquest objectiu cal crear en els centres educatius les condicions que facin efectiva la igualtat d'oportunitats per accedir a una educació de qualitat i evitar qualsevol tipus de marginació i exclusió.

Per assolir aquest objectiu el centre ha de:

- Garantir la integració escolar i social de tot l'alumnat, amb una atenció especial a l'alumnat amb més risc d'exclusió social, vetllant per obtenir-ne el màxim rendiment escolar, mitjançant les eines disponibles i mostrant expectatives positives respecte a les possibilitats d'aquest alumnat.

- Adoptar mesures preventives respecte a l'absentisme escolar i fer-ne un seguiment acurat. Aquestes mesures poden fer referència tant a les estratègies del centre per acollir l'alumnat amb dificultats o amb risc d'exclusió, com a les expectatives del professorat envers aquest alumnat i a la capacitat del centre d'activar accions positives. Aquestes mesures han de ser fruit d'un treball coordinat entre els responsables del centre i els agents de l'entorn implicat.

- Detectar les necessitats específiques de l'alumnat (físiques, cognitives, afectivorelacionals i socials), preveure'n la tutorització adequada i vetllar pels aspectes afectius, emocionals i relacionals, fent un èmfasi especial en l'alumnat més vulnerable o amb risc d'exclusió.

- Garantir la no-discriminació de l'alumnat per raons econòmiques, facilitant la informació i l'accés de les famílies als diferents tipus d'ajuts i beques que tenen a l'abast i promovent que tot l'alumnat disposi del material escolar necessari i tingui accés a les activitats complementàries i extraescolars programades pel centre.

- Fomentar la integració social dels alumnes i de les famílies col·laborant en un treball en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de la localitat per aconseguir la continuïtat educativa i potenciar el desenvolupament, si escau, d'un pla educatiu d'entorn.

- Col·laborar en el desenvolupament dels objectius del Pla integral per al poble gitano, especialment en les zones on intervenen els promotors d'escolarització.

2.4. Coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre

Per tal de potenciar el Pla per a la llengua i la cohesió social el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social, nomenat pel director/a del centre, ha de desenvolupar les funcions següents:

- Promoure en la comunitat educativa, coordinadament amb l'assessor/a LIC, actuacions per a la sensibilització, foment i consolidació de l'educació intercultural i de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

- Assessorar l'equip directiu i col·laborar en l'actualització dels documents d'organització del centre (PEC, PLC, RRI, Pla d'acollida i integració, programació general anual del

centre, etc.) i en la gestió de les actuacions que fan referència a l'acollida i integració de l'alumnat nouvingut, a l'atenció a l'alumnat en risc d'exclusió i a la promoció de l'ús de la llengua, l'educació intercultural i la convivència en el centre.

- Promoure actuacions en el centre i en col·laboració amb l'entorn, per potenciar la convivència mitjançant l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural, afavorint la participació de l'alumnat i garantint-ne la igualtat d'oportunitats.

- Col·laborar en la definició d'estratègies d'atenció a l'alumnat nouvingut i/o en risc d'exclusió, participar en l'organització i optimització dels recursos i coordinar les actuacions dels professionals externs que hi intervenen.

- Participar amb l'equip directiu en les actuacions que es deriven del Pla educatiu d'entorn.

- Assumir funcions que es deriven del Pla per a la llengua i la cohesió social, per delegació de la direcció del centre.

2.5. Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència

Són moltes les bones pràctiques en matèria de convivència que els centres de Catalunya han anat desenvolupant de manera individual o amb el suport de programes existents. Així mateix el Departament d'Educació ja ha avançat algunes iniciatives, com la carpeta de la convivència en els centres docents d'ensenyament secundari (maig, 2003). En aquest document, a més de les línies generals d'actuació, hi ha un recull de bones pràctiques i recursos.

El Decret 143/2007, de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, preveu a l'article 23.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'elaboració del pla de convivència del centre, que formarà part del seu projecte educatiu.

D'altra banda, el Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades, amb la finalitat de satisfer tant el dret al desenvolupament personal com el deure d'aprendre i mantenir actituds de responsabilitat per a resoldre conflictes de convivència.

Projecte de convivència

El projecte de convivència (PdC) és el document que reflecteix les accions que el centre educatiu desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa en les bases que han de permetre l'èxit personal i social i la gestió positiva de conflictes. Aquestes accions poden anar adreçades a la millora del clima a l'aula, al centre o a l'entorn, en el benentès que la permeabilitat entre aquests tres àmbits d'intervenció afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, creences, actituds i hàbits relacionals.

El Departament d'Educació posarà a disposició dels centres orientacions per facilitar l'elaboració del seu projecte de convivència.

2.6. Centre educatiu i entorn: l'educació comunitària

El nou model educatiu de centre acollidor ha d'estendre la seva acció educadora més enllà del centre, en cooperació amb l'ajuntament, i ha d'aprofitar tots els recursos per assegurar la continuïtat i la coherència educativa dels infants i els joves, fer una escola arrelada a l'entorn i vinculada a la seva realitat social, una escola que treballa en xarxa i que col·labora amb tot l'entramat social i cultural que l'envolta.

Per això és necessari:

- El treball d'equip pluridisciplinari entre tots els professionals que intervenen en el procés educatiu que faciliti una resposta educativa eficaç i coherent.

- Coordinar-se i col·laborar amb els altres centres educatius de la zona i amb els serveis educatius que hi intervenen.

- Potenciar el treball i l'aprenentatge en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de la localitat per aconseguir la continuïtat educativa i fomentar la integració social dels alumnes i llurs famílies.

- Dinamitzar la participació de les famílies amb una especial atenció pels sectors desafavorits.

- Fomentar la participació de l'alumnat en els processos de decisió del centre.

- Articular el projecte educatiu de centre amb un projecte comú d'entorn, vetllant per la continuïtat entre els valors que es treballen al centre i els de la resta d'activitats: esportives, culturals i de lleure.

- Facilitar l'obertura del centre i els espais i recursos necessaris per al desenvolupament d'activitats lligades al treball d'entorn, propiciant la participació de tot l'alumnat, amb una cura especial per a l'alumnat amb més necessitats.

En aquelles zones on es desenvolupi un pla educatiu d'entorn per tal d'optimar els recursos existents a fi d'aconseguir una educació integral per a tot l'alumnat i promoure la cohesió social, els centres han de:

- Fomentar la participació dels membres de la comunitat educativa en els processos de diagnosi de necessitats i de presa de decisions del Pla educatiu d'entorn, mitjançant la participació en comissions i grups de treball.

- Promoure la creació d'una comissió del consell escolar de centre que optimitzi la vinculació entre els components de la comunitat educativa per dinamitzar actuacions relacionades amb el Pla educatiu d'entorn.

- Incloure en la programació general anual de centre les actuacions previstes en el Pla educatiu d'entorn.

- Fer conèixer a la comunitat local les actuacions del centre respecte als objectius del Pla educatiu d'entorn.

- Facilitar la participació del professorat en les comissions del Pla educatiu d'entorn i la seva coordinació amb els agents i les entitats que hi desenvolupin actuacions.

- Estimular la participació de l'alumnat, del professorat i dels altres professionals del centre, dels serveis educatius i de les famílies en les actuacions i activitats del Pla educatiu d'entorn.

- Coordinar-se i col·laborar amb les entitats de lleure més properes i facilitar, si escau, els recursos i instal·lacions del centre per al desenvolupament de les seves activitats.

Els centres educatius que formin part del Pla català d'esport a l'escola nomenaran un coordinador/a del Pla català d'esport a l'escola entre el professorat del claustre, preferentment de l'àrea d'Educació Física, amb la funció principal de coordinar les activitats esportives i

culturals del pla en horari no lectiu i garantir el seu lligam amb el projecte educatiu de centre. En el cas de que el centre educatiu formi part d'un Pla educatiu d'entorn (PEE) aquest coordinador/a del Pla català d'esport a l'escola serà el responsable de garantir la coherència de les diferents actuacions.

3. Atenció a les necessitats educatives de l'alumnat

3.1. Acció tutorial

L'acció tutorial és el conjunt d'accions educatives que contribueixen al desenvolupament personal dels alumnes, al seguiment del seu procés d'aprenentatge i a l'orientació escolar, acadèmica i professional. El seu objectiu és potenciar la maduresa dels alumnes, la seva autonomia i la capacitat de prendre decisions coherents i responsables, de manera que tots els alumnes aconsegueixin un millor creixement personal i una bona integració social. Així mateix, l'acció tutorial ha de contribuir al desenvolupament d'una dinàmica positiva en el grup classe i en la implicació de l'alumnat en la dinàmica del centre. L'acció tutorial ha d'emmarcar el conjunt d'actuacions que tenen lloc en el centre educatiu, tot integrant les funcions del tutor/a i les actuacions d'altres professionals i organitzacions (professorat, departaments didàctics, equips docents, comissions, etc.).

Pel que fa a l'acció tutorial, el centre ha de concretar els objectius i les activitats que es duen a terme en relació amb:

- L'orientació acadèmica, personal i professional de l'alumnat.
- La cohesió i dinamització del grup classe.
- La coordinació de l'activitat educativa entre els membres dels equips docents.
- La comunicació del centre amb les famílies de l'alumnat.
- La col·laboració en aspectes organitzatius del centre.

Per tal d'afavorir el procés de formació integral de l'alumnat, en l'acció tutorial s'ha de considerar el desenvolupament, conjuntament amb les famílies, dels aspectes següents:

- Desenvolupament personal: autoconeixement, organització del temps d'estudi i de lleure, valors i cura de la imatge, autogestió de les emocions i afectivitat, autoregulació i hàbits de vida…
- Orientació escolar: procés d'aprenentatge, avaluació i autoavaluació, perspectives de futur…
- Orientació acadèmica i professional: itineraris acadèmics i professionals, situació de l'entorn, món laboral, presa de decisions…
- Convivència i participació: relació amb els altres, participació al centre, habilitats socials, reconeixement i respecte per la diversitat, resolució de conflictes, habilitats comunicatives, valors per viure en democràcia…

És important que els continguts es planifiquin tenint en compte el moment evolutiu de l'alumnat, a fi de tractar-los amb la profunditat i la periodicitat adients.

El Pla d'acció tutorial del centre ha de concretar els aspectes organitzatius i funcionals de l'acció tutorial i els procediments de seguiment i d'avaluació, i ha d'esdevenir el referent per a la coordinació del professorat i per al desenvolupament de l'acció educativa.

L'acció tutorial és responsabilitat del conjunt de professors que intervé en un mateix grup en la mesura que l'activitat docent implica --a més del fet d'impartir els continguts propis de la

matèria-- el seguiment i l'orientació del procés d'aprenentatge i l'adaptació dels ensenyaments a la diversitat de necessitats educatives que presenten els alumnes i les alumnes.

Tanmateix, per coordinar l'acció tutorial, el director o directora del centre ha de designar un tutor o tutora per a cada grup d'alumnes, segons el procediment previst en el reglament orgànic i en el reglament de règim interior del centre i amb les funcions que s'hi especifiquen.

En l'ESO, el tutor o tutora ha de ser preferentment professor o professora de les matèries comunes i s'ha de vetllar perquè tingui un mínim d'un curs d'experiència al centre i sigui la mateixa persona més d'un curs consecutiu.

El tutor o tutora del grup, com a responsable del seguiment de l'alumnat, ha de vetllar especialment per l'assoliment progressiu de les competències bàsiques i per la coordinació, a aquests efectes, de tot el professorat que incideix en un mateix alumne o alumna. Així mateix, haurà de coordinar amb el tutor o tutora de l'aula d'acollida l'acció tutorial referida a l'alumnat nouvingut que hi assisteix durant una part del seu horari.

El tutor o tutora del grup haurà de vetllar per la coherència de l'acció tutorial amb els continguts relatius a l'educació per al desenvolupament personal i la ciutadania al llarg de l'etapa.

Tot i que la manera usual consisteix a designar un tutor o tutora per a cada grup d'alumnes, sent aquesta la manera de comptabilitzar les assignacions horàries de professorat per aquest concepte, amb els mateixos recursos es poden utilitzar altres fórmules de tutoria, com per exemple organitzar les tutories individuals de manera compartida entre el professorat.

El tutor o tutora ha de tenir cura que l'elecció del currículum optatiu per part de l'alumne o alumna sigui coherent al llarg de l'etapa i doni resposta als seus interessos i necessitats, tant pel que fa a la seva situació actual com a les seves opcions de futur acadèmic i laboral.

En l'ESO s'ha d'impartir una hora setmanal de tutoria amb el grup classe en cadascun dels cursos. Els tutors d'ESO disposaran, per a cada grup, de dues hores lectives setmanals de dedicació a les tasques de tutoria, per atendre la sessió de tutoria amb el grup classe i realitzar atencions individualitzades a l'alumnat.

En el batxillerat, l'acció tutorial amb el grup classe es concreta en una hora setmanal de tutoria en cada un dels cursos, durant la qual es faran activitats amb tots els alumnes d'un grup i atencions individualitzades. La manera com es distribueixin les 35 hores de tutoria al llarg del curs i la seva assignació a activitats individualitzades o de grup dependrà de l'organització pròpia de cada centre.

En la formació professional, l'acció tutorial es concreta en una hora lectiva setmanal a càrrec dels tutors dels grups d'alumnes. En els cicles formatius que es distribueixen en més d'un curs, es prioritza que el tutor o tutora del cicle formatiu ho sigui al llarg dels dos cursos de la promoció.

Tant en l'ESO com en el batxillerat i en els cicles formatius, els centres han de proporcionar a l'alumnat la informació suficient i l'orientació necessària per triar les opcions més adequades als seus interessos i aptituds, d'acord amb les ofertes acadèmiques i professionals existents, tant durant l'escolarització com en l'accés a estudis o activitats posteriors. En el marc de l'acció tutorial s'han de planificar accions d'orientació, que poden concretar-se en sessions monogràfiques, jornades, conferències, visites..., Els alumnes han de disposar de prou informació respecte a les ofertes de l'entorn i a les vies per accedir a les diferents opcions i sortides acadèmiques i ocupacionals.

El Departament d'Educació facilita al professorat informació per a l'orientació a l'alumnat:

- http://www.edu365.com/estudiar/index.htm
- http://phobos.xtec.cat/orientacio

- http://phobos.xtec.net/tutoria/wiki
- http://www.xtec.cat/tutoria
- Estudiar a Catalunya 2008-2009

La participació en xarxes municipals i inter-municipals afavoreix l'optimació dels recursos disponibles i la coordinació d'actuacions dels serveis que intervenen en l'orientació a l'alumnat.

L'organització del centre ha de preveure una bona coordinació de l'acció tutorial. Aquesta coordinació es pot dur a terme per nivells o de manera global per al conjunt de l'etapa, garantint, en qualsevol cas, la coherència i la continuïtat de l'acció tutorial durant l'escolarització de l'alumnat. Correspon a l'equip de tutors la planificació de les actuacions a dur a terme, el seguiment del seu desenvolupament i l'avaluació dels resultats.

En la planificació i el desenvolupament de l'acció tutorial es comptarà amb la col·laboració del professorat de psicologia i pedagogia i, si escau, amb l'assessorament de l'EAP.

Els serveis educatius del Departament d'Educació, especialment els EAP, ofereixen suport i material al professorat, als tutors i als psicopedagogs dels centres educatius per a la informació i orientació a les famílies i a l'alumnat.

3.2. Atenció a la diversitat en l'educació secundària obligatòria

L'atenció a la diversitat de necessitats educatives que presenten els alumnes i l'assoliment per part de tots ells i elles de les competències que els permetin el desenvolupament personal i escolar és un principi comú a tots els cursos i etapes de l'educació obligatòria. El professorat ha d'organitzar l'activitat docent tenint en compte les característiques del seu alumnat i la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge.

És fonamental fer un bon traspàs d'informació entre els centres de primària i els de secundària per tal de conèixer les característiques de l'alumnat que s'incorpora a secundària. A partir d'aquestes dades i del seu seguiment caldrà dissenyar estratègies per atendre les necessitats identificades.

En l'educació secundària obligatòria no es concediran exempcions de matèries. Si cal, s'aplicaran plans individualitzats, en els termes que s'expliciten en l'apartat "Plans individualitzats" d'aquestes instruccions.

3.2.1. Comissió d'atenció a la diversitat

A fi de planificar i fer el seguiment de les actuacions que es duguin a terme per atendre la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat, es constituirà en cada centre la comissió d'atenció a la diversitat, presidida pel director o directora o el/la cap d'estudis. En formaran part també el coordinador o coordinadora pedagògic, el professor o professora de psicologia i pedagogia i, si escau, el mestre/a d'educació especial, el coordinador/a d'ESO, el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre i els coordinadors de curs, caps de departament o altre professorat, així com el o la professional de l'equip d'assessorament psicopedagògic (EAP) que intervé en el centre.

El Decret 143/2007, de 26 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, preveu a l'article 23.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat. Aquests principis s'incorporaran al projecte educatiu del centre.

És recomanable que els centres puguin recollir aquests principis en un pla d'atenció a la diversitat, que formarà part del PEC. Aquest pla inclourà totes les actuacions que es duran a terme per atendre les necessitats educatives específiques de l'alumnat.

3.2.2. Atenció a la diversitat de l'alumnat a l'aula ordinària

Les primeres mesures d'atenció a la diversitat de necessitats de l'alumnat s'han de planificar a l'aula mateixa i són el conjunt d'estratègies que ha d'adoptar el professorat de les diferents matèries per ajustar la programació a les necessitats de tot l'alumnat del grup.

Els criteris d'avaluació s'han d'establir d'acord amb els objectius programats i l'assoliment de les competències bàsiques i s'han de diversificar els procediments i les activitats d'avaluació per facilitar l'avaluació contínua i regular el procés d'aprenentatge de l'alumnat. Alhora, cal potenciar l'autoavaluació i la coavaluació com a mesures de regulació de l'aprenentatge.

Les mesures d'atenció a la diversitat de necessitats de l'alumnat que s'han de planificar a la mateixa aula no es limiten al reforç i ampliació d'aprenentatges. Per exemple, el fet d'aplicar estratègies de treball cooperatiu i la intervenció de més d'un professor o professora a l'aula permeten una atenció més personalitzada a l'alumnat en general.

Complementàriament a les estratègies que ha d'adoptar el professorat a l'aula per atendre les necessitats de tot l'alumnat, els centres poden aplicar altres mesures organitzatives per atendre la diversitat a la part comuna del currículum, com ara agrupar els alumnes en les diferents matèries segons les diverses propostes didàctiques.

Tots els centres tenen, afegit al nombre de professors necessaris segons el currículum, un nombre de professors per poder atendre la complexitat de l'alumnat, incloses les necessitats educatives especials de l'alumnat amb discapacitat i de l'alumnat amb problemes de conducta.

L'increment de professorat que s'assigna a cada centre per atendre la complexitat que comporta la diversitat de l'alumnat té com a finalitat facilitar atenció específica als alumnes que presenten dificultats per assolir els aprenentatges. Amb la mateixa finalitat d'atenció a la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat de l'etapa d'educació secundària obligatòria es prioritzarà la dedicació de les hores de professorat que estiguin disponibles per ajustament dels horaris personals, un cop cobertes les prescripcions curriculars dels diferents ensenyaments del centre. Les hores de professorat per atendre la complexitat de l'alumnat no poden usar-se per disminuir simplement la ràtio alumnes/grup de manera generalitzada sense cap altre criteri.

Les mesures per atendre la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat poden ser organitzatives (agrupaments flexibles, atenció en petits grups o de manera individualitzada dins o fora de l'aula...), però han d'incidir, fonamentalment, en les estratègies didàctiques i metodològiques i en el procés d'avaluació de l'alumnat.

3.2.2.1. Mesures de reforç dels aprenentatges

Les mesures de reforç consistiran en activitats complementàries d'ensenyament i aprenentatge dels coneixements de les diferents matèries del currículum, que facilitin a l'alumnat l'aprenentatge dels continguts programats per al grup classe, amb una metodologia adequada al seu estil d'aprenentatge o als seus coneixements previs de la matèria. S'anomenen també mesures o activitats de recuperació.

S'han de planificar mesures de reforç per als alumnes que presenten dificultats per a l'assoliment dels continguts curriculars d'alguna o algunes de les matèries en els diferents cursos de l'etapa, i es detecti que les estratègies emprades en la programació de l'aula ordinària són insuficients.

També s'han de planificar mesures de reforç dels aprenentatges per a l'alumnat que inicia l'etapa d'educació secundària obligatòria i presenta mancances en l'assoliment de les competències i els objectius de l'etapa d'educació primària.

Les mesures de reforç inclouran els continguts curriculars de les matèries en les quals l'alumne o grup d'alumnes tinguin dificultats, i s'impartiran amb una metodologia que tingui en compte les dificultats dels alumnes i n'estimuli les capacitats, la motivació i, tant com es pugui, l'èxit a

l'aula ordinària. De vegades, per a alguns alumnes és adequat que les activitats de reforç es portin a terme amb antelació a la realització de les activitats a l'aula ordinària. Amb aquesta anticipació es facilita la seva participació en el grup classe i es millora la seva motivació per assolir els objectius que s'hi proposen.

L'assistència d'un determinat alumne a activitats de reforç pot ser temporal o al llarg de tot el curs.

3.2.2.2. Mesures d'ampliació d'aprenentatges

Les mesures d'ampliació d'aprenentatges consisteixen en estratègies i activitats dissenyades per a l'alumnat amb més capacitat o més facilitat en determinades matèries.

Aquestes mesures poden concretar-se en activitats d'ampliació del currículum d'una o diverses matèries, prioritzant la connexió entre diferents disciplines o el tractament de temes no inclosos en la programació estàndard, o bé, introduint continguts i objectius de cursos superiors. Aquestes mesures poden incloure també activitats d'enriquiment instrumental o entrenament metacognitiu, consistents a ensenyar a gestionar millor els recursos cognitius, especialment les estratègies d'aprenentatge.

3.2.3. Programes de diversificació curricular

1. Finalitats

Els programes de diversificació curricular tenen com a finalitat afavorir que l'alumnat que ho requereixi pugui assolir els objectius i les competències bàsiques de l'etapa i obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria mitjançant una organització de continguts i matèries del currículum diferent a l'establerta amb caràcter general i una metodologia específica i personalitzada.

La participació en les activitats previstes en aquests programes s'ha de presentar als alumnes com una oportunitat per millorar els seus aprenentatges i assolir les competències bàsiques i, per tant, s'ha de requerir el compromís d'aprofitar l'oportunitat que se'ls ofereix. Pel seu caràcter obert, els alumnes han de poder participar, segons les seves necessitats, en un, dos, o els tres àmbits del programa. Així mateix, han de poder-s'hi incorporar en qualsevol moment del curs.

2. Organització

Els centres organitzaran programes de diversificació curricular per a l'alumnat que necessiti una organització diferenciada de l'establerta amb caràcter general en el centre, pel que fa als continguts i als criteris d'avaluació. L'objectiu d'aquests programes és que assoleixin els objectius i competències bàsiques de l'etapa i, així, posar al seu abast l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

Aquests programes comportaran una organització curricular diferent i, eventualment, un horari de permanència al centre també diferent, ja sigui perquè comparteixen l'escolaritat ordinària amb altres activitats externes al centre, o perquè els centres organitzen altres activitats en altres espais.

El Departament d'Educació podrà establir convenis amb ajuntaments, ens locals i altres institucions per al desenvolupament dels programes que comportin la realització d'activitats fora del centre, que en cap cas no podran ser de tipus laboral o professional.

El que actualment es coneix amb el nom de "aules obertes" i "projectes singulars", s'han de considerar formes organitzatives i metodològiques dels projectes de diversificació curricular.

3. Modalitats

Els centres podran organitzar programes de diversificació curricular de dues modalitats:

- Modalitat A: són els que es desenvolupen en la seva totalitat en el centre educatiu

- Modalitat B: són els que estan gestionats pel centre educatiu , però en què l'alumnat cursa part o la totalitat de l'àmbit pràctic amb activitats externes al centre. L'horari d'aquestes activitats externes ha de ser com a màxim el 40% de l'horari lectiu.

4. Alumnat

Poden participar en aquests programes els alumnes que, pel fet de presentar dificultats generalitzades d'aprenentatge i un baix nivell de competències en la majoria de matèries, tenen compromès l'assoliment dels objectius de l'etapa i que reuneixen, a més, els requisits següents:

- Alumnat a partir del tercer curs d'educació secundària obligatòria. Aquests alumnes podran incorporar-se al programes de diversificació després de l'oportuna avaluació i a proposta de l'equip docent una vegada escoltat el seu parer i el dels seus pares o tutors legals.

- Alumnat que, havent cursat, segon curs d'ESO, no està en condicions de promocionar a tercer, i ja ha repetit un curs a l'etapa. Aquests alumnes podran incorporar-se als programes de diversificació prèvia avaluació i a proposta de l'equip docent, un cop escoltat el seu parer i el dels seus pares o tutors legals.

L'alumnat proposat per participar en aquests programes ha d'haver estat abans subjecte a altres mesures d'atenció a la diversitat, l'eficàcia de les quals ha resultat insuficient per a ells.

La incorporació en un programa de diversificació curricular serà voluntària, per la qual cosa requerirà l'acceptació tant de l'alumne/a com dels seus pares o tutors legals.

5. Durada

Els programes de diversificació curricular tindran una durada d'un o dos cursos escolars en funció de les circumstàncies de l'alumnat que hi participi.

- Per a l'alumnat que s'hi incorpora en acabar el segon curs i per a l'alumnat de tercer curs tindran una durada de dos cursos.

- Per a l'alumnat de quart que ha cursat tercer i ja ha repetit una vegada a l'etapa, el programa serà d'un curs o bé s'incorporarà al segon curs del programa, en cas que aquest tingui efectivament una durada de dos cursos.

- Podrà incorporar-se al programa l'alumnat que en acabar quart no compleixi els requisits de promoció o titulació. En aquest cas la durada del programa serà d'un any.

Amb caràcter general, la incorporació a un programa de diversificació curricular haurà de respectar els límits d'edat establerts en la normativa vigent per a l'escolarització obligatòria.

6. Disseny

Els centres dissenyaran els programes de diversificació curricular amb la finalitat de facilitar l'assoliment dels objectius i les competències bàsiques de l'etapa i l'obtenció del graduat en educació secundària obligatòria. A aquesta fi hauran d'aplicar una metodologia didàctica més funcional i una organització dels continguts i les activitats d'aprenentatge més globalitzada, així

com incorporar les TIC com a eina d'aprenentatge de les matèries.

Es procurarà reduir el nombre de professors de tal manera que un mateix professor imparteixi continguts de més d'una matèria, si és possible, de forma interdisciplinària i fomentant el treball cooperatiu. El professorat que imparteixi els programes de diversificació curricular ha de ser prioritàriament professorat amb experiència docent i destinació definitiva al centre.

El programa ha d'abastar dos cursos. Per a cada curs cal especificar la relació dels continguts que es desenvoluparan en cadascun dels àmbits, amb l'especificació de l'assignació horària i el lloc de realització de les activitats, la metodologia i materials utilitzats per impartir-los, l'especialització del professorat que els impartirà i d'altre personal que hi participi, i els criteris d'avaluació que s'aplicaran, amb indicació del nivell d'assoliment necessari per a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

Tots els programes de diversificació curricular han d'especificar:

- Principis pedagògics, metodològics i d'organització
- Criteris i procediments d'assignació de l'alumnat
- Criteris organitzatius (d'agrupament d'alumnes, espais, horaris i utilització de recursos materials)
- Programació didàctica dels àmbits
- Programació didàctica de les matèries no integrades en àmbits (concreció d'objectius, continguts i criteris d'avaluació)
- Criteris d'acreditació per a l'alumnat
- Criteris i procediments per a l'avaluació i revisió del programa de diversificació curricular

7. Àmbits

Els programes s'estructuren en tres àmbits, que han d'incloure els aspectes bàsics recollits al web www.xtec.cat/estudis/eso/nou_curriculum_eso.htm:

- Àmbit de caràcter lingüístic i social: inclou els aspectes bàsics corresponents a les matèries de ciències socials, geografia i història, educació per a la ciutadania i els drets humans, llengua catalana, llengua castellana i, en el seu cas, la primera llengua estrangera.
- Àmbit científic i tecnològic: inclou els aspectes bàsics corresponents a les matèries de matemàtiques, ciències de la naturalesa i tecnologia.
- Àmbit pràctic: consistent en activitats estructurades de caràcter pràctic i funcional que promoguin l'adquisició de les habilitats personals necessàries per a la vida adulta i professional. Alhora es desenvoluparan activitats que contribueixin a l'orientació professional dels alumnes. Inclourà activitats relacionades amb el currículum de l'ESO i específiques del programa. El Departament d'Educació podrà establir convenis amb ajuntaments, ens locals i altres institucions per al desenvolupament de l'àmbit pràctic dels programes de diversificació curricular que comportin la realització d'activitats fora del centre; activitats que en cap cas podran ser de tipus laboral o professional.

Si bé els programes de diversificació curricular s'estructuren en els àmbits descrits anteriorment, es podran desenvolupar per mitjà de projectes interdisciplinars que contemplin

agrupaments de les diferents matèries.

L'alumnat haurà de cursar un mínim de tres matèries amb el grup ordinari, si cal amb adaptacions de la programació ordinària. Aquestes matèries les seleccionarà el centre educatiu en funció de les característiques de l'alumnat i d'acord amb els següents criteris:

- En tots els casos la primera llengua estrangera, quan no s'hagi optat per integrar-la en l'àmbit, i l'educació física.
- Les matèries del currículum comú no incloses en els àmbits i, si escau, les matèries optatives.

Els departaments de coordinació didàctica, les matèries dels quals s'integrin en els àmbits, seran els responsables de l'elaboració de la programació didàctica de cada un dels àmbits.

A tall orientatiu, l'horari del programa de diversificació curricular, d'un total de 30 hores, s'ajustarà als criteris següents:

- Tutoria: 1 a 2 hores
- Matèries del currículum a l'aula ordinària: 5 a 7 hores
- Matèries específiques organitzades entorn dels àmbits: 11 a 13 hores
- Àmbit pràctic: 10 a 12 hores

8. Tutoria

La tutoria de l'alumnat d'aquest programa es planificarà i farà de manera personalitzada i contínua i comptarà amb assessorament psicopedagògic especialitzat.

Per tal d'afavorir una tutoria de caràcter més individualitzat i continu, l'alumnat es distribuirà entre el professorat que imparteix la docència al grup. En tot cas, un dels tutors farà la coordinació de l'equip de docents, Sempre que sigui possible es procurarà que la persona tutora sigui la mateixa durant els dos anys del programa.

9. Avaluació

L'avaluació dels alumnes que cursin un programa de diversificació curricular tindrà com a referent el sentit general de la programació (les competències bàsiques i els objectius de l'educació secundària obligatòria), així com els criteris d'avaluació específics del programa.

L'avaluació del procés d'aprenentatge d'aquest alumnat, com la de la resta d'alumnes del centre, serà contínua i, alhora, global i diferenciada segons els diferents àmbits, projectes interdisciplinaris i matèries del programa. Quan el progrés de l'alumne no respongui als objectius previstos en el programa de diversificació curricular corresponent, es prendran les mesures educatives pertinents.

En qualsevol del dos cursos del programa de diversificació curricular els alumnes podran realitzar activitats extraordinàries, destinades a possibilitar la recuperació dels àmbits, projectes interdisciplinaris o matèries amb qualificació negativa, i ho faran en els mateixos termes plantejats amb caràcter general.

L'avaluació serà realitzada pel conjunt del professorat que imparteixi ensenyaments a l'alumnat del programa, coordinats per la persona responsable de la tutoria. Les decisions derivades de l'avaluació es prendran de forma col·legiada, d'acord amb allò que, per a aquests programes, es determini en el projecte educatiu.

El professorat del programa haurà d'aportar la informació corresponent a les activitats que l'alumne desenvolupi i el professorat dels grups ordinaris la informació corresponent a les activitats que desenvolupi amb el seu grup classe. El professorat del programa ha de fer un seguiment individualitzat de l'activitat de cadascun dels alumnes i disposar d'un registre de l'evolució dels seus aprenentatges. Així mateix, atès el necessari compromís que s'ha d'establir amb els alumnes en relació amb la seva participació en el programa de diversificació curricular com una oportunitat per a la millora dels seus aprenentatges i de les competències bàsiques, caldrà que l'autoavaluació dels alumnes mateixos esdevingui un element clau en el seu procés d'avaluació. Caldrà incidir especialment en hàbits i valors com l'assistència regular a classe, la puntualitat, la correcció en el tracte amb els altres, la responsabilitat, l'ordre, la constància i la iniciativa. El centre ha de determinar el professorat que farà el seguiment de l'alumnat que faci activitats pràctiques fora del centre.

Si en finalitzar el primer curs del programa de diversificació curricular, l'equip docent considera que l'alumne o alumna ha assolit en grau suficient els objectius i les competències bàsiques i, sempre que aquesta mesura afavoreixi el seu desenvolupament escolar i personal, es podrà decidir que faci el quart curs d'educació secundària obligatòria seguint el currículum general a l'aula ordinària, si cal amb adaptacions o ajustaments de la programació general o mesures de reforç.

L'alumnat que en acabar el programa no estigui en condicions d'obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria i compleixi els requisits d'edat establerts en l'article 19 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, podrà romandre un curs més en el programa.

Els alumnes que, a parer de l'equip docent, no hagin superat el primer curs del programa podran incorporar-se excepcionalment en els programes de qualificació professional inicial si han complert 15 anys abans del dia 1 de juliol de l'any natural de l'inici del programa de qualificació professional inicial i compleixin els requisits establerts per a l'accés a la normativa específica que els regula.

10. Titulació

L'alumnat obtindrà el títol de graduat en educació secundària obligatòria si supera tots els àmbits i matèries que integren el programa. Atès el caràcter global de l'avaluació, també podran obtenir aquest títol aquells alumnes que, havent superat els tres àmbits, tinguin avaluació negativa d'una o dues matèries, excepcionalment tres, sempre que a criteri de l'equip docent hagin assolit les competències bàsiques i els objectius de l'etapa.

Tanmateix, els alumnes que en finalitzar l'etapa no hagin obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria i tinguin 18 anys disposaran durant els dos anys següents d'una convocatòria anual de proves per superar les matèries pendents de qualificació positiva, sempre que el nombre d'aquestes no sigui superior a cinc.

11. Recursos

El Departament d'Educació posa a disposició del professorat i l'alumnat de programes de diversificació curricular un entorn virtual específic per tal de facilitar el treball en TIC i possibilitar l'intercanvi entre programes de diferents IES (Kampus: http://xtec.cat/kampus).

3.2.4. Plans individualitzats

Un pla individualitzat és la programació de les activitats escolars i dels ajuts necessaris perquè un determinat alumne amb grans dificultats per seguir el currículum i per participar en les activitats generals, i per al qual no són suficients les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat, pugui accedir als aprenentatges, progressar-hi i participar en les activitats ordinàries.

El pla individualitzat podrà tenir la durada que determini l'equip que l'elabora o la que hagi previst el centre en el seu pla d'atenció a la diversitat. És aconsellable, però, que abasti un curs acadèmic com a màxim.

L'elaboració d'un pla individualitzat es pot fer a demanda del tutor o qualsevol altre professor si identifica que per, a un determinat alumne, no basten les mesures ordinàries d'atenció a la diversitat. La petició s'adreçarà a la comissió d'atenció a la diversitat del centre, que valorarà i farà les orientacions necessàries per definir la resposta educativa més idònia per a l'alumne/a.

L'equip que elabora el pla estarà format per aquells professors i professionals que després hauran d'intervenir amb l'alumne o que n'han de fer el seguiment psicopedagògic. A tall orientatiu n'haurien de formar part el tutor o tutora, que en serà el responsable, altre professorat, especialistes de psicologia/pedagogia, educadors o auxiliars del centre si hi han d'intervenir. A més, sempre que sigui aconsellable, es demanarà la participació de l'equip d'orientació i assessorament psicopedagògic o altres professionals dels serveis educatius que tinguin relació amb l'alumne.

Per a l'aplicació d'un pla individualitzat caldrà la conformitat del pare, mare o tutor/a legal de l'alumne, als quals s'informarà i demanarà la participació en les decisions que es prenguin i se'ls lliurarà una còpia del pla individualitzat. Trimestralment se'ls informarà de l'evolució del desenvolupament del pla i dels canvis proposats, en cas que fossin necessaris.

L'aprovació del pla correspon al director o directora, previ vistiplau de la comissió d'atenció a la diversitat. En l'expedient de l'alumne/a hi ha de constar una còpia del pla.

Un pla individualitzat ha d'incloure:

a. Avaluació inicial:

    - Valoració psicopedagògica
    - Avaluació d'aprenentatges: identificació de les habilitats de l'alumne en els diferents àmbits i matèries curriculars

b. Programa de treball:

    - Els objectius i les competències prioritàries d'aprenentatge de diferents àmbits i matèries curriculars.
    - Altres objectius d'aprenentatge, com ara habilitats personals i socials i d'autonomia executiva.
    - Activitats que ha de realitzar l'alumne, materials a utilitzar, emplaçament i responsable (aula ordinària, grup reduït, sessions individuals amb fisioterapeuta, logopeda...)

c. Quadre horari setmanal de l'alumne

d. Criteris d'avaluació de l'alumne i del programa

e. Calendari de control i seguiment del pla individualitzat per part de l'equip

f. Nom del professor responsable i de la resta de membres de l'equip

Cada inici de curs s'haurà de plantejar i decidir si l'alumne ha de seguir amb el pla individualitzat o es oportú aplicar unes altres mesures d'atenció menys singulars.

També es podrà finalitzar anticipadament el pla si, a proposta de la persona responsable i amb l'aprovació de la comissió d'atenció a la diversitat, es considera adient per atendre les necessitats de l'alumne/a.

En el cas que l'alumne juntament amb el pare, mare o tutor/a legal, o aquests últims si fa al cas, vulguin sol·licitar la finalització del pla, hauran de fer-ho mitjançant una sol·licitud en què facin constar les raons per les quals desisteixen. La comissió d'atenció a la diversitat del centre estudiarà la sol·licitud de l'alumne i els seus representants legals i elevarà proposta al director/a del centre perquè la resolgui. El director del centre haurà de notificar per escrit al pare, mare o tutor/a legal de l'alumne la resolució adoptada.

3.2.5. Programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social (unitats d'escolarització compartida)

3.2.5.1. Definició i objectius

L'objectiu dels programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social és motivar-los, retornar-los la confiança en les possibilitats d'èxit personal i reforçar els seus aprenentatges. Aquests programes, actualment denominats "unitats d'escolarització compartida" (en endavant UEC), tenen una organització on els continguts propis de l'etapa es treballen en relació amb activitats de tipus pràctic vinculades amb diferents oficis. Els imparteixen entitats amb experiència demostrada en el camp de l'adolescència en risc d'exclusió social.

Aquests programes, que garanteixen actuacions integrals i una educació de qualitat, tenen per finalitat prestar atenció educativa, complementant la que els ofereixen els centres educatius de secundària, a l'alumnat d'ESO que presenta un elevat absentisme injustificat, així com un fort rebuig escolar i sovint greus problemes de conducta i risc d'exclusió social.

3.2.5.2. Alumnat

Poden participar en els programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social, nois i noies de 3r i 4t d'educació secundària obligatòria, o que tinguin com a mínim 14 anys, i presentin aquests trets, i sempre que prèviament s'hagi exhaurit l'aplicació de mesures d'atenció a la diversitat dins el centre educatiu. La finalitat d'incorporar-los a aquest programes, sempre amb la conformitat de l'alumne/a i la de llurs pares o tutors legals, ha de ser evitar l'abandó escolar i donar-los una nova oportunitat d'èxit.

3.2.5.3. Estructura i característiques

L'estructura d'aquests programes és la mateixa que la dels programes de diversificació curricular. Les activitats que hi realitzi un determinat alumne podran correspondre a un o més dels àmbits que integren els programes de diversificació curricular --l'àmbit lingüístic i social, l'àmbit científic i tecnològic i l'àmbit pràctic--, en funció de si l'alumne/a hi assisteix a temps total o compartit amb el centre educatiu ordinari.

Els centres on es desenvolupin els programes de diversificació curricular específics per a alumnes amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social han de tenir un projecte educatiu que prevegi els aspectes següents:

- Els objectius, l'organització, la metodologia i els àmbits curriculars que es treballaran, les activitats que es faran i les programacions , així com els criteris de seguiment i avaluació dels aprenentatges de l'alumnat.

- El règim en què es farà l'escolarització compartida, amb el centre educatiu ordinari en què l'alumne/a està matriculat, del qual continua depenent al efectes acadèmics i administratius. L'alumnat pot assistir a les UEC segons les seves necessitats educatives a temps total o parcial.

- L'acció tutorial, que ha de caracteritzar-se per:

    - facilitar estratègies per al desenvolupament de les habilitats emocionals i socials,

    - donar orientació a l'alumne/a en l'elaboració del seu projecte de futur, proporcionant-li eines per desenvolupar l'autonomia personal, professional i social,

    - informar i assessorar les famílies dels alumnes sobre el procés d'orientació,

    - la tutoria compartida: la responsabilitat educativa en relació amb l'alumnat que assisteix a una UEC requereix la cooperació i coordinació de les dues persones tutores (tutor/a del centre educatiu de secundària i tutor/a de la UEC).

- L'atenció personalitzada a l'alumne, incidint en:

    - el reforç dels aprenentatges instrumentals i el suport emocional i afectiu, en un entorn més reduït i amb una organització i funcionament molt flexible,

    - el pla d'orientació personal d'acord amb la seva edat i el grau d'assoliment dels objectius previstos,

    - la futura ubicació de l'alumne en entorns ordinaris, ja sigui aconseguint el retorn al centre educatiu de secundària, ja sigui, en el cas d'alumnes que no arribin a superar l'ESO, orientant-lo cap a programes de qualificació professional inicial (PQPI) o cap a la inserció al món laboral. L'objectiu és facilitar la seva transició a la vida adulta i, tant com es pugui, la continuïtat en itineraris formatius.

- L'avaluació dels alumnes que segueixen un programa específic per a alumnat amb inadaptació al medi escolar i risc d'exclusió social es farà d'acord amb els criteris fixats prèviament en el mateix programa i d'acord amb la normativa general d'avaluació de l'etapa.

- Coordinació amb el professorat del centre educatiu de secundària. Per al seguiment acadèmic, l'avaluació i l'acreditació de cada alumne es requereix la cooperació i coordinació del tutor/a del centre educatiu de secundària i el tutor de la UEC. Les UEC i els centres educatius de secundària han d'establir una periodicitat de coordinació, que no ha de ser inferior a una vegada al trimestre.

En finalitzar el curs escolar, les unitats d'escolarització compartida han de presentar al Departament d'Educació la memòria de les activitats realitzades i tota altra informació que se'ls pugui sol·licitar.

3.2.6. Alumnat que simultanieja l'ESO amb estudis de música o dansa

Als alumnes que, pel fet de cursar estudis de música o de dansa, sol·licitin de no cursar les matèries optatives i/o educació física i/o música, se'ls podrà concedir la convalidació o el reconeixement d'aquestes matèries segons el procediment que s'especifica en l'annex "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o de dansa" d'aquestes instruccions, relatiu a la simultaneïtat d'estudis ordinaris amb estudis de música o de dansa.

3.2.7. Alumnat d'ESO amb dedicació significativa a la pràctica de l'esport

3.2.7.1. Centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva

En el marc dels acords subscrits entre el Departament d'Educació i la Secretaria General de l'Esport, la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat podrà autoritzar projectes de centre que incloguin la modificació del currículum de la matèria d'educació física i/o de les matèries optatives per a alumnes de l'etapa d'ESO de centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva.

Per sol·licitar l'autorització d'aquests projectes en centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, la direcció del centre trametrà al director o directora dels serveis territorials la proposta elaborada pel centre, en la qual caldrà especificar els continguts i objectius de la matèria d'educació física i/o les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats als alumnes d'especial atenció a la pràctica esportiva. El director o directora dels serveis territorials trametrà la documentació, amb informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat, perquè dicti resolució.

3.2.7.2. Alumnes amb dedicació significativa a l'esport en altres centres

Els alumnes amb dedicació significativa a l'esport avalada pel Consell Català de l'Esport, matriculats en centres que no pertanyin a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, poden sol·licitar a la direcció del centre educatiu que se'ls apliqui un pla individualitzat que inclogui el reconeixement de la matèria d'educació física i d'algunes o totes les matèries optatives per a alumnes de l'etapa d'ESO. En aquest pla individualitzat caldrà presentar-hi la documentació següent:

a. Sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne/a.

b. Certificació del Consell Català de l'Esport (av. dels Països Catalans, 12. 08950 - Esplugues de Llobregat). Els alumnes obtindran aquest certificat quan siguin esportistes que figurin en el programa de tecnificació (ARC) de la federació catalana corresponent.

El director o directora del centre educatiu traslladarà aquesta petició de pla individualitzat a la comissió d'atenció a la diversitat del centre, que procedirà d'acord amb el que s'estableix en l'apartat "Plans individualitzats". Atès el motiu de la sol·licitud, el pla haurà d'especificar els continguts i/o objectius de les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats per a l'alumne o alumna, i deixar constància del reconeixement de la matèria d'educació física.

3.3. Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials

En el marc dels principis generals de l'educació inclusiva, l'atenció a l'alumnat s'ha de proporcionar, sempre que per les seves característiques sigui possible i adequat, en entorns escolars ordinaris, proporcionant-los el suport necessari per possibilitar-los l'accés als entorns i activitats generals i als aprenentatges escolars i l'assoliment de les competències bàsiques. L'aprenentatge cooperatiu, la intervenció de més d'un professional a l'aula, la planificació individualitzada, la participació de l'alumnat en l'activitat d'aula, la resolució col·laborativa de conflictes, entre altres, poden afavorir la inclusió de tot l'alumnat a l'aula ordinària.

L'atenció a les necessitats educatives de tot l'alumnat ha de plantejar-se des de la perspectiva global del centre i ha de formar part de la seva planificació.

Els mestres de pedagogia terapèutica i el professorat de psicologia i pedagogia han de prioritzar l'atenció directa a l'alumnat amb necessitats educatives greus en els entorns escolars ordinaris.

L’avaluació dels processos d’aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials ha de seguir el mateix procés que la resta d’alumnat. Els plans individualitzats han d’esdevenir el referent per a l’avaluació d’aquest alumnat, tenint en compte, en el marc dels objectius del curs i de l’etapa, l’assoliment de les competències que afavoreixen l’autonomia per a l’aprenentatge i el desenvolupament personal i social.

L'equip docent, amb la col·laboració de l’EAP, ha de fer el seguiment dels aprenentatges dels alumnes i adoptar les decisions que correspongui en relació amb l’atenció educativa que es dóna a l’alumne/a, procurant sempre la màxima participació de l’alumne/a en els entorns i grups ordinaris.

En la valoració del procés d’aprenentatge de l’alumnat amb necessitats educatives especials es tindrà especialment en compte l’assoliment de les competències bàsiques, el desenvolupament personal i social i l’adquisició d’hàbits d’autonomia i de treball.

En els informes trimestrals s’explicitarà l’evolució de l’alumne/a en les diferents matèries, explicitant, fins on sigui possible, els continguts treballats i els aprenentatges realitzats, l’assoliment d’hàbits de treball i d’autonomia i l’adaptació al centre i al grup. És convenient utilitzar el mateix model d’informe que amb la resta de l’alumnat.

En finalitzar el curs escolar els professors i professores que han impartit cadascuna de les matèries han d’atorgar a l’alumne/a la qualificació que correspongui, tenint en compte els plans individualitzats que per a cada alumne/a s’hagin formulat. Correspon a l'equip docent decidir sobre la promoció de l’alumnat. Els alumnes que segueixin un pla individualitzat han de ser escolaritzats en el nivell i grup que, atenent la proposta educativa que se’ls formuli, es determini en el pla individualitzat o en l’adaptació curricular corresponent.

En l’avaluació final de l’etapa es considerarà la maduresa de l’alumne/a en relació amb els objectius de l’etapa, la maduresa personal i les possibilitats de progrés en cursos posteriors.

La comissió d’atenció a la diversitat ha de fer el seguiment de l’evolució de l’alumne/a amb necessitats educatives especials amb els tutors i professionals especialistes --EAP, professorat de psicologia i pedagogia, mestre/a de pedagogia terapèutica, professionals de la USEE-- com a element clau de les decisions organitzatives, curriculars i avaluatives que es prenguin per afavorir la inclusió escolar.

La implicació de les famílies i l’enregistrament sistemàtic dels aspectes que es tracten i els acords que es prenen seran essencials per poder fer el seguiment de l’evolució de l’alumnat.

El coordinador/a pedagògic/a del centre ha de vetllar per l’elaboració de les adaptacions curriculars necessàries i per la regularització de propostes de plans individualitzats que hagin de ser aprovades pel director o directora del centre amb el vistiplau de la comissió d'atenció a la diversitat.

En els documents oficials d'avaluació es faran constar les mesures d'atenció a la diversitat adoptades i el pla individualitzat, si escau.

3.3.1. Unitats de suport a l'educació especial

Les unitats de suport a l'educació especial són unitats de recursos per facilitar que l'alumnat amb manca d'autonomia per causa de discapacitats motrius, discapacitats intel·lectuals severes o trastorns greus del desenvolupament i la conducta, susceptibles de ser escolaritzats en centres específics, puguin participar en entorns escolars ordinaris.

Els professionals assignats a aquestes unitats han de prioritzar l’elaboració, coordinadament amb el professorat del grup ordinari, de materials específics o adaptats que facilitin la participació d’aquest alumnat en les activitats generals del grup, la concreció d'estratègies per possibilitar la seva participació en les activitats de l’aula ordinària i l’acompanyament, quan calgui, d’aquests alumnes en les activitats a l’aula ordinària, col·laborant en el procés educatiu

de l'alumnat. Així mateix, desenvoluparan activitats específiques, individuals o en grup reduït, quan els alumnes ho requereixin.

Els alumnes amb necessitats educatives especials han de formar part d'un grup ordinari.

En la presa de decisions referides a l'alumnat amb necessitats educatives especials ha de participar el professorat mitjançant els equips docents i la comissió d'atenció a la diversitat.

L'alumnat atès pels professionals de la USEE té com a marc curricular de referència amb caràcter general el mateix que s'estipula per al conjunt de l'alumnat, reflectit en el projecte educatiu. Les adaptacions que es facin per a cada alumne es determinaran en el seu pla individualitzat. Serà l'equip docent qui establirà els criteris treballant de manera coordinada amb la comissió d'atenció a la diversitat.

El professorat de la USEE ha de col·laborar amb el tutor/a del grup ordinari en la tutoria individual dels alumnes que atén i el seguiment del seu procés d'aprenentatge i ha d'aportar, a l'equip docent per a l'avaluació de l'alumne/a, tota la informació sobre la seva evolució en aquelles matèries en què tingui una intervenció directa, aportant elements per a la valoració dels aprenentatges i el seu procés de maduresa. Així mateix, tot el professorat que imparteixi docència a l'alumne/a ha d'aportar les valoracions corresponents. L'equip docent pot preveure la possibilitat de fer una sessió d'avaluació complementària per a avaluar l'alumnat atès amb professionals de la USEE.

La comissió d'atenció a la diversitat ha de planificar, conjuntament amb els serveis educatius de la zona, la continuïtat de l'alumnat en finalitzar l'educació bàsica.

Correspon a l'equip directiu del centre la dinamització de la comunitat educativa per avançar en l'educació inclusiva de tot l'alumnat.

A efectes d'aquestes instruccions, es consideren unitats de suport a l'educació especial les unitats definides com d'educació especial en l'article 7.5 del Decret 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

3.3.2. Escolaritat compartida entre centre d'educació especial i centre ordinari

D'acord amb la Resolució EDU/349/2008, de 8 de febrer per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat (DOGC núm. 5072, de 18.02.2008), els alumnes que s'escolaritzin de manera compartida entre un centre ordinari i un centre d'educació especial es matricularan al centre en el qual, segons la Resolució de la direcció dels serveis territorials, tingui una major permanència. Aquest centre tindrà la custòdia de la documentació acadèmica corresponent.

L'escolaritat compartida requereix la coordinació entre els professionals dels centres que atendran l'alumne/a. A fi de garantir la coherència i la complementarietat de les actuacions cal que, abans de l'inici de curs, els professionals d'ambdós centres, conjuntament amb l'EAP, concretin l'atenció que es donarà a l'alumne/a --prioritats educatives, emplaçaments en què es duran a terme i criteris per al seguiment i l'avaluació-- i es facin els ajustaments horaris que correspongui. Tal com s'estableix en l'article 19.2 de la resolució esmentada, aquesta escolarització no pot comportar el trasllat de l'alumnat entre els dos centres durant l'horari lectiu.

Per fer el seguiment de l'evolució de l'alumne/a, i introduir si escau modificacions en l'atenció educativa, es crearà una comissió integrada per un professional de cada centre i el professional de l'EAP corresponent.

El tutor/a del centre on està matriculat l'alumne/a coordinarà el procés d'avaluació. Els professors d'ambdós centres que atenguin l'alumne/a aportaran a l'equip docent informació sobre la seva evolució i els seus aprenentatges.

3.4. Atenció a l'alumnat nouvingut

Es considera "alumne/a nouvingut" aquell alumne/a que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu de Catalunya en els darrers vint-i-quatre mesos.

Davant el xoc emocional que en aquest alumnat pot representar l'arribada a un entorn social i cultural completament nou, el centre ha de preveure mesures específiques per tal que pugui sentir-se ben acollit i percebre el respecte envers la seva llengua i cultura. Cal organitzar els recursos i estratègies adequades perquè, al més ràpidament possible, pugui seguir amb normalitat el currículum i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar o social.

El centre ha de donar una resposta personalitzada per garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització d'aquest alumnat, i establir els criteris metodològics i els materials curriculars que facilitin la integració a les aules ordinàries des del primer moment.

Correspon a l'equip docent, o si escau a la comissió d'atenció a la diversitat determinar les actuacions que es duran a terme per atendre les necessitats educatives d'aquest alumnat, així com els trets bàsics de les formes organitzatives i dels criteris metodològics que es considerin més apropiats.

3.4.1. Acollida i integració

L'acollida i la integració escolar de tot l'alumnat ha de ser una de les primeres responsabilitats i dels primers objectius del centre educatiu i dels professionals que hi treballen.

Per aconseguir aquest objectiu, particularment pel que fa a l'alumnat nouvingut, el centre educatiu ha de:

- Proporcionar a les famílies la informació adequada sobre el sistema escolar a Catalunya: funcionament del centre, tractament i ús de les llengües, recursos a l'abast, tant al centre com a l'entorn, possibilitat de sol·licitud d'ajuts, procés d'integració escolar i social de l'alumne/a al centre, assoliment dels aprenentatges…

- Garantir una comunicació eficient amb la família, per tal de copsar les necessitats de l'alumne/a (físiques, afectives, emocionals, cognitives, socials…). El centre pot utilitzar el servei de traducció i sol·licitar la presència d'un traductor/intèrpret quan l'alumne/a i la seva família desconeguin les dues llengües oficials a Catalunya. Tant les entrevistes inicials com el seguiment poden fer-se en sessions individuals o en grup.

  A la web del Departament d'Educació hi ha una llista actualitzada d'entitats i professionals que proporcionen serveis de traducció i d'interpretació. La petició del servei s'ha de fer directament a les entitats i professionals enumerats a la llista i ha de tenir el vistiplau del director o directora del centre. Els centres educatius disposen d'un espai web que el Departament ha habilitat al portal XTEC amb informació seleccionada i actualitzada sobre aquesta temàtica:

  http://xtec.cat/lic/nouvingut/professorat/prof_com_traduccio.htm

- Fer l'avaluació inicial de l'alumne/a utilitzant la llengua familiar o d'escolarització prèvia, en la mesura que sigui possible.

- Vetllar per una correcta adscripció de curs i grup, preferentment al nivell que correspon a l'edat cronològica o a un curs inferior com a màxim.

- Garantir el traspàs d'informació al tutor/a i a l'equip docent.

- Atendre les necessitats afectives, emocionals i relacionals derivades dels processos migratoris i reforçar la tutoria per potenciar l'autoestima i proporcionar l'orientació escolar i/o laboral necessària.

3.4.2. Aula d'acollida

L'aula d'acollida ha d'esdevenir un punt de referència i un marc de treball obert amb una constant interacció amb la dinàmica del centre, que permeti una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana. Ha de proporcionar a l'alumnat nouvingut una atenció adequada a les necessitats i als progressos relacionals i lingüístics, com a complement del treball del grup classe al qual estigui adscrit.

La metodologia de l'aula d'acollida ha de tenir en compte l'organització dels aprenentatges de manera globalitzada, l'existència d'activitats funcionals, el foment del treball cooperatiu i l'establiment de relacions personals positives sempre tenint com a punt de referència ajudar els alumnes a accedir als currículums de totes les matèries en les millors condicions possibles.

És convenient que l'horari de l'aula d'acollida no interfereixi en aquelles matèries que l'alumnat nouvingut pot compartir amb els companys de classe i que la durada de l'assistència vagi disminuint a mesura que avanci en els aprenentatges. Cal la interacció amb la resta de l'alumnat del grup classe per facilitar el seu procés de socialització. Cap alumne/a ha de romandre totes les hores lectives a l'aula d'acollida. Una opció recomanable seria que hi estigués la meitat del seu horari lectiu. El pas de l'alumnat nouvingut a l'aula ordinària demana molta coordinació i una atenció educativa que incrementi progressivament els aprenentatges normalitzats, però amb el suport suficient per assegurar l'èxit escolar.

Pel caràcter obert de l'aula els alumnes han de poder incorporar-s'hi en qualsevol moment del curs, i també s'ha de poder decidir la reincorporació d'un alumne o alumna a l'aula ordinària en el moment que es consideri més adient.

El nombre de mestres o professors que intervé a l'aula ha de ser reduït.

El recurs "aula d'acollida" ha d'estructurar-se de manera flexible, en funció de les necessitats de l'alumnat que ha d'atendre i tenint en compte la cultura organitzativa de cada centre. Això implica la possibilitat d'atendre alumnat en grups diversos en funció de la seva escolarització prèvia, la seva llengua d'origen o altres característiques que puguin determinar necessitats educatives específiques diferenciades. Es recomana que el nombre màxim d'alumnat que treballa simultàniament en cada grup se situï a l'entorn dels 10 alumnes.

El professorat ha de tenir experiència docent i domini de les tecnologies de la informació i la comunicació. D'entre aquest professorat el director/a del centre nomenarà el tutor o tutora responsable. Es preveu un assessorament i un pla de formació específic per al professorat.

El tutor o tutora del grup classe ordinari, com a responsable del seguiment de l'alumnat, ha de vetllar especialment pel progressiu assoliment de les competències bàsiques de l'alumnat que assisteix durant una part del seu horari escolar a l'aula d'acollida i per la coordinació, a aquests efectes, amb el tutor o tutora d'aquesta aula.

3.4.3. Adaptacions del currículum per a l'alumnat nouvingut

L'aprenentatge de la llengua de l'escola és una de les primeres necessitats de l'alumnat que, sense conèixer-la, s'incorpora als centres educatius de Catalunya. Per això, a més de les activitats docents dedicades directament a l'ensenyament de la llengua catalana, tota la comunitat educativa ha de vetllar especialment per facilitar-ne l'aprenentatge.

L'especificitat del procés d'aprenentatge d'aquest alumnat, sovint incorporat durant el curs escolar, amb situacions singulars fruit de la diversitat d'edats, procedències i processos d'escolarització previs i especialment el fet de compartir el temps escolar entre l'aula d'acollida o altres estructures de suport i l'aula ordinària, fa necessària l'elaboració d'un pla individualitzat.

Vegeu el model "Documentació per orientar l'elaboració de plans individualitzats".

Aquest document ha de recollir la informació obtinguda amb l'avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut, ha de prioritzar les necessitats educatives a treballar i ha d'establir els mecanismes de planificació, seguiment i avaluació del procés d'acceleració del seu aprenentatge, que li ha de permetre incorporar-se plenament, al més aviat possible, a la dinàmica habitual del seu grup classe de referència. I tot això s'ha de fer tenint en compte la diversitat de l'alumnat, la coresponsabilitat de tots els agents que intervenen en el seu aprenentatge i l'aplicació de criteris de coherència pel que fa a la planificació curricular de les matèries.

Els plans individualitzats han d'explicitar les característiques o situació de l'alumnat, les prioritats educatives, la proposta curricular i els emplaçaments en què es durà a terme, així com els criteris per al seguiment i l'avaluació dels aprenentatges d'aquest alumnat. Cal preveure la dotació dels suports necessaris amb tots els recursos del centre per a aquell alumnat amb una escolarització prèvia deficient.

Correspon als departaments, seminaris i al professorat específic que atén l'alumnat nouvingut, amb la col·laboració de l'assessor o assessora dels equips LIC territorials, en el marc de la comissió d'atenció a la diversitat, l'elaboració i actualització del pla individualitzat de l'alumne/a nouvingut que s'incorpora al centre. Quan les dificultats d'un alumne/a comporten que manifesti necessitats educatives especials, caldrà també la col·laboració amb el professorat de psicologia i pedagogia i de l'EAP.

3.4.4. Avaluació de l'alumnat nouvingut

Com la resta d'alumnat del centre, l'alumnat nouvingut que cursi ESO haurà de ser avaluat, almenys, trimestralment de les matèries curriculars cursades durant el trimestre. L'avaluació dels processos d'aprenentatge de cada alumne o alumna i la decisió sobre el pas de curs es durà a terme en relació amb els objectius del seu pla individualitzat. L'avaluació ha de ser contínua, amb observació sistemàtica i visió global del seu progrés d'aprenentatge, integrant les aportacions i les observacions efectuades en cada una de les matèries. En cap cas l'avaluació no ha de ser la suma o combinació numèrica de resultats obtinguts en les diverses matèries.

3.4.5. Professorat tutor de l'aula d'acollida

El tutor/a de l'aula d'acollida ha de ser el referent més clar per a l'alumnat nouvingut, però la resposta que s'ofereix a aquest alumnat per a la seva plena integració al centre és responsabilitat de tota la comunitat educativa.

El tutor/a de l'aula d'acollida ha de tenir preferentment destinació definitiva al centre. Excepcionalment, la designació pot recaure en un mestre/a o professor/a amb destinació provisional o interí, a proposta de la direcció del centre.

La jornada lectiva del tutor o tutora de l'aula d'acollida es dedicarà fonamentalment a la docència amb l'alumnat nouvingut.

El tutor de l'aula d'acollida ha de dur a terme les funcions següents:

- Coordinar l'avaluació inicial i col·laborar en l'elaboració del plans individualitzats i, si escau, de les adaptacions curriculars, d'acord amb les necessitats educatives de cada un dels alumnes respecte al seu procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Gestionar l'aula d'acollida: planificar recursos i actuacions, programar les seqüències d'aprenentatge, aplicar les metodologies més adequades i avaluar processos i resultats.

- Aplicar metodologies i estratègies d'immersió lingüística per a l'adquisició de la llengua.
- Facilitar, en la mesura que sigui possible, l'accés de l'alumnat nouvingut al currículum ordinari.
- Promoure la integració de l'alumnat nouvingut a les seves aules de referència.
- Col·laborar en la sensibilització i introducció de l'educació intercultural en el procés educatiu de l'alumnat nouvingut.
- Coordinar-se amb el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre i amb els professionals especialistes (LIC, EAP…).
- Participar en les reunions dels equips docents, comissions d'avaluació…, per coordinar actuacions i fer el seguiment dels alumnes a fi d'assegurar la coherència educativa.

3.5. Procediment per a la incorporació d'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers

L'Ordre ministerial de 30.4.1996, d'adequació a la nova ordenació educativa dels criteris d'homologació i convalidació d'estudis estrangers (BOE núm. 112, de 8 de maig), estableix les equivalències entre els estudis cursats en diferents països i els estudis del nou sistema educatiu.

3.5.1. Incorporació a l'educació secundària obligatòria d'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers

L'Ordre ministerial ECD/3305/2002, de 16.12.2002, que modifica parcialment l'anterior, estableix que l'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers que s'incorpori a qualsevol dels cursos de l'etapa d'educació secundària obligatòria no haurà de fer cap tràmit de convalidació d'estudis. La seva incorporació al curs que correspongui s'efectuarà d'acord amb l'edat exigida per a cada curs i segons la normativa aplicable en aquest cas.

La incorporació dels alumnes procedents de sistemes educatius estrangers a qualsevol dels cursos de l'educació obligatòria es farà tenint com a referents la seva edat i els coneixements i les possibilitats de progrés que el centre observi en el procés d'acollida.

3.5.2. Incorporació al batxillerat d'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers

L'alumne/a que vulgui incorporar-se a qualsevol dels dos cursos del batxillerat haurà de sol·licitar al Ministeri d'Educació, Política Social i Esport (MEPSYD) la convalidació dels estudis cursats a l'estranger, el qual li lliurarà la corresponent credencial de convalidació o bé un document anomenat Volant per a la inscripció condicional a centres educatius o a exàmens oficials, que li permetrà inscriure's en el centre en els mateixos termes que si la convalidació hagués estat concedida, per bé que amb caràcter condicional i per un termini de temps determinat. La sol·licitud d'aquesta convalidació s'ha de presentar a la corresponent Subdelegació del Govern Central:

- Barcelona (c. de Bergara, 12; tel. 935 209 690),
- Girona (av. de Jaume I, 17; tel. 972 069 000),
- Lleida (pl. de la Pau, 1; tel. 973 959 000),
- Tarragona (pl. Imperial Tarraco, 3; tel. 977 999 000).

Un cop feta la inscripció condicional, serà vigent només per al curs acadèmic corresponent, fins a la data de signatura de l'acta d'avaluació final. En cap cas no es tramitarà el títol de batxiller

per als alumnes que es trobin pendents de convalidació d'estudis estrangers a partir dels quals haguessin fet inscripció condicional al batxillerat.

La Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa resoldrà els casos dels alumnes que, havent sol·licitat convalidació d'estudis estrangers i havent formalitzat inscripció a un dels cursos de batxillerat amb el Volant per a la inscripció condicional a centres educatius o a exàmens oficials, no obtinguessin posteriorment la convalidació d'estudis en els termes sol·licitats.

Així mateix, en el cas d'alumnes que han cursat a l'estranger estudis convalidats, o en tràmit de convalidació, amb el primer curs de batxillerat o equivalent, la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa establirà els criteris per a calcular la qualificació final de batxillerat i la nota d'expedient per a l'accés a la universitat. Amb aquesta finalitat, el centre on l'alumne/a es trobi cursant el segon curs de batxillerat trametrà, en el període de tres mesos a comptar de la data d'incorporació de l'alumne/a al centre, la documentació següent:

a. Sol·licitud de l'alumne/a

b. Còpia compulsada de la credencial de convalidació amb el primer curs de batxillerat o equivalent, o bé del Volant per a la inscripció condicional a centres educatius o a exàmens oficials, degudament segellat

c. Còpia compulsada de les qualificacions obtingudes a l'estranger en el curs o cursos per als quals s'ha sol·licitat la convalidació amb el primer curs de batxillerat o equivalent

Els alumnes que haguessin cursat el primer curs de batxillerat i posteriorment haguessin superat a l'estranger estudis convalidats, o en tràmit de convalidació, amb el segon curs de batxillerat, hauran d'adreçar-se a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa tant per al tancament del Llibre de qualificacions de batxillerat com per al càlcul de la qualificació final de batxillerat i la nota d'expedient per a l'accés a la universitat. Amb aquesta finalitat, l'alumne/a trametrà la documentació següent:

a. Sol·licitud de tancament del Llibre de qualificacions de batxillerat i/o de càlcul de qualificació final de batxillerat i nota d'expedient.

b. Certificació de qualificacions obtingudes en el primer curs de batxillerat, o bé fotocòpia compulsada de la pàgina corresponent del Llibre de qualificacions de batxillerat.

c. Còpia compulsada de la credencial de convalidació amb el segon curs de batxillerat, o bé del Volant per a la inscripció condicional a centres educatius o a exàmens oficials, degudament segellat.

d. Còpia compulsada de les qualificacions obtingudes a l'estranger en el curs o cursos per als quals s'ha sol·licitat la convalidació amb el segon curs de batxillerat.

Atès que els centres no poden lliurar als alumnes que no hagin cursat i superat els dos cursos de l'etapa el corresponent llibre de qualificacions de batxillerat, aquest lliurament el farà la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, la qual sol·licitarà al centre on l'alumne/a havia superat el primer curs el corresponent trasllat del llibre, un cop l'alumne o alumna hagi sol·licitat el seu tancament.

Els alumnes procedents de sistemes educatius estrangers que, tot i tenir els seus estudis convalidats --o en tràmit de convalidació-- amb el batxillerat, vulguin cursar una determinada modalitat de batxillerat, podran sol·licitar autorització d'inscripció al segon curs de l'etapa. Amb aquesta finalitat trametran a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa la documentació següent:

a. Sol·licitud d'incorporació a segon de batxillerat, en la qual caldrà especificar la modalitat que es vol cursar.

b. Còpia compulsada de la credencial de convalidació amb el batxillerat, o bé còpia compulsada de la sol·licitud de convalidació.

c. Còpia compulsada de les qualificacions obtingudes a l'estranger en el curs o cursos per als quals s'ha sol·licitat la convalidació amb el batxillerat.

3.5.3. Incorporació als cicles formatius d'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers

Els alumnes procedents de sistemes educatius estrangers que tinguin els estudis convalidats -- o en tràmit de convalidació-- amb l'ESO o amb el batxillerat o amb altres estudis que els permetin accedir a un cicle formatiu de grau mitjà o de grau superior, podran adreçar-se a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa per tal que aquesta calculi la qualificació mitjana dels seus estudis i emeti la resolució corresponent. Amb aquesta finalitat, l'alumne/a trametrà la documentació següent:

a. Sol·licitud de càlcul de la qualificació mitjana a efectes de la incorporació a un cicle formatiu de grau mitjà o de grau superior.

b. Còpia compulsada de la credencial de convalidació amb l'ESO, el batxillerat o equivalent, o bé del Volant per a la inscripció condicional a centres educatius o a exàmens oficials, degudament segellat.

c. Còpia compulsada de les qualificacions obtingudes a l'estranger en el curs o cursos per als quals s'ha sol·licitat la convalidació amb l'ESO, amb els dos cursos de batxillerat o equivalent.

Si no es disposa de la resolució de la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, es considera que la qualificació mitjana és de 5.

3.6. Atenció a l'alumnat que pateix malalties prolongades

L'atenció educativa als infants o joves que no poden seguir temporalment els estudis en el seu centre educatiu, es realitza a les aules hospitalàries dels hospitals generals amb llits de pediatria, on se'ls oferiran activitats específiques adaptades al seu estat clínic i al temps d'estada.

L'objectiu és fomentar el desenvolupament integral, donar continuïtat al procés d'aprenentatge i facilitar el retorn a l'escola un cop hagin rebut l'alta mèdica.

Així mateix, en els períodes de convalescència superiors als 30 dies, l'alumne/a podrà rebre atenció educativa al domicili familiar. En aquest supòsit caldrà garantir que el tutor o tutora del centre on està matriculat faci el seguiment de la seva evolució.

La Resolució EDU/3699/2007, de 5 de desembre (DOGC núm. 5029, de 14.12.2007), aprova les instruccions per establir el procediment per tal que l'alumnat que pateix malalties prolongades pugui rebre atenció educativa domiciliària per part de professorat del Departament d'Educació.

3.7. Plans individuals i modificacions del currículum en les etapes postobligatòries

3.7.1. Plans individuals, exempcions i convalidacions de matèries en el batxillerat

3.7.1.1. Plans individuals - Batxillerat

El Decret d'ordenació dels ensenyaments del batxillerat, estableix la possibilitat d'establir mesures d'adaptació i autoritzar plans individuals al batxillerat.

Poden autoritzar-se plans individuals al batxillerat a alumnes amb discapacitats, trastorns, lesions o malalties greus. Així mateix, se'n podran autoritzar a alumnes que per altres circumstàncies excepcionals presentin dificultats específiques d'aprenentatge.

Els plans individuals de l'etapa de batxillerat podran consistir en la introducció de canvis significatius en els objectius i continguts d'una o més matèries. Excepcionalment, també es podran autoritzar plans individuals que comportin la reducció o ampliació de la durada de l'etapa, o canvis en els criteris de pas de curs establerts amb caràcter general.

Per sol·licitar l'autorització de plans individuals, la direcció del centre ha de trametre al director o directora dels serveis territorials la documentació següent:

a. Sol·licitud signada per l'alumne o alumna, o pel seu pare, mare o tutors legals si és menor d'edat.

b. Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició: certificació del centre d'atenció a disminuïts (CAD); certificat mèdic, en el qual constarà el caràcter permanent o temporal de la malaltia, lesió o trastorn; certificació d'inscripció a un centre de música o dansa; informe de la federació esportiva, o altres.

c. Proposta de pla individual elaborada pel centre de batxillerat (amb la col·laboració de l'EAP, si escau).

En cas de plans que afecten els continguts i/o objectius d'una o més matèries, cal indicar els blocs de continguts i objectius curriculars que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats per a l'alumne o alumna, així com la programació d'aprenentatges i activitats que farà l'alumne o alumna en la matèria o matèries afectades.

El director o directora dels serveis territorials trametrà la documentació, amb informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, perquè dicti resolució.

La resolució de la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa mitjançant la qual es concedeix el pla individual s'ha d'incorporar a l'expedient de l'alumne/a i la direcció del centre ha de comunicar per escrit la seva concessió al pare, mare o tutors legals. Contra la resolució de la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa es pot interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant el conseller d'Educació.

Així mateix, en el marc dels acords subscrits entre el Departament d'Educació i la Secretaria General de l'Esport, la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat podrà autoritzar plans consistents en la modificació del currículum de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives per a alumnes de batxillerat de centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva.

Per sol·licitar l'autorització d'aquests plans de modificació en centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, la direcció del centre trametrà al director o directora dels serveis territorials la proposta de pla elaborada pel centre, en la qual caldrà especificar els continguts i/o objectius de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats als alumnes d'especial atenció a la pràctica esportiva. El director o directora dels serveis territorials trametrà la documentació, amb informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat, perquè dicti resolució.

En el cas dels alumnes amb dedicació significativa a l'esport d'altres centres, avalada pel Consell Català de l'Esport, poden sol·licitar al director/a dels serveis territorials plans consistents en la modificació del currículum de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives per a alumnes de batxillerat. Amb aquesta finalitat, la direcció del centre ha de trametre al director o directora dels serveis territorials la documentació següent:

a. Sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne/a.

b. Proposta de pla individual elaborada pel centre, en la qual caldrà especificar els continguts i/o objectius de la matèria d'educació física i/o les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats per a l'alumne o alumna, així com la programació d'aprenentatges i activitats que farà l'alumne o alumna en la matèria d'educació física.

c. Certificació del Consell Català de l'Esport (av. dels Països Catalans, 12; 08950 - Esplugues de Llobregat). Els alumnes obtindran aquest certificat quan siguin esportistes que figuren en el programa de tecnificació (ARC) de la federació catalana corresponent.

El director o directora dels serveis territorials, a la vista de l'informe de la Inspecció d'Educació, ha de dictar la resolució corresponent.

A efectes de les modificacions que afectin matèries optatives, cal tenir en compte que es consideren optatives també les matèries de modalitat que excedeixin de tres el nombre de matèries de modalitat que cursa l'alumne/a a cada curs de batxillerat.

3.7.1.2. Exempcions i convalidacions de matèries - Batxillerat

En el batxillerat solament es concediran exempcions de:

- La matèria d'estada a l'empresa.
- El treball de recerca.

Les condicions per a l'exempció de la matèria d'estada a l'empresa s'expliciten en l'apartat "Estada a l'empresa" d'aquestes instruccions, i les condicions per a l'exempció del treball de recerca són en l'apartat "Treball de recerca ".

Als alumnes que, pel fet de cursar estudis de dansa, sol·licitin de no cursar la matèria d'educació física, se'ls podrà concedir la convalidació d'aquesta matèria segons el procediment que s'especifica en l'annex "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o de dansa" d'aquestes instruccions.

La convalidació de matèries de batxillerat per a l'alumnat procedent de cicles formatius s'explicita en l'apartat "Convalidació de matèries de batxillerat per a l'alumnat procedent de cicles formatius" d'aquestes instruccions.

3.7.2. Modificacions curriculars en la formació professional específica

El Decret 332/1994, de 4 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional específica, determina, en l'article 22, que el Departament d'Educació establirà el marc regulador de les adaptacions i modificacions del currículum per a alumnat amb necessitats educatives especials vinculades a discapacitat.

Per sol·licitar una modificació curricular d'un cicle formatiu, la direcció del centre trametrà al director o directora dels serveis territorials la documentació següent:

- Sol·licitud signada per l'alumne o alumna, o pel seu pare, mare o tutors legals si és menor d'edat.
- Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició: certificació del centre d'atenció als disminuïts (CAD), certificat mèdic, en el qual constarà el caràcter permanent o temporal de la malaltia, lesió o trastorn.

- Proposta de modificació curricular elaborada pel centre, amb la col·laboració de l'EAP, si escau, i amb l'assessorament de la Inspecció d'Educació, que indiqui per a cada crèdit del cicle formatiu els objectius i/o continguts que a parer del centre haurien de ser suprimits o modificats.

El director o directora dels serveis territorials trametrà la documentació, amb l'informe de la Inspecció d'Educació que reculli si s'ha seguit el procediment establert, a la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats perquè dicti resolució.

La modificació curricular es fonamentarà, per una banda, en les condicions de l'alumne/a d'acord amb la documentació acreditativa de les causes que motiven la petició, i per una altra, en el nivell de modificació amb relació al grau d'assoliment dels objectius, els continguts i la temporització dels crèdits.

La Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, amb la col·laboració si escau de l'EAP o de l'organisme que correspongui, podrà resoldre dos tipus d'autoritzacions:

- Modificacions curriculars que puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle formatiu i conduir, una vegada superat el cicle, a l'obtenció del títol de tècnic/a o tècnic/a superior. La modificació curricular podrà comportar canvis en els objectius terminals, els continguts o la distribució ordinària del cicle formatiu, o, en casos excepcionals, la supressió total d'algun crèdit no relacionat directament amb les unitats de competència professional del títol.

- Modificacions curriculars que no puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle, però sí conduir a l'obtenció d'una certificació d'estudis parcial. Aquestes modificacions curriculars podran preveure la supressió total d'algun o alguns crèdits, la modificació de la distribució ordinària del cicle i la modificació, si cal, dels objectius terminals i continguts dels crèdits que ho necessitin. El centre expedirà una certificació d'estudis parcials dels crèdits superats d'acord amb la modificació feta, emprant el model "Certificacions d'estudis. Formació professional específica".

La resolució de la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats per la qual es concedeix la modificació curricular s'incorporarà a l'expedient de l'alumne o alumna i la direcció del centre comunicarà per escrit la seva concessió a l'alumne/a o al pare, mare o tutors legals. Contra la resolució d'aquesta Direcció General es podrà interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant el conseller d'Educació.

En el cas que el nivell de discapacitat no pugui garantir la consecució d'un mínim dels objectius generals del cicle ni cap de les competències professionals, la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, amb la col·laboració si escau de l'EAP o de l'organisme que correspongui, emetrà un informe en el qual orientarà l'alumne/a a estudis més adients a les seves possibilitats.

4. Projecte per a la millora de la qualitat dels centres educatius públics (PMQCE)

El Departament d'Educació promou el projecte per a la millora de la qualitat dels centres educatius públics (PMQCE), pla de plans, que té com a finalitat incrementar els resultats educatius i la millora de la cohesió social en els centres educatius públics mitjançant l'impuls de l'autonomia i la millora de la qualitat.

El PMQCE es concreta en dues línies d'actuació, una de caràcter general per a la promoció de l'autonomia de centres (PAC) i una altra d'específica, projecte de qualitat i millora contínua (PQiMC), adreçada a centres que imparteixen dues o més famílies de formació professional o són centres específics de formació professional.

Els centres que participen en aquests projectes elaboren i apliquen, en el marc del seu projecte educatiu, un pla estratègic on defineixen els objectius que volen assolir per augmentar la qualitat global del centre i les estratègies i les actuacions per aconseguir-los.

Els centres educatius que han optat per la planificació estratègica disposen de:

- Una autonomia més gran per fixar objectius propis del centre, la manera d'aconseguir-los i els recursos addicionals
- Mesures singulars acordades amb el Departament d'Educació amb la finalitat d'assolir els objectius del pla
- Assistència específica de la Inspecció educativa per facilitar l'avaluació inicial i final en el procés de l'avaluació global diagnòstica i per assessorar els centres en les fases de disseny i aplicació del pla
- Assistència d'altres serveis del Departament d'Educació implicats en el projecte, especialment dels Serveis Educatius
- Formació específica en planificació estratègica
- Treball en xarxa amb altres centres educatius per a l'intercanvi de coneixements i experiències
- Mitjans TIC d'organització i gestió

Els centres educatius formalitzen amb el Departament d'Educació un acord quadriennal d'aplicació del pla estratègic. Aquest acord recull: els objectius, les estratègies i les activitats del pla, els compromisos, els recursos addicionals, el grau d'autonomia de gestió, els mecanismes de seguiment i avaluació de l'aplicació del pla, i la rendició de comptes a l'Administració i a la comunitat educativa.

5. Programes educatius

A partir de l'experiència del seguiment de diversos projectes que s'han anat desenvolupant aquests darrers cursos i en els quals han participat i participen centres de les diverses etapes que conformen el Sistema Educatiu, el Departament d'Educació estableix programes educatius.

Un programa educatiu és una línia d'actuació, sustentada en recursos diversos, que el Departament d'Educació posa a disposició de tots els centres educatius de Catalunya. Cada programa educatiu gira a l'entorn d'una determinada temàtica que, pel seu caràcter transversal i fonamental, impregna actuacions molt diverses que es deriven de la gestió d'un centre educatiu, tant des del punt de vista curricular com organitzatiu.

El Departament d'Educació disposa, per al curs 2008-2009, dels següents programes educatius:

- Biblioteca escolar.
- Pla de llengües estrangeres.

- Convivència.
- Coeducació.
- Educació ambiental i per a un desenvolupament sostenible.
- Educació per a la salut.

Des de la coordinació de cada programa, el Departament d'Educació:

- Establirà les línies orientatives generals que donin coherència a les diverses actuacions del Departament relacionades amb la temàtica del programa.
- Facilitarà recursos als centres que vulguin desenvolupar accions relacionades amb el programa: materials diversos, ofertes de formació, possibilitat de participar en xarxes de centres…
- Coordinarà les relacions amb altres departaments o institucions que tinguin a veure amb la temàtica del programa.

5.1. Biblioteca escolar

La Biblioteca escolar ha d'actuar com un agent més en el compliment dels objectius del projecte educatiu del centre (PEC). En aquest sentit, el PEC ha de preveure les funcions de la Biblioteca escolar i aquesta ha de conèixer els seus objectius. Les activitats planificades en el projecte de biblioteca i els serveis que ha d'oferir a la comunitat educativa formen part del Pla Anual del Centre.

Les biblioteques escolars "puntedu" són un espai d'aprenentatge on es troben recursos per donar resposta a les necessitats curriculars, contenen informació i literatura en diferents suports, són un element clau per promoure la utilització de diferents recursos educatius, contribuir-hi, i facilitar l'adquisició dels coneixements i de les tècniques necessàries perquè l'alumnat aconsegueixi, de manera gradual, una autonomia en l'aprenentatge.

Coordinador/a o responsable de la Biblioteca escolar

És convenient que cada centre designi un membre de l'equip docent com a coordinador o responsable de la biblioteca escolar. El professorat responsable de la biblioteca escolar, amb formació específica, és el referent del centre per portar a terme tasques d'organització i gestió del programari de la biblioteca, la dinamització i l'impuls del pla de lectura de centre i l'accés i l'ús de la informació des de la biblioteca. Aquest coordinador/a cal que tingui la formació necessària per portar a terme les tasques pedagògiques i de gestió, independentment del curs, àrea o matèria que imparteixi.

El coordinador/a o responsable de la biblioteca escolar assumirà les següents funcions de gestió i d'organització pedagògica:

- Organitzar la biblioteca escolar i vetllar pel seu manteniment i funcionament.
- Facilitar informació al professorat i a l'alumnat sobre els recursos disponibles per al desenvolupament del currículum i l'accés a la documentació.
- Impulsar el pla de lectura del centre.
- Establir coordinació amb els serveis educatius i amb altres organismes de l'entorn.

El coordinador/a o responsable de la Biblioteca escolar disposarà d'unes hores de dedicació per al desenvolupament de la gestió i la dinamització de la biblioteca escolar.

Comissió de Biblioteca escolar

Per tal de fer assequible la biblioteca a tota la comunitat educativa, tenir-la oberta durant tantes hores com sigui possible, i de donar suport, col·laborar i integrar les diferents propostes i activitats de la biblioteca en el claustre, es recomana que en els centres es pugui constituir una comissió de biblioteca escolar. Aquesta comissió podria estar formada per: el/la responsable o coordinador/a de la biblioteca, representats dels diferents cicles i/o departaments del centre educatiu, un/a representat de l'equip directiu, el professorat responsable de les TIC i audiovisuals del centre, i, si escau, un/a representant de les famílies, i un/a representant de l'alumnat.

A la pàgina Presentació de la Biblioteca.edu podeu trobar informació addicional amb orientacions sobre la concepció, l'organització i el funcionament de la Biblioteca escolar.

5.2. Pla de llengües estrangeres

En el pla de llengües estrangeres, correspon al professorat implicat en el projecte:

- Col·laborar en el desplegament o actualització del projecte lingüístic, conjuntament amb el cordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre i amb l'assessorament puntual del coordinador/a o referent de llengües dels serveis territorials.

- Promoure acords i criteris per a la bona pràctica en la coordinació, la docència i el treball conjunt amb la resta del professorat, relatius a les metodologies integrades de les llengües (en especial del "Content and Language Integrated Learning", i de "L'enseignement d'une Matière Integré à une Langue Étrangère").

- Fer difusió en el centre dels materials elaborats en el marc del pla, així com promoure'n el bon ús.

- Promoure, conjuntament amb el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre, i el coordinador o referent de llengües estrangeres dels serveis territorials, les activitats de recerca, de mobilitat, d'associació escolar, d'aprofundiment en la reflexió pedagògica i de coordinació amb la resta de projectes, d'acord amb la planificació del pla i del projecte lingüístic del centre.

- Dinamitzar accions educatives en llengües estrangeres dins la biblioteca, en especial si el centre participa en el programa de biblioteques escolars "puntedu" o projectes internacionals en diferents idiomes.

Totes aquestes accions tindran com a finalitat última la millora d'èxit educatiu de l'alumnat, el desenvolupament professional del professorat i la promoció de les accions de sensibilitat plurilingüe i intercultural de tota la comunitat educativa.

El professorat participant en aquest pla de llengües estrangeres realitzarà la formació obligatòria durant el primer any. Aquesta formació proporciona eines i recursos que permeten, a partir de la reflexió sobre la pròpia tasca docent, posar en pràctica amb l'alumnat els continguts de les diferents propostes a partir del segona any del pla. Pel que fa a la formació del segon i tercer any del pla, aquesta es vehicula a través dels plans de formació de zona amb la finalitat d'aprofundir en les metodologies emprades i en l'elaboració de material adient.

En els centres que estiguin desenvolupant algun projecte educatiu internacional hi haurà un coordinador o coordinadora d'aquest projecte.

5.3. Programa de convivència i mediació escolar

L'objectiu del Programa és fomentar les relacions positives i la resolució pacífica de conflictes en el si de cada centre partint del diagnòstic previ de la pròpia realitat escolar i plantejant propostes d'actuació basades en experiències contrastades i bones pràctiques de convivència.

Es tracta de donar compliment a les disposicions del Decret 279/2006, de 4 de juliol (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006) de drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius de nivell no universitari de Catalunya.

Els centres educatius han d'explicitar en la programació general anual les actuacions del programa que es duran a terme al llarg del curs escolar.

Els centres contemplaran en el seu pla de formació del professorat activitats formatives amb referència als tres eixos del currículum: construir la pròpia identitat, saber relacionar-se i actuar solidàriament.

6. Projectes d'innovació educativa

El Departament d'Educació promou el disseny i desenvolupament de projectes d'innovació educativa en els centres que estan implementant actualment un pla d'autonomia de centre.

Aquests centres podran elaborar un projecte d'innovació educativa que s'haurà d'emmarcar en el context del seu pla d'autonomia. El projecte haurà d'estar vinculat a tres eixos:

- el desenvolupament curricular des d'una perspectiva competencial i integradora d'àrees i matèries,
- l'ús habitual de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC) com a eines d'aprenentatge i afavoridores d'estratègies col·laboratives,
- la presència de continguts transversals.

Cada un d'aquests projectes s'haurà de desenvolupar al llarg de dos cursos escolars i haurà de preveure l'existència d'evidències que facin palesa la seva incidència en la millora dels resultats educatius de l'alumnat i la incorporació posterior dels seus postulats, o d'alguns, a la cultura educativa del centre.

7. Avaluació de centre

L'avaluació és una eina per al coneixement i millora constant del servei educatiu que ofereix el centre.

El conjunt d'actuacions d'avaluació ha de proporcionar un coneixement aprofundit i interrelacionat de la realitat educativa, útil per a la presa de decisions que contribueixi a la millora de la gestió del centre i de la gestió del currículum, posant una atenció especial en la millora dels resultats d'aprenentatge de l'alumnat.

Cal un plantejament de l'avaluació que relacioni els resultats d'aprenentatge dels alumnes, els processos d'ensenyament i aprenentatge, la gestió dels recursos i els objectius que el centre es proposa, d'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa. L'avaluació ha de contribuir a obtenir una visió global del funcionament i dels resultats que aconsegueix el centre, identificant les bones pràctiques i els aspectes susceptibles de millora.

Tots els centres han de tenir elaborat i aprovat pel consell escolar el propi pla d'avaluació interna en els termes establerts. El pla d'avaluació del centre ha d'emmarcar-se en el projecte educatiu i ha de prendre en consideració la valoració del pla d'avaluació anterior.

El curs 2005-2006 el Departament d'Educació va iniciar un nou pla d'avaluació integrat que inclou la planificació i l'aplicació de tota l'activitat avaluativa que realitza el Departament d'Educació, des dels diferents àmbits (avaluació del sistema educatiu, avaluació de programes, avaluació de centres, avaluació de la funció directiva i de la funció docent…), així com també la planificació i l'aplicació de l'avaluació de centre des d'una perspectiva integrada (avaluació interna - avaluació externa).

L'avaluació de centres, en el marc del Pla d'Avaluació del Departament d'Educació, preveu incorporar progressivament l'avaluació global diagnòstica i el sistema d'indicadors de centre.

L'avaluació global diagnòstica serveix per avaluar el centre en el seu conjunt, tot i que no implica l'avaluació detallada de tots els aspectes. Aquesta avaluació proporciona una visió panoràmica del centre.

L'avaluació global diagnòstica s'aplicarà en els centres que en el curs 2008-2009 inicïin un pla estratègic de centre i en els centres que inicïin un projecte de qualitat i millora contínua, de manera que la informació obtinguda serveixi de punt de partida per a l'elaboració del pla . També es podrà aplicar en els centres que així ho sol·licitin o bé en aquells que l'Administració determini.

El sistema d'indicadors de centre permet obtenir informació mesurable d'un conjunt acotat de variables avaluatives que ofereixen una perspectiva del funcionament i dels resultats del centre. Aquests indicadors inclouen informació de context, de resultats, de processos i de recursos. La informació referida a aquest conjunt de variables s'actualitzarà cada curs escolar i servirà tant per analitzar l'evolució del centre com per comparar la seva situació amb la de la resta de centres que els hagin aplicat. Aquest coneixement ha d'esdevenir el punt de referència per a l'adopció de decisions sobre aspectes de docència i de gestió del currículum, i per afavorir la seva implementació (objectius anuals, plans o projectes específics, activitats de formació, etc.).

En aquesta anàlisi cal relacionar els resultats obtinguts en les proves i avaluacions que s'apliquin en el centre, amb els criteris adoptats per a la gestió del currículum i el desenvolupament dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Per interpretar, explicar i millorar els resultats cal analitzar els processos d'ensenyament i aprenentatge aplicats en els diferents cursos: activitats d'aprenentatge, estratègies didàctiques i metodològiques, i criteris i estratègies d'avaluació.

Durant el curs 2008-2009 s'iniciarà l'aplicació als centres del sistema d'indicadors de centre.

8. Coordinació entre primària i secundària

Amb la finalitat de garantir una adequada transició de l'alumnat entre l'etapa d'educació primària i la d'educació secundària obligatòria, així com per facilitar la continuïtat del procés educatiu, els centres d'educació secundària han de planificar amb els centres d'educació infantil i primària dels quals procedeixi l'alumnat, la realització, durant el curs escolar, de sessions de coordinació que contribueixin a la coherència del procés educatiu i a la millora dels aprenentatges de l'alumnat.

La coordinació entre centres vinculats ha d'incloure: aspectes relatius al coneixement de l'alumnat que passa de primària a secundària; aspectes relatius al desenvolupament del currículum (priorització d'objectius i continguts, estratègies didàctiques i metodològiques i criteris d'avaluació de l'alumnat); aspectes de l'organització del centre i de l'alumnat.

Pel que fa al traspàs d'informació de l'alumnat, els centres d'educació infantil i primària lliuraran, a petició dels centres d'educació secundària, una còpia de l'historial acadèmic de l'alumne o alumna i l'informe individualitzat, amb tota la informació que es consideri convenient per a la millor incorporació de l'alumnat a la nova etapa educativa, especialment dels alumnes que no hagin assolit prou alguns dels objectius propis de l'educació primària.

En aquesta coordinació, especialment pel que fa a l'atenció als alumnes amb necessitats educatives específiques, es podrà tenir la col·laboració de l'EAP.

Per facilitar una adequada atenció als alumnes en el moment d'incorporar-se als centres de secundària, caldrà garantir que el traspàs d'informació, en especial tot allò que faci referència a l'alumnat amb necessitats educatives especials, es faci abans del 30 de juny. Quan en el centre es matriculin alumnes amb necessitats educatives especials, el coordinador/a pedagògic/a o el cap d'estudis demanaran la col·laboració de l'EAP per planificar l'atenció a aquests alumnes. El tutor o la tutora convocarà els pares i mares per informar-los de les mesures que s'adopten per a l'atenció educativa dels seus fills.

Els centres d'educació secundària, en la programació d'activitats del primer trimestre del primer curs, hauran de preveure la realització d'entrevistes entre el tutor/a del darrer curs de l'educació primària de l'alumnat i el tutor/a del primer curs de l'educació secundària obligatòria. L'objectiu d'aquestes entrevistes és completar la informació sobre l'alumnat en relació amb els seus aprenentatges.

Pel que fa als aspectes relatius al desenvolupament del currículum, els equips directius dels centres vinculats determinaran l'estructura d'aquesta coordinació, la periodicitat de les sessions i el professorat de cada centre que hi participarà.

En les sessions de coordinació s'acordaran criteris comuns d'actuació i es podran formular, si escau, propostes de formació del professorat que cal incorporar al Pla de formació permanent de la zona.

Els centres podran convocar reunions amb els pares i mares dels alumnes per informar-los de l'organització del centre i de les activitats educatives que s'hi duen a terme.

La Inspecció educativa vetllarà pel desenvolupament i la funcionalitat d'aquesta coordinació.

9. Programació general anual del centre

Els centres educatius han d'explicitar en la programació general anual els objectius del curs escolar i, si escau, els objectius dels projectes d'innovació educativa, les actuacions que es duran a terme per assolir-los, els recursos i els responsables, els mecanismes de seguiment de la seva implantació i els criteris per a l'avaluació dels resultats.

L'equip directiu ha de presentar la programació general anual al consell escolar no més enllà del dia 15 d'octubre. Les activitats i el calendari de reunions podran ser revisats i actualitzats trimestralment. Aquestes revisions també es comunicaran al consell escolar.

10. Programacions didàctiques

Els centres han d'elaborar, d'acord amb el seu projecte educatiu i el currículum establert, la programació didàctica. Aquesta, consisteix en la planificació de la tasca educativa adreçada a l'alumnat de cada curs de l'etapa i per a cada matèria o àmbit. Comporta la necessitat de prendre decisions en relació amb les opcions metodològiques, organitzatives i d'avaluació, concretant les activitats que es faran i la seva distribució i temporalització al llarg del curs.

La programació permet fer el seguiment de les actuacions previstes per tal de modificar-les, adaptar-les i millorar-les, quan calgui. També permet fer el seguiment de la progressió dels aprenentatges al llarg dels cursos, matèries o àmbits i garantir la continuïtat educativa quan es produeixin canvis en els equips de professorat.

La programació de matèries o àmbits ha de mantenir una certa coherència al llarg de cada curs i de l'etapa.

Correspon als departaments, seminaris i altres equips específics de professors l'elaboració, abans de l'inici del curs, de la programació dels ensenyaments que tenen assignats i de les seves adaptacions curriculars.

Cal que els departaments didàctics i els equips docents reflexionin sobre la coherència interna de la programació de la matèria i entre les diferents matèries al llarg de l'etapa.

Els centres, actualment, ja disposen d'una programació. El que cal és revisar-la, d'acord amb el nou currículum, i reflexionar sobre les metodologies emprades i els resultats obtinguts, tenint en compte les estratègies que afavoreixen els desenvolupament de les competències bàsiques. Per facilitar aquesta tasca els centres disposen del document "Desplegament del currículum a l'Educació secundària obligatòria"

L'actualització de les programacions d'ESO es farà d'acord amb els nous continguts curriculars i tenint en compte, si escau, les prioritats establertes en el pla estratègic del centre. En la programació de cada matèria es reflectiran les connexions amb altres matèries, així com la contribució de cada matèria a l'assoliment de les competències bàsiques, entenent que aquestes inclouen tant els sabers o continguts conceptuals com els procediments i les actituds.

La programació també haurà de concretar les estratègies, tant en la part comuna com en l'optativa, perquè els alumnes puguin desenvolupar al màxim les seves capacitats d'aprenentatge.
La programació ha d'especificar:

- Els objectius que cal assolir i la seva temporització, per matèries i cursos.
- Els continguts que s'han de desenvolupar i la seva ordenació i temporització.
- La metodologia i les situacions de treball que es duran a terme (individuals i en grup).
- El procediment d'avaluació i recuperació de l'alumnat que se seguirà, tant pel que fa a les matèries del curs com a les possibles matèries pendents.

En el cas de l'àmbit de llengua, la programació haurà de reflectir el treball conjunt en llengua catalana i en llengua castellana de continguts, objectius, aspectes metodològics i avaluació.

Les matèries comunes i les optatives s'han de programar de manera conjunta i coherent. La programació s'haurà de formalitzar per escrit i s'inclourà en el projecte educatiu. El director o directora en tindrà una còpia a disposició de la Inspecció d'Educació des del començament del curs. Correspon al cap de departament coordinar la concreció del currículum de les matèries corresponents i vetllar per la seva coherència al llarg dels cursos i les etapes.

Els departaments o seminaris dedicaran, com a mínim, el temps equivalent a una hora setmanal seguida a reunions regulars de treball, amb la participació obligatòria de tots els seus membres, a fi de:

- Estudiar el desenvolupament de la programació didàctica en els diferents grups i cursos i acordar, si cal, els ajustaments pertinents, prioritzant el desenvolupament de les noves programacions didàctiques en els diferents grups de segon i quart d'ESO i de primer de batxillerat.

- Concretar els criteris d'avaluació i preparar conjuntament el material necessari (exercicis orals i escrits, proves objectives, pautes de correcció, documents d'observació sistemàtica de l'alumne o alumna, indicacions de treballs per realitzar, etc.).

- Analitzar els resultats que s'obtenen, per tal d'introduir en la programació les modificacions que es considerin convenients.

- Tractar les dificultats, tant generals com específiques, que puguin sorgir en relació amb les matèries o en relació amb les qualificacions.

Aquestes reunions han de constar expressament a l'horari del professorat i s'ha d'estendre acta dels acords que s'hi prenguin.

En el cas que un professor o professora imparteixi matèries de més d'un departament o seminari, participarà prioritàriament en l'elaboració de la programació i en les reunions del departament o seminari de la seva adscripció principal, sens perjudici que col·labori en la programació de les dels altres departaments o seminaris i que imparteixi les seves classes d'acord amb la programació que s'hagi establert.

II. Organització del currículum

11. Normativa d'aplicació

Educació secundària obligatòria

En l'organització del currículum d'ESO seran d'aplicació el Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, 29.6.2007) i l'Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria.

Primer curs de batxillerat

L'organització del 1r curs de batxillerat es farà d'acord amb allò que preveu el nou decret pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (pendent de publicació).

Segon curs de batxillerat

Als alumnes de 2n curs, que cursen el batxillerat LOGSE, caldrà aplicar-los les Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres per al curs 2007-2008.

L'organització del 2n curs de batxillerat es farà d'acord amb allò que preveu el Decret 82/1996, de 5 de març, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat, i el Decret 22/1999, de 9 de febrer, pel qual s'adequa l'organització dels ensenyaments de batxillerat al règim nocturn, parcialment modificats pel Decret 182/2002, de 25 de juny.

En el curs 2009-2010 quedaran extingits els estudis de batxillerat establerts en el Decret 82/1996 i l'alumnat que no hagi completat els esmentats estudis haurà d'incorporar-se, en les condicions que el Departament d'Educació determini, als estudis de batxillerat establerts en el el nou decret pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (pendent de publicació).

12. Educació secundària obligatòria

12.1. Assignació horària a les matèries

Llevat que el centre educatiu tingui aprovada una organització horària de les matèries diferent a l'establerta amb caràcter general, l'assignació horària de les matèries és la que s'estableix en l'annex 4 del Decret 143/2007, de 26 de juny (DOGC 4915, de 29.6.2007).

Vegeu l'apartat relacionat: "Assignació horària de les matèries dels ensenyaments de l'ESO - Taula".

12.2. Llengua i literatura: lectures

En els dos primers cursos la finalitat principal de la literatura ha de ser desvetllar en l'alumnat el gust per la lectura, mitjançant la qual es potencia la capacitat de comprensió, l'arrelament de la persona en la tradició del país i l'obertura de la ment al món de la cultura. Caldrà triar obres que connectin amb la sensibilitat juvenil i amb les seves experiències i interessos.

A tercer i a quart cursos la literatura incorporarà autors clàssics, dels quals es llegiran obres senceres si són adequades a la competència lectora de l'alumnat, o bé fragments o adaptacions. Cal alternar els autors/es del cànon amb altres d'actuals i, si és possible, encara vius, que puguin servir de models literaris pròxims i a l'abast. En aquests dos cursos, al costat

de l'educació del gaudi per la lectura, s'han de perfeccionar les capacitats de comprensió i d'expressió lingüística per mitjà dels bons models d'escriptura. Cal deduir de la lectura les convencions literàries i practicar el comentari d'obra i de text, fent de la literatura un mitjà per aconseguir un aprenentatge interdisciplinari.

A cada curs de l'etapa l'alumnat haurà de llegir un mínim de dues obres de literatura catalana i dues de literatura castellana. Les obres que haurà de llegir les triaran els departaments didàctics. Les lectures seleccionades han de constar en la programació del centre i s'han de fer públiques, conjuntament amb la llista de llibres de text, abans del 30 de juny anterior al començament de cada curs.

12.3. Llengües estrangeres a l'ESO

Atesa la necessitat de garantir un aprofitament màxim de les hores de contacte de l'alumnat amb la llengua estrangera, aquesta ha de ser el vehicle principal de comunicació no sols durant el desenvolupament de les tasques d'aprenentatge sinó en qualsevol moment que requereixi una interacció de caire funcional dins l'aula.

La possibilitat de disposar de grups reduïts en 1/3 de les hores comunes de llengua estrangera permet programar tasques d'aprenentatge en aquesta part de l'horari lectiu que incideixen molt especialment en el desenvolupament de les competències d'expressió i interacció oral.

12.4. Ciències de la naturalesa

En el tercer curs la matèria de ciències de la naturalesa podrà desdoblar-se en biologia i geologia per un costat, i física i química per un altre. Aquest desdoblament pot consistir a impartir una de les disciplines en el primer quadrimestre i l'altra en el segon, o bé impartir-les simultàniament al llarg del curs. En l'avaluació final de curs, i a efectes de promoció, la matèria mantindrà el seu caràcter unitari.

12.5. Educació eticocívica

La matèria d'educació eticocívica de 4t curs s'assignarà a un professor de l'especialitat de filosofia. En cas que això no sigui possible, la direcció del centre l'assignarà a un professor de l'especialitat de geografia i història o que tingui la idoneïtat corresponent.

12.6. Currículum optatiu

El centre ha d'organitzar el currículum optatiu de l'alumnat des d'una visió global, no fragmentada.

En començar el curs, el centre informarà els alumnes de l'oferta programada de matèries optatives.

L'alumnat escollirà el seu currículum optatiu amb l'ajut del tutor o tutora, a partir de l'oferta i de les condicions d'organització del centre.

El centre oferirà un nombre de matèries optatives de manera que la ràtio mitjana d'alumnes per grup en el conjunt de l'oferta optativa sigui de 20.

12.6.1. Currículum optatiu (1r, 2n i 3r d'ESO)

Cada centre podrà proposar matèries optatives en els cursos de primer a tercer d'ESO dins el marge horari establert. L'organització temporal (trimestral, quadrimestral, anual o altres) d'aquestes matèries anirà a criteri del centre, si bé durant el període en què l'alumnat cursi cadascuna de les matèries optatives n'haurà de cursar un mínim de dues hores setmanals.

L’oferta de matèries optatives del centre en la seva integritat (disseny, programacions, temporització, avaluació) requerirà l'aprovació del claustre de professorat i s'incorporarà al projecte educatiu del centre.

En l’avaluació final de curs, l’equip docent ha d’atorgar, per a cada alumne/a, una qualificació del bloc de matèries optatives. Aquesta qualificació s’ha d’obtenir com a mitjana aritmètica arrodonida fins a les unitats de la qualificació del treball de síntesi, d’una banda, i de la qualificació aportada pels professors de les matèries optatives cursades per l’alumne/a al llarg del curs, de l’altra. A efectes de promoció, el bloc de matèries optatives es considerarà com una única matèria.

Dintre de l’oferta de matèries optatives, els centres oferiran una segona llengua estrangera i la cultura clàssica, que tindran en el global dels tres cursos una assignació mínima de 105 i 35 hores respectivament .

L’opció de segona llengua estrangera constitueix un pla per a tota l’etapa, i l’opció de l’alumne o alumna és per al conjunt de l’oferta. Atès aquest caràcter de continuïtat, el centre, d’acord amb l’avaluació inicial de l’alumnat, informarà i orientarà aquells alumnes que consideri que poden seguir aquests estudis. Això inclou la possibilitat que, amb els criteris que el centre determini, un alumne o alumna s’incorpori a la segona llengua estrangera en un moment diferent a l’inici de la matèria. En casos excepcionals en què, a la vista de la seva evolució acadèmica, es consideri més adient que un alumne o alumna que havia triat l’opció per la segona llengua estrangera cursi unes altres matèries optatives diferents, la direcció del centre podrà autoritzar el canvi.

La matèria optativa de cultura clàssica s’atribueix al professorat de les especialitats de grec i llatí.

12.6.2. Matèries optatives específiques (4t curs)

A 4t curs cada alumne/a ha de cursar tres matèries optatives específiques d'entre les següents:

- Biologia i geologia
- Educació visual i plàstica
- Física i química
- Informàtica
- Llatí
- Música
- Segona llengua estrangera
- Tecnologia

Els centres d’una línia han d'oferir un mínim de quatre matèries optatives específiques. Els centres de dues línies han d'oferir un mínim de sis d'aquestes matèries. Els centres de tres línies han d'oferir totes les matèries optatives específiques.

Els centres poden realitzar l’oferta de matèries optatives específiques organitzada en itineraris, és a dir, amb les matèries agrupades en diferents opcions coherents amb les diverses opcions laborals o d’estudis posteriors que vulguin fer els alumnes.

Els centres han d'informar i orientar l'alumnat perquè l'elecció de matèries optatives específiques serveixi per consolidar aprenentatges bàsics o puguin ser útils per a estudis posteriors o per incorporar-se a l'àmbit laboral.

En l'avaluació final de curs cadascuna de les tres matèries optatives específiques que ha cursat l'alumne/a, té una qualificació diferenciada.

Si el centre vol fer una oferta més àmplia de matèries optatives a 4t ha de disminuir les hores de les matèries comunes o de les optatives específiques, respectant sempre els horaris mínims de l'annex 5 del Decret 143/2007, de 26 de juny, d'ordenació de l'educació secundària obligatòria, i prèvia realització d'un projecte específic de centre, tal com estableix l'esmentat decret.

En l'apartat "Organitzacions pròpies del centre" s'expliciten les característiques que han de tenir aquests projectes específics.

12.7. Treballs de síntesi (1r, 2n i 3r d'ESO)

El treball de síntesi és format per un conjunt d'activitats d'ensenyament i aprenentatge que impliquen una feina interdisciplinària afavoridora de la integració de coneixements i del treball en equip, tant per part de l'alumnat com del professorat. Aquestes activitats estan concebudes per avaluar si s'han assolit, i fins a quin punt, els objectius establerts pel centre en la seva programació i, en particular, els objectius establerts en les diverses matèries curriculars. Durant el treball de síntesi l'alumnat haurà de demostrar prou capacitat d'autonomia en l'organització del seu treball individual, i també de cooperació i col·laboració en el treball en equip.

L'equip de professors programarà un seguit d'activitats interdisciplinàries relacionades amb diferents matèries del currículum comú de l'alumnat. No és necessari que en cada treball de síntesi hi hagi activitats associades a cadascuna de les matèries. En canvi, és essencial que les diferents activitats siguin significatives per al tema que es treballa i que no constitueixin un seguit de propostes deslligades, sinó un tot coherent. Amb aquestes activitats es pretén ordenar un seguit de situacions en què l'alumnat aplicarà, de manera pràctica, coneixements i habilitats adquirits durant un llarg període d'aprenentatge, a fi de trobar solucions als problemes plantejats.

En l'organització d'aquest treball s'ha de tenir en compte l'assignació d'un professor o professora de l'equip docent que tutoritzi cada dos o tres equips de quatre o cinc alumnes. El tutor o tutora del treball de síntesi s'encarregarà de fer-ne el seguiment i l'orientació.

L'alumne/a ha de fer un treball de síntesi en cadascun dels tres primers cursos de l'etapa.

Es farà una avaluació integrada de l'assoliment dels objectius de les diferents activitats desenvolupades en el treball de síntesi, tant les de treball individual com les de treball en equip. La qualificació del treball de síntesi es computa dins de la qualificació del bloc de matèries optatives en els termes que s'indiquen a l'apartat "currículum optatiu (1r, 2n i 3r d'ESO)".

El treball de síntesi admet diverses formes organitzatives: de forma intensiva, concentrant totes les activitats en un període que pot oscil·lar entre els tres i els cinc dies, o bé de forma extensiva. En aquest segon cas, es podrà dur a terme al llarg d'una part del curs o de tot el curs dins l'horari de les matèries.

12.8. Projecte de recerca (4t curs)

En el quart curs tot l'alumnat ha de realitzar un projecte de recerca en equip. Aquest projecte ha d'estar constituït per un conjunt d'activitats de descoberta i recerca realitzades per l'alumnat entorn d'un tema escollit i acotat, en part, per l'alumnat mateix i sota el guiatge del professorat. Al llarg del projecte, l'alumne o alumna ha de de mostrar capacitat d'autonomia i iniciativa en

l'organització del seu treball individual, i també de responsabilitat, cooperació i col·laboració en el desenvolupament de projectes en comú.

El projecte de recerca consta d'una sèrie de tasques que es poden construir a partir de situacions, problemes o preguntes inicials, sobre les quals l'alumnat, en grups reduïts, ha de plantejar una hipòtesi o objectiu, planificar el mètode de resolució, integrar informació procedent de diverses fonts i, finalment, arribar a unes conclusions argumentades per mitjà d'un informe escrit i una breu exposició oral. Aquestes situacions inicials proposades a l'alumnat poden tenir un caràcter transversal però també es poden emmarcar dins un àmbit de coneixement determinat.

A diferència del treball de síntesi dels cursos de primer a tercer, que sol ser comú per a tot alumnat, en el cas del projecte de recerca de quart, es poden dissenyar diferents models o propostes segons la tipologia de l'alumnat i els seus interessos. No es tracta, com succeeix als tres primers cursos, de comprovar fins a quin punt l'alumnat ha assolit les capacitats formulades en els objectius generals establerts en les diferents matèries curriculars, sinó que el projecte de recerca es pot focalitzar en un àmbit concret del currículum. També ha de tenir un caràcter més obert, que permeti comprovar el grau d'autonomia de l'alumnat en la planificació de les accions a emprendre per assolir els objectius previstos i donar resposta als problemes plantejats, per mitjà del treball en equip.

L'objectiu del projecte de recerca és contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques de l'ESO i, especialment, de la competència d'aprendre a aprendre, i la competència d'autonomia i iniciativa personal. Pel que fa a la primera competència esmentada, el projecte de recerca suposa la posada en acció de les pròpies capacitats i potencialitats orientades a satisfer uns objectius, tot manejant de manera eficient recursos i tècniques del treball intel·lectual i demostrant capacitat per cooperar. Pel que fa a la segona competència, implica diverses actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, la creativitat, la capacitat de prendre decisions i de transformar les idees en accions per tal de tirar endavant projectes individuals i col·lectius.

També es posen en acció les competències comunicativa lingüística i audiovisual (amb la presentació escrita del treball i l'exposició oral); la competència en el tractament de la informació i la competència digital (amb la cerca i gestió d'informacions en diversos formats); i la competència social i ciutadana (participació, responsabilitat, presa de decisions i capacitat dialògica en el treball en equip).

Un possible enfocament de les activitats o tasques que es proposin com a projectes de recerca consisteix a seleccionar preguntes o problemes socials rellevants, ja siguin de l'entorn proper o llunyà, relacionats amb alguna disciplina o bé interdisciplinaris; preguntes o problemes que posin l'alumnat en situació de fer-se noves preguntes, analitzar i valorar evidències, reflexionar críticament i avaluar les possibles solucions. A tall d'exemple, alguns temes possibles per construir les tasques, activitats o situacions són: la preservació del paisatge tradicional de la comarca, el canvi climàtic, el treball infantil, la democràcia electrònica, joc net a l'esport, músiques del món, la casa del futur, publicitat i valors, la història de la localitat, consum i estalvi d'aigua, els residus urbans, creació d'una empresa, la pervivència del món clàssic, etc.

Organització del projecte de recerca

La realització del projecte de recerca té una durada aproximada de 35 hores lectives i es pot distribuir temporalment de manera flexible al llarg del curs o bé concentrada en un període determinat.

El projecte de recerca es por realitzar a raó d'una hora setmanal al llarg de tot el curs, de dues hores en un quadrimestre o de tres hores en un trimestre. També es pot concentrar en sis dies (35 hores).

En cas que s'opti per programar el projecte de recerca de manera extensiva al llarg del curs, es pot associar a alguna de les matèries optatives específiques, però també es pot vincular a altres matèries, àmbits o projectes del centre. Una possibilitat és assignar-lo a un dels professors o professores que facin en el mateix curs una altra matèria, que incrementaria l'horari en 1 hora setmanal i distribuiria els continguts en funció de la seva programació. En tot cas, ha de ser una matèria on es dugui a terme un treball específic de recerca.

Si el projecte de recerca es concentra en un període de 6 dies, el centre pot decidir a quina altra matèria o matèries s'assigna l'hora setmanal que queda lliure, per tal de completar les 30 hores setmanals d'horari lectiu de l'alumnat.

Avaluació del projecte de recerca

Cada centre ha de dissenyar els criteris d'avaluació en funció dels tipus de tasques i dels objectius de la recerca, tenint en compte que es valorarà principalment el procés global del treball realitzat i la perseverança en la consecució de les fites proposades, i no únicament els resultats obtinguts. La qualificació final, que és individual, caldrà que contempli la capacitat d'autonomia per gestionar la pròpia feina, així com l'actitud de cooperació i responsabilitat en el treball en grup.

Sigui quina sigui l'organització triada pel centre, s'assignarà una qualificació específica a la matèria projecte de recerca.

12.9. Competències bàsiques

En l'educació secundària obligatòria cal prioritzar l'assoliment per part de l'alumnat de les competències bàsiques que afavoreixen l'autonomia necessària per a l'aprenentatge i per al desenvolupament personal i social. En l'annex 1 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundaria obligatòria (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007) s'estableixen les competències bàsiques, que són les mateixes per a tot l'ensenyament obligatori.

La finalitat central de cadascuna de les matèries curriculars és el desenvolupament de les competències bàsiques. Cadascuna de les matèries contribueix al desenvolupament de diferents competències i, a la vegada, cada una de les competències bàsiques s'assoleix com a conseqüència del treball en les distintes matèries.

L'eficàcia en la consecució de les competències bàsiques depèn de: una bona coordinació de les activitats escolars de totes les matèries curriculars; l'organització de l'equip docent; la participació de l'alumnat en la dinàmica del centre i en el mateix procés d'aprenentatge; la complementació del treball individual i el treball cooperatiu; l'ús de determinades metodologies i recursos didàctics; l'acció tutorial amb atenció especial a les relacions amb les famílies, i, finalment, la planificació de les activitats complementàries i extraescolars.

En el marc del seu projecte educatiu, els centres han de precisar els objectius que garanteixen l'assoliment de les competències bàsiques i determinar l'atenció que cal donar, des de cada una de les matèries, a les competències que tenen un caràcter més transversal.

El portal temàtic www.xtec.cat/xarxacb ofereix recursos i materials com a eina de suport als centres per a la millora de l'adquisició de les competències bàsiques dels alumnes.

12.10. Organitzacions pròpies de centre

1. Presentació dels projectes

Els centres tenen la possibilitat d'implementar projectes didàctics propis que requereixin una organització horària de les matèries diferent de l'establerta amb caràcter general.

Amb caràcter general, l'aplicació del projecte requereix la prèvia aprovació pel claustre de professorat i el consell escolar del centre i l'autorització del Departament d'Educació. La direcció del centre trametrà al director o la directora dels serveis territorials corresponents, que serà qui prendrà una resolució, la documentació següent:

a. Descripció dels aspectes del projecte que suposin canvis en l'organització horària establerta amb caràcter general.

b. Memòria justificativa en què s'argumenti la idoneïtat del canvi plantejat.

c. Relació i descripció dels instruments previstos de seguiment i d'avaluació del projecte.

d. Certificació de l'aprovació de la proposta de projecte per part del claustre i del consell escolar.

2. Propostes de modificació de la distribució horària de les matèries

En els casos en què els projectes comportin exclusivament la modificació de la distribució horària de les matèries per curs, sense que es produeixi cap canvi en l'assignació global de les matèries ni en el nombre màxim que se'n poden cursar simultàniament, només serà necessari comunicar-ho als serveis territorials del Departament d'Educació. L'estàndard de distribució horària de les matèries és el fixat en l'annex 4 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundaria obligatòria --vegeu el contingut en l'apartat "Assignació horària de les matèries dels ensenyaments de l'ESO - Taula",

3. Terminis

Projectes que s'inicien el curs 2009-2010: el termini de presentació finalitza el 13 de maig de 2009.

Transcorregut el termini d'un mes des de la presentació de la sol·licitud als serveis territorials sense que s'hagi produït cap actuació administrativa, la proposta del centre s'entendrà estimada.

4. Requisits

Les propostes de modificacions horàries hauran de respectar en tot cas els requisits següents:

- Els horaris mínims per matèria fixats en l'annex 5 de l'esmentat Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Vegeu el contingut en l'apartat "Assignació horària de les matèries dels ensenyaments de l'ESO - Taula".

- En cadascun dels tres primers cursos d'ESO, tot l'alumnat haurà de fer les matèries següents: llengua catalana i literatura; llengua castellana i literatura; i aranès a la Vall d'Aran; ciències de la naturalesa; ciències socials, geografia i història; educació física; llengua estrangera; i matemàtiques.

- Les matèries educació visual i plàstica; música; tecnologies; educació per a la ciutadania i els drets humans; i religió no s'han d'impartir necessàriament en cada un dels tres primers cursos.

- A primer i a segon curs el nombre de matèries cursades per l'alumne no ha de superar en dues les de l'últim cicle d'educació primària. Per tant, l'alumne/a podrà cursar un màxim de deu matèries simultàniament. Cal tenir en compte que en aquest còmput no s'inclou la religió i que el conjunt de matèries optatives de cada curs es computa com una única matèria.

- L'oferta optativa en el total dels tres primers cursos haurà d'incloure la segona llengua estrangera i la cultura clàssica.

- L'horari setmanal de l'alumne serà de 30 hores.

Els projectes didàctics propis hauran de dur-se a terme durant un període de quatre cursos per tal que la proposta coincideixi amb la durada d'una promoció d'alumnes des de 1r fins a 4t d'ESO, amb la possibilitat de pròrroga un cop avaluat i ratificat el projecte pel centre i el Departament d'Educació.

12.11. Avaluació d'alumnes de l'etapa d'ESO

12.11.1. Criteris generals - ESO

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes serà contínua, amb observació sistemàtica del procés d'aprenentatge de l'alumnat en cadascuna de les matèries i l'anàlisi global del progrés de cada alumne/a en cada curs i al llarg de l'etapa.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge dels alumnes es durà a terme en relació amb els criteris d'avaluació de cada matèria i l'assoliment global de les competències bàsiques, tenint en compte que els objectius s'assoleixen mitjançant diferents tipus de continguts.

Els documents oficials de l'avaluació s'han de conservar en el centre a disposició de la Inspecció per a possibles comprovacions. Pel que fa al material que hagi pogut contribuir a atorgar les qualificacions (proves escrites, treballs, quaderns de pràctiques, etc.), és convenient comentar-lo i lliurar-lo a l'alumnat com a part del seu procés d'aprenentatge. Per tal de garantir el dret a la revisió de qualificacions, l'alumnat haurà de conservar fins a final de curs el material que se li lliuri i que hagi contribuït a la seva avaluació continuada. També, amb aquesta finalitat, el professorat conservarà el seu registre de qualificacions i el material d'avaluació que no hagi estat lliurat a l'alumnat (com ara el que s'hagi utilitzat en les avaluacions extraordinàries) fins al 30 de setembre de 2009.

En l'àmbit de llengua hi ha d'haver un treball conjunt en llengua catalana i en llengua castellana i, per tant, la coordinació en els criteris d'avaluació i en l'atorgament de qualificacions com a resultat d'aquesta avaluació.

Quan en un centre educatiu hi hagi matriculats alumnes que temporalment es trobin en situació d'escolarització singular, com ara les escolaritzacions compartides entre centre ordinari i centre d'educació especial, la realització d'activitats complementàries en unitats d'escolarització compartida (UEC), l'atenció educativa en aules hospitalàries o l'atenció educativa domiciliària, o bé internats en centres educatius del Departament de Justícia, l'equip directiu i els tutors del centre on són matriculats han d'establir els procediments necessaris per al seguiment acadèmic i per al procés d'avaluació d'aquest alumnat.

Tot i que determinades matèries contribueixen en més grau a obtenir les capacitats fonamentals de l'educació obligatòria, s'ha de procurar l'aprenentatge de les competències bàsiques des de totes les matèries i, per tant, des d'aquesta perspectiva, l'avaluació, com a observació i diagnòstic del progrés dels aprenentatges de l'alumnat, necessita la integració de les aportacions de tot el professorat que imparteix docència a un mateix alumne o alumna.

Aquesta necessitat justifica també la conveniència de limitar, particularment a 1r i 2n curs d'ESO, el nombre de professors diferents que ha de tenir un determinat alumne o alumna. Un nombre excessiu de participants en les sessions d'avaluació de l'equip docent dificulta la realització de la integració de parers.

12.11.2. Altres consideracions en l'avaluació d'alumnes d'ESO

L'avaluació i promoció de l'alumnat de l'ESO està desenvolupada en l'Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria.

12.12. Reclamacions motivades per les qualificacions de l'ESO

D'acord amb la normativa sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius de nivell no universitari de Catalunya, els alumnes --o els seus pares, mares o tutors legals, en el cas que siguin menors d'edat-- tenen dret a sol·licitar aclariments per part del professorat respecte de les qualificacions trimestrals o finals, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin al final d'un curs o de l'etapa.

12.12.1. Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs d'ESO

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs, si no es resolen directament entre el professor/a i l'alumne/a afectats, es presentaran al tutor/a, el qual les traslladarà al departament o seminari corresponent per tal que s'estudiïn. En tot cas, la resolució definitiva correspondrà al professor o professora. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar en el llibre d'actes del departament o seminari i es comunicaran a l'equip docent del grup corresponent.

12.12.2. Reclamacions per qualificacions finals d'ESO

Per a les qualificacions finals de curs o d'etapa, com també per a les decisions que s'hagin adoptat respecte a la promoció de curs, els centres establiran un dia en què l'equip docent estudiarà i resoldrà les possibles reclamacions, que s'hauran de presentar per escrit en el termini de 48 hores, adreçades al director o directora del centre, que convocarà, si escau, una reunió extraordinària de l'equip docent. La decisió de l'equip docent respecte a la reclamació presentada es prendrà per consens. En cas de no poder arribar-hi, es resoldrà per majoria simple i, en cas d'empat, decidirà el vot del tutor/a.

Les reclamacions formulades i la seva resolució raonada es faran constar en una acta elaborada a aquest efecte pel tutor/a i signada pels membres de l'equip docent.

A la vista de la decisió de l'equip docent, el director/a del centre emetrà resolució relativa a la reclamació, resolució que es notificarà a l'interessat. En el cas que la reclamació sigui acceptada, es modificarà, en diligència signada pel director o directora, l'acta d'avaluació corresponent i es comunicarà a l'equip docent del grup.

La resolució que el director o directora doni a la reclamació es podrà recórrer davant la direcció dels serveis territorials corresponents, en escrit del recurrent presentat per mitjà de la direcció del centre, en el termini de cinc dies hàbils a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució. Aquesta possibilitat s'haurà de fer constar en la notificació de resolució que el centre fa arribar a l'interessat o interessada.

En el cas que l'interessat o interessada presenti recurs contra la resolució del centre, el director o directora el trametrà als serveis territorials corresponents, juntament amb la documentació següent:

a. còpia de la reclamació adreçada al director o directora del centre,

b. còpia de l'acta d'avaluació,

c. còpia de l'acta de la reunió en què s'hagi analitzat la reclamació,

d. còpia de la resolució del director o directora del centre,

e. còpia de les qualificacions trimestrals i finals obtingudes per l'alumne o alumna al llarg de l'etapa,

f. qualsevol altra documentació que, per iniciativa del director/a o a petició de l'interessat, es consideri pertinent adjuntar.

La Inspecció elaborarà un informe que inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada. Si de l'informe i de la documentació se'n desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, la direcció dels serveis territorials encarregarà aquesta tasca a una comissió formada per un professor o professora del centre que no hagi estat responsable directe de la qualificació objecte de reclamació, proposat pel director o directora, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o inspectora, proposats per la Inspecció d'Educació. D'acord amb l'informe de la Inspecció i, si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials ho resoldrà definitivament, amb notificació a l'interessat, per mitjà de la direcció del centre i, si escau, amb els efectes previstos en el tercer paràgraf d'aquest punt.

A fi que les tramitacions anteriors siguin factibles, cal que el professorat mantingui un registre de tots els elements que ha utilitzat per avaluar i cal que conservi en el centre, o que hagi retornat als alumnes, tots els elements escrits, d'acord amb els termes establerts en l'apartat "Criteris generals - ESO". Els exercicis escrits que no s'hagin retornat als alumnes i les proves extraordinàries, si escau, s'hauran de conservar fins al 30 de setembre de 2009. Transcorregut aquest termini, i si no estan relacionats amb la tramitació d'expedients de reclamació de qualificacions, podran ser destruïts o retornats als alumnes si aquests així ho havien demanat prèviament.

13. Batxillerat

13.1. Estructura del batxillerat

Vegeu l'apartat: "Estructura del batxillerat - Taula".

13.2. Configuració del currículum de l'alumnat

En començar el batxillerat, i d'acord amb el seu tutor o tutora, l'alumne o alumna tria una modalitat i les matèries de modalitat que cursarà a primer curs, tenint en compte l'oferta que el centre presenta per al cicle. L'alumnat ha de cursar, com a mínim, tres matèries de modalitat en cadascun dels dos cursos del batxillerat. D'aquestes sis matèries, un mínim de cinc han de correspondre a la modalitat escollida.

Els centres han d'oferir un nombre suficient de matèries de modalitat i d'optatives que permeti la possibilitat d'opció dels alumnes en cada modalitat.

Les matèries de modalitat de nivell II s'han d'oferir a segon curs. Igualment s'oferiran a segon curs les matèries d'història de l'art i història de la música i la dansa de la modalitat d'arts i les matèries d'història de l'art i geografia de la modalitat d'humanitats i ciències socials.

En el cas de la modalitat d'arts, els centres que la imparteixin poden optar per oferir només les matèries d'una de les dues vies.

L'alumnat matriculat en centres ordinaris pot cursar alguna matèria de modalitat de segon curs a través del batxillerat a distància, si el seu centre no l'ofereix, amb un màxim de dues matèries per alumne/a.

En general, els centres no poden oferir a l'alumnat de primer curs la possibilitat de cursar matèries a través del batxillerat a distància. Només es pot fer aquesta oferta en el cas d'una matèria que tingui continuïtat en el segon curs i que el centre no pugui oferir per motius organitzatius, amb un màxim de dues matèries per alumne/a.

Els centres educatius no tenen obligació d'oferir matèries de modalitat i optatives que no arribin a un mínim de vuit alumnes matriculats, tot i que poden fer-ho si la disponibilitat de recursos del centre ho permet.

Ciències per al món contemporani

La matèria comuna ciències per al món contemporani serà impartida pel professorat de les matèries física i química i de biologia i geologia.

13.3. Matèries optatives

En una de les franges horàries de modalitat de cada un dels dos cursos de l'etapa, els centres educatius poden proposar i oferir matèries optatives. El conjunt de l'oferta de matèries optatives del centre s'ha de donar a conèixer al consell escolar.

Els centres poden oferir, com a matèries optatives, matèries de modalitat corresponents a modalitats que el centre no té autoritzades. Aquest supòsit no pot donar lloc, en cap cas, al reconeixement d'una nova modalitat a l'alumne/a.

Per als alumnes que cursin més de les tres matèries mínimes de modalitat en algun curs de batxillerat, la quarta matèria tindrà la consideració d'optativa per a aquells casos en què calgui aplicar el règim establert de convalidacions o exempcions.

És possible distribuir les matèries optatives d'estada a l'empresa, segona llengua estrangera i psicologia i sociologia en els dos cursos de batxillerat a raó de 70 hores cada curs. En aquest cas, a efectes d'avaluació, s'han de comptabilitzar com a una matèria en cada curs.

A més, en aquells centres que imparteixen cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, l'alumnat de la modalitat d'arts pot triar mòduls teoricopràctics dels esmentats cicles com a matèries optatives de batxillerat.

13.3.1. Segona llengua estrangera

Dintre de l'oferta de matèries optatives, els centres de dues o més línies han d'oferir una segona llengua estrangera, amb una assignació horària global de 140 hores.

L'alumnat ha de tenir garantia de continuïtat en l'opció de segona llengua estrangera al llarg de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.

En els centres d'una línia es pot impartir també la segona llengua estrangera si hi ha un nombre suficient d'alumnes que ho sol·licita i les condicions d'organització del centre ho permeten.

13.3.2. Psicologia i sociologia

Els centres de dues o més línies han d'oferir la matèria optativa psicologia i sociologia, de 140 hores, que s'atribuirà al professorat de filosofia.

En els centres d'una línia es pot impartir també la matèria optativa psicologia i sociologia si hi ha un nombre suficient d'alumnes que ho sol·liciten i les condicions d'organització del centre ho permeten.

13.3.3. Estada a l'empresa

Entre les matèries optatives del centre s'ha d'oferir una estada a l'empresa, que ha de tenir una durada mínima de 140 hores, de les quals se'n poden utilitzar fins a 70 per desenvolupar continguts teoricopràctics al centre educatiu.

Els alumnes que acreditin una experiència laboral igual o superior a 280 hores poden sol·licitar a la direcció del centre l'exempció de la matèria optativa estada a l'empresa.

La sol·licitud corresponent haurà d'anar acompanyada d'una memòria, en la qual constarà:

- Descripció de l'empresa.
- Descripció de les tasques que hi va desenvolupar l'alumne o alumna.
- Còpia del contracte laboral.

Els alumnes que en acabar el primer curs tinguin pendents d'avaluació positiva més de quatre matèries i, en conseqüència, hagin de repetir tot el primer curs, si tenen superada la matèria estada a l'empresa no hauran de repetir aquesta matèria.

Al professorat que fa el seguiment de l'estada a les empreses dels alumnes se li aplicaran les mateixes assignacions d'hores lectives previstes per al tutor de la formació en centres de treball de l'apartat "Organització d'horaris del professorat de cicles formatius".

13.3.4. Matèries optatives dissenyades pels centres

Els centres educatius poden dissenyar matèries optatives i incloure-les en la seva oferta educativa. Aquestes matèries han de tenir una assignació horària mínima de 70 hores.

Les matèries optatives dissenyades pel centre hauran de tenir un nom diferent, que no pugui induir a confusions, de les matèries comunes, de les matèries de modalitat i de les altres matèries optatives.

L'oferta de matèries optatives del centre en la seva integritat (disseny, programacions, temporització, avaluació) requerirà l'aprovació del claustre de professorat i s'incorporarà al projecte educatiu del centre.

13.4. Lectures de les matèries de modalitat literatura catalana, literatura castellana i literatura universal

Entre les matèries de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts figuren literatura catalana, literatura castellana i literatura universal. Aquestes matèries de modalitat tenen una llista de lectures prescrites que es va renovant periòdicament. Per a les pròximes promocions d'alumnes les lectures obligatòries de les literatures de modalitat són les que figuren en l'annex "Lectures prescriptives de batxillerat".

13.5. Lectures de les matèries comunes llengua catalana i literatura, i llengua castellana i literatura

A fi de potenciar i concretar l'ensenyament de la literatura partint de la lectura de textos, tal com es preveu en el currículum de les matèries, el Departament d'Educació indica els llibres que els alumnes i les alumnes han de llegir amb caràcter obligatori, segons la promoció a què pertanyin.

L'alumnat ha de fer cinc lectures per matèria, de les quals quatre seran les mateixes per a tot l'alumnat i la cinquena la seleccionarà cada centre d'entre obres d'autors contemporanis i actuals. Aquesta cinquena lectura permetrà que l'alumnat pugui posar-se en contacte amb escriptors i escriptores vius i donarà als estudis literaris una dimensió més actual i més pròxima a les experiències personals dels estudiants. En l'annex "Lectures prescriptives de Batxilerat" es concreten aquestes lectures obligatòries.

Les cinc lectures de cada una de les literatures, catalana i castellana han de constar en la programació del centre i s'han de fer públiques conjuntament amb la llista de llibres de text abans del 30 de juny anterior al començament de cada curs.

13.6. Llengües estrangeres al batxillerat

Atesa la necessitat de garantir un aprofitament màxim de les hores de contacte de l'alumnat amb la llengua estrangera, aquesta ha de ser el vehicle principal de comunicació no sols durant el desenvolupament de les tasques d'aprenentatge sinó en qualsevol moment que requereixi una interacció de caire funcional dins l'aula.

La possibilitat de disposar de grups reduïts en 1/3 de les hores comunes de llengua estrangera permet programar tasques d'aprenentatge en aquesta part de l'horari lectiu que incideixen molt especialment en el desenvolupament de les competències d'expressió i interacció oral.

13.7. Treball de recerca

El treball de recerca té caràcter individual. En els casos en què el treball que s'ha de fer prevegi alguna part de tipus experimental (treball de camp, laboratori o taller), aquesta investigació podrà fer-se en grups reduïts (entre dos i quatre alumnes). En aquests casos caldrà que el tutor asseguri, en fer el seguiment del treball, que cadascun dels membres del grup assoleix els diversos objectius plantejats, i farà una avaluació individual de cada alumne o alumna. En particular, el dossier del treball i la presentació que se'n faci han de ser individuals.

És convenient considerar en el treball de recerca les etapes o fases següents:

- elecció del tema i de la qüestió que es vol investigar,
- plantejament de qüestions relacionades,
- planificació de la recerca,
- cerca d'informació,
- processament de la informació,
- síntesi de la investigació i explicació dels resultats,
- revisió de la feina feta,
- presentació de l'informe: redacció del treball i exposició oral.

Durant les diverses fases de realització del treball de recerca els alumnes han de ser assessorats i supervisats per un professor o professora: el tutor/a del treball de recerca. A més de l'orientació sobre les tècniques habituals emprades en qualsevol recerca, els tutors del treball han de vetllar perquè l'alumne/a faci les tasques amb regularitat, usi adequadament les fonts d'informació, faci una correcta selecció de la informació i estructuri adequadament la presentació final. A tal fi es realitzaran entrevistes periòdiques per fer el seguiment del treball i establir fites per a les pròximes trobades. El tutor/a del treball de recerca ha de ser present en totes les fases abans esmentades.

El treball de recerca del batxillerat té una assignació curricular d'unes 70 hores. A l'hora d'assignar les hores totals de professorat per impartir el batxillerat es considera com una matèria més i se li assigna una ràtio de 20 alumnes. En conseqüència, el centre disposa de 70 hores lectives de professorat per cada 20 alumnes, o fracció de 20, que han de fer el treball de recerca. Cal tenir en compte que es tracta d'una matèria singular, en el sentit que es pot organitzar de maneres diferents en el centre. És a dir, es pot organitzar com una matèria optativa més del centre, amb una ràtio mitjana d'uns 20 alumnes, a la qual el professorat dedica durant dos trimestres tres hores lectives setmanals, o bé es poden distribuir els alumnes que fan el treball de recerca entre el professorat de manera que un professor que tutoritza sis alumnes té una assignació d'una hora lectiva setmanal al llarg de dos trimestres, o bé es poden adoptar altres formes organitzatives.

A més d'aquesta assignació d'hores lectives, per a l'atenció adequada als alumnes en el treball de recerca cal afegir-hi la disponibilitat horària general del professorat per a preparació de classes, correcció d'exercicis, etc.

La direcció del centre assignarà la tutoria de cada treball de recerca al professorat que consideri més idoni en cada cas.

Tindrà dret a l'exempció del treball de recerca l'alumnat que es trobi en alguna de les situacions següents:

- Provenir d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país i haver-se incorporat al nou centre a partir del segon trimestre del segon curs de batxillerat.
- Haver cursat COU i haver-ne aprovat almenys una assignatura.

La sol·licitud haurà de presentar-se per escrit a la direcció del centre, la qual, un cop verificat el compliment d'alguna de les situacions esmentades, incorporarà l'exempció a l'expedient acadèmic i la comunicarà per escrit als pares o tutors legals.

13.8. Avaluació d'alumnes de batxillerat

13.8.1. Criteris generals - Batxillerat

Al llarg del curs 2008-2009 es publicarà l'ordre per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat de batxillerat serà contínua i diferenciada segons les diferents matèries del currículum. Els objectius i les competències generals i específiques, que indiquen el sentit en què han de progressar tots els alumnes i les alumnes, seran el referent de les programacions. Els referents directes per a l'avaluació de les matèries seran els criteris d'avaluació. Així mateix, s'han de prendre en consideració els diferents elements del currículum, el treball fet a classe i l'interès i esforç a progressar demostrat per l'alumnat.

A fi i efecte que l'avaluació sigui contínua, s'hauran d'establir pautes per a l'observació sistemàtica i el seguiment de cada alumne/a al llarg del seu procés d'aprenentatge. Quan durant el procés d'avaluació continuada es detecti que l'alumnat no progressa adequadament, el professorat, en qualsevol moment del curs, pot establir les mesures pertinents de reforç educatiu i la realització d'activitats de recuperació. En les actes de les sessions d'avaluació efectuades al llarg del curs, hi haurà d'haver constància expressa dels resultats obtinguts per l'alumnat en les activitats de recuperació esmentades.

Els centres educatius inclouran en el seu projecte educatiu els criteris generals adoptats respecte a l'avaluació i la promoció de l'alumnat, i respecte al disseny d'activitats d'avaluació i de recuperació. Les programacions de cada matèria inclouran els criteris d'avaluació i les activitats d'avaluació i de recuperació previstes. L'avaluació final de cada matèria s'ha de fer en relació amb els criteris d'avaluació establerts per al curs.

Els centres educatius han de fer públics i informar l'alumnat i les famílies dels criteris d'avaluació concretats en el projecte educatiu i els que s'aplicaran en l'avaluació dels aprenentatges i per a la promoció de l'alumnat. Aquesta informació ha de permetre el compromís de l'alumne o alumna i de la família en el procés d'aprenentatge.

En el cas de les matèries de l'àmbit de llengües, l'expressió oral ha de representar com a mínim el 25% de la qualificació final de cada matèria. Es potenciarà també la producció de textos creatius de tot tipus (descripcions, argumentacions, valoracions, etc.) i l'avaluació d'aquests escrits haurà de representar com a mínim el 25% de la qualificació final de cada matèria d'aquest àmbit. Aquesta avaluació la farà el professorat de llengües d'acord amb les observacions pròpies i amb les valoracions que li transmeti el professorat de les altres matèries. El centre haurà d'incloure en el seu projecte educatiu les directrius de treball de l'expressió oral i escrita per al conjunt de les matèries de batxillerat.

Els documents oficials de l'avaluació s'han de conservar en el centre a disposició de la Inspecció per a possibles comprovacions. Pel que fa al material que hagi pogut contribuir a atorgar les qualificacions (proves escrites, treballs, quaderns de pràctiques, etc.), és convenient comentar-lo i lliurar-lo a l'alumnat com a part del seu procés d'aprenentatge. Per tal de garantir el dret a la revisió de qualificacions, l'alumnat haurà de conservar fins a final de curs el material que se li lliuri i que hagi contribuït a la seva avaluació continuada. També, amb aquesta finalitat, el professorat conservarà el seu registre de qualificacions i el material d'avaluació que no hagi estat lliurat a l'alumnat (com ara el que s'hagi utilitzat en les avaluacions extraordinàries) fins al 30 de setembre de 2009.

Un cop lliurada la llista de les qualificacions finals de batxillerat, qualsevol modificació de les notes haurà de comunicar-se als serveis territorials corresponents mitjançant un certificat del director o directora del centre, per tal que, un cop informada per la Inspecció d'Educació, es trameti a la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat, la qual ho farà arribar a l'Oficina d'Organització de les PAU.

13.8.2. Equip docent - Batxillerat

L'equip docent, integrat per un professor o professora de cada matèria i coordinat pel professor o professora que exerceixi la tutoria, actuarà com a òrgan col·legiat en tot el procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions que en resultin.

Cada professor o professora aportarà informació sobre el procés d'aprenentatge de l'alumnat en la matèria o matèries que imparteixi.

L'equip docent, en la valoració dels aprenentatges dels alumnes i les alumnes, adoptarà les decisions per consens. En cas de no arribar-hi, es farà per les majories que per a cada cas es determinin. Cada professor o professora de l'equip pot emetre un únic vot, amb independència del nombre de matèries que imparteixi.

13.8.3. Sessions d'avaluació - Batxillerat

La sessió d'avaluació és la reunió de l'equip docent, presidida i coordinada pel professor o professora que exerceix la tutoria, amb la finalitat d'intercanviar informació i adoptar decisions sobre el procés d'aprenentatge de l'alumnat.

També podran participar en les sessions d'avaluació altre professorat amb responsabilitats de coordinació pedagògica i altres professionals que intervinguin en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'alumnat.

Per valorar els aprenentatges de cada alumne/a i el desenvolupament per part del professorat del procés d'ensenyament es realitzarà almenys una sessió d'avaluació trimestral.

Per millorar el coneixement i l'acollida de l'alumnat i prendre decisions sobre el seu procés d'aprenentatge, en el primer trimestre del primer curs, a més de la sessió indicada en el punt anterior, se'n celebrarà una altra com a mínim.

A les sessions d'avaluació, l'equip docent adoptarà les decisions que consideri pertinents respecte a les actuacions necessàries per facilitar el procés d'aprenentatge dels i les alumnes.

La persona tutora coordinarà i presidirà les reunions d'avaluació del seu grup d'alumnes, aixecarà acta del desenvolupament, hi farà constar els acords presos, i vehicularà l'intercanvi d'informació, a més de amb l'alumnat, amb els pares, mares o representants legals dels i les alumnes, en el cas que siguin menors d'edat.

13.8.4. Avaluació final de curs - Batxillerat

El professor o professora de cada matèria decidirà, al final del curs, si l'alumne o alumna n'ha superat els objectius, prenent com a referent fonamental els criteris d'avaluació.

Els resultats de l'avaluació de cada matèria s'expressaran mitjançant qualificacions numèriques de zero a deu sense decimals. Es consideraran superades les matèries amb qualificació igual o superior a cinc.

Al final del primer i del segon curs, l'equip docent, actuant de manera col·legiada, podrà atorgar una nova qualificació a les matèries cursades, a la vista de l'avaluació de cada una i tenint en compte la maduresa acadèmica de l'alumne/a en relació amb els objectius del batxillerat. Per a la valoració de la maduresa, es considerarà que els resultats en algunes matèries poden compensar els obtinguts en altres atenent a l'assoliment de les competències, i també a les possibilitats de progrés dels i les estudiants en opcions posteriors. Quan la decisió de qualificació de l'equip docent sigui diferent de la que el professor/a de la matèria hagi atorgat en primer lloc, caldrà l'acord d'un mínim de dos terços dels membres que el componen. La qualificació d'aquestes matèries s'indicarà a l'acta d'avaluació amb un asterisc.

13.8.5. Proves extraordinàries - Batxillerat

Amb posterioritat a l'avaluació final del curs, el centre ha de passar les proves extraordinàries de recuperació, ja programades prèviament, per a l'alumnat que no hagi superat totes les matèries en l'avaluació final.

Els resultats de les proves extraordinàries s'expressaran mitjançant qualificacions numèriques de zero a deu sense decimals, o amb la menció "no presentat" quan escaigui. Es consideren no superades les matèries amb qualificació inferior a cinc i el no presentat.

Les proves extraordinàries de cada matèria les elaborarà i qualificarà el departament didàctic corresponent, d'acord amb la programació dels currículums dels quals són responsables.

Les proves extraordinàries no es poden fer abans dels cinc darrers dies lectius del curs, tal com es fixa en l'ordre per la qual s'estableix el calendari escolar del curs.

13.8.6. Promoció - Batxillerat

Els alumnes i les alumnes passaran al segon curs quan hagin superat totes les matèries cursades o no tinguin superades dues matèries com a màxim.

L'alumnat que passi al segon curs sense haver superat totes les matèries, haurà de matricular-se de les matèries pendents del curs anterior. Els centres organitzaran les conseqüents activitats de recuperació i l'avaluació de les matèries pendents. L'equip docent haurà d'establir mesures de reforç i suport en la programació del curs següent per a l'alumnat que passa de curs sense haver superat totes les matèries. Aquestes mesures no podran consistir simplement en la superació d'una prova.

13.8.7. Permanència d'un any més en el mateix curs - Batxillerat

Els alumnes que no passin al segon curs hauran de romandre un any més en el primer curs, el qual hauran de cursar novament en la seva totalitat si el nombre de matèries amb avaluació negativa és superior a quatre.

En cas de rebre avaluació negativa de tres o quatre matèries a primer curs, els alumnes i les alumnes podran optar per repetir el curs en la seva totalitat o matricular-se de les matèries de primer amb avaluació negativa i ampliar aquesta matrícula de primer curs amb dues o tres matèries de segon, d'acord amb l'organització que tingui establerta el centre educatiu. El centre orientarà l'alumnat en aquesta tria. L'alumnat menor d'edat haurà de comptar amb l'autorització dels pares o qui exerceixi la tutoria per a aquest règim singular de matriculació.

Els centres que adoptin models organitzatius de flexibilització de la durada del batxillerat, d'acord amb el nou decret pel qual s'establirà l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (pendent de publicació), podran orientar l'alumnat cap a aquesta opció fins al 15 de gener de 2009.

A partir del curs 2009-2010, l'alumnat que en finalitzar el segon curs de batxillerat tingui avaluació negativa en algunes matèries podrà matricular-se'n sense necessitat de cursar novament les matèries ja superades.

Els alumnes que hagin de repetir curs i tinguin superat el treball de recerca o que tinguin superada l'estada a l'empresa, o n'hagin obtingut l'exempció, no hauran de repetir-los.

13.9. Batxillerat en tres cursos

Per tal d'afavorir l'èxit escolar, els centres podran flexibilitzar el nombre de matèries que l'alumnat hagi de cursar cada any, de manera que pugui optar a cursar les matèries de batxillerat en un període de temps superior a dos cursos i amb menys càrrega lectiva en cadascun. Els centres han d'orientar l'alumnat i proposar els itineraris.

Per tal de facilitar aquesta organització, els centres tenen a disposició el document: Exemples d'organització en el desplegament del nou batxillerat.

Els centres, d'acord amb el seu projecte educatiu, han d'establir els criteris per recomanar aquesta opció a l'alumnat, que es farà a partir de l'avaluació global de l'alumnat en el consell orientador de 4t, que s'ha de preveure dins del protocol d'orientació del PAT.

Els centres han de regular també, dins del seu reglament de règim interior, com s'organitzen les hores lliures que es puguin generar en l'horari de l'alumnat que opti per un currículum del batxillerat flexibilitzat.

Primer bloc

Els centres educatius han d'establir els criteris i valorar, a partir de l'avaluació inicial de l'alumnat, la conveniència d'aquesta via per a determinats alumnes que, en tot cas, serà voluntària i haurà de comptar amb l'acceptació dels alumnes interessats i dels seus pares, mares o tutors legals, en cas que siguin menors d'edat.

Per tal de fer efectiva aquesta flexibilització, els centres educatius han d'organitzar les matèries del batxillerat en tres blocs, cadascun d'una durada d'un curs. En el primer bloc l'alumnat cursarà sis o set matèries de primer curs de batxillerat.

Segon bloc i tercer bloc

L'alumnat que superi en el primer curs un mínim de sis de les matèries cursades en el primer bloc, podrà realitzar un segon bloc de sis matèries com a mínim, a més de la que, si escau, no hagi superat. En cas contrari haurà de repetir el primer bloc sencer.

Per poder cursar el tercer bloc de matèries, l'alumnat haurà de superar un mínim de vuit matèries de primer de batxillerat entre els dos primers blocs cursats; en cas contrari, haurà de repetir el segon bloc. En tot cas, els centres poden establir una exigència superior en el nombre mínim de matèries aprovades per permetre l'alumnat passar al tercer bloc. L'alumnat que hagi superat vuit matèries i no pugui incorporar-se al tercer bloc, es matricularà del segon curs ordinari de batxillerat amb les matèries que li quedin pendents de primer.

13.10. Incorporació d'alumnat al batxillerat

13.10.1. Alumnes que s'incorporen al primer curs

Podrà accedir al batxillerat l'alumnat que estigui en possessió del títol de graduat en educació secundària obligatòria. També s'hi podrà incorporar l'alumnat que es trobi en alguna d'aquestes situacions:

- Haver obtingut el títol de tècnic/a per haver superat un cicle formatiu de grau mitjà al qual s'havia entrat mitjançant una prova d'accés.
- Haver obtingut el títol de tècnic/a superior per haver superat un cicle formatiu de grau superior al qual s'havia entrat mitjançant una prova d'accés.
- Haver cursat estudis estrangers que hagin estat homologats (o estiguin en tràmit d'homologació) al títol de graduat en educació secundària, al títol de tècnic/a o equivalent.
- Tenir superats els estudis del primer cicle experimental (14-16) d'ensenyament secundari, establerts en l'Ordre de 4 de maig de 1987 (DOGC núm. 854, de 19.06.1987).
- Haver superat un mòdul professional experimental de nivell 2.
- Haver obtingut el títol de tècnic auxiliar de la formació professional de primer grau (FP-1).
- Haver superat els tres cursos comuns d'arts aplicades i oficis artístics del pla de 1963.
- Haver aprovat el segon curs del batxillerat unificat i polivalent (BUP), amb dues matèries pendents com a màxim. S'hi inclouen els alumnes que, tot i haver cursat el tercer de BUP, no n'han superat totes les assignatures.

13.10.2. Alumnes que s'incorporen al segon curs

L'alumnat que s'incorpori al segon curs de batxillerat sense haver-ne cursat el primer curs, a més de cursar les matèries comunes de segon curs, s'adscriurà a una modalitat, de la qual haurà de cursar un mínim de quatre matèries. També haurà de fer el treball de recerca. En el cas de matèries que tinguin continuïtat en els dos anys, el centre haurà de vetllar perquè l'alumne o alumna pugui adquirir els coneixements essencials de la part que no ha cursat.

Podrà accedir al segon curs de batxillerat, a més del que procedeixi de primer curs en les condicions establertes, l'alumnat que es trobi en alguna d'aquestes situacions:

- Haver accedit al segon curs de batxillerat procedent d'una altra comunitat autònoma.
- Haver cursat estudis estrangers que hagin estat convalidats (o estiguin en tràmit de convalidació) amb el primer curs de batxillerat o equivalent.
- Haver superat el primer curs de batxillerat experimental.
- Haver obtingut el títol de batxiller (BUP). S'hi inclouen els alumnes que, tot i haver cursat el COU, no n'han superat totes les assignatures.
- Haver obtingut el títol de tècnic/a especialista de la formació professional de segon grau (FP-2).
- Haver superat l'últim curs d'especialitat d'arts aplicades i oficis artístics.

13.10.3. Convalidació de matèries de batxillerat per a l'alumnat procedent de cicles formatius

L'Ordre de 23 de setembre de 1998, (DOGC núm. 2746, de 19.10.1998), estableix la possibilitat de declarar exempt de les matèries optatives i del treball de recerca del batxillerat l'alumnat que hi hagi accedit havent cursat prèviament un cicle formatiu de grau mitjà.

El procediment, mentre no es desenvolupi la nova normativa específica, serà l'extret de les Instruccions de la Direcció General d'Ordenació Educativa, de 16 de novembre de 1998, per a l'aplicació de l'ordre esmentada. Aquest procediment també serà d'aplicació per a la tramitació dels casos d'alumnes que hagin cursat prèviament un cicle formatiu de grau superior i es detalla a continuació:

- L'exempció de cursar matèries optatives que estableix l'esmentada Ordre de 23 de setembre de 1998, computarà fins a un màxim de 4 hores lectives setmanals a cada curs, corresponents a les matèries optatives dels dos cursos de batxillerat. L'exempció del treball de recerca computarà les hores previstes per dur-lo a terme.
- Atès que l'exempció dels crèdits que preveu l'Ordre de 23 de setembre de 1998, afecta només les matèries optatives i el treball de recerca, no es podrà declarar exempt cap alumne o alumna de les matèries comunes o de modalitat prenent com a fonament de tal exempció aquesta ordre, encara que el nombre d'hores lectives setmanals sigui inferior a 4. En tot cas, atès que hi ha alumnes que en cada curs de batxillerat cursen més de tres matèries de modalitat, es podrà demanar l'exempció d'una matèria de modalitat si aquesta excedeix de tres el nombre de matèries de modalitat de cada curs.
- Els alumnes que vulguin acollir-se a allò que preveu l'ordre esmentada hauran de demanar-ho explícitament, en el primer mes de classes, al director o directora del centre on cursen els estudis de batxillerat, d'acord amb el model "Documentació per a l'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu".

- Els alumnes que optin per demanar l'exempció podran fer-ho per a totes les matèries optatives a les quals tinguin dret d'acord amb l'ordre, o bé per a un nombre de matèries optatives inferior. En la seva sol·licitud hauran d'indicar quines matèries volen fer constar en el seu currículum diversificat i hauran de fer constar explícitament que coneixen el caràcter irrevocable de la seva sol·licitud.

- La matèria o matèries que els alumnes hagin demanat de cursar hauran de ser necessàriament superades per a obtenir el títol de batxiller i comptabilitzaran com qualsevol altra matèria, tant a efectes de còmput de matèries pendents de passar de primer a segon curs com per al càlcul de la qualificació final del batxillerat.

- A l'expedient acadèmic dels alumnes que hagin obtingut l'exempció, i a les actes corresponents, es farà constar l'expressió exempt per al treball de recerca i per a les matèries optatives. Pel que fa a aquestes últimes, s'utilitzarà l'expressió genèrica matèries optatives, sense especificar cap nom de matèria, però indicant entre parèntesi el nombre d'hores lectives setmanals de les quals l'alumne o alumna ha quedat exempt.

Els alumnes que han cursat determinats cicles formatius de grau mitjà tenen dret a la convalidació de les matèries de batxillerat que es determinen en l'apartat "Convalidacions - FP - Taula" d'aquestes instruccions.

13.10.4. Incorporació al batxillerat d'alumnat que va cursar batxillerat experimental

L'alumnat que hagi cursat el batxillerat experimental i tingui tres matèries o menys no superades podrà sol·licitar de cursar només les matèries que té pendents. En el cas que alguna d'aquestes matèries no tingui correspondència amb matèries del nou batxillerat, podrà substituir-se per una altra. La sol·licitud es trametrà a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, juntament amb un informe de la direcció del centre que inclogui:

- Certificació acadèmica on constin les qualificacions obtingudes en els dos cursos de batxillerat experimental (i en matèries soltes del batxillerat LOGSE, si escau)

- Proposta de matèries de batxillerat que hauria de cursar l'alumne/a

- Informació, si escau, sobre els estudis posteriors que l'alumne o alumna té intenció de seguir

El centre vetllarà pel compliment d'allò que, respecte al còmput de matriculacions en el batxillerat, estableix la normativa vigent.

13.10.5. Incorporació al batxillerat d'alumnat procedent del COU

L'alumnat que hagi cursat COU i tingui alguna matèria aprovada d'aquest curs, en incorporar-se al segon curs de batxillerat pot sol·licitar per escrit a la direcció del centre l'exempció del treball de recerca.

El centre vetllarà pel compliment d'allò que, respecte al còmput de matriculacions en el batxillerat, estableix la normativa vigent.

L'alumnat que hagi cursat i superat el COU i vulgui cursar matèries del nou batxillerat que no siguin equivalents a altres que hagués cursat al COU, podrà sol·licitar a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa la seva incorporació al nou batxillerat. La documentació que haurà d'aportar és la següent:

- Sol·licitud de l'alumne/a, en la qual haurà d'especificar les matèries que vol cursar, la modalitat en què es vol inscriure i el nom del centre on vol cursar els estudis

- Certificació acadèmica de COU

13.11. Canvis en el currículum de l'alumnat

13.11.1. Canvis de matèries sense canvi de modalitat

Durant el primer mes de classes els alumnes de batxillerat poden sol·licitar el canvi d'alguna de les matèries que hagin triat, sempre que això sigui compatible amb l'organització horària del centre. En el cas que la direcció del centre aprovi el canvi, es considerarà a tots els efectes que l'alumne/a ha cursat des del principi les noves matèries.

En el cas de matèries de modalitat que tenen continuïtat en els dos cursos, el fet d'haver cursat la part de primer curs de la matèria de modalitat (o optativa, en cas que el centre l'hagi distribuït en dos cursos) no implica necessàriament que l'alumne/a hagi de continuar-la a segon curs.

Si un alumne/a que ha cursat la part de primer curs d'una matèria de modalitat decideix no cursar la part corresponent al segon curs, aquest fet no l'eximeix d'haver de recuperar la part cursada d'aquesta matèria en el cas que no l'hagi superada.

Excepcionalment, l'alumnat podrà cursar en el segon curs de batxillerat matèries que tinguin continuïtat en els dos cursos, malgrat que no les hagués cursat a primer. En aquests casos, el centre l'orientarà per tal que pugui adquirir els coneixements més essencials no cursats.

Canvi d'idioma

El canvi de matèries en el pas de primer a segon curs de batxillerat inclou la possibilitat de sol·licitar, durant el primer mes de classes, el canvi d'idioma, tant dins la matèria comuna llengua estrangera com dins la matèria optativa segona llengua estrangera. L'autorització corresponent serà competència de la direcció del centre, que tindrà en compte tant els efectes organitzatius d'aquest canvi com els coneixements previs de l'alumne/a per incorporar-se al nou idioma. En tots els documents obligatoris d'avaluació es farà constar una referència a l'autorització corresponent.

En el cas que l'alumne o alumna hagués superat a primer curs l'idioma que ara vol deixar, només haurà de cursar la part corresponent al nou idioma de segon curs. Si l'alumne/a té pendent l'idioma de primer curs, podrà canviar-lo pel nou idioma, per al qual serà avaluat, doncs, tant de la part de primer com de la del segon curs.

Cal tenir en compte que per examinar-se a les proves d'accés a la universitat (PAU) d'un determinat primer idioma cal haver-lo cursat com a matèria comuna "llengua estrangera", almenys en el segon curs de batxillerat.

13.11.2. Canvis de modalitat

Durant el primer mes de classes els alumnes del primer curs poden sol·licitar d'adscriure's a una modalitat diferent de la que havien triat inicialment, d'entre les que ofereix el centre. En el cas que la direcció del centre aprovi el canvi, es considerarà a tots els efectes que l'alumne/a ha cursat des del principi la nova modalitat.

Si en finalitzar el primer curs l'alumnat que es troba en condicions de passar al segon curs decidís canviar de modalitat, el centre podrà modificar-li el currículum assegurant-se que l'alumne/a cursi tres matèries de la nova modalitat en el segon curs i que en acabar el batxillerat hagi superat un mínim de quatre matèries d'aquesta nova modalitat. El termini per sol·licitar aquest canvi finalitza al cap d'un mes d'haver iniciat les classes del segon curs.

En el cas de matèries que tinguin continuïtat en els dos cursos, el centre haurà de vetllar perquè l'alumne o alumna pugui adquirir els coneixements essencials corresponents que no ha cursat.

Si l'alumnat no tingués superada alguna matèria de primer curs pròpia de la modalitat que ha deixat de cursar, el centre haurà de vetllar per la seva superació durant el segon curs. L'alumnat pot optar per canviar alguna de les matèries no superades del primer curs per matèries de la nova modalitat.

Les matèries de matemàtiques i matemàtiques aplicades a les ciències socials es consideraran equivalents als efectes de canvis de modalitat.

13.12. Situacions derivades d'un canvi de centre o de règim d'estudis

13.12.1. Canvi de centre sense canvi de règim

Cal remarcar especialment que:

- En acabar el batxillerat, l'alumne o alumna haurà d'haver cursat totes les matèries comunes i sis matèries de modalitat. També haurà d'haver fet el treball de recerca, excepte els alumnes procedents d'una altra comunitat autònoma o d'un altre país que s'incorporen a partir del segon trimestre del segon curs. En aquest cas, l'alumne o alumna podrà sol·licitar a la direcció del centre l'exempció del treball de recerca.

- El nombre total de matèries que ha de cursar l'alumne o alumna en el cicle, així com la seva càrrega horària, ha de ser l'establert amb caràcter general per al règim en què l'alumne o alumna estigui inscrit. Si l'alumne/a ha fet el primer curs en una altra comunitat autònoma, en el segon curs farà les matèries que el centre tingui establertes en l'itinerari triat per l'alumne/a.

- En cap cas l'alumnat no podrà tornar a cursar una matèria que ja tingui aprovada, llevat que hagi de repetir curs.

- Si l'alumne o alumna es trasllada un cop iniciat el curs, tant a primer com a segon, s'incorporarà a un dels itineraris oferts pel nou centre i, a efectes de currículum i avaluació, es considerarà que ha cursat des de l'inici del curs el currículum establert pel nou centre.

13.12.2. Trasllat amb canvi de règim un cop iniciat el curs

Si l'alumnat, un cop iniciat el curs, fa un canvi del règim diürn al règim nocturn (dins el mateix centre o en un altre) o a estudis a distància, cursarà el currículum dels nous ensenyaments. En tot cas, les condicions de matrícula seran les mateixes amb què va iniciar el curs en el règim diürn, tant pel que fa al curs en què s'inscriu com al nombre de matèries superades o pendents.

13.13. Batxillerat en règim nocturn

13.13.1. Matèries del batxillerat en règim nocturn

Tot l'alumnat ha de cursar les matèries següents:

- Ciències per al món contemporani

- Filosofia i ciutadania

- Història de la filosofia

- Història

- Llengua catalana i literatura I i II

- Llengua castellana i literatura I i II

- Llengua estrangera I i II
- Treball de recerca

Les matèries de modalitat i optatives que ha de cursar l'alumnat són les mateixes que per al règim presencial diürn, amb les adaptacions que es puguin preveure per a les persones adultes.

13.13.2. Organització del batxillerat en règim nocturn

El batxillerat en règim presencial nocturn s'organitza de forma general en tres blocs, cadascun amb una durada d'un curs.

La distribució de les matèries, expressada en hores setmanals, és mostra a l'apartat: "Organització del batxillerat nocturn - Taula".

Els centres poden oferir al seu alumnat la possibilitat de cursar el batxillerat presencial nocturn en dos anys.

13.13.3. Condicions d'inscripció del batxillerat en règim nocturn

Només podran ser matriculats en règim nocturn els i les alumnes que tinguin 18 anys o més i els que, en edat compresa entre 16 i 18 anys, acreditin, per motius laborals o altres que a criteri del consell escolar ho justifiquin, la impossibilitat de seguir estudis en règim diürn.

13.13.4. Acció tutorial en el batxillerat en règim nocturn

El centre assignarà un tutor o tutora a cada grup d'alumnes. El tutor de cada grup d'alumnes de règim nocturn en coordinarà l'activitat tutorial, que correspon a tot l'equip docent.

13.13.5. Canvi del règim de batxillerat

L'alumnat que hagi cursat ensenyaments de batxillerat en règim diürn o nocturn i vulgui canviar-se de règim amb reconeixement dels estudis cursats, ho farà aplicant les condicions de promoció de curs del règim diürn.

13.13.6. Extinció del batxillerat (LOGSE) en règim nocturn

Els alumnes de primer de batxillerat en règim nocturn que s'incorporin al batxillerat (LOE) procedents de l'antic batxillerat (LOGSE) i que tinguin un nombre de crèdits de les matèries ja superades igual o superior a 16, només hauran de cursar les matèries de primer de batxillerat que els hagin quedat pendents, sens perjudici del dret que tenen a canviar matèries de modalitat o optatives.

En el curs 2008-2009, només en aquells centres on s'hagin suprimit els grups de primer curs de batxillerat en règim nocturn, s'autoritza la matrícula d'alumnes a algunes matèries de segon curs sempre que el nombre de crèdits de les matèries ja superades sigui 16 o més.

13.14. Inscripcions extraordinàries i anul·lació de matrícula

La permanència en el batxillerat serà, com a màxim, de quatre anys en el règim diürn o de sis anys en el règim nocturn. Si l'alumne o alumna canvia de règim es tindran en compte les inscripcions formalitzades en l'altre règim. Les inscripcions que un alumne o alumna hagués formalitzat en el tercer curs de BUP i/o en el COU abans d'incorporar-se al batxillerat es computaran com a inscripcions en el batxillerat a efectes de permanència en el cicle.

No obstant això, els alumnes podran sol·licitar al director o directora del centre l'anul·lació de matrícula del curs que estiguin cursant, o bé una matrícula extraordinària si es tracta d'una cinquena inscripció en el batxillerat diürn o una setena en el nocturn.

L'anul·lació de matrícula haurà de sol·licitar-se abans de finalitzar el mes d'abril del curs acadèmic corresponent. Per poder tenir dret a l'anul·lació de matrícula l'alumnat ha d'acreditar, documentalment, que es troba en alguna de les circumstàncies següents:

- malaltia prolongada o accident de l'alumne/a o d'un familiar,
- incorporació a un lloc de treball,
- maternitat,
- o qualsevol altra circumstància de caràcter excepcional que, a parer del director/a del centre, justifiqui la concessió de l'anul·lació de matrícula.

La matrícula extraordinària haurà de sol·licitar-se dins el termini de matrícula establert per al curs corresponent i acreditant, documentalment, trobar-se en alguna de les circumstàncies anteriorment esmentades.

La resolució del director o directora del centre quant a anul·lació de matrícula o matrícula extraordinària es comunicarà per escrit a l'alumne o alumna en els quinze dies següents a la presentació de la sol·licitud corresponent. En cas de resolució negativa, l'alumnat podrà presentar, per mitjà del centre, un recurs a la direcció dels serveis territorials corresponents, la qual resoldrà definitivament.

L'absència injustificada, sistemàtica i reiterada de l'alumnat de batxillerat, durant 15 dies lectius, podrà comportar la baixa de l'alumne/a. En el moment que s'arribi a acumular aquest període d'absència, li serà notificada aquesta circumstància a l'alumne/a absentista. Si en el termini d'una setmana no justifica la seva absència, la matrícula de l'alumne/a serà anul·lada per absentisme continuat no justificat i la seva vacant podrà ser ocupada per una altra persona.

13.15. Documentació acadèmica - Batxillerat

Al llarg del curs del curs 2008-2009 es publicarà l'ordre per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat. En aquesta ordre es recolliran els models de documents d'avaluació i les instruccions per formalitzar-los.

13.16. Reclamacions motivades per les qualificacions del batxillerat

D'acord amb el Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius de nivell no universitari de Catalunya, els alumnes --o els seus pares, mares o tutors legals, en el cas que siguin menors d'edat-- tenen dret a sol·licitar aclariments per part del professorat respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin al final d'un curs o del cicle.

13.16.1. Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs - Batxillerat

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs, si no es resolen directament entre el professor/a i l'alumne/a afectats, es presentaran al tutor/a, el qual les traslladarà al departament o seminari corresponent per tal que s'estudiïn. En tot cas, la resolució definitiva correspondrà al professor o professora. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar en el llibre d'actes del departament o seminari i es comunicaran a l'equip docent del grup corresponent.

13.16.2. Reclamacions per qualificacions finals - Batxillerat

Per a cada una d'aquestes qualificacions el centre establirà un dia en què els professors i professores estudiaran i resoldran les possibles reclamacions. Si l'alumne o alumna no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació en un escrit adreçat al director o directora i presentat el mateix dia o l'endemà. Per resoldre aquestes reclamacions se seguirà la tramitació següent:

a. El director o directora traslladarà la reclamació al departament o seminari corresponent per tal que, en reunió convocada a tal fi, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts pel departament o seminari. Si aquest consta només d'un o dos membres, s'ampliarà, en aquest cas, fins a tres, amb els professors que el director o directora designi (entre el professorat d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). Les reclamacions formulades i la seva proposta raonada de resolució es faran constar en el llibre d'actes del seminari o departament.

b. En vista de la proposta del seminari o departament i de l'acta de la sessió d'avaluació en què l'equip docent atorgà les qualificacions finals, el director o directora podrà resoldre directament la reclamació, o bé convocar una nova reunió de l'equip docent. En aquest últim cas resoldrà, en vista dels elements abans esmentats i de la proposta que faci l'equip docent en la reunió extraordinària, les deliberacions de la qual constaran en una acta singular elaborada a tal efecte.

c. La resolució del director o directora es notificarà a l'interessat per escrit. En el cas que sigui acceptada, es modificarà, en diligència signada pel director o directora, l'acta d'avaluació corresponent i es comunicarà a l'equip docent del grup. En la notificació de la resolució del director o directora s'indicaran els terminis i el procediment que per recórrer s'especifiquen en el punt d).

d. L'alumne o alumna --o els seus pares o tutors legals, si és menor d'edat-- podrà recórrer la resolució del director o directora en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució. Aquest recurs, que anirà adreçat a la direcció dels serveis territorials corresponents, s'haurà de presentar al mateix centre de batxillerat, la direcció del qual el trametrà als serveis territorials, juntament amb la documentació següent:

    - una còpia de la reclamació adreçada al director o directora del centre,
    - una còpia de l'acta de les reunions en la qual s'hagi estudiat la reclamació,
    - una còpia de la resolució recorreguda,
    - una còpia de l'acta final d'avaluació del grup a què pertany l'alumne o alumna,
    - qualsevol altra documentació que, a iniciativa pròpia o a petició de l'interessat o interessada, consideri pertinent d'adjuntar-hi.

e. La Inspecció elaborarà un informe que inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada.

f. Si de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, la direcció dels serveis territorials encarregarà aquesta tasca a una comissió composta per un professor o professora del centre que no hagi estat responsable directe de la qualificació objecte de reclamació, proposat pel director o directora, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o inspectora, proposats per la Inspecció d'Educació. D'acord amb l'informe de la

Inspecció i, si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials ho resoldrà definitivament, amb notificació a l'interessat o interessada, per mitjà de la direcció del centre i, si escau, amb els efectes previstos en el punt c).

g. A fi que les tramitacions anteriors siguin factibles cal que el professorat mantingui un registre de tots els elements que ha utilitzat per qualificar i cal que conservi en el centre, o que hagi retornat als alumnes, tots els elements escrits, d'acord amb els termes establerts en l'apartat "Criteris generals - Batxillerat". Els exercicis escrits que no s'hagin retornat als alumnes, i les proves extraordinàries, si escau, s'hauran de conservar fins al 30 de setembre de 2009. Transcorregut aquest termini, i si no estan relacionats amb la tramitació d'expedients de reclamació de qualificacions, podran ser destruïts o retornats als alumnes si aquests així ho havien demanat prèviament.

14. Cicles formatius de formació professional específica

14.1. Organització general - FP

14.1.1. Calendari i horari

Els cicles formatius hauran d'atenir-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris.

Excepcionalment la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats podrà autoritzar distribucions de les hores lectives fora dels límits del calendari escolar, amb la petició prèvia escrita i raonada del centre per a cada cas, tramitada mitjançant els serveis territorials i amb l'informe de la inspecció.

El consell escolar haurà d'aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada, de sortida, nombre d'hores lectives al matí, a la tarda, al vespre, etc.).

14.1.2. Denominació i organització dels ensenyaments d'FP

La denominació de cada cicle formatiu, el currículum, la durada mínima de cada un dels crèdits, l'organització, l'estructura i les hores mínimes que cal fer de formació pràctica en centres de treball (FCT) són els que s'estableixen en els decrets respectius. Tots aquests elements s'especifiquen en els decrets que despleguen el currículum de cada cicle formatiu, la referència normativa del qual està indicada en l'annex "Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior" d'aquestes instruccions.

14.1.3. Durada dels cicles formatius

Còmput efectiu de la durada dels cicles

Els centres calcularan la suma total d'hores d'impartició efectiva dels cicles formatius deduint les hores destinades a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.) de manera que es compleixin, com a mínim, les hores previstes a l'annex "Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior".

Hores de tutoria

Les hores que es dediquin a activitats de tutoria no es computaran com a hores lectives dels alumnes en els cicles formatius.

14.1.4. Distribució dels cicles formatius

Amb caràcter ordinari, els cicles formatius es distribuiran de la manera següent:

1. Cicles amb una durada total de 1.300 o 1.400 hores: un curs acadèmic

La formació pràctica en centres de treball es podrà fer en el mateix curs acadèmic, i començar una vegada finalitzada la primera avaluació. També es podrà fer al curs següent. En aquest cas l'alumne/a ha de formalitzar la matrícula, però aquesta inscripció no es comptabilitzarà en la confecció dels grups d'alumnes en el centre, ja que aquests alumnes no consumeixen plaça.

2. Cicles amb una durada total de 1.700 o 2.000 hores: dos cursos acadèmics

La formació pràctica en centres de treball es farà prioritàriament en el segon curs.

En cas d'iniciar-se en el primer curs, podrà començar una vegada finalitzada la segona avaluació.

La formació pràctica en centres de treball es podrà fer simultàniament amb les hores lectives o bé de manera intensiva.

14.1.5. Distribució de l'horari lectiu i del crèdit de formació pràctica en els centres de treball (FCT)

1. Distribució ordinària de l'horari lectiu

La distribució de l'horari lectiu es farà de dilluns a divendres, i s'ha de mantenir dins els límits següents: de les 8 a les 22 hores.

La sessió de classe és de 60 minuts, en els quals s'inclou el canvi de classe.

En els cicles formatius no es poden fer més de tres hores lectives seguides sense una esbarjo mínim de vint minuts.

En cap cas un mateix grup d'alumnes no farà ni més de sis hores lectives diàries, en horari de matí o tarda, ni més de set hores lectives en horari de matí i tarda, amb el benentès que la interrupció entre matí i tarda serà almenys d'una hora.

De manera general l'horari dels grups d'alumnes es realitzarà al matí (entre les 8 hores i les 15 hores), o a la tarda (entre les 15 i les 22 hores), o entre el matí i la tarda.

Es procurarà que l'hora d'entrada, tant al matí com a la tarda, sigui la mateixa cada dia de la setmana per a cada grup d'alumnes, i que aquests no tinguin hores lliures intercalades entre les hores lectives.

2. Distribució extraordinària de l'horari lectiu.

Excepcionalment, els serveis territorials corresponents podran autoritzar distribucions extraordinàries de l'horari lectiu, amb la petició prèvia escrita i raonada per a cada cas o en aquells casos en què l'aplicació del Decret 240/2005, pel qual s'estableixen mesures flexibilitzadores de l'oferta dels ensenyaments de formació professional ho faci aconsellable. En tot cas es respectaran els límits màxims de sis hores lectives diàries i de trenta hores lectives setmanals, si es tracta d'horari intensiu de matí, tarda o vespre, o de set hores i trenta-cinc hores respectivament, si es tracta d'horari partit entre matí i tarda.

3. Distribució de les hores de currículum de lliure disposició

Les hores de lliure disposició del centre tenen per finalitat completar el currículum establert i adequar-lo a l'àmbit socioeconòmic del centre.

Els centres docents distribuiran les hores bé en un o més dels crèdits previstos per a cada cicle, bé programant més crèdits segons els criteris del projecte curricular del centre. En el cas de programar més crèdits, la durada mínima de cada crèdit serà de 35 hores.

4. Distribució del crèdit de formació en centres de treball

a. Distribució ordinària

La distribució de la formació en centres de treball es fixarà en cada centre i seguirà, amb caràcter general, el calendari escolar.

La formació en centres de treball es pot fer en un període o més. Es poden fer fins a quatre hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle. Es poden fer fins a set hores diàries, en modalitat intensiva, si no concorren en el mateix dia amb les hores lectives del cicle.

La formació en centre de treball es farà entre les 8 i les 22 hores.

b. Distribucions específiques

La Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats podrà autoritzar altres distribucions de la formació en centres de treball amb la petició prèvia escrita de la direcció del centre, raonada en cada cas i tramitada mitjançant el coordinador/a territorial de formació professional.

c. Compleció del període de pràctiques

Si per completar el període de pràctiques es depassen les dates previstes per a l'avaluació final del cicle formatiu, caldrà fer constar en l'acta d'avaluació final el crèdit de formació en centres de treball com a "Pendent d'avaluació" (PA). Un cop finalitzat el crèdit d'FCT es farà la sessió d'avaluació corresponent i es qualificarà aquest crèdit en convocatòria ordinària.

14.1.6. Mesures flexibilitzadores de l'oferta de formació professional

A fi de donar resposta a la diversitat de necessitats de les persones i de les empreses, els centres promouran les mesures flexibilitzadores de l'oferta dels ensenyaments de formació professional d'acord amb el Decret 240/2005, de 8 de novembre. Aquestes mesures s'aplicaran per iniciativa del centre o bé dels serveis territorials corresponents i de la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, dins les seves possibilitats organitzatives i d'utilització dels espais i equipaments. Aquestes mesures són les següents:

1. Impartició parcial de cicles

Consisteix en l'oferta de part dels crèdits que componen un cicle amb la finalitat de facilitar l'accés a la formació de les persones interessades a cursar parcialment el cicle.

2. Distribucions temporals extraordinàries

Consisteix en la distribució temporal del cicle formatiu de manera diferent a l'establerta amb caràcter ordinari, amb la finalitat de facilitar l'accés a la formació de les persones les disponibilitats horàries de les quals no s'ajusten a la distribució ordinària dels cicles formatius.

3. Distribucions conjuntes

Consisteix en la combinació de dos cicles formatius afins, bé sigui de tots o d'una part dels seus crèdits, amb la finalitat d'oferir una formació polivalent que incrementi i potenciï les

expectatives d'inserció i promoció laboral. Aquestes distribucions conjuntes, sovint permeten que l'alumnat obtingui dues titulacions amb estalvi de temps.

4. Matriculació parcial

La finalitat d'aquesta modalitat de matrícula és la de permetre fer itineraris formatius a un ritme diferent del que segueix l'alumnat que cursa l'oferta ordinària dels cicles.

a. Matriculació parcial amb oferta de places vacants

> Els centres sostinguts amb fons públics, un cop finalitzat el procés ordinari de matrícula, han d'oferir la matrícula parcial dels crèdits de cicles formatius on restin places vacants.

b. Matriculació parcial amb oferta específica

> Consisteix en l'oferta específica d'alguns crèdits d'un o més cicles formatius, per tal de respondre a una necessitat de formació, identificada prèviament, d'un col·lectiu específic de persones, que pot derivar, entre altres, de la necessitat de qualificació, requalificació o readaptació professionals.

5. Modalitat semipresencial en la formació professional inicial

La Resolució EDU/2901/2007, de 25 de setembre, per la qual s'estableix, amb caràcter experimental, la modalitat semipresencial en els ensenyaments de formació professional inicial, estableix aquesta mesura amb l'objectiu de facilitar el seguiment dels estudis a l'alumnat que, per raons de treball, tenir cura d'altres persones o bé qualsevol altra circumstància excepcional tenen dificultat per a assistir a la totalitat de les hores lectives. Aquesta modalitat es pot aplicar a la totalitat o a una part dels crèdits que cursi un alumne/a, i és compatible amb qualsevol de les mesures flexibilitzadores de la formació professional.

Aquesta modalitat ha de garantir que l'alumne/a assisteixi almenys a la meitat de les hores previstes per al crèdit, que faci totes les activitats d'ensenyament-aprenentatge programades pel crèdit i que la càrrega horària per a l'alumnat sigui la mateixa que a la modalitat presencial, o que el centre educatiu hagi previst la pauta metodològica a seguir, que ha de contenir almenys:

- El nom i cognoms del professorat que intervé.
- La proposta de règim d'atenció personal a l'alumne/a.
- La relació de materials o recursos curriculars que es posen a disposició de l'alumnat per al seguiment de les activitats semipresencials.
- La distribució prevista de l'horari presencial.

El professorat dels crèdits amb alumnat en règim semipresencial tutoritzarà les activitats d'ensenyament-aprenentatge semipresencial del seu alumnat de forma telemàtica o per altres formes que es puguin convenir. L'avaluació dels continguts cursats de manera semipresencial s'han d'avaluar de manera presencial, i el centre educatiu ha de guardar, fins al 31 de desembre del curs acadèmic següent, totes les evidències de les activitats d'ensenyament-aprenentatge generades per l'alumnat en el desenvolupament de la modalitat semipresencial.

14.1.7. Sol·licitud de mesures flexibilitzadores a petició del centre

El director/a del centre haurà de fer la sol·licitud prèvia escrita i raonada, per a cada cas, als serveis territorials. La petició haurà de detallar, almenys, la informació següent de cadascun dels crèdits: la durada, la data de començament i de finalització i la distribució horària setmanal. En el cas de la modalitat semipresencial, caldrà detallar les dades de la persona afectada, els

crèdits i la pauta metodològica prevista i aportar la documentació que acredita la incompatibilitat horària.

Els serveis territorials, un cop analitzada la sol·licitud, trametran la proposta motivada, juntament amb l'informe de la Inspecció, a la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, que en resoldrà l'autorització.

14.1.8. Organització general de la matriculació parcial amb oferta de places vacants

1. Organització de la matriculació parcial

D'acord amb el Decret 240/2005, de 8 de novembre, si després del procés ordinari de matriculació resten places vacants, els centres hauran d'obrir un període de matriculació parcial per crèdits. A tal efecte els centres hauran de donar publicitat entre el seu entorn i els col·lectius potencialment interessats, i posar a disposició la totalitat de places vacants.

En cadascun dels crèdits l'oferta de places vacants no pot superar la relació màxima professor/alumnat.

Als alumnes que es matriculin de crèdits solts se'ls aplicarà la normativa general.

2. Orientació sobre els itineraris formatius

El centre orientarà els alumnes sobre el possible itinerari formatiu que l'alumne/a pot seguir en la matriculació per crèdits solts d'acord amb el projecte curricular del centre i l'interès formatiu de l'alumne/a.

3. Grup i tutoria

En els cicles d'un curs el seguiment de l'alumne/a correspon al tutor/a del grup al qual estigui assignat.

En els cicles que es distribueixen en més d'un curs, l'alumne/a s'assignarà al grup i curs on el nombre d'hores dels crèdits que ha de cursar sigui més elevat, i el seguiment el farà el tutor/a d'aquest grup.

4. Anul·lació de matrícula

L'alumne/a, o qui en tingui la pàtria potestat si és menor, podrà sol·licitar a la direcció del centre, per escrit, l'anul·lació de tots o algun (alguns) dels crèdits en què està matriculat.

5. Efectes de la no-superació de crèdits solts

El centre podrà garantir plaça per al curs següent, per tornar a cursar el crèdit o crèdits, a l'alumnat de matrícula parcial que no hagués superat algun dels crèdits o que els hagi anul·lat, únicament en el cas de poder tornar a oferir vacants per a matriculació parcial una vegada finalitzat el procés ordinari de matriculació.

Els centres podran, en cadascun dels crèdits, ampliar en un màxim del 10% la relació màxima de professor/alumnat a fi d'oferir plaça a l'alumnat de matrícula parcial que no hagués superat el crèdit.

6. Certificació d'estudis parcials

L'alumne/a rebrà en acabar el curs una certificació d'estudis parcials del cicle formatiu que correspongui, que s'ajustarà al model de certificació d'estudis per a la formació professional específica.

14.1.9. Matriculació fora de termini

En aquells casos en què el centre matriculi alumnes als cicles formatius fora de termini caldrà elaborar un pla d'integració individualitzat que garanteixi que l'alumne/a pugui seguir els seus estudis d'acord amb la programació prevista.

14.1.10. Organització d'horaris del professorat de cicles formatius

1. Flexibilitat d'horari del professorat

En funció de la planificació del cicle formatiu en crèdits al llarg del curs, podrà fer-se un nombre variable d'hores lectives setmanals, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores. Se suggereix que, en el cas d'incrementar les hores lectives en determinats períodes, es faci al començament del cicle, per facilitar el desenvolupament de la formació pràctica en centres de treball en els altres trimestres.

En els centres que, a més de la formació professional, imparteixin el batxillerat i/o l'educació secundària obligatòria (ESO), caldrà preveure globalment la distribució horària pel que fa a les matèries del batxillerat i/o de l'ESO que puguin ser impartits pel professorat de les especialitats que també té atribució docent en la formació professional.

2. Horari del tutor/a

Com a norma general, els tutors dels grups d'alumnes dels cicles formatius dedicaran, dintre del seu horari setmanal de divuit hores lectives, una hora lectiva setmanal per realitzar les tasques d'orientació del procés formatiu de l'alumnat i d'acció tutorial.

Per fer les tasques de programació, seguiment, avaluació i control de la fase de formació pràctica en centres de treball, els tutors i tutores dels centres de titularitat del Departament d'Educació disposaran d'una hora lectiva setmanal per cada cinc alumnes o fracció de cinc que hagin de cursar l'FCT.

Segons la planificació de l'FCT al llarg del curs, podrà disposar-se d'una distribució diferent de les hores de reducció, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores.

La reducció de les hores lectives totals que resultin de la proporció anterior correspon a cada cicle, independentment del fet que es despleguin en el primer curs, en el segon o en ambdós cursos. En aquest darrer cas, els centres preveuran el còmput i la distribució del conjunt d'hores lectives de tutoria d'FCT.

3. La funció tutorial en cicles de dos cursos

En els cicles formatius que es distribueixin en més d'un curs, tinguin la durada que tinguin, el tutor/a del cicle formatiu ho serà al llarg dels dos cursos de la promoció, llevat que es produeixin circumstàncies excepcionals que ho impedeixin.

14.1.11. Assistència de l'alumnat - FP

L'assistència de l'alumnat és obligatòria a totes les hores previstes per a cadascun dels crèdits lectius que cursi i a totes les hores previstes del crèdit de formació en centres de treball.

L'assistència de l'alumnat és condició necessària per a l'avaluació contínua. En el cas de manca d'assistència sense justificació, s'aplicarà el reglament de règim interior del centre, d'acord amb el Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya.

14.2. Desplegament del cicle formatiu - FP

14.2.1. Nombre d'alumnes

El nombre màxim d'alumnes en cadascun dels crèdits dels cicles formatius serà de 30.

Es podran efectuar els desdoblaments totals o parcials d'aquells crèdits per als quals es fa aquesta previsió en les orientacions per al desplegament dels currículums publicades pel Departament d'Educació.

14.2.2. Atribució docent del professorat

1. Atribució general

Les especialitats que tenen atribució docent sobre els crèdits en què s'estructuren els cicles formatius són les que s'estableixen en els decrets corresponents a cada cicle formatiu i la normativa que els desenvolupa.

En la plantilla docent s'atribuirà a cada especialitat docent del professorat el nombre d'hores que li correspongui de cada crèdit. Pel que fa als crèdits de síntesi i a les hores de lliure disposició del centre, aquesta atribució es farà en funció de l'atribució docent prevista en el decret corresponent del cicle formatiu, a proposta dels departaments o seminaris del centre. El director/a, escoltada la proposta dels departaments o seminaris, assignarà al professorat les hores i els crèdits que els corresponguin de la seva especialitat docent, d'acord amb el projecte educatiu i les necessitats del centre, i tenint en compte el criteri d'especialitat especificat en l'apartat "Criteris generals de distribució de grups i d'elaboració de l'horari" d'aquestes instruccions.

2. Atribució docent a una segona llengua estrangera

En les famílies en què el currículum d'algun cicle formatiu preveu una primera llengua estrangera, es podran atribuir hores, de les que són a disposició del centre, per a una segona llengua estrangera.

14.2.3. Organització dels continguts

L'equip docent assignat al cicle formatiu elaborarà, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització del cicle formatiu i els criteris generals de desenvolupament curricular, que en tot cas formarà part del projecte curricular del centre.

1. Organització del cicle formatiu

La concreció de la proposta d'organització del cicle formatiu haurà d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- La distribució de crèdits al llarg del cicle, fent-hi constar, per a cada crèdit, la data prevista d'inici i de finalització, la durada en hores, el nombre d'hores setmanals i el professorat que els impartirà.
- Els espais docents i els recursos que caldrà usar en el desenvolupament del cicle.
- Els criteris seguits per a l'assignació de les hores de lliure disposició del centre, d'acord amb el punt "Distribució de l'horari lectiu i del crèdit de formació pràctica en els centres de treball".
- En els cicles que contenen el crèdit de síntesi, els criteris seguits per determinar-ne el contingut i l'organització.

- Els criteris seguits per a l'organització de la formació en centres de treball, d'acord amb el punt "El crèdit de formació en centres de treball (FCT)".

2. Programació dels crèdits

La programació de cada crèdit haurà d'incloure, almenys:

- El conjunt d'unitats didàctiques en què s'organitza el crèdit, fent-hi constar la durada de cadascuna i la seqüència d'impartició.
- Les estratègies metodològiques que s'hauran d'aplicar en el desenvolupament del crèdit.
- Els criteris i instruments d'avaluació que s'hauran d'emprar.

De cada unitat didàctica s'especificaran:

- Els objectius terminals.
- Els continguts que s'hi desenvoluparan, convenientment contextualitzats en la unitat didàctica, si escau.
- L'enunciat dels diversos nuclis d'activitat en què s'agruparà el conjunt d'activitats d'ensenyament-aprenentatge que calgui desenvolupar.

14.3. El crèdit de formació en centres de treball (FCT)

14.3.1. Finalitats i objectius de l'FCT

1. Finalitats de l'FCT

- Desenvolupar estratègies que portin cap a un acostament entre l'estructura acadèmica i la laboral, tant en un sentit com en l'altre.
- Integrar dins el currículum de l'alumne o alumna totes aquelles accions que estan dintre el camp de la transició cap al món laboral.
- Facilitar tant a l'alumnat com a l'empresa o institució la possibilitat de dur a la pràctica aquestes accions.

2. Objectius de l'FCT

Objectius generals

- Orientar l'alumnat perquè pugui tenir un coneixement més clar de les pròpies capacitats i interessos.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional dins el món laboral.

Objectius específics

- Aspectes de qualificació
    - Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.
    - Adquirir nous coneixements professionals.

- Desenvolupar, en el context laboral, els coneixements curriculars apresos.

- Aspectes d'inserció
    - Comprendre el procés productiu i/o tasques de serveis i participar-hi.
    - Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa.

14.3.2. Accés a la formació pràctica en centres de treball

L'equip docent responsable de la impartició del cicle formatiu, conjuntament amb el coordinador/a de la formació professional, pot establir que per iniciar la formació pràctica en centres de treball cal l'avaluació positiva de tots els crèdits lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé una valoració individualitzada, per a aquells alumnes que no els haguessin superat tots, del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne/a pugui obtenir de l'FCT.

14.3.3. Seguiment de l'FCT

El seguiment de l'alumnat en formació en centres de treball el farà el tutor o tutora de pràctiques, conforme a l'Ordre ENS/193/2002, de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica en centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats (DOGC núm. 3657, de 14.6.2002 i l'Ordre EDU/416/2007, de 13 de novembre, per la qual es modifica l'article 5 de l'Ordre ENS/193/2002, de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica a centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats.

Per tal de fer el seguiment de l'alumnat en la realització del crèdit de formació en centres de treball, el tutor o tutora de pràctiques realitzarà almenys 3 visites de seguiment.

14.3.4. Proposta d'extinció del conveni

L'equip docent responsable de la impartició del cicle formatiu, a proposta del tutor/a del cicle formatiu, pot proposar al director o directora del centre l'extinció del conveni per a la realització de la formació pràctica amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se, per part d'alumnat, en comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies que, per la seva permanència o intensitat, impedeixin o dificultin el normal desenvolupament de la formació pràctica, i, per part de l'empresa, pot fonamentar-se en l'incompliment de les condicions que asseguren el caràcter formatiu de l'FCT o de les normes de seguretat reglamentàries, o per haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

L'equip docent responsable de la impartició del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa de la formació pràctica en centres de treball, tot i que no s'hagués completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de formació pràctica pendents.

14.3.5. Exempció del crèdit de formació en centres de treball (FCT)

S'estableixen uns criteris per resoldre l'exempció, total o parcial, de l'FCT per a l'alumnat que acrediti experiència laboral i/o experiència formativa, d'acord amb la Resolució comunicada de la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats que estableixi la normativa de pràctiques i estades a les empreses per al curs 2008-2009.

La sol·licitud de l'alumne/a i la resolució de les exempcions per part de la direcció del centre s'ajustarà als models "Documentació acadèmica per a la formació professional".

Les resolucions de les exempcions podran ser objecte de recurs davant la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats.

14.4. Avaluació de l'FP

14.4.1. Criteris generals - FP

L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat de cicles formatius serà continuada, integrada en el procés d'aprenentatge, tindrà en compte una organització modular i es farà per crèdits.

De manera general, l'avaluació de l'alumnat de cicles formatius es farà a partir de l'assoliment de les capacitats expressades en els objectius generals del cicle.

A l'inici del curs el centre informarà l'alumnat dels continguts del currículum formatiu, de l'estructura per crèdits, dels objectius generals del cicle i dels objectius terminals de cada crèdit, així com dels criteris generals d'avaluació, promoció de curs i superació del cicle.

L'aplicació del procés d'avaluació continuada requereix, per part de l'alumnat, l'assistència regular a les classes i el seguiment de les activitats dels diferents crèdits.

El centre haurà de posar a disposició de la Inspecció els registres de l'avaluació continuada i la documentació que hagi contribuït a avaluar els diferents crèdits (proves escrites, graelles d'observació i altres).

14.4.2. Junta d'avaluació - FP

L'equip docent, integrat per la totalitat del professorat que imparteix el cicle formatiu, constitueix la junta d'avaluació, encarregada de fer el seguiment dels aprenentatges i de prendre les decisions que en resultin.

L'organització i la presidència de la junta d'avaluació corresponen al tutor o tutora del cicle, com també l'expedició de les actes corresponents.

14.4.3. Sessions d'avaluació - FP

1. Objectius

Les sessions d'avaluació tenen per objectiu:

- Valorar el desplegament del cicle, en general, i coordinar-ne l'equip docent, la seqüenciació i adequació de la programació a les necessitats formatives i l'actitud i motivació general de l'alumnat, en particular.
- Proposar actuacions per corregir les deficiències observades en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment, per part de l'alumnat, dels objectius terminals dels crèdits impartits durant el període d'avaluació.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment, per part de l'alumnat, dels objectius generals del cicle formatiu, individualment i col·lectivament.
- Qualificar l'alumnat amb relació als crèdits finalitzats i als mòduls corresponents.
- Valorar la programació desenvolupada al llarg del període objecte d'avaluació i proposar, si escau, actuacions correctores del procés d'aprenentatge.

2. Desenvolupament

En les sessions d'avaluació es prendran les decisions pertinents, que es faran constar en l'acta de la sessió.

La participació de l'alumnat en les sessions d'avaluació, si escau, es farà d'acord amb la normativa interna de cada centre.

3. Periodicitat

Durant el curs acadèmic es faran un mínim de tres sessions d'avaluació ordinàries, a més de l'avaluació final.

4. Avaluació inicial

A l'inici de cada cicle formatiu, abans de la primera avaluació trimestral ordinària, es farà una avaluació inicial del cicle formatiu, que té per objectiu avaluar globalment la incorporació de l'alumnat al cicle, ajustar la programació prevista i reorientar-la, si escau.

5. Informació a l'alumnat

El tutor o tutora del cicle formatiu informarà per escrit cada alumne/a, o els seus representants legals, dels acords de cada sessió d'avaluació que l'afectin, incloent-hi les qualificacions obtingudes, si n'hi ha. També l'informarà per escrit, individualment i periòdicament, en els termes acordats per la junta d'avaluació, respecte al seu aprofitament i aprenentatge, amb referència als objectius que cal assolir i sobre la qualificació obtinguda dels crèdits avaluats.

14.4.4. Avaluació dels crèdits - FP

L'avaluació dels crèdits es farà a partir del grau d'assoliment de les capacitats expressades pels objectius terminals previstos en cadascun dels crèdits. Els objectius s'assoleixen mitjançant els continguts de fets, conceptes i sistemes conceptuals, així com els de procediments i els d'actituds.

A mesura que avanci el procés d'aprenentatge, el professorat enregistrarà, per a cada alumne/a i crèdit, l'assoliment d'aquests objectius terminals.

1. Avaluació del crèdit de síntesi

L'equip docent, de manera col·legiada, avaluarà i qualificarà el crèdit de síntesi de cada alumne/a en aquells cicles en què estigui previst.

El crèdit de síntesi s'avaluarà positivament quan l'equip docent que l'hagi impartit apreciï que l'alumne/a ha assolit en un grau suficient els objectius terminals propis d'aquest crèdit i els objectius generals del cicle formatiu que s'hi recullen. En cas contrari, l'avaluació serà negativa.

2. Avaluació del crèdit de formació en centres de treball

L'avaluació del crèdit de formació en centres de treball (FCT) la farà la junta d'avaluació, tenint en compte la valoració feta per l'empresa, i prenent com a referència els objectius terminals, les activitats formatives de referència i els criteris generals d'avaluació determinats en el decret pel qual s'estableix el currículum corresponent al cicle.

L'avaluació del crèdit de formació en centres de treball serà continuada durant l'estada de l'alumne/a a l'empresa. El tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa tindran en compte la valoració que l'alumnat en fa, a l'hora de determinar la seva idoneïtat i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa quedarà recollida en el quadern de pràctiques.

En acabar l'FCT, la persona responsable de la formació a l'empresa valorarà l'evolució de l'alumne/a, mitjançant un informe que incorporarà al quadern de pràctiques.

L’equip docent, a proposta del tutor/a del cicle formatiu, determinarà l’avaluació final del crèdit de formació en centres de treball, tenint presents els informes esmentats i la informació recollida en el quadern de pràctiques.

14.4.5. Recuperació de crèdits - FP

L’alumnat disposarà d’una convocatòria extraordinària de recuperació, d’acord amb la planificació de les activitats de recuperació establertes pel centre en la programació curricular del cicle formatiu.

Cada professor/a establirà les estratègies de recuperació, que podran consistir en activitats puntuals o continuades, previstes en la programació de cada crèdit. En tot cas, l’alumnat haurà d’estar informat de les activitats que haurà de dur a terme per recuperar els crèdits suspesos, així com del període i les dates en què es faran les avaluacions extraordinàries corresponents.

14.4.6. Avaluació final

La sessió d’avaluació final de tot l’alumnat es desenvoluparà en acabar les activitats lectives dels darrers crèdits. Es farà una sessió d’avaluació extraordinària per als alumnes que hagin de superar els crèdits pendents.

14.4.7. Documents del procés d'avaluació - FP

Els resultats de les avaluacions es reflectiran a l’acta d’avaluació, d’acord amb el model "Acta d'avaluació. Formació professional específica".

14.4.8. Valoració del curs - FP

Finalitzat el curs, l’equip docent valorarà el funcionament general del curs pel que fa al desenvolupament curricular (programacions, desplegament del currículum, distribució de les hores a disposició del centre, organització del cicle en crèdits i crèdit de síntesi, si n’hi ha), desenvolupament de la formació en centres de treball, instal·lacions i equipaments, horaris, qualificacions i tots aquells aspectes que es considerin pertinents.

D’aquesta valoració se’n farà un informe de proposta de millores al departament didàctic corresponent, per incorporar-les, si escau, a la planificació del cicle formatiu del curs següent.

14.5. Qualificacions - FP

14.5.1. Qualificació final dels crèdits - FP

L’expressió de l’avaluació final de cada un dels crèdits que componen el cicle formatiu es farà en forma de qualificacions numèriques de l’1 al 10, sense decimals. Es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5, i negatives les altres.

14.5.2. Qualificació del crèdit de formació en centres de treball

La qualificació del crèdit de formació en centres de treball s’expressarà en els termes "apte" o "no apte". En cas que sigui apte, anirà acompanyada d’una valoració orientadora del nivell d’assoliment de les competències professionals recollides en el Quadern de seguiment, en els termes de "suficient", "bé" i "molt bé".

14.5.3. Crèdits convalidats i exempts - FP

1. Crèdits convalidats (C)

Els crèdits convalidats per haver superat altres cicles formatius, formació professional de segon grau o estudis universitaris afins es qualificaran amb l'expressió "Convalidat". El procediment de convalidacions s'especifica en l'article "Convalidacions - FP" d'aquestes instruccions.

2. Crèdits exempts (Xm)

En el cas d'haver obtingut l'exempció total del crèdit de formació en centres de treball, aquest es qualificarà amb l'expressió "Exempt". En el cas d'haver obtingut l'exempció parcial del crèdit de formació en centres de treball, aquest es qualificarà com a "Apte" o "No apte" segons el que correspongui.

Els crèdits associats a una unitat de competència professional acreditada per mitjà de les proves d'obtenció del títol de tècnic/a i tècnic/a superior es qualificaran amb l'expressió "Exempt".

14.5.4. Qualificació dels mòduls - FP

1. Qualificació dels mòduls que s'estructuren en un crèdit

La qualificació dels mòduls que en el desplegament curricular s'estructuren en un sol crèdit serà directament la del crèdit, és a dir, de l'1 al 10, sense decimals.

2. Qualificació dels mòduls que s'estructuren en més d'un crèdit

La qualificació dels mòduls estructurats en dos crèdits o més, segons la correspondència establerta en el decret que regula el currículum corresponent, serà la mitjana ponderada de les qualificacions dels crèdits que el componen. La ponderació es farà segons la totalitat d'hores que estableixi el desplegament curricular que hagi fet el centre per a cada crèdit. En aquest cas, la qualificació del mòdul serà també d'1 a 10, sense decimals, i caldrà ajustar-la, per defecte --fins a 49 centèsims--, al nombre enter inferior i, per excés --a partir de 50 centèsims--, al nombre enter superior. Per tal que la qualificació del mòdul sigui considerada positiva cal que tots els crèdits que el componen estiguin superats.

14.5.5. Valoració i qualificació final del cicle formatiu

En l'avaluació final del cicle formatiu l'equip docent responsable de la seva impartició valorarà, per a cada alumne o alumna, el grau d'assoliment dels objectius generals amb relació a les competències definides en el perfil professional. També en valorarà l'historial acadèmic i, per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es podrà determinar la superació dels crèdits pendents, atorgant-los la qualificació que es decideixi. En aquest cas caldrà fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació del crèdit, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi escriurà l'expressió: "(*) Requalificat per la junta d'avaluació".

Per superar el cicle formatiu cal que tots els crèdits i tots els mòduls professionals tinguin qualificació positiva i cal, a més, haver obtingut la valoració de "apte" en el crèdit de formació en centres de treball.

La qualificació final del cicle serà la mitjana aritmètica, ponderada per les hores respectives, de les qualificacions dels mòduls i dels crèdits que no es deriven d'un mòdul que componen el cicle i que tinguin expressió numèrica, amb dues xifres decimals. En conseqüència, en el càlcul de la qualificació final del cicle no es tindran en compte les qualificacions de "apte", "exempt" o "convalidat".

14.5.6. Inalterabilitat de les qualificacions positives - FP

Els crèdits superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura que possibiliti la modificació d'una qualificació positiva atorgada; és a dir, ni es poden repetir crèdits ja superats per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a les convocatòries extraordinàries ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

14.5.7. Documents de qualificació - FP

Les qualificacions obtingudes per l'alumnat es reflecteixen en l'expedient acadèmic.

14.5.8. Reclamacions motivades per les qualificacions - FP

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne/a al final de cada crèdit, si no les resol directament la junta d'avaluació, caldrà adreçar-les per escrit al director/a del centre en el termini de dos dies lectius. El director/a traslladarà la reclamació al departament corresponent per tal que, en reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts pel departament. Si aquest consta tan sols d'un o dos membres, s'ampliarà fins a tres amb els professors que el director/a designi (entre el professorat d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). A la vista de la proposta del departament i de l'acta de la junta d'avaluació, el director/a resoldrà la reclamació. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar a l'acta d'avaluació corresponent i es notificaran per escrit a la persona interessada. En la notificació s'indicaran els terminis i el procediment per recórrer que s'indica a continuació.

Si l'alumne/a no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant un escrit adreçat al director o directora dels serveis territorials, que es presentarà al centre, i se seguirà el procediment que es detalla tot seguit:

a. El centre el trametrà, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials corresponents, conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció n'emeti informe. Aquest informe inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada.

b. Si de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, la direcció dels serveis territorials encarregarà aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat en l'avaluació, un professor/a d'un altre centre i un inspector/a proposat per la Inspecció d'Educació.

c. Vist l'informe de la Inspecció i si escau, de la comissió, la direcció dels serveis territorials resoldrà definitivament amb notificació a l'interessat o interessada, per mitjà de la direcció del centre.

14.6. Repetició de crèdits - FP

a. Nombre de repeticions i convocatòries

L'alumnat podrà cursar un crèdit un màxim de tres vegades, en el mateix centre i en un mateix cicle formatiu. Podrà presentar-se a les convocatòries d'avaluació i qualificació d'un mateix crèdit un màxim de quatre vegades, i computaran tant les ordinàries com les extraordinàries.

La presentació a les convocatòries extraordinàries és voluntària. L'alumnat que no s'hi presenti no perdrà la convocatòria a efectes del còmput màxim, i constarà a efectes d'avaluació final com a no presentat (NP).

Un cop exhaurides les quatre convocatòries, per motius o circumstàncies de caràcter excepcional, l'alumnat podrà sol·licitar una cinquena convocatòria, de caràcter extraordinari, al

director o directora del centre, que la resoldrà mantenint el criteri de cursar un crèdit un màxim de tres vegades.

b. Cicles formatius que es distribueixen en un any

L'alumne/a que tingui algun o alguns crèdits pendents un cop passada la convocatòria extraordinària, haurà de repetir només aquell o aquells crèdits no superats.

c. Cicles formatius que es distribueixen en més d'un any

L'alumnat que, un cop realitzada la convocatòria extraordinària, hagi superat un nombre de crèdits amb càrrega horària superior al 60% del conjunt dels crèdits del primer any, es matricularà en el segon curs del cicle i haurà de cursar els crèdits pendents del primer any.

En cas contrari, es matricularà en el primer curs del cicle i podrà cursar els crèdits del segon any que no presentin incompatibilitat horària significativa o curricular, segons el projecte curricular del centre, i hi hagi disponibilitat de plaça.

Tanmateix, el reglament de règim interior del centre podrà determinar en quines circumstàncies excepcionals, relacionades amb incompatibilitats curriculars o horàries, un alumne o alumna haurà de matricular-se a primer curs, malgrat haver superat el 60% de la durada horària del conjunt de crèdits de primer curs.

Per als alumnes matriculats a segon curs amb crèdits pendents de primer no es computa la convocatòria dels crèdits que no s'han pogut iniciar.

L'alumne/a de segon curs que tingui algun o alguns crèdits pendents un cop passada la convocatòria extraordinària, haurà de repetir només aquell o aquells crèdits no superats.

d. Cicles rotatoris

Els centres que tinguin autoritzat un procés rotatori de matriculació d'algun cicle formatiu han d'informar l'alumnat d'aquesta peculiaritat abans que es matriculi, especialment del fet que els crèdits no superats que no s'imparteixin durant el curs següent, els haurà de cursar en un altre centre o esperar que es tornin a impartir.

14.7. Anul·lació de la matrícula - FP

a. Iniciativa d'anul·lació de la matrícula

L'alumne/a, o qui en tingui la pàtria potestat si és menor, podrà sol·licitar l'anul·lació total de la matrícula del cicle formatiu, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

b. Causes de l'anul·lació de la matrícula

Podran ser causes de l'anul·lació total de la matrícula aquelles que generen una absència prolongada, com són:

- la malaltia o accident de l'alumne o alumna o de familiars,
- l'atenció a familiars,
- la maternitat o paternitat,
- el fet de treballar o d'incorporar-se a un lloc de treball,
- altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari.

L’alumne o alumna haurà d’aportar la documentació que justifiqui de manera fidedigna les circumstàncies al·legades.

c. Efectes de l’anul·lació de la matrícula

L’alumnat amb la matrícula anul·lada:

- conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent,
- no perd la qualificació obtinguda en els crèdits superats,
- no se li computen les convocatòries dels crèdits no qualificats.

En el cas d’haver-se iniciat, sense completar-la, la fase de formació en centres de treball, es computen les hores de formació en centres de treball efectivament realitzades.

14.8. Documentació acadèmica - FP

a. Expedient acadèmic

L’expedient acadèmic de l’alumne o alumna s’ajustarà al model "Expedient acadèmic. Formació professioanl específica".

b. Actes d’avaluació

Les actes d’avaluació s’ajustaran al model "Acta d'avaluació. Formació progessional específica".

c. Trasllat d’alumnat

1. Documentació que cal trametre

Quan un alumne o alumna es traslladi a un altre centre sense haver finalitzat el cicle formatiu, el centre d’origen trametrà al de destinació, quan aquest ho sol·liciti, una certificació de l’expedient acadèmic segons el model "Expedient acadèmic. Formació professioanl específica"). Juntament amb aquesta certificació es trametrà l’informe d’avaluació individualitzat i la certificació d’estudis parcials de grau mitjà o de grau superior, segons el cas, prevista en el model "Certificacions d'estudis. Formació professional específica".

El centre de destinació traslladarà a l’expedient acadèmic de l’alumne/a les qualificacions i la durada de tots els crèdits superats en el centre d’origen.

2. Informe d’avaluació individualitzat

Per garantir la continuïtat del procés d’aprenentatge, l’Informe d’avaluació individualitzat --que elaborarà el tutor/a del cicle formatiu a partir de les dades facilitades pel professorat dels crèdits-- contindrà, almenys, els elements següents:

- Apreciació sobre el grau de consecució de les capacitats enunciades en els objectius generals del cicle.
- Apreciació sobre el grau d’assimilació dels continguts dels diferents crèdits o mòduls.
- Qualificacions parcials o valoracions de l’aprenentatge, si se n’haguessin produït.
- Aplicació de mesures educatives complementàries, si escau.

El centre receptor traslladarà de l'informe a l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna les dades relatives a possibles mesures d'adaptació curricular i posarà l'informe a disposició del tutor/a del cicle formatiu al qual s'incorpori l'alumne o alumna.

3. Compleció de la programació del centre de destinació

L'alumnat que es traslladi de centre haurà d'aprovar tots els crèdits no superats que componguin el cicle formatiu del nou centre, per tal de superar-lo i poder demanar el títol corresponent.

Els crèdits derivats de les hores a disposició del centre que hagués superat en el centre d'origen es faran constar en l'expedient acadèmic del de destinació i es tindran en compte en calcular la qualificació final d'aquest cicle en el nou centre.

L'alumnat que es traslladi de centre haurà de superar els crèdits derivats de les hores a disposició del centre que constin en la seva programació, si n'hi ha d'establerts.

L'alumnat que hagi superat la totalitat dels crèdits del cicle formatiu excepte el crèdit de formació en centres de treball, en el centre d'origen, o bé mitjançant les proves d'obtenció de títols o en l'ensenyament a distància, només caldrà que cursi aquest crèdit per completar el cicle formatiu en el centre de destinació. En aquest cas es tindrà en especial consideració l'informe d'avaluació individualitzat que emeti el centre d'origen.

14.9. Accés a l'FP

D'acord amb allò que disposa el Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu (BOE núm. 3, de 3.1.2007), als cicles formatius s'hi accedeix mitjançant la titulació suficient o per la prova d'accés.

14.9.1. Cicles formatius de grau mitjà

14.9.1.1. Accés mitjançant titulació als cicles formatius de grau mitjà

Podrà accedir als cicles formatius de grau mitjà l'alumnat que es trobi en possessió d'alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Estar en possessió del títol de graduat en educació secundària.
- Estar en possessió del títol de tècnic/a auxiliar (FP-1).
- Estar en possessió del títol de tècnic/a.
- Haver superat, íntegrament, els dos primers cursos del batxillerat unificat i polivalent (BUP).
- Haver superat el primer cicle d'ensenyament secundari experimental (cicle 14-16).
- Haver superat un mòdul professional 2 experimental.
- Haver superat, dins els ensenyaments d'arts aplicades i oficis artístics, el tercer curs del pla de 1963 o el segon curs de comuns experimental.
- Haver superat altres estudis declarats equivalents, a efectes acadèmics, a algun dels anteriors.

14.9.1.2. Accés mitjançant prova als cicles formatius de grau mitjà

També podrà accedir als cicles formatius de grau mitjà l'alumnat que acrediti algun dels requisits següents:

- Haver superat les proves d'accés a cicles formatius de grau mitjà.
- Haver superat les proves d'accés per a qualsevol cicle formatiu de grau superior.
- Haver superat totalment les proves d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.
- Haver superat la prova als mòduls professionals

14.9.2. Cicles formatius de grau superior

14.9.2.1. Accés mitjançant titulació als cicles formatius de grau superior

Podrà accedir als cicles formatius de grau superior l'alumnat que tingui alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Estar en possessió del títol de batxiller.
- Haver superat el segon curs del batxillerat experimental, de qualsevol modalitat.
- Haver superat el curs d'orientació universitària (COU) o preuniversitari.
- Estar en possessió del títol de tècnic/a especialista (FP-2).
- Estar en possessió del títol de tècnic/a superior.
- Estar en possessió d'un títol equivalent, a efectes acadèmics, a algun dels anteriors.
- Estar en possessió d'una titulació universitària o equivalent.
- Estar en possessió de la certificació d'haver superat els ensenyaments substitutoris de la prova d'accés, per a determinats cicles formatius de grau superior.

14.9.2.2. Accés mitjançant prova als cicles formatius de grau superior

També podrà accedir als cicles formatius de grau superior l'alumnat que acrediti algun dels requisits següents:

- Haver superat les proves d'accés per al cicle formatiu de grau superior que vulgui cursar.
- Haver superat les proves d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.
- Haver superat la prova corresponent als mòduls professionals 3, d'acord amb l'annex 8 de la Resolució ENS/310/2002, de 31 de gener (DOGC núm. 3581, de 22 de febrer de 2002).

14.9.2.3. Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior en funció de la modalitat de batxillerat cursada

Vegeu l'apartat: "Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior en funció de la modalitat de batxillerat cursada - Taula"

14.10. Matriculació de l'alumnat provinent de les proves d'obtenció del títol de tècnic/a o tècnic/a superior

L'alumnat que mitjançant les proves d'obtenció del títol tingui superats tots els crèdits del cicle formatiu i hagi de cursar el crèdit de formació en centres de treball es matricularà únicament en aquest crèdit per completar el cicle formatiu. En el moment de la formalització de la matrícula caldrà que acrediti el requisit d'accés al cicle formatiu corresponent.

14.11. Incompatibilitats

El personal, ja sigui docent o no docent, no podrà cursar els cicles formatius en el mateix centre escolar on presti serveis.

14.12. Convalidacions - FP

S'aplica l'Ordre ENS/58/2003, de 12 de febrer, per la qual es determinen les convalidacions dels ensenyaments de formació professional específica.

Les convalidacions singulars que siguin competència de la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats s'hauran de trametre conjuntament amb l'informe justificatiu de la direcció del centre.

L'alumnat matriculat en un cicle formatiu que tingui finalitzats ensenyaments de formació professional de segon grau, que no hagin estat declarats equivalents a efectes acadèmics i professionals amb el cicle en què es troba matriculat (annex III del Reial decret 777/1998, de 30 d'abril) que sol·liciti una convalidació singular, d'acord amb l'article 7 de l'Ordre ENS/58/2003, haurà d'adjuntar una còpia compulsada del títol dels estudis cursats.

L'alumnat matriculat en un cicle formatiu que tingui aprovats un mínim de 30 crèdits d'un estudi universitari podrà sol·licitar la convalidació d'un o més dels crèdits següents no relacionats amb les unitats de competència: formació i orientació laboral, relacions en l'equip de treball, relacions en l'àmbit de treball, administració, gestió i comercialització en la petita empresa, crèdits organitzats pel centre amb les hores de lliure disposició.

Per determinar aquesta convalidació serà d'aplicació el barem següent:

- entre 30 i 40 crèdits universitaris aprovats: convalidació de crèdits del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 60 hores lectives,
- entre 40 i 50 crèdits universitaris aprovats: convalidació de crèdits del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 120 hores lectives,
- més de 50 crèdits universitaris aprovats: convalidació de crèdits del cicle formatiu la suma dels quals no sigui superior a 180 hores lectives.

En cap cas es podran convalidar parts de crèdits.

El tutor/a del cicle formatiu orientarà les possibilitats de convalidació en funció del currículum universitari aprovat i la tipologia dels crèdits del cicle formatiu en què s'ha matriculat.

El director del centre enviarà a la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats la sol·licitud de l'alumne amb els crèdits del cicle formatiu que vol convalidar i un informe on constin les dades següents: dades personals de l'alumne/a; nom de l'estudi universitari cursat, nom de la universitat i població; assignatures universitàries aprovades i crèdits; any de superació de cada assignatura.

En cas que se sol·licitin també convalidacions d'altres crèdits del cicle formatiu diferents als esmentats anteriorment, s'haurà d'ajuntar el pla d'estudis cursat i el certificat acadèmic personal expedit pel centre universitari, amb indicació de les hores de les diferents matèries i el

programa de les matèries en què es fonamenta la petició de convalidació.

Es consideraran també convalidacions singulars les que afectin els cicles formatius d'atenció sociosanitària, explotació de sistemes informàtics i prevenció de riscos professionals, excepte en els crèdits de FOL, RET, RAT i administració i gestió i comercialització de la petita empresa, on s'aplicaran les convalidacions establertes en l'Ordre ENS/58/2003 per a aquests crèdits.

Vegeu l'apartat relacionat: "Convalidacions - FP - Taula"

14.13. Correspondència entre estudis de formació professional de grau superior i estudis universitaris

El Departament d'Educació, mitjançant la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, i el Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, per mitjà de la Direcció General d'Universitats, i les universitats de Catalunya van signar un acord per establir el reconeixement de crèdits d'estudis universitaris. La Secretaria General del Consell Interuniversitari de Catalunya publicarà la relació de tots els reconeixements de crèdits vigents durant el curs.

14.14. Informació a l'alumnat

L'alumnat ha de disposar de la informació necessària, tant pel que fa al desplegament del cicle com per a després de cursar-lo.

Aquesta informació inclou, almenys, les matèries següents: durada lectiva i d'FCT del cicle, calendari escolar, avaluacions, criteris d'avaluació dels crèdits i del cicle, calendari de les convocatòries extraordinàries per a la recuperació, criteris de promoció dels cicles que s'imparteixin en més d'un curs, previsió de realització de l'FCT i supòsits d'exempció i continuïtat d'estudis.

El tutor o tutora de grup és la persona directament responsable de fer arribar aquesta informació.

La informació que es considera mínima és la següent:

Organització del cicle formatiu

1.Organització dels continguts en mòduls/crèdits i unitats didàctiques.

2. Distribució dels crèdits al llarg del curs o cursos

3. La formació pràctica en centres de treball

- Objectius de les pràctiques
- Previsió del calendari
- Empreses o institucions col·laboradores
- Exempcions total i parcial. Documentació per acreditar-les

Avaluació del cicle formatiu

1. Avaluacions trimestrals i avaluació final

2. Criteris d'avaluació i qualificació dels crèdits

3. Criteris d'avaluació i qualificació del crèdit de síntesi (en els cicles en què n'hi hagi)

4. Criteris d'avaluació i qualificació de la formació pràctica en centres de treball

5. Càlcul de la qualificació final del cicle

6. Criteris de promoció de curs

Promoció acadèmica i professional

1. Per a alumnes de cicles formatius de grau mitjà

- Titulació que s'obté
- Formacions complementàries
- Altres cicles formatius de grau mitjà afins
- Continuació, si escau, d'estudis en el batxillerat, i convalidacions establertes
- Accés als cicles formatius de grau superior mitjançant la prova d'accés
- Adreces útils: Departament de Treball, serveis locals d'ocupació o inserció, etc.

2. Per a alumnes de cicles formatius de grau superior

- Titulació que s'obté
- Formacions complementàries
- Altres cicles formatius de grau superior afins
- Adreces útils: Departament de Treball, serveis locals d'ocupació o inserció, etc.
- Accés a la universitat: estudis segons el cicle cursat .És molt interessant disposar del fullet "Preinscripció universitària", que publica cada any el Consell Interuniversitari de Catalunya.

  També és interessant disposar de les notes de tall exigides per cada facultat o escola universitària als darrers cursos per accedir-hi des de la formació professional

14.15. Acreditació dels cicles formatius

a. Titulació

Els centres autoritzats a impartir cicles formatius tramitaran, quan l'interessat o interessada ho sol·liciti, l'expedició dels títols de tècnic/a, per als cicles formatius de grau mitjà, i de tècnic/a superior, per als cicles formatius de grau superior, d'acord amb l'Ordre EDC/216/2005, de 4 de maig, per la qual es desenvolupa el procediment d'expedició dels títols acadèmics i professionals no universitaris de Catalunya.

El títol de tècnic/a dóna dret, en el cas de l'alumnat que hi hagi accedit mitjançant la prova d'accés, a accedir a totes les modalitats de batxillerat i a determinades convalidacions. L'apartat "Convalidacions - FP" conté la relació de convalidacions entre mòduls professionals dels cicles i matèries del batxillerat.

El títol de tècnic/a dóna dret, per als alumnes que accedeixin a qualsevol de les modalitats de batxillerat, a estar exempt de cursar les matèries optatives del batxillerat, de manera que l'exempció computa fins a 8 hores setmanals en el conjunt dels doscursos de batxillerat i a estar exempt del treball de recerca. Aquesta exempció és regulada a l'Ordre de 23 de setembre de 1998, per la qual es determinen els efectes acadèmics de la incorporació als ensenyaments de batxillerat de l'alumnat procedent dels cicles formatius de grau mitjà (DOGC núm. 2746, de 19.10.1998).

b. Certificacions

Pel que fa als cicles formatius de grau superior, i als únics efectes de l'accés a estudis universitaris, els centres certificaran el cicle superat, d'acord amb el model "Certificacions d'estudis. Formació professional específica" que trobareu a l'apartat models d'aquestes instruccions, incloent-hi la segona xifra decimal, l'any de finalització del cicle formatiu i la convocatòria (ordinària o extraordinària).

15. Ensenyaments d'esports

Els instituts d'educació secundària podran impartir les modalitats dels ensenyaments d'esports autoritzades pel Departament d'Educació.

Per a tots els aspectes que no es desenvolupen en aquest punt, serà d'aplicació allò que preveu el punt 14 d'aquesta resolució, que es refereix als cicles formatius de formació professional específica.

15.1. Organització general - Esports

15.1.1. Calendari i horari

Els cicles dels ensenyaments d'esports hauran d'atenir-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris.

Tenint en compte les característiques organitzatives i climàtiques que condicionen la impartició d'aquests ensenyaments, el director/a dels serveis territorials corresponents podrà autoritzar la distribució de les hores lectives fora del calendari escolar, prèvia petició escrita i raonada del centre per a cada cas i amb l'informe de la Inspecció.

El consell escolar haurà d'aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada i de sortida, nombre d'hores lectives al matí i a la tarda, etc.).

15.1.2. Denominació i organització dels ensenyaments d'esports

La denominació de cada modalitat esportiva, la durada, l'estructura i les hores destinades al bloc de formació pràctica (BFP) són les que s'especifiquen en l'annex "Ensenyaments d'esports".

15.1.3. Durada dels ensenyaments d'esports

1. Còmput efectiu de la durada de les titulacions de les diferents modalitats esportives

Els centres calcularan la suma total d'hores d'impartició efectiva de les titulacions de les diferents modalitats esportives, deduint les hores destinades a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.), de manera que es compleixin les hores previstes en l'annex "Ensenyaments d'esports".

2. Hores de tutoria

Les hores que es dediquin a activitats de tutoria no es computaran com a hores lectives dels alumnes d'aquests ensenyaments.

15.1.4. Distribució dels ensenyaments d'esports

1. Ensenyaments de grau mitjà d'esports

> L'alumne haurà d'haver cursat els següents crèdits del bloc comú del primer nivell, abans de cursar els crèdits del bloc específic que es relacionen en l'annex "Relació de

crèdits del bloc específic per especialitat esportiva":

- Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I
- Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I
- Entrenament esportiu I

L'alumne haurà d'haver cursat els següents crèdits del bloc comú del segon nivell, abans de cursar els crèdits del bloc específic que es relacionen en l'annex "Relació de crèdits del bloc específic per especialitat esportiva":

- Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II
- Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II
- Entrenament esportiu II

2. Ensenyaments de grau superior d'esports

Els crèdits del bloc específic del grau superior s'hauran de cursar un cop finalitzats els crèdits del bloc comú que es relacionen a continuació:

- Biomecànica esportiva
- Entrenament de l'alt rendiment esportiu
- Fisiologia de l'esport

15.1.5. Distribució de l'horari lectiu - Esports

1. Distribució de les hores corresponents al bloc comú, al bloc complementari i al bloc específic

Distribució ordinària

- La distribució de l'horari lectiu es farà de dilluns a divendres i s'ha de mantenir dins els límits següents: de les 8 a les 22 hores.
- La sessió de classe és de seixanta minuts, en els quals s'inclou el canvi de classe.
- En aquests ensenyaments no es poden fer més de tres hores lectives seguides sense una pausa mínima de vint minuts.
- En cap cas un mateix grup d'alumnes farà ni més de sis hores lectives diàries, en horari de matí o tarda, ni més de set hores lectives en horari de matí i tarda, amb el benentès que la interrupció entre matí i tarda serà almenys d'una hora.
- L'horari dels grups d'alumnes es farà al matí (entre les 8 i les 15 hores), a la tarda (entre les 15 i les 22 hores) o entre el matí i la tarda.
- Distribucions extraordinàries de les hores corresponents al bloc específic
    - La distribució de l'horari lectiu del bloc específic es podrà fer de dilluns a diumenge, respectant en tot cas els criteris de l'apartat anterior i prèvia notificació als serveis territorials corresponents.
    - En aquelles modalitats esportives que requereixen fer les hores pràctiques en el medi natural, els serveis territorials corresponents podran autoritzar la realització d'un màxim de 8 hores diàries, prèvia sol·licitud raonada del centre.

2. Distribució de les hores corresponents al bloc de formació pràctica

a. Distribució ordinària

- La distribució del bloc de formació pràctica es fixarà a cada centre i seguirà, amb caràcter general, el calendari escolar.

- el bloc de formació pràctica es pot dur a terme en un període o més. Es poden fer fins a 4 hores diàries de manera simultània amb les hores lectives dels ensenyaments. Es poden fer fins a 7 hores diàries, en la modalitat intensiva, si no concorren en el mateix dia amb les hores lectives dels ensenyaments.

- el bloc de formació pràctica es farà dins el període comprès entre les 8 hores i les 22 hores.

b. Distribucions específiques

- La Direcció General d'Ensenyaments Professionals Artístics i Especialitzats podrà autoritzar altres distribucions del bloc de formació pràctica amb la petició prèvia escrita de la direcció del centre, raonada en cada cas i tramitada mitjançant el coordinador o coordinadora territorial de formació professional.

15.1.6. Assistència - Esports

L'assistència de l'alumnat és obligatòria a totes les hores previstes per a cadascun dels crèdits lectius que cursi i a totes les hores previstes del bloc de formació pràctica.

L'assistència de l'alumnat és condició necessària per a l'avaluació contínua. En el cas de falta d'assistència sense justificació, s'aplicarà el reglament de règim interior del centre, d'acord amb el Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya.

15.1.7. Matriculació parcial - Esports

1. Matriculació de crèdits solts

Si després del procés ordinari de matrícula resten vacants, els centres hauran d'obrir un període de matriculació parcial per crèdits. Aquesta matriculació parcial estarà subjecta a les normes de preinscripció i matrícula aprovades per a aquests ensenyaments per al curs 2008-2009.

Es podran matricular per crèdits solts les persones que compleixin tots els requisits d'accés a la modalitat esportiva corresponent.

Als alumnes que es matriculin de crèdits solts se'ls aplicarà la normativa general.

2. Orientació sobre l'itinerari formatiu

El centre orientarà els alumnes sobre el possible itinerari formatiu a seguir en la matriculació de crèdits solts, d'acord amb la distribució dels diferents crèdits de les titulacions de tècnic/a d'esport i tècnic/a superior d'esport que consta en l'apartat "Distribució dels ensenyaments d'esports".

3. Tutoria

El seguiment de l'alumne/a matriculat a crèdits solts correspon al tutor/a del nivell o grau coincident amb aquests crèdits.

4. Anul·lació de la matrícula

L'alumne/a podrà sol·licitar l'anul·lació de tots alguns dels crèdits en què està matriculat, per escrit i per una sola vegada, a la direcció del centre. En aquest cas se li aplicarà allò que s'estableix en l'apartat "Anul·lació de la matrícula - Esports" d'aquestes instruccions.

5. No-superació de crèdits solts

En cas que un alumne/a de matrícula parcial no superi alguns dels crèdits, el centre li podrà garantir plaça per al curs següent per repetir el crèdit o crèdits únicament en el cas de poder tornar a oferir vacants per a matriculació parcial una vegada finalitzat el procés ordinari de matrícula.

En aquest cas, es considerarà que es fa una nova matrícula i, per tant, haurà d'abonar el preu públic corresponent al crèdit o crèdits dels quals es matriculi.

6. Certificació d'estudis parcials

L'alumne/a rebrà, en finalitzar el curs, una certificació d'estudis parcials de la titulació que correspongui, que s'ajustarà al model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports".

7. Matriculació fora de termini

En els casos en què el centre matriculi alumnes a aquests ensenyaments fora de termini, caldrà elaborar un pla d'integració individualitzat que garanteixi que l'alumne/a pot seguir els estudis d'acord amb la programació prevista.

15.2. Aplicació dels preus públics dels ensenyaments d'esports

S'apliquen les ordres següents:

- ECD/391/2005, de 13 de setembre, per la qual es creen diversos preus públics dels ensenyaments que condueixen a les titulacions oficials de tècnic/a d'esport (DOGC núm. 4479, de 29 de setembre) i la normativa que posteriorment s'estableixi per a aquest concepte

- Ordre EDU/19/2007, de 26 de gener, per la qual es creen diversos preus públics per a la matriculació als ensenyaments que condueixen a les titulacions oficials de tècnic d'esport (DOGC núm. 4816, de 7 de febrer)

- Ordre EDU/38/2007, de 22 de febrer, per la qual es creen diversos preus públics dels ensenyament de grau superior que condueixen a les titulacions oficials de tècnic/a superior d'esport

Així com les modificacions que s'estableixin d'aquesta normativa, i altres normatives posteriors per a aquest concepte.

15.3. Desplegament dels ensenyaments d'esports

a. Nombre d'alumnes per a les sessions teòriques

El nombre màxim d'alumnes en les sessions teòriques de tots els crèdits serà de trenta-cinc.

b. Nombre d'alumnes per a les sessions pràctiques

El nombre màxim d'alumnes en les sessions pràctiques serà el que s'especifica, per a cada modalitat i, si escau, per a cada crèdit, en l'annex "Ensenyaments d'esports".

c. Organització dels continguts

L'equip docent assignat per impartir aquests ensenyaments elaborarà, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels ensenyaments i els criteris generals de desenvolupament curricular que, en tot cas, formarà part del projecte curricular del centre.

1. Organització dels ensenyaments d'esports

La concreció de la proposta d'organització haurà d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- La distribució de crèdits, fent-hi constar, per a cada crèdit, la data prevista d'inici i d'acabament, la durada en hores, el nombre d'hores setmanals i el professorat que els impartirà.
- Els espais docents i els recursos que caldrà usar en el desenvolupament d'aquests ensenyaments.
- Els criteris seguits en l'organització del bloc de formació pràctica.
- En el cas del grau superior, els criteris seguits per determinar el contingut i l'organització del projecte final.

2. Programació de crèdits

La programació de cada crèdit haurà d'incloure, almenys:

- El contingut d'unitats didàctiques en què s'organitza cada crèdit, fent-hi constar la durada de cadascuna i la seqüència d'impartició.
- Les estratègies metodològiques que s'hauran d'aplicar en el desenvolupament del crèdit.
- Els criteris i instruments d'avaluació que s'hauran d'emprar.

De cada unitat didàctica s'especificaran:

- els objectius terminals,
- els continguts que s'hi desenvoluparan, convenientment contextualitzats en la unitat didàctica, si escau.

15.4. El bloc de formació pràctica (BFP)

15.4.1. Finalitats i objectius del BFP

1. Finalitats del BFP

- Desenvolupar estratègies que portin cap a un acostament entre l'estructura acadèmica, l'esportiva i la laboral, tant en un sentit com en l'altre.
- Integrar dins el currículum de l'alumne o alumna totes aquelles accions que estan dintre el camp de la transició cap al món laboral.
- Facilitar tant a l'alumnat com a l'empresa o institució la possibilitat de dur a la pràctica aquestes accions.

2. Objectius del BFP

Objectius generals

- Orientar l'alumnat perquè pugui tenir un coneixement més clar de les pròpies capacitats i interessos.

- Facilitar la inserció i la qualificació professional dins el món laboral i esportiu.

Objectius específics

- Aspectes de qualificació

    - Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.

    - Adquirir nous coneixements professionals.

    - Desenvolupar, en el context laboral i esportiu, els coneixements curriculars apresos.

- Aspectes d'inserció

    - Comprendre el procés productiu, les tasques de serveis i el sistema esportiu i participar-hi.

    - Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa o institució.

15.4.2. Accés al bloc de formació pràctica

L'equip docent responsable de la impartició del cicle d'ensenyaments d'esports, conjuntament amb el coordinador/a de la formació professional, pot establir que per iniciar el bloc de formació pràctica cal l'avaluació positiva de tots els crèdits lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé una valoració individualitzada, per a aquells alumnes que no els haguessin superat tots, del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne/a pugui obtenir del BFP.

15.4.3. Seguiment del bloc de formació pràctica

El seguiment de l'alumnat en formació en centres de treball el farà el tutor o tutora de pràctiques.

El centre educatiu i l'empresa o entitat col·laboradora podran acorda l'ús de diferents mitjans de seguiment, més enllà de les visites del tutor o de la tutora de pràctiques del centre educatiu al centre de treball.

15.4.4. Proposta d'extinció del conveni

L'equip docent responsable de la impartició del cicle d'ensenyaments d'esports, a proposta del tutor/a del grup, pot proposar al director o directora del centre l'extinció del conveni per a la realització de la formació pràctica amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se, per part d'alumnat, en comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies que, per la seva permanència o intensitat, impedeixin o dificultin el normal desenvolupament de la formació pràctica i, per part l'entitat o empresa, pot fonamentar-se en l'incompliment de les condicions que asseguren el caràcter formatiu del BFP o de les normes de seguretat reglamentàries, o per haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

L'equip docent responsable de la impartició del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa del bloc de formació pràctica, tot i que no s'hagués completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de formació pràctica pendents.

15.4.5. Exempció del bloc de formació pràctica

S'estableixen uns criteris per resoldre l'exempció, total o parcial, del BFP per a l'alumnat que acrediti experiència laboral, experiència formativa i/o experiència esportiva, d'acord amb la Resolució comunicada de la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats que estableixi la normativa de pràctiques i estades a les empreses per al curs 2008-2009.

La sol·licitud de l'alumne/a i la resolució de les exempcions per part de la direcció del centre s'ajustaran al model "Sol·licitud d'exempció de la formació pràctica".

Les resolucions de les exempcions podran ser objecte de recurs davant la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats.

15.5. Avaluació - Esports

15.5.1. Criteris generals - Esports

L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat dels ensenyaments d'esports serà continuada, integrada en el procés d'aprenentatge, i es farà per crèdits a partir de l'assoliment de les capacitats expressades en els objectius terminals.

A l'inici del curs el centre informarà l'alumnat dels continguts del currículum formatiu, l'estructura per crèdits i els objectius terminals de cada crèdit, així com dels criteris generals d'avaluació, promoció de curs i superació dels ensenyaments.

L'aplicació del procés d'avaluació continuada requereix, per part de l'alumnat, l'assistència regular a classe i el seguiment de les activitats dels diferents crèdits.

El centre haurà de posar a disposició de la Inspecció els registres de l'avaluació continuada i la documentació que hagi contribuït a avaluar els diferents crèdits (proves escrites, graelles d'observació i altres).

15.5.2. Junta d'avaluació - Esports

L'equip docent, integrat per la totalitat del professorat que imparteix els ensenyaments d'esports, constitueix la junta d'avaluació, encarregada de fer el seguiment dels aprenentatges i prendre les decisions que en resultin.

L'organització i la presidència de la junta d'avaluació corresponen al tutor o tutora del grup d'alumnes, com també l'expedició de les actes corresponents.

15.5.3. Sessions d'avaluació - Esports

1. Objectius

Les sessions d'avaluació tenen per objectiu:

- Valorar el desplegament dels ensenyaments, en general, i la seqüenciació i adequació de la programació a les necessitats formatives i l'actitud i motivació general de l'alumnat, en particular.

- Coordinar l'equip docent.

- Proposar actuacions per corregir les deficiències observades en el procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Valorar, de manera col·legiada, el grau d'assoliment per part de l'alumnat dels objectius terminals dels crèdits impartits durant el període d'avaluació.

- Qualificar l'alumnat amb relació als crèdits finalitzats i als mòduls corresponents.
- Valorar la programació desenvolupada al llarg del període objecte d'avaluació i proposar, si escau, actuacions correctores del procés d'aprenentatge.

2. Desenvolupament

En les sessions d'avaluació es prendran les decisions pertinents, que es faran constar en l'acta de la sessió.

La participació de l'alumnat en les sessions d'avaluació, si escau, es farà d'acord amb la normativa interna de cada centre.

3. Periodicitat

Durant el curs acadèmic es faran un mínim de tres sessions d'avaluació ordinàries, a més de l'avaluació final, amb excepció dels cicles que es cursin de manera intesiva.

4. Avaluació inicial

A l'inici de cada curs es farà una avaluació inicial del grup, que té per objectiu avaluar globalment la incorporació de l'alumnat a la modalitat esportiva, ajustar la programació prevista i reorientar-la, si escau.

5. Informació a l'alumnat

El tutor o tutora del cicle d'ensenyament d'esports informarà per escrit cada alumne/a, o els seus representants legals, dels acords de cada sessió d'avaluació que l'afectin, incloent-hi les qualificacions obtingudes, si n'hi ha. També l'informarà per escrit, individualment i periòdicament, en els termes acordats per la junta d'avaluació, respecte al seu aprofitament i aprenentatge, amb referència als objectius que cal assolir i sobre la qualificació obtinguda dels crèdits avaluats.

15.5.4. Avaluació dels crèdits - Esports

L'avaluació dels crèdits es farà a partir del grau d'assoliment de les capacitats expressades pels objectius terminals previstos en cadascun dels crèdits. Els objectius s'assoleixen mitjançant els continguts de fets, conceptes i sistemes conceptuals, així com els de procediments i els d'actituds.

A mesura que avanci el procés d'aprenentatge, el professorat enregistrarà, per a cada alumne/a i crèdit, l'assoliment d'aquests objectius terminals.

1. Avaluació del projecte final

L'equip docent, de manera col·legiada, avaluarà i qualificarà el projecte final de cada alumne/a del grau superior de les diferents modalitats esportives.

2. Avaluació del bloc de formació pràctica

L'avaluació del bloc de formació pràctica la farà la junta d'avaluació, tenint en compte la valoració feta per l'entitat, empresa o institució, i prenent com a referència els objectius terminals, les activitats formatives de referència i els criteris generals d'avaluació determinats en el decret pel qual s'estableix el currículum corresponent a la modalitat esportiva.

L'avaluació del bloc de formació pràctica serà continuada durant l'estada de l'alumne/a a l'entitat, empresa o institució. El tutor o tutora del grup i la persona responsable d'aquesta

formació a l'entitat, empresa o institució tindran en compte la valoració que l'alumnat en fa a l'hora de determinar la seva idoneïtat i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa quedarà recollida en el quadern de pràctiques.

En acabar el bloc de formació pràctica, la persona responsable de la formació a l'entitat, empresa o institució valorarà l'evolució de l'alumne/a mitjançant un informe que incorporarà al quadern de pràctiques.

L'equip docent, a proposta del tutor/a del grup, determinarà l'avaluació final del bloc de formació pràctica, tenint presents els informes esmentats i la informació recollida en el quadern de pràctiques.

15.5.5. Recuperació de crèdits - Esports

L'alumnat disposarà d'una convocatòria extraordinària de recuperació, d'acord amb la planificació de les activitats de recuperació establertes pel centre en la programació curricular del cicle d'ensenyament d'esports.

Cada professor/a establirà les estratègies de recuperació, que podran consistir en activitats puntuals o continuades, previstes en la programació de cada crèdit. En tot cas, l'alumnat haurà d'estar informat de les activitats que haurà de dur a terme per recuperar els crèdits suspesos, així com del període i les dates en què es faran les avaluacions extraordinàries corresponents.

15.5.6. Sessions d'avaluació final

L'avaluació final de l'alumnat es desenvoluparà en acabar les activitats lectives de tots els crèdits. Es farà una sessió d'avaluació extraordinària per als alumnes que hagin de superar els crèdits pendents.

15.5.7. Documents del procés d'avaluació - Esports

Els resultats de les avaluacions es reflectiran a l'acta d'avaluació, d'acord amb el model "Acta d'avaluació. Ensenyaments d'esports" que podeu consultar a l'apartat de models "Documentació acadèmica per als ensenyaments d'esports".

15.6. Qualificacions - Esports

15.6.1. Qualificació final dels crèdits - Esports

L'expressió de l'avaluació final de cada un dels crèdits es realitzarà en forma de qualificacions numèriques de l'1 al 10, sense decimals. Es consideraran positives les qualificacions iguals o superiors a 5 i negatives les restants.

15.6.2. Qualificació del BFP

La qualificació del bloc de formació pràctica s'expressarà en els termes "apte" o "no apte". En el cas de ser apte, anirà acompanyada d'una valoració orientadora del nivell d'assoliment de les competències professionals recollides en el Quadern de seguiment, en els termes de "suficient", "bé" i "molt bé".

15.6.3. Crèdits convalidats - Esports

Els crèdits convalidats per haver superat altres estudis afins: cicles formatius o estudis universitaris, es qualificaran amb l'expressió "Convalidat".

15.6.4. Qualificació dels mòduls que s'estructuren en un crèdit - Esports

La qualificació dels mòduls que en el desplegament curricular s'estructuren en un sol crèdit serà directament la del crèdit, és a dir, de l'1 al 10, sense decimals.

15.6.5. Qualificació dels mòduls que s'estructuren en més d'un crèdit - Esports

La qualificació dels mòduls estructurats en dos crèdits o més, segons la correspondència establerta en el decret que regula el currículum corresponent, serà la mitjana aritmètica simple de les qualificacions dels crèdits que el componen. En aquest cas, la qualificació del mòdul serà també d'1 a 10, sense decimals, i caldrà ajustar-la, per defecte --fins a 49 centèsims--, al nombre enter inferior i, per excés --a partir de 50 centèsims--, al nombre enter superior. Per tal que la qualificació del mòdul sigui considerada positiva cal que tots els crèdits que el componen estiguin superats.

15.6.6. Valoració i qualificació final del grau mitjà i del grau superior dels ensenyaments d'esports

En l'avaluació final del nivell o del grau l'equip docent responsable de la seva impartició valorarà, per a cada alumne o alumna, el grau d'assoliment de les competències definides en el perfil professional. També en valorarà l'historial acadèmic i, per acord d'un mínim de dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es podrà determinar la superació dels crèdits pendents, atorgant-los la qualificació que es decideixi. En aquest cas caldrà fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació del crèdit, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi escriurà l'expressió: "(*) Requalificat per la junta d'avaluació".

Per superar el nivell o el grau cal que tots els crèdits i tots els mòduls tinguin qualificació positiva i cal, a més, haver obtingut la valoració de "apte" en el bloc de formació pràctica.

En el càlcul de la qualificació final del nivell o grau no es tindran en compte les qualificacions "apte", "exempt" o "convalidat".

1. Valoració i qualificació final del grau mitjà

La nota final del grau mitjà s'expressarà amb un sol decimal i serà la que resulti d'obtenir la mitjana aritmètica simple de les notes assolides per l'alumne/a en els diferents crèdits del bloc comú, del bloc específic i del bloc complementari.

S'assignarà una nota final del primer nivell de grau mitjà, seguint el procediment assenyalat en aquest apartat.

2. Valoració i qualificació final del grau superior

La nota final del grau superior quedarà conformada en un 80% pel valor de les qualificacions obtingudes en els diferents mòduls i en un 20% per la nota obtinguda en el projecte final.

La nota obtinguda en els diferents mòduls s'expressarà amb un sol decimal i serà la que resulti d'obtenir la mitjana aritmètica simple de les notes assolides per l'alumne/a en els diferents crèdits del bloc comú, del bloc específic i del bloc complementari.

La nota obtinguda en el projecte final s'expressarà amb un sol decimal.

15.6.7. Inalterabilitat de les qualificacions positives - Esports

Els crèdits superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura que possibiliti la modificació d'una qualificació positiva atorgada; és a dir, ni es poden repetir crèdits ja superats per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a les convocatòries extraordinàries ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

15.6.8. Documents de qualificació - Esports

Les qualificacions obtingudes per l'alumnat es reflecteixen en l'expedient acadèmic.

15.6.9. Reclamacions motivades per les qualificacions - Esports

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne/a al final de cada crèdit, si no les resol directament la junta d'avaluació, caldrà adreçar-les per escrit al director/a del centre en el termini de dos dies lectius. El director/a traslladarà la reclamació al departament corresponent per tal que, en reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts pel departament. Si aquest consta tan sols d'un o dos membres, s'ampliarà fins a tres amb els professors que el director/a designi (entre el professorat d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius). A la vista de la proposta del departament i de l'acta de la junta d'avaluació, el director/a resoldrà la reclamació. L'existència de la reclamació i la resolució adoptada es faran constar a l'acta d'avaluació corresponent i es notificaran per escrit a la persona interessada. En la notificació s'indicaran els terminis i el procediment per recórrer que s'indica a continuació.

Si l'alumne/a no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant escrit, que es presentarà al centre, adreçat al director o directora dels serveis territorials i se seguirà el procediment que es detalla tot seguit:

a. El centre el trametrà, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials corresponents, conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció n'emeti informe. Aquest informe inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada.

b. Si de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, el director o directora dels serveis territorials encarregarà aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat en l'avaluació, un professor/a d'un altre centre i un inspector/a proposat per la Inspecció d'Educació.

c. Vist l'informe de la Inspecció d'Educació, si escau, de la comissió, el director o directora dels serveis territorials la resoldrà definitivament amb notificació a l'interessat o interessada, per mitjà de la direcció del centre.

15.7. Repetició de crèdits - Esports

15.7.1. Nombre de repeticions i convocatòries

L'alumnat podrà presentar-se a les convocatòries d'avaluació i qualificació d'un mateix crèdit un màxim de quatre vegades, i computaran tant les ordinàries com les extraordinàries.

La presentació a les convocatòries extraordinàries és voluntària. L'alumnat que no s'hi presenti no perdrà la convocatòria a efectes del còmput màxim.

Un cop exhaurides les quatres convocatòries, per motius o circumstàncies de caràcter excepcional l'alumnat podrà sol·licitar dues convocatòries, de caràcter extraordinari, al director/a del centre, que ho resoldrà.

En el cas d'esgotar les sis convocatòries, si l'alumne/a vol finalitzar els seus estudis disposarà d'una sola oportunitat per superar el crèdit, davant un tribunal designat, previ informe del centre.

15.8. Anul·lació de la matrícula - Esports

a. Iniciativa d'anul·lació de la matrícula

L'alumne/a, o qui en tingui la pàtria potestat si és menor, podrà sol·licitar l'anul·lació total de la matrícula i l'abonament dels crèdits que no hagi començat a cursar, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

b. Causes de l'anul·lació de la matrícula

Podran ser causes de l'anul·lació total de la matrícula aquelles que generen una absència prolongada, com:

- la malaltia o accident de l'alumne o alumna o de familiars,
- l'atenció a familiars,
- la maternitat o paternitat,
- el fet de treballar o d'incorporar-se a un lloc de treball,
- altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari.

L'alumne o alumna haurà d'aportar la documentació que justifiqui de manera fidedigna les circumstàncies al·legades.

c. Efectes de l'anul·lació de la matrícula

L'alumnat amb matrícula anul·lada:

- Conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent.
- El centre li abonarà el preu públic corresponent als crèdits que deixi de cursar i que no hagi iniciat.
- No perd la qualificació obtinguda en els crèdits superats.
- No se li computen les convocatòries dels crèdits no qualificats.
- En el cas d'haver-se iniciat, sense completar-la, la fase de formació en centres de treball del bloc de formació pràctica, se li computen les hores de formació en centres de treball efectivament realitzades i conserva el dret de reserva de plaça d'aquest bloc de formació per al curs vinent. En aquest cas el centre no li abonarà el preu públic corresponent a aquest bloc.

15.9. Documentació acadèmica - Esports

a. Expedient acadèmic

L'expedient acadèmic de l'alumne o alumna s'ajustarà al model "Expedient acadèmic. Ensenyaments d'esports".

b. Actes d'avaluació

Les actes d'avaluació s'ajustaran al model "Acta d'avaluació. Ensenyaments d'esports".

c. Trasllat d'alumnat

1. Documentació que cal trametre

Quan un alumne o alumna es traslladi a un altre centre sense haver finalitzat el nivell o el grau, el centre d'origen trametrà al de destinació, quan aquest ho sol·liciti, una certificació de l'expedient acadèmic segons el model "Expedient acadèmic. Ensenyaments d'esports". Juntament amb aquesta certificació es trametrà l'informe d'avaluació individualitzat i la certificació d'estudis parcials de grau mitjà o de grau superior, segons el cas, d'acord amb el model "Certificació d'estudis. Ensenyaments d'esports".

El centre de destinació traslladarà a l'expedient acadèmic de l'alumne/a les qualificacions i la durada de tots els crèdits superats en el centre d'origen.

2. Informe d'avaluació individualitzat

Per tal de garantir la continuïtat del procés d'aprenentatge, l'Informe d'avaluació individualitzat -que elaborarà el tutor/a a partir de les dades facilitades pel professorat dels crèdits - contindrà, almenys, els elements següents:

- Apreciació sobre el grau de consecució dels objectius terminals dels diferents crèdits o mòduls.
- Apreciació sobre el grau d'assimilació dels continguts dels diferents crèdits o mòduls.
- Qualificacions parcials o valoracions de l'aprenentatge, si se n'haguessin produït.
- Aplicació de mesures educatives complementàries, si escau.

El centre receptor traslladarà de l'informe a l'expedient acadèmic de l'alumne/a les dades relatives a possibles mesures d'adaptació curricular i posarà l'informe a disposició del tutor/a del centre al qual s'incorpori l'alumne/a.

15.10. Accés - Esports

D'acord amb allò que disposa el Decret 169/2002, d'11 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments que condueixen a les titulacions oficials de tècnic/a d'esport i tècnic/a superior d'esport (DOGC núm. 3660, de 19 de juny), a aquests ensenyaments s'hi accedeix amb la titulació acadèmica suficient i la prova específica d'accés.

15.10.1. Accés al primer nivell de tècnic/a d'esport de qualsevol especialitat esportiva

1. Requisit acadèmic

Accés mitjançant titulació

Podrà accedir al primer nivell de grau mitjà dels ensenyaments d'esports l'alumnat que tingui alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Estar en possessió del títol de graduat en educació secundària.
- Estar en possessió del títol de tècnic/a auxiliar (FP-1).
- Estar en possessió del títol de tècnic/a.
- Haver superat, íntegrament, els dos primers cursos del batxillerat unificat i polivalent (BUP).
- Haver superat el primer cicle d'ensenyament secundari experimental (cicle 14-16).

- Haver superat un mòdul professional 2 o 3 experimental.
- Haver superat, dins els ensenyaments d'arts aplicades i oficis artístics, el tercer curs del pla de 1963 o el segon curs de comuns experimental.
- Haver superat altres estudis declarats equivalents a efectes acadèmics amb algun dels anteriors.

Accés mitjançant prova

També podrà accedir al primer nivell de grau mitjà dels ensenyaments d'esports l'alumnat que acrediti algun dels requisits següents:

- Haver superat la prova d'accés de caràcter general als ensenyaments de grau mitjà de tècnic/a d'esport i a les formacions esportives de nivell 1 que regula l'Ordre ECD/3310/2002.
- Haver superat la prova d'accés de caràcter general als ensenyaments de grau superior de tècnic/a superior d'esport i a les formacions esportives de nivell 3 que regula l'Ordre ECD/3310/2002.
- Haver superat la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà de formació professional específica.
- Haver superat la prova d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional específica o la part comuna d'aquesta prova.
- Haver superat totalment la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.
- Haver superat la prova d'accés als mòduls professionals 2 o 3.

2. Requisit esportiu

Haver superat la prova específica d'accés al primer nivell dels ensenyaments d'esports de la modalitat o especialitat esportiva, regulada en el decret de currículum o el reial decret que estableix el títol corresponent.

15.10.2. Accés al segon nivell de tècnic/a d'esport de qualsevol especialitat esportiva

1. Requisit acadèmic

Haver superat el primer nivell de la mateixa modalitat o especialitat esportiva corresponent.

2. Requisit esportiu

Haver superat la prova específica d'accés al segon nivell dels ensenyaments d'esports de la modalitat o especialitat esportiva, en els casos en què s'estableixi, regulada en el decret de currículum o el reial decret que estableix el títol corresponent.

15.10.3. Accés al grau superior de tècnic/a d'esport de qualsevol especialitat esportiva

1. Requisit acadèmic

Accés mitjançant titulació

Podrà accedir al grau superior dels ensenyaments d'esports l'alumnat que es trobi en possessió del títol de grau mitjà de tècnic/a d'esport de l'especialitat esportiva corresponent i d'alguna de les acreditacions acadèmiques següents:

- Estar en possessió del títol de batxiller.
- Haver superat el segon curs del batxillerat experimental, de qualsevol modalitat.
- Haver superat el curs d'orientació universitària (COU) o preuniversitari.
- Estar en possessió del títol de tècnic/a especialista (FP-2).
- Estar en possessió del títol de tècnic/a superior.
- Estar en possessió d'un títol equivalent a efectes acadèmics a algun dels anteriors.
- Estar en possessió d'una titulació universitària o equivalent.
- Estar en possessió de la certificació conforme s'han superat els ensenyaments substitutoris de la prova d'accés, per a determinats cicles formatius de grau superior.

Accés mitjançant prova

També podrà accedir al grau superior dels ensenyaments d'esports l'alumnat que acrediti algun dels requisits següents:

- Haver superat la prova d'accés de caràcter general als ensenyaments de grau superior de tècnic/a superior d'esport i a les formacions esportives de nivell 3 que regula l'Ordre ECD/3310/2002.
- Haver superat la prova d'accés a cicles formatius de grau superior de la formació professional específica o la part comuna d'aquesta prova.
- Haver superat totalment la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.

2. Requisit esportiu

Haver acreditat els requisits esportius d'accés al grau superior dels ensenyaments d'esports de la modalitat o especialitat esportiva, en els casos en què s'estableixi, regulada en el decret de currículum o el reial decret que estableix el títol corresponent.

15.10.4. Exempció de la prova específica d'accés o dels requisits esportius

D'acord amb l'article 11 del Decret 169/2002, d'11 de juny, les persones que acreditin la condició d'esportista d'alt nivell en la mateixa modalitat, disciplina o especialitat esportiva, estaran exemptes de la prova de caràcter específic i dels requisits esportius que es puguin establir en qualsevol dels nivells en què s'organitzen aquests ensenyaments.

Aquest mateix benefici el podran tenir les persones que acreditin la condició d'esportista d'alt rendiment, d'acord amb la normativa catalana que el reguli.

També seran d'aplicació les exempcions que es regulen en la següent normativa:

- Disposició transitòria segona del Reial decret 1363/2007, de 24 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments d'esports de règim especial.
- Reial decret 971/2007, de 13 de juliol, sobre esportistes d'alt nivell i d'alt rendiment.

La sol·licitud d'exempció de la prova de caràcter específic i dels requisits esportius s'haurà de presentar, juntament amb la documentació que acrediti la les condicions establertes en les normatives corresponents, a la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats d'acord amb el model "Sol·licitud d'exempció de les proves específiques o dels requisits d'accés".

15.11. Convalidacions - Esports

S'aplica l'Ordre ECI/3830/2005, de 18 de novembre, per la qual es modifica l'Ordre ECI/3224/2004, de 21 de setembre, per la qual s'estableixen convalidacions a efectes acadèmics entre determinats ensenyaments conduents a l'obtenció de titulacions oficials en l'àmbit de l'activitat física i l'esport amb les corresponents del bloc comú de tècnics esportius, establerts pel Reial decret 1913/1997, de 19 de desembre, i l'Ordre ECI 3341/2004, de 8 d'octubre, que completa aquesta.

L'alumne/a haurà de presentar la documentació que acrediti les convalidacions corresponents al centre on vulgui cursar els ensenyaments, durant el període de preinscripció o matrícula. En cas que la presenti durant el període de matrícula, s'entendrà que l'alumne/a queda en una situació de matrícula condicional, fins que el centre resolgui les convalidacions.

Un cop resoltes les convalidacions de l'ordre esmentada, l'alumne/a tan sols haurà de fer l'abonament del preu públic corresponent als crèdits que cursi. En el moment de l'abonament es farà efectiva la matrícula.

Les sol·licituds d'altres convalidacions no establertes en l'ordre esmentada caldrà trametre-les al Consejo Superior de Deportes.

15.12. Acreditació dels títols de tècnic/a i tècnic/a superior d'esport dels ensenyaments d'esports

a. Certificat de primer nivell del grau mitjà dels ensenyaments d'esports

Els centres autoritzats per impartir els ensenyaments d'esports expediran, quan l'interessat o interessada ho sol·liciti, el corresponent certificat de primer nivell, segons el model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports".

b. Titulacions

- Certificació d'estudis complets de grau superior dels ensenyaments d'esports per a l'accés a estudis universitaris

  Pel que fa a les titulacions de tècnic/a superior d'esport, i als únics efectes de l'accés a estudis universitaris, els centres certificaran la titulació superada d'acord amb el model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports", incloent-hi la segona xifra decimal.

- Certificació d'estudis complets del grau mitjà dels ensenyaments d'esports

  Pel que fa a les titulacions de tècnic/a d'esport, els centres certificaran el grau mitjà d'acord amb el model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports".

- Certificació d'estudis complets del grau superior dels ensenyaments d'esports

  Pel que fa a les titulacions de tècnic/a superior d'esport, els centres certificaran el grau superior d'acord amb el model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports".

- Certificació d'estudis parcials del grau mitjà dels ensenyaments d'esports

  Pel que fa als estudis parcials del grau mitjà de tècnic/a d'esport, i sempre que no correspongui al certificat de primer nivell del grau mitjà, els centres ho certificaran d'acord amb el model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports".

- Certificació d'estudis parcials del grau superior dels ensenyaments d'esports

  Pel que fa als estudis parcials del grau superior de tècnic/a superior, els centres ho certificaran d'acord amb el model "Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports".

16. Programes de Qualificació Professional Inicial

L'article 30 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOE), estableix l'ordenació general dels programes de qualificació professional inicial, que es començaran a implantar a Catalunya en el curs 2008-2009. Els centres de secundària informaran l'alumnat de l'oferta de programes disponible en el territori i facilitaran als centres que els imparteixen la informació sobre el seu alumnat per tal d'afavorir una correcta incorporació al programa.

17. Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement

Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) ofereixen múltiples recursos per a l'acció didàctica i per a l'aprenentatge de l'alumnat, i esdevenen un element de motivació, de dinamització, d'innovació i de millora en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge, és a dir, tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC).

Per contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques establertes en el currículum vigent, en especial de la competència comunicativa lingüística i audiovisual i la del tractament de la comunicació i competència digital, cal que, seguint els continguts dels currículums:

- Les TIC s'utilitzin per organitzar, aplicar i presentar la informació en diferents formats, per llegir i escriure de manera individual i col·lectiva, per comunicar-se i publicar la informació per a una audiència determinada, facilitant la quantitat i qualitat dels documents produïts i fent que el procés de lectura i escriptura esdevingui més col·laboratiu, interactiu i social, treballant estratègies per a la localització de la informació, l'obtenció i el tractament de les dades.

- Les TIC esdevinguin un instrument rellevant en l'ensenyament i aprenentatge de les ciències, des de l'observació inicial fins a la realització i valoració final. A partir de visualitzadors i sensors per observar i mesurar fenòmens reals, transferint les dades a l'ordinador per organitzar-les i fer-ne els gràfics; treballant amb la modelització de fenòmens, amb simuladors…

- Les TIC facilitin la interacció de l'alumnat amb objectes matemàtics i les seves relacions, la construcció de figures geomètriques, que ajudin a la resolució de problemes, a aprendre dels errors per mitjà d'una retroalimentació immediata i efectiva, a treballar amb càlculs i entorns que amb altres mitjans poden ser feixucs i complexos, i afavoreixin la presentació, la col·laboració i la comunicació de les experiències.

- L'ús dels recursos TIC permeti generar música, combinar sons, textos, imatges, fotografies i animacions, obrint moltes possibilitats per a l'experiència estètica. Cal que els entorns multimèdia posin èmfasi en el fet que els audiovisuals, la música, les imatges i les animacions siguin eines poderoses per comunicar idees.

- Es reconeguin els valors que existeixen en els missatges dels mitjans de comunicació i d'Internet, se'n fomenti l'anàlisi crítica davant la representació de la realitat que ens proporcionen i es fomentin les conductes responsables i ètiques vers l'ús dels mitjans tecnològics i de la informació, de manera que ajudin a prendre una actitud creativa que contribueixi tant a l'aprenentatge individual com al col·laboratiu.

Internet ofereix nombroses possibilitats de disposar de recursos apropiats a les diverses matèries curriculars amb una àmplia gamma de contextos didàctics i d'aprenentatge. En concret, el Departament d'Educació, des dels portals XTEC, edu365 i edu3.cat facilita informació, recursos, materials i enllaços d'interès, triats i actualitzats per a l'aplicació de les TIC al currículum.

Els canvis de rol que representa l'aplicació de les TIC en el concepte d'autonomia en l'aprenentatge impliquen també l'organització d'un espai diferent on l'alumnat trobi resposta a les seves necessitats i pugui desenvolupar les seves capacitats d'aprenentatge. Es requereix facilitat de moviment per realitzar diferents tipus d'agrupaments i organitzar activitats diverses de manera simultània, potenciant el treball en grup de forma cooperativa, combinant els treballs des de l'aula ordinària, la biblioteca o l'aula d'informàtica.

El coordinador/a TIC del centre exercirà les següents funcions de coordinació en relació a les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement:

- Impulsar l'ús didàctic de les TIC en el currículum escolar i assessorar el professorat per a la seva implantació, així com orientar-lo sobre la formació en TAC, d'acord amb l'assessorament dels serveis educatius de la zona.
- Proposar a l'equip directiu els criteris per a la utilització i l'optimació dels recursos TIC del centre.
- Vetllar pel manteniment de les instal·lacions i els equipaments informàtics i telemàtics del centre, en coordinació amb el servei de manteniment preventiu i d'assistència tècnica.
- Assessorar l'equip directiu, el professorat i el personal d'administració i serveis del centre en l'ús de les aplicacions de gestió acadèmica i economicoadministrativa del Departament d'Educació.
- Aquelles altres que el director/a del centre li encomani en relació amb els recursos TIC que li pugui assignar el Departament d'Educació.

A fi de potenciar l'ús educatiu de les TIC i assessorar l'equip directiu, el claustre i la comunitat educativa en la seva optimació, és convenient que a cada centre es constitueixi una comissió TAC, formada per un membre de l'equip directiu, el coordinador/a de TiC del centre i els coordinadors o professorat de diferents cursos o departaments, la qual:

- Coordinarà la integració de les TIC en les programacions del professorat i en l'avaluació de l'alumnat, i promourà l'ús de les TIC en la pràctica educativa a l'aula.
- Vetllarà per l'optimació de l'ús dels recursos TIC del centre.
- Animarà a usar les TIC entre la comunitat educativa i les difondrà.
- Tindrà cura dels aspectes normatius següents:
    - Que s'utilitzi la instal·lació de programari en català per complir allò que estableix l'art. 20 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística
    - Que es disposi de la llicència d'ús per a tot el programari que s'utilitzi en cadascun dels ordinadors del centre. En aquest sentit, l'adopció de programari lliure facilita l'ús i la difusió d'aplicacions TIC sense restriccions i amb ple respecte a la legalitat vigent.
    - Que s'utilitzin habitualment formats basats en estàndards oberts a l'intercanvi de documents electrònics (www.xtec.cat/guies/estandards).
    - Que els materials digitals publicats pel centre i accessibles en línia siguin respectuosos amb els drets d'autor. En aquest sentit es recomana l'adopció de llicències "Creative commons", que faciliten la difusió i la compartició dels continguts a la xarxa, tot protegint-ne l'autoria.

- Que la pàgina web del centre incorpori la identificació gràfica adaptada al Programa d'Identificació Visual de la Generalitat de Catalunya.

- Que s'apliquin a la web del centre criteris d'accessibilitat.

Els assessors TAC i gestors TIC dels serveis territorials, els serveis educatius, la Direcció General d'Innovació i l'Àrea TIC del Departament d'Educació donen suport al procés d'implementació de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement en els centres educatius.

18. Ensenyament de la religió

18.1. Opció religiosa a l'educació secundària obligatòria

D'acord amb la normativa vigent, l'ensenyament de la religió té caràcter optatiu per als alumnes i és d'oferta obligatòria per als centres.

Els pares, mares o tutors legals dels alumnes poden demanar que aquests rebin formació religiosa (catòlica, evangèlica, jueva, islàmica o història i cultura de les religions).

La manifestació de l'opció per la formació religiosa és totalment voluntària. En cas de no fer-la es deduirà que es vol rebre atenció educativa alternativa. El centre oferirà la possibilitat d'optar per la formació religiosa a l'alumnat de nou ingrés en el centre d'acord amb el model "Declaració sobre l'opció per la formació religiosa".

Els pares, mares o tutors legals dels alumnes, i per iniciativa seva, poden modificar per escrit l'opció abans de l'inici de cada curs. En aquest cas la rectificació haurà de ser comunicada per escrit a la direcció del centre durant el darrer trimestre del curs anterior.

La Inspecció d'Educació vetllarà per la correcta aplicació d'aquesta norma.

18.2. Religió a l'educació secundària obligatòria

L'ensenyament de la religió o l'atenció educativa a l'alumnat que no la cursi, configura un espai horari propi, diferent de l'establert per a l'oferta de matèries optatives.

Els centres docents adoptaran les mesures organitzatives per tal que l'alumnat els pares i mares o tutors legals del qual no hagin optat perquè cursin ensenyaments de religió, rebin la deguda atenció educativa, a fi que l'elecció d'una o altra opció no suposi cap mena de discriminació. Aquesta atenció educativa, que pot conformar una oferta diversa d'activitats, en cap cas comportarà l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós, ni a qualsevol matèria de l'etapa. Aquesta atenció educativa sí podrà consistir en altres tipus de continguts relacionats de manera genèrica amb el desenvolupament de competències de l'alumnat.

En tot cas, el nombre d'hores lectives setmanals de l'alumnat serà el mateix amb independència de l'opció triada.

Avaluació

La formació religiosa és avaluable, tant en les opcions confessionals com en l'opció d'història i cultura de les religions, i es té en compte en la decisió de promoció al curs següent, però no pas en el càlcul de la qualificació mitjana.

Les activitats d'atenció educativa alternatives a l'ensenyament de la religió s'avaluaran dins el conjunt de matèries optatives.

Professorat

Les opcions confessionals de religió les impartirà el professorat designat en el marc dels acords amb cada confessió religiosa.

L'opció no confessional de la religió (història i cultura de les religions) la impartirà preferentment el professorat de les especialitats de geografia i història i de filosofia.
Les activitats d'atenció educativa seran impartides pel professorat adient en funció de l'oferta i les possibilitats del centre.

18.3. Religió al batxillerat

L'ensenyament de la religió en aquesta etapa s'efectuarà d'acord amb allò que estableix el nou decret pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (pendent de publicació). La matèria comuna de religió és d'oferta obligatòria per als centres i de caràcter voluntari per als alumnes i s'imparteix en una de les franges de l'horari destinada a matèries optatives o de modalitat.

Abans d'iniciar el batxillerat s'ha de fer constar novament l'opció amb relació a la religió mitjançant el full de preinscripció, si escau, o una declaració d'acord amb el model "Declaració sobre l'opció per a la formació religiosa o els ensenyaments alternatius per a l'alumnat de nou ingrés en el centre" que s'adjuntarà a la matrícula.

III. Organització del curs

19. Calendari escolar

Tots els centres hauran d'atenir-se al calendari escolar per al curs 2008-2009, aprovat amb caràcter general per a l'ensenyament no universitari per l'Ordre EDU/228/2008, de 14 de maig (DOGC núm. 5133, de 19.5.2008).

El segon curs de batxillerat, per la inscripció al procediment d'accés a la universitat i la preinscripció als cicles formatius de grau superior, té les avaluacions finals anticipades a la darreria del mes de maig.

L'accés a la universitat i la preinscripció als cicles formatius de grau superior són opcions acadèmiques o professionals que es poden triar en finalitzar el batxillerat, però que no han d'alterar el dret a l'escolarització de l'alumnat de segon curs de batxillerat, en el marc de l'ordre esmentada. Tot permetent, doncs, el normal desenvolupament del procediment d'accés a la universitat i la preinscripció als cicles formatius de grau superior, cal que, amb posterioritat a l'avaluació final de segon curs, tots els centres de batxillerat ofereixin activitats lectives als seus alumnes, d'aprofundiment i consolidació dels continguts del batxillerat, orientant-les en funció de les seves opcions posteriors. Les activitats lectives s'hauran de perllongar fins a la data establerta amb caràcter general en l'ordre esmentada, per bé que l'alumnat que s'hagi inscrit a les proves d'aptitud per a l'accés a la universitat només hi haurà d'assistir fins que faci aquestes proves.

20. Horari general del centre

El consell escolar haurà d'aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada i de sortida, nombre de classes al matí i a la tarda, etc.).

20.1. Règim diürn

Com a norma general, per a l'horari diürn es tindrà en compte que:

- El centre ha d'estar obert de dilluns a divendres, matí i tarda, de manera que els alumnes puguin accedir als seus serveis dins els límits horaris diaris establerts pel consell escolar.

- La distribució de l'horari lectiu s'ha de mantenir dins els límits següents: de les 8 hores a les 19 hores. Les classes s'organitzaran en sessions de matí i tarda.

- La sessió de classe és de 60 minuts, en els quals s'inclou el canvi de classe. Per criteris didàctics podrien programar-se sessions de durada diferent sempre que el temps lectiu total per matèria no variés.

- No es poden fer més de 3 hores seguides de classe sense un esbarjo mínim de 30 minuts.

- Normalment es faran 6 hores diàries de classe, 4 de les quals seran al matí i 2 a la tarda. En cap cas no es faran més de 7 hores diàries de classe a un mateix grup d'alumnes, i en l'educació secundària obligatòria no se'n faran més de 5 en horari de matí.

- De manera general, els grups d'alumnes no tindran hores lliures intercalades entre les de classe. És excepció a aquesta regla la distribució horària que pugui resultar

d'organitzar el batxillerat en tres anys o el cas d'alumnes d'aquest cicle que no cursin curs complet.

- Es procurarà que les hores d'entrada i de sortida, tant al matí com a la tarda, siguin les mateixes cada dia de la setmana per a cada grup d'alumnes.

- A l'ESO, la concreció de l'horari lectiu i de la programació d'activitats generals de centre (reunions de professors, esports, etc.) no podrà comportar més de dues tardes lliures setmanals per a cada alumne/a.

- Els alumnes d'ESO tindran 30 hores lectives setmanals.

- L'alumnat de batxillerat tindrà 30 hores lectives setmanals, sense comptar-hi les hores corresponents al treball de recerca.

Les instruccions recollides en aquest punt podran adaptar-se, d'acord amb la Inspecció d'Educació, a les especificitats d'aquells centres que tinguin aprovat un doble torn.

Els horaris dels centres amb alumnat usuari del transport escolar s'establiran de manera que s'ajustin amb els del servei de transport. En aquest cas la direcció dels serveis territorials resoldrà, quan calgui, sobre l'horari, prèvia audiència dels consells comarcals que tinguin la gestió del transport, a fi d'optimar el servei mitjançant el nombre mínim de rutes, el nombre màxim d'ocupació de places per vehicle i la coincidència horària per poblacions de residència de l'alumnat de les diferents etapes educatives.

El consell escolar vetllarà per l'organització del període de temps de l'horari escolar, que s'inicia en obrir les portes d'entrada al recinte escolar i finalitza quan es tanquen a efectes de les activitats incloses en la programació general del centre, d'acord amb allò que estableix l'ordre del calendari escolar i les necessitats específiques del centre.

20.2. Règim nocturn

L'horari d'impartició dels estudis de batxillerat en règim nocturn serà de dilluns a divendres i no començarà abans de les 17.00 hores.

L'alumnat farà diàriament un màxim de sis sessions de classe. Les classes tindran una durada mínima de 50 minuts, i en l'horari diari s'inclouran 20 minuts d'esbarjo.

20.3. Observacions sobre l'horari de l'alumnat en el centre

Els centres lliuraran als alumnes els horaris, que inclouran les sessions de classe i altres activitats escolars, així com el temps d'esbarjo.

L'assistència dels alumnes al centre és obligatòria. En aquest sentit, els centres educatius establiran mecanismes efectius de control de l'assistència a classe i de seguiment de l'alumnat, el qual haurà de comunicar al centre educatiu qualsevol canvi que generi una absència prolongada. El centre educatiu informarà els alumnes de batxillerat i les seves famílies de les possibilitats d'anul·lació de matrícula a les quals fa referència l'apartat "Inscripcions extraordinàries i anul·lació de matrícula" d'aquestes instruccions.

Els alumnes han de romandre al centre durant tot l'horari destinat a les sessions de classe i activitats escolars. Quan per motius d'organització s'alterin les classes o activitats escolars programades, els alumnes romandran en dependències del centre, i en tindrà cura un professor o professora. Per això el responsable d'autoritzar l'alteració de l'activitat haurà d'assegurar la disponibilitat de lloc i professorat.

Els alumnes d'ESO romandran al centre durant el seu temps d'esbarjo, acompanyats dels professors o professores de guàrdia que designi el director o directora.

Les sortides d'alumnes del centre en l'horari de classes i d'activitats escolars, que inclou el temps d'esbarjo, hauran d'autoritzar-se segons el procediment que cada centre estableix en el seu règim interior de funcionament.

En el cas dels alumnes menors d'edat, el centre comunicarà als pares o tutors legals de l'alumne o alumna les faltes no justificades. En el cas d'absències no justificades repetides, el tutor o tutora, dins el marc d'actuacions previst per a aquests casos en el centre, procurarà en primer lloc la resolució del problema amb l'alumne o alumna i amb la seva família i, si escau, sol·licitarà la col·laboració dels equips d'assessorament i orientació psicopedagògica i dels serveis d'assistència social del municipi.

En el batxillerat és possible que, en el cas d'alumnes que no cursen curs complet o que segueixen una distribució de matèries en tres blocs d'un curs de durada, l'horari d'aquest alumnat no sigui complet. Cal que aquesta circumstància sigui coneguda i acceptada per les famílies de manera explícita i documental. Si, per raons d'organització horària, aquests alumnes tenen alguna hora intercalada sense classe, han de disposar d'un espai habilitat en el centre perquè puguin reforçar les seves hores d'estudi. Cal preveure un seguiment de la planificació i aprofitament d'aquest espai horari. El reglament de règim interior del centre ha de recollir com s'organitzen les hores lliures que es generen en l'horari dels alumnes que opten per aquesta fórmula de batxillerat en tres anys.

L'absència del professor o professora responsable d'una classe o activitat escolar no ha de representar la interrupció de l'horari de l'alumnat, per a la qual cosa el director o directora haurà de preveure'n la substitució.

20.4. Activitats que impliquen variació en els espais habituals

La programació general de les activitats escolars que es facin fora del recinte del centre o que interrompin l'horari lectiu habitual, s'haurà de fer al començament del curs o amb prou antelació. Aquesta programació l'haurà d'aprovar el consell escolar.

En el marc de la programació general, les activitats concretes les autoritzarà el director/a i les comunicarà al consell escolar en la primera reunió que tingui lloc.

Les activitats que directament o indirectament afectin tot el centre s'hauran de comunicar als serveis territorials amb 15 dies d'antelació.

L'horari de les d'activitats programades i aprovades pel consell escolar respectarà l'horari setmanal general establert per al professorat i tindrà per al professorat la mateixa obligatorietat que l'horari habitual de treball.

Als alumnes menors d'edat que participin en activitats fora del centre, els caldrà l'autorització escrita dels seus pares, mares o tutors legals. Aquesta autorització pot ser anual sempre i quan es comuniquin prèviament les sortides a les famílies, d'acord amb el que estableixi el consell escolar. Per a aquelles sortides que impliquin pernoctar fora del domicili familiar caldrà una autorització específica.

Quan es desenvolupi una activitat fora del centre, programada per a un col·lectiu d'alumnes, i hi hagi alumnes d'aquest col·lectiu que no hi participin, el centre haurà d'organitzar l'atenció educativa d'aquests alumnes mitjançant els professors que quedin alliberats d'obligacions docents per l'absència d'alumnes del centre i el professorat de guàrdia.

En les sortides, la relació entre alumnes i professors-acompanyants serà de 20/1 en l'ESO i de 25/1 en els ensenyaments postobligatoris. El consell escolar del centre, justificant-ho adequadament per a una activitat concreta, podrà acordar el canvi d'aquesta relació. Sense aquest acord explícit i motivat, s'haurà d'aplicar la relació establerta amb caràcter general. En el cas d'alumnes amb necessitats educatives especials la relació alumnes/professors es conformarà a les seves característiques.

No es podran fer sortides amb menys de dos acompanyants, un dels quals haurà de ser necessàriament un professor o professora, llevat d'aquelles sortides en què el consell escolar determini altres condicions.

20.5. Viatges escolars

Perquè els viatges escolars siguin coberts per l'assegurança escolar cal trametre prèviament a la corresponent oficina de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) la relació d'alumnes, les dates i l'itinerari.

En cas de viatges escolars internacionals i intercanvis escolars internacionals cal garantir que l'assegurança ofereix cobertura adient per a l'alumnat de nacionalitat estrangera quan viatja a altres països.

21. Criteris generals de distribució de grups i d'elaboració de l'horari

El centre matricularà els alumnes, formarà els grups i confeccionarà els horaris d'acord amb el nombre de grups (per cursos, modalitats, especialitats, matèries optatives, llengües estrangeres, etc.) que els hauran estat autoritzats, i en funció de l'especialitat i la preparació específica del professorat.

Per a l'assignació de matèries i grups als professors, serà un criteri prioritari l'aplicació del projecte lingüístic del centre. En tot cas, el professorat que s'incorpori als centres públics d'educació secundària haurà d'exercir la docència en llengua catalana, d'acord amb el projecte lingüístic, excepte per a les assignatures de llengua i literatura castellanes i de llengües estrangeres.

El director/a assignarà a cada departament o seminari els grups de matèries (tant les comunes com les optatives) que li corresponguin d'acord amb la seqüenciació establerta en el projecte educatiu de centre i d'acord amb el criteri d'especialització del professorat assignat a la plantilla del centre.

L'especialitat docent, adquirida per oposició o per qualsevol dels procediments de reconeixement previstos reglamentàriament (inclosa l'habilitació especial), atorga la capacitat i la idoneïtat per impartir la docència en un determinat àmbit curricular. Tanmateix, tenir garantides aquesta capacitat i aquesta idoneïtat no exclou la possibilitat de tenir prou competència per impartir altres matèries quan no existeixi en el centre més professorat disponible de l'especialitat i la millor organització dels recursos disponibles ho requereixi.

En conseqüència, en l'assignació de matèries al professorat s'han de tenir en compte els criteris següents:

1. El professorat té l'obligació d'impartir les matèries d'ESO i batxillerat, i crèdits de cicles formatius associats a l'especialitat de la qual és titular o de la qual té reconeguda l'habilitació especial, en la mesura en què ocupi un lloc de treball que tingui assignats els continguts curriculars corresponents i d'acord amb allò que estableixen les disposicions següents:

- Reial decret 1701/1991, de 29 de novembre, pel qual s'estableixen especialitats del cos de professors d'ensenyament secundari, s'hi adscriuen els professors corresponents de l'esmentat cos i es determinen les àrees i matèries que haurà d'impartir el professorat respectiu (BOE núm. 288, de 2.12.1991)

- Reial decret 1635/1995, de 6 d'octubre, pel qual s'adscriu el professorat dels cossos de professors d'ensenyament secundari i professors tècnics de formació professional a les especialitats pròpies de la formació professional específica (BOE núm. 242, de 10.10.1995)

- Reial decret 777/1998, de 30 d'abril, pel qual es desenvolupen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional en l'àmbit del sistema educatiu (BOE núm. 110, de 8.5.1998)

- Decret 200/2000, de 13 de juny, sobre mobilitat del professorat de formació professional (DOGC núm. 3166, de 22.6.2000)

- Decret 214/2001, de 24 de juliol, de modificació del Decret 67/1996, de 20 de febrer, pel qual es regula, entre d'altres matèries, el desenvolupament dels requisits d'especialització (DOGC núm. 3446, de 6.8.2001)

- Reial decret 1284/2002, de 5 de desembre, pel qual s'estableixen les especialitats dels cossos de professors d'arts plàstiques i disseny i mestres de taller d'arts plàstiques i disseny, s'hi adscriuen els professors dels esmentats cossos i es determinen els mòduls, assignatures i matèries que hauran d'impartir (BOE núm. 304, de 20.12.2002)

2. Així mateix, sobre la base de les necessitats del servei i de les disponibilitats de la plantilla de professorat, la direcció del centre pot assignar al professorat matèries o, mòduls o crèdits diferents dels associats a la seva especialitat, sempre que comprovi que el professor o la professora disposa de la titulació, formació o experiència docent suficients (un mínim d'haver impartit durant dos o més cursos acadèmics els continguts curriculars corresponents i, en aquest cas, sempre que compti amb l'acceptació de l'interessat o interessada) per prestar la docència que se li vol assignar.

L'assignació que compleixi els requisits anteriors serà efectiva, sens perjudici del dret que té el professorat de presentar, davant la direcció del centre, una reclamació per escrit contra l'esmentada assignació, en la qual exposi raonadament que no es considera prou capacitat per impartir alguna de les matèries o mòduls que se li han assignat, i també té el dret a recórrer davant la direcció dels serveis territorials contra la resposta escrita, degudament motivada, del director o directora en què li confirmi, si escau, l'assignació d'horari.

3. En ocasió de substitucions o d'ocupació interina de dos llocs de mitja dedicació diferents en un mateix centre, o un lloc en què s'hagin d'impartir algunes matèries no associades a l'especialitat que s'hagi definit com a requisit del lloc de treball, la direcció del centre haurà de comunicar aquesta circumstància al director o directora dels serveis territorials.

Els departaments o els seminaris faran una proposta de distribució dels grups de matèries (tant les comunes com les optatives) que corresponen als seus membres. Aquesta proposta s'ajustarà als criteris que per a cada etapa s'indiquen en els apartats següents i al criteri d'especialitat esmentat. La proposta inclourà també, si escau, els membres d'altres departaments o seminaris que hi hagin de fer hores de classe, i es tindran en compte els requeriments derivats de les adaptacions curriculars.

21.1. Criteris bàsics en l'ESO

21.1.1. Nombre i continuïtat del professorat

El nombre i la continuïtat del professorat en cada grup d'ESO, és el principal criteri que cal seguir en la distribució de grups d'ESO. En conseqüència:

- El professorat de les matèries comunes ha de ser tant estable com es pugui al llarg de l'etapa per a cada grup d'alumnes, llevat que hi hagi raons justificades per fer-ho altrament.

- El professorat de les matèries optatives que cursa un alumne o alumna és, en termes generals, el mateix que el professorat de les matèries comunes. Les excepcions (cultura clàssica, segon idioma...) han de reduir-se als casos estrictament necessaris.

- Per evitar la dispersió i afavorir la coherència i l'avaluació integrada, és molt convenient que el nombre de professors i professores que intervenen en un grup de primer i segon curs d'ESO sigui el mínim possible i, per tant, que els professors amb la deguda qualificació imparteixin més d'una matèria al mateix grup d'alumnes. Per a impartir les matèries corresponents a una altra especialitat, d'acord amb el que disposa la disposició addicional setena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, el professorat haurà de reunir els requisits de titulació i/o formació concordants amb les especialitats docents establertes a l'annex 4 de la Resolució EDU/2273/2006, de 26 de juny (DOGC núm. 4672, de 10.7.2006), modificada per la Resolució EDU/1769/2007, de 12 de juny (DOGC núm. 4905, de 15.6.2007).

- A fi de coordinar l'actuació del professorat que intervé en un mateix grup d'alumnes, es crearan els equips docents. En l'horari setmanal de permanència del professorat s'ha de preveure un espai horari per a les reunions de l'equip docent.

- Es vetllarà perquè el tutor o tutora d'un grup d'alumnes sigui el mateix durant els dos primers cursos d'ESO. Els tutors d'ESO dels centres de secundària tindran, per a cada grup d'ESO, dues hores lectives setmanals de dedicació a les tasques de tutoria, tant per atendre la tutoria amb el grup classe com per realitzar tasques de coordinació o altres activitats derivades del pla d'acció tutorial.

21.1.2. Organització dels grups

L'organització de l'alumnat en grups no podrà respondre de manera estable i general a una categorització acadèmica per nivells, ni podrà comportar l'increment de plantilla.

L'organització dels grups d'alumnes en les matèries comunes pot permetre l'agrupament flexible en alguna matèria. Aquest agrupament flexible representarà que la composició i organització de cada grup d'alumnes sigui revisada segons les necessitats d'aprenentatge dels alumnes, d'acord amb el procés d'avaluació contínua. Això pot comportar tenir en una matèria un grup més que en les altres matèries.

21.1.3. Ràtio

En els cursos de 1r a 3r, en una de les hores setmanals de la matèria de ciències de la naturalesa, el grup no pot sobrepassar els 20 alumnes. En el cas que el centre hagi optat a 3r d'ESO per desdoblar la matèria en biologia i geologia, i física i química i aquestes disciplines s'imparteixin simultàniament al llarg del curs, l'hora amb ràtio reduïda haurà de fer-se, com a mínim, amb periodicitat quinzenal en cada una de les dues disciplines.

En els cursos de 1r a 3r, en una de les hores setmanals de la matèria de tecnologia, el grup no pot sobrepassar els 20 alumnes.

En tota l'etapa, en una de les hores setmanals de la matèria de llengua estrangera, el grup no pot sobrepassar els 20 alumnes.

La ràtio mitjana d'alumnes per grup en el conjunt de matèries optatives (1r a 3r curs), en les matèries optatives específiques (4t curs) i en el projecte de recerca és de 20. Si en la programació curricular del centre s'inclouen matèries optatives que exigeixen, pel contingut i la ubicació (tallers, laboratoris, informàtica, etc.), un nombre d'alumnes sensiblement inferior a 20, el centre disposarà l'increment del nombre d'alumnes en altres matèries per tal de mantenir la ràtio mitjana de 20 alumnes. Si la ràtio supera els 20 alumnes en les matèries optatives específiques de física i química, biologia i geologia i tecnologia, es podrà desdoblar el grup en una hora a la setmana.

Cal tenir en compte que hi ha prevista una assignació d'hores de professorat que es dedicaran a l'atenció a la diversitat de l'alumnat, incloent-hi el que manifesta necessitats educatives especials derivades de disminucions físiques, psíquiques o sensorials i de problemes de

conducta. Per distribuir aquestes hores es donarà prioritat a les matèries instrumentals (llengua catalana, llengua castellana i matemàtiques). Les hores assignades a cada centre estan en proporció amb el nombre de grups d'ESO i del grau de complexitat de l'alumnat. Aquestes hores tenen com a finalitat resoldre les necessitats d'atenció específica que alguns alumnes requereixen, per exemple mitjançant agrupaments flexibles o grups reduïts, i no poden usar-se en cap cas per fer abaixar simplement la ràtio de manera generalitzada sense cap altre criteri. Aquesta assignació d'hores podrà augmentar excepcionalment en el cas que el nombre d'alumnes que necessitin atenció individualitzada superi la situació estàndard.

21.1.4. Altres consideracions

Normalment cada alumne o alumna tindrà, com a màxim, una sessió de classe al dia de cada matèria. En el cas que raons metodològiques o raons d'atenció a alumnes amb necessitats educatives especials aconsellin a un departament o seminari proposar que en una matèria els alumnes rebin dues sessions seguides de classe, correspon al consell escolar, amb l'acord previ del claustre, acceptar o denegar la proposta. Aquesta decisió s'haurà de prendre abans de confeccionar els horaris.

Educació per a la ciutadania i els drets humans: El director del centre assignarà la matèria d'educació per a la ciutadania i els drets humans a un professor titular d'una especialitat docent de ciències socials (geografia i història, filosofia) o que tingui la idoneïtat corresponent. En aquest segon supòsit, la idoneïtat del professor es deduirà de la seva titulació acadèmica i experiència adquirida, sempre que es compti amb l'acceptació de l'interessat, valorant en primer lloc la idoneïtat del tutor per impartir aquesta matèria.

Educació eticocívica: aquesta matèria de 4t curs s'ha d'assignar a un professor/a de l'especialitat de filosofia. En cas que no sigui possible, la direcció del centre l'assignarà a un professor/a de l'especialitat de geografia i història o que tingui la idoneïtat corresponent.

Per aprofitar més bé els recursos humans assignats als centres, els mestres que passin a prestar serveis a llocs de treball de primer i segon d'ESO impartiran, si escau, els ensenyaments corresponents a matèries d'un mateix àmbit (cientificotecnològic, humanístic i d'expressió) si disposen dels requisits d'especialització establerts en l'article 2.1 del Decret 67/1996, de 20 de febrer. Igualment, hauran d'impartir les matèries optatives de l'àmbit referides a l'etapa de l'ESO i no assignades específicament a tercer i quart d'ESO. Tanmateix, els mestres adscrits a llocs de treball de primer i segon d'ESO podran completar la seva dedicació lectiva, fins a un terç de l'horari setmanal, impartint ensenyaments de tercer i quart d'ESO si posseeixen alguna de les titulacions superiors corresponents a l'especialitat.

21.2. Criteris bàsics en el batxillerat

Les matèries que es distribueixin al llarg de dos cursos convé que siguin impartides per un mateix professor o professora, llevat que ho impedeixin circumstàncies d'organització o plantilla.

El nombre d'alumnes de cada grup en les matèries comunes i de modalitat serà, a tot estirar, de 35. Quan el grup sigui de més de 25 alumnes es desdoblarà un terç de les hores en les matèries de modalitat de caràcter experimental i tecnològic i en llengua estrangera. En el conjunt de les matèries optatives que no siguin de modalitat la mitjana d'alumnes per grup serà de 20.

21.3. Confecció de l'horari

21.3.1. Aprovació dels criteris de confecció de l'horari

El director o directora estudiarà la proposta d'assignació de grups i hores feta pels departaments i la confirmarà o, si no s'adequa als criteris bàsics establerts o el funcionament del centre ho exigeix, la modificarà enraonadament, d'acord amb les competències del director o directora establertes pel reglament orgànic.

El claustre, a proposta de l'equip directiu, i atenint-se, en tot cas, a les normes generals i criteris bàsics continguts en aquest document i a l'horari tipus aprovat pel consell escolar, té encomanat d'aprovar els criteris pedagògics que cal seguir en l'elaboració dels horaris setmanals dels grups i del professorat.

21.3.2. Elaboració de l'horari

L'elaboració de l'horari és responsabilitat del cap d'estudis. En elaborar els horaris del professorat es tindran en compte tant les hores lectives com la resta (fins a 24 hores setmanals) d'horari fix, les quals quedaran degudament especificades en la declaració horària que s'ha incloure en les dades anuals del centre. En establir aquestes hores caldrà:

- Preveure un mínim d'una hora setmanal per a les reunions de departament o seminari, una altra per a les coordinacions de nivell i una altra per a la tutoria d'alumnes (visites d'alumnes o dels seus pares i mares).

- Garantir que a cada hora de classe i durant les hores d'esbarjo hi hagi els professors de guàrdia necessaris segons les característiques físiques i d'ocupació del centre.

- Preveure les hores que els tutors de pràctiques hagin de dedicar per al seguiment de la formació en centres de treball i les estades en empreses i les que s'hagin de dedicar al manteniment dels laboratoris, l'aula de tecnologia i les aules específiques.

En l'horari del professorat cal respectar un mínim d'una hora d'interrupció al migdia per a les jornades en què es faci l'horari partit.

Als professors que siguin membres electes del consell escolar se'ls assignaran 22 hores setmanals amb horari fix. Les altres dues hores seran a compte de les reunions del consell i de les seves comissions.

En l'horari del professorat de l'equip directiu no cal incloure-hi hores de guàrdia, però cal que durant tot l'horari en què el centre estigui obert hi hagi present un càrrec directiu.

El calendari d'activitats a les quals podrien ser convocats els professors com a responsables d'experiències o per a activitats de formació permanent, i el calendari d'altres activitats de formació permanent que ja sigui conegut a l'inici de curs, convé tenir-los presents a l'hora de confeccionar els horaris, per facilitar l'assistència dels professors afectats a les activitats de formació.

A l'hora de confeccionar els horaris, s'hauria d'intentar facilitar, tant com es pugui, que les persones que formen part d'equips de formació relacionats amb els programes que es porten a terme des del Departament d'Educació o institucions que hi col·laboren, puguin tenir un horari al centre que sigui compatible amb l'horari en què hagin d'impartir la formació permanent que els sigui encarregada.

21.3.3. Aprovació de l'horari

Quan s'hagi confeccionat l'horari, el director o directora l'aprovarà provisionalment, el distribuirà al professorat i convocarà una sessió de claustre per tal de comprovar que, en elaborar-lo, s'han seguit els criteris pedagògics prèviament establerts. Si es constata que no s'ha complert algun dels criteris, es determinarà quin ha estat i es modificarà aquest aspecte concret en el sentit procedent en un termini màxim de cinc dies, durant els quals s'haurà de complir l'horari inicialment proposat, si calgués.

Els horaris dels professors, incloent-hi totes les hores fixes de permanència al centre, els horaris dels grups d'alumnes i la resta d'informació horària significativa (hores de visita de tutors i de càrrecs directius, etc.), juntament amb el calendari d'activitats, seran exposats en un

lloc accessible a tots els membres de la comunitat educativa i es comunicaran al consell escolar perquè en tingui coneixement.

22. Horari del professorat

22.1. Horari general del professorat

Jornada laboral de 37 hores i 30 minuts, que es distribuirà de la manera següent:

- 18 hores lectives, distribuïdes en cinc dies, que es destinaran a la docència directa a l'alumnat: docència a grups classe, atenció a la diversitat, tutoria individual i en grup, i activitats directives i de coordinació amb les dedicacions previstes per a l'exercici d'aquestes funcions. Aquestes 18 hores es podran prendre com a mitjana quan el centre no faci una distribució horària uniforme al llarg del curs escolar a causa de variacions trimestrals.

- 6 hores d'activitats d'horari fix: guàrdies i altres vigilàncies, reunions setmanals de departament o seminari, comissió d'atenció a la diversitat, coordinacions de nivell i amb especialistes per a l'atenció a la diversitat, entrevistes amb mares i pares, manteniment del laboratori i aules específiques.

- 6 hores, no sotmeses necessàriament a horari fix, per a reunions d'avaluació, de claustre i de consell escolar, reunions amb pares i mares, reunions de coordinació amb altres centres, reunions amb professionals i entitats externes i altres encàrrecs que en el marc de les seves funcions li faci el director/a del centre.

- 7 hores i 30 minuts de preparació de classes, correcció d'activitats, assistència a cursos i activitats de formació…, que no hauran de fer-se necessàriament al centre.

Per exercir una altra activitat remunerada cal obtenir prèviament l'autorització de compatibilitat corresponent, d'acord amb allò que estableix la Llei 21/1987, de 26 de novembre, d'incompatibilitats del personal al servei de l'Administració de la Generalitat.

22.2. Reduccions de jornada

El personal docent pot sol·licitar reducció de jornada pels motius següents, d'acord amb allò que disposen els articles 23, 24, 25 i 26 de la Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya:

1. Reducció de jornada amb la totalitat de retribucions: es pot gaudir de la reducció de com a màxim un terç de la jornada laboral amb la percepció del 100% de les retribucions per tenir cura d'un fill o filla, amb una durada màxima d'un any a partir del finiment del permís per maternitat o de la setzena setmana posterior al part, l'adopció o l'acolliment. Si la persona beneficiària ha gaudit del permís de paternitat, la durada de la reducció computa de manera consecutiva a partir del finiment d'aquest permís.

El percentatge de reducció de jornada no és ampliable en el cas de part, adopció o acolliment múltiple ni per cap altre supòsit.

Es podrà optar pel dret a gaudir de la compactació de la reducció d'un terç de la jornada, tal com es regula en l'article 24 de la Llei 8/2006, de 5 de juliol, per un període de 122 jornades consecutives senceres des del moment en què es reincorpori a la feina després del permís de maternitat o de la setzena setmana posterior al part, l'adopció o l'acolliment o després del permís de paternitat, percebent el 100% de les retribucions.

Es tindrà dret a la compactació sempre que la persona beneficiària no estigui privada de la guarda legal del menor per resolució judicial i que l'altre progenitor treballi. El període de compactació no és ampliable en el cas de part, adopció o acolliment múltiple ni per cap altre supòsit. Quan el període de gaudiment de la compactació de 122 dies coincideixi totalment o parcialment amb el període de vacances durant el mes d'agost, el còmput del període de compactació quedarà interromput fins al finiment del període de vacances.

La concessió de la reducció de jornada és incompatible amb l'autorització de compatibilitat. Aquelles que estiguin concedides restaran suspeses d'ofici fins al finiment del termini de la reducció.

En el cas del personal funcionari interí i laboral temporal, únicament serà d'aplicació a aquelles persones que tinguin nomenament per un curs escolar sencer, és a dir, des de l'1 de setembre fins al 31 d'agost.

Els fills successius donen dret a un nou període reducció de jornada que posa fi al període de què s'estigui gaudint.

Un cop iniciada la compactació no s'hi pot renunciar: la persona sol·licitant en gaudeix per a tot el període sense interrupcions.

2. Per tenir cura d'un fill o filla menor de sis anys, sempre que se'n tingui la guarda legal. La reducció que es pot sol·licitar és d'un terç o de la meitat de la jornada amb una percepció del 80% o del 60% de la retribució íntegra, respectivament.

3. Per tenir cura d'una persona amb discapacitat psíquica, física o sensorial que no faci cap activitat retribuïda, sempre que se'n tingui la guarda legal. Es té dret a una reducció d'un terç o de la meitat de la jornada laboral amb una percepció del 80% o del 60% de la retribució íntegra, respectivament.

4. Pel fet de tenir a càrrec un familiar, fins al segon grau de consanguinitat o afinitat, amb una incapacitat o disminució reconeguda d'igual al 65% o més del 65% o amb un grau de dependència que li impedeix ser autònom, o que requereix dedicació o atenció especial. Es té dret a una reducció d'un terç o de la meitat de la jornada laboral amb una percepció del 80% o del 60% de la retribució íntegra, respectivament.

5. Les dones víctimes de violència de gènere, per fer efectiva llur protecció o llur dret a l'assistència social íntegra tenen dret a una reducció d'un terç o de la meitat de la jornada laboral amb una percepció del 80% o del 60% de la retribució íntegra, respectivament.

6. Per discapacitat legalment reconeguda, quan per aquest motiu s'ha de rebre tractament en centres públics o privats en l'horari laboral, es té dret a una reducció de jornada laboral equivalent al temps que hi ha de dedicar, sense pèrdua de les retribucions íntegres.

7. Els funcionaris als quals manquin menys de cinc anys per complir l'edat de jubilació forçosa o que estiguin en processos de recuperació per malaltia, podran sol·licitar la reducció de la seva jornada laboral fins al 50%, amb una percepció del 80% o del 60% de la retribució íntegra.

Aquestes reduccions de jornada són incompatibles amb el desenvolupament de qualsevol activitat econòmica retribuïda o no retribuïda durant la jornada objecte de la reducció.

Els funcionaris docents no universitaris poden sol·licitar una reducció de la meitat de la jornada per interès particular amb la deducció proporcional de retribucions, d'acord amb allò que disposen el Decret 223/2002, de 23 de juliol (DOGC núm. 3715, de 6.9.2002), i la Resolució EDU/1288/2008, de 24 d'abril (DOGC núm. 5122, de 30.04.2008) per la qual es dicten instruccions sobre el procediment de sol·licituds de reducció de jornada i de disminució de dues hores lectives setmanals per al personal funcionari docent que tingui entre 55 i 64 anys

per al curs 2008-2009, que regula el procediment de sol·licitud de reducció de jornada per interès particular.

D'acord amb allò que estableix l'article 3 de la Resolució EDU/1288/2008, de 24 d'abril, el personal funcionari docent que tingui entre 55 i 64 anys i que faci més de quinze anys que treballa en qualsevol nivell educatiu de l'ensenyament públic no universitari, pot disposar de dues hores setmanals dins la distribució de les seves tasques docents d'atenció directa a l'alumnat per fer activitats d'una altra naturalesa.

22.2.1. Mesures organitzatives dels horaris docents del professorat substitut que cobreix reduccions de jornada

Per fer compatible el dret dels funcionaris docents a disminuir la seva jornada laboral amb les exigències organitzatives derivades del dret a l'educació de l'alumne/a, i amb l'objectiu de planificar adequadament el funcionament dels centres educatius i garantir la continuïtat pedagògica dels alumnes que requereix el dret fonamental a l'educació, s'han d'adoptar les mesures organitzatives necessàries que permetin minimitzar l'impacte de les reduccions de jornada en la prestació correcta del servei docent:

- L'horari setmanal de dedicació al centre del professorat que tingui concedida una reducció de jornada ha d'incloure activitats lectives i complementàries setmanals proporcionalment a la jornada laboral. Qui s'aculli a una reducció de jornada haurà d'assistir a totes les reunions de claustre, de coordinació de cicle o d'àrea, d'avaluacions i d'altres que siguin preceptives i degudament convocades.

- A sol·licitud de la persona interessada, la seva dedicació en el centre podrà concentrar-se en 3, 4 o 5 dies. Quan ho permeti l'organització horària del centre, i en funció del nombre de reduccions de jornada concedides i dels substituts nomenats per cobrir-les, es concedirà al funcionari la part de la jornada que convingui als seus interessos personals.

- A fi de garantir el normal funcionament del servei docent, que requereix planificar l'organització de l'horari del substitut i alhora la continuïtat pedagògica dels alumnes que requereix el dret a l'educació, les persones interessades a acollir-se a una reducció de jornada ha de presentar una sol·licitud amb una antelació d'almenys quinze dies del seu inici i la seva durada es perllongarà, com a mínim, fins al dia en què finalitzin les vacances escolars de Nadal, Setmana Santa o fins al 31 d'agost de 2009, llevat de la reducció de jornada per interès particular, la qual s'autoritzarà, si escau, pel període anual, de l'1 de setembre de 2008 al 31 d'agost de 2009, excepte els casos de força major.
  Les reduccions de jornada del tercer trimestre escolar es perllongaran fins al 31 d'agost de 2009.

- Per tal d'assolir una òptima organització de les activitats docents i en el cas que en un mateix centre hi hagi dues o més vacants o substitucions a dedicació parcial de la mateixa especialitat (per reducció de jornada d'un terç o de la meitat) amb una durada prevista de tot el curs escolar 2008-2009, s'acumularan les jornades parcials, per facilitar la substitució per professorat a jornada completa.

  La distribució horària en què es gaudeix de la reducció de jornada restarà condicionada a les necessitats del servei i al nombre de reduccions de jornada que s'acumulin en una mateixa especialitat a substituir amb una sola persona.

  A aquests efectes, els directors dels centres han de comunicar als serveis territorials corresponents, abans del 30 de juny 2008, les combinacions horàries per compactar més d'una reducció de jornada en l'horari d'un mateix substitut a dedicació completa, per tal que puguin oferir-se aquestes substitucions compactades en els actes presencials previstos per a abans de l'inici del curs 2008-2009.

22.2.2. Condicions específiques de l'horari setmanal per als funcionaris que tinguin entre 55 i 64 anys

L'Acord regulador de les condicions de treball del professorat en l'àmbit de la mesa sectorial de negociació del personal docent d'ensenyament públic no universitari de la Generalitat de Catalunya, signat el 17 de novembre de 2005 i aprovat pel Govern el 22 de novembre de 2005, publicat en la Resolució TRI/874/2006, de 7 de febrer, estableix en el punt 1.3 les condicions específiques de l'horari setmanal per a les persones que tenen més de 55 anys.

Aquestes condicions específiques es concreten, per al curs 2008-2009, en el fet que el personal funcionari docent que tingui entre 55 i 64 anys el curs 2008-2009, destinat en centres educatius dependents del Departament d'Educació i del Departament de Justícia i amb més de 15 anys de serveis en qualsevol nivell educatiu de l'ensenyament públic no universitari pot disposar de dues hores setmanals dins la distribució de les seves tasques docents d'atenció directa a l'alumnat, per fer activitats d'una altra naturalesa, tal com s'especifica a continuació:

- Recollida i elaboració de material didàctic relacionat amb l'especialitat.
- Col·laboració en la preparació de les activitats de tallers, laboratoris i aules especialitzades (aules d'informàtica, d'idiomes…) sempre que estiguin incloses dins l'àmbit de la seva especialitat docent.
- Col·laboració en activitats de biblioteca del centre.
- Activitats relacionades amb els programes de formació que impliquin tutoria a alumnes de pràctiques (estudiants de formació inicial) o per a professorat que inicia la seva funció docent.
- Propostes d'innovació didàctica i col·laboració en projectes d'innovació.
- Altres activitats necessàries per a l'assoliment dels objectius del centre acordades amb el professorat.

Aquesta distribució de l'horari docent no podrà assignar-se als docents que tinguin, en el seu horari setmanal, hores dedicades a les funcions directives i de coordinació.

En funció del nombre de professors de cada centre que demanin acollir-se a aquesta mesura, en funció del nombre mínim d'hores per especialitat per assignar un lloc de treball i en funció del càlcul de plantilla per al curs 2008-2009 previst en la corresponent resolució, el Departament d'Educació podrà incrementar la plantilla del centre.

Per gaudir d'aquesta reducció de jornada, s'ha d'haver complert l'edat mínima amb anterioritat a l'1 de setembre del curs per al qual es demana.

Les persones interessades a acollir-se a aquesta reducció de la jornada lectiva setmanal han de presentar, abans del 15 de juny, una sol·licitud adreçada al director/a dels serveis territorials de què depenguin.

Abans del 31 de juliol el director o directora territorial ha d'emetre la resolució corresponent per autoritzar la reducció de l'horari lectiu, si escau, des de l'1 de setembre fins al 31 d'agost.

Aquesta resolució s'ha de comunicar a la persona interessada i al director/a del centre on estigui destinada durant el període de gaudi d'aquesta reducció.

22.3. Dedicació horària dels òrgans de govern i de coordinació

22.3.1. Òrgans unipersonals de govern

Per als instituts d'educació secundària, els òrgans unipersonals de govern per al curs 2008-2009 seran el director o directora, el cap d'estudis, el coordinador/a pedagògic/a i el secretari o secretària establerts en el Reglament orgànic dels centres docents públics d'educació secundària i formació professional de grau superior.

Per als IES i per a les seccions d'educació secundària, els òrgans unipersonals de govern per al curs 2008-2009 seran:

- director/a i secretari/ària, quan tinguin menys de 90 alumnes o menys de 5 grups
- director/a, secretari/ària i cap d'estudis, quan tinguin entre 90 i 160 alumnes o entre 5 i 7 grups
- director/a i secretari/ària, cap d'estudis i coordinador/a pedagògic/a, quan tinguin més de 160 alumnes o més de 7 grups

En els centres específics de formació professional, el cap d'estudis esdevé cap d'estudis de formació professional.

Els IES-SEP inclouen en la seva estructura, alternativament al cap d'estudis d'ensenyaments professionals, el subdirector o subdirectora de formació professional i l'adjunt o adjunta al secretari amb funcions de suport a la gestió econòmica del centre.

La resta de centres incorporen a l'equip directiu del centre el cap d'estudis d'ensenyaments professionals, amb la condició d'òrgan unipersonal de govern, sempre que el centre imparteixi tres o més famílies de formació professional específica i/o d'ensenyaments d'esports.

Els centres en els quals es dóna alguna de les circumstàncies següents incorporen l'adjunt al cap d'estudis a l'equip directiu:

- Impartir batxillerat en règim nocturn o tenir doble torn en IES que imparteixen ensenyaments d'esports i/o cicles formatius quan el centre resti obert des de les 8 o 9 del matí fins a les 9 o 10 del vespre i sempre que s'imparteixin un mínim de 4 grups de cicles formatius i/o d'ensenyaments d'esports a la tarda, tant en un cas com en l'altre.
- Tenir més de 1.000 alumnes d'educació secundària obligatòria i batxillerat.
- Tenir més d'una seu.

Aquest cap d'estudis adjunt es nomenarà sempre que el centre tingui menys de cinc càrrecs directius.

Els centres disposaran d'un nombre global d'hores de gestió, a distribuir entre els membres de l'equip directiu, assignades en funció del nombre de grups d'escolarització d'acord amb la distribució següent:

- IES/SES fins a 4 grups: 21 hores
- IES/SES entre 5 i 7 grups: 27 hores
- IES entre 8 i 11 grups: 33 hores
- IES entre 12 i 17 grups: 39 hores
- IES entre 18 i 24 grups: 45 hores

- IES amb 25 grups o més: 51 hores

Al total d'hores de la taula s'afegiran 6 hores als IES que, a més dels cinc càrrecs directius (director/a, secretari/ària, cap d'estudis, coordinador/a pedagògic/a i cap d'estudis adjunt/a) tinguin nomenat, també, cap d'estudis d'FP o subdirector/a d'FP.

En compliment d'allò que s'estableix en l'apartat 4 de l'Acord de la Mesa Sectorial de Personal Docent no universitari en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de 17 de novembre de 2005, aprovat per Acord de Govern de 22 de novembre de 2005 i fet públic per la Resolució TRI/874/2006, de 7 de febrer (DOGC núm. 4608, de 5.4.2006), amb efectes d'1 de juliol de 2008, tots els membres dels equips directius hauran de realitzar 35 hores setmanals de dedicació al centre, les quals inclouen reunions i gestions que es facin fora del centre.

Aquesta especial dedicació, que no caldrà que s'especifiqui en horari fix sinó que es farà constar de manera global en la dedicació horària individual, comportarà la percepció del corresponent increment retributiu previst en l'esmentat acord.

22.3.2. Òrgans col·legiats de coordinació

22.3.2.1. Departaments didàctics

El nombre de departaments didàctics als IES i a les SES és el previst en el reglament orgànic. El reglament de règim interior de cada IES pot preveure la creació de seminaris en el si dels departaments quan la seva complexitat ho aconselli.

El nombre de departaments didàctics i de seminaris serà com a màxim el següent:

Grups d'ESO / batxillerat Nombre de caps de departament / seminari

- 28 o més 17
- De 22 a 27 16
- De 16 a 21 14
- De 10 a 15 12
- De 6 a 9 6
- Fins a 5 4

22.3.2.2. Departaments de formació professional

El nombre de departaments didàctics de formació professional als IES i a les SES és el previst en el reglament orgànic.

El reglament de règim interior de cada IES pot preveure la creació de seminaris en el si dels departaments de formació professional quan la seva complexitat ho aconselli, d'acord amb allò que es preveu en el punt "Caps de departament de formació professional i de seminari" d'aquestes instruccions.

En aquells instituts on hi hagi més d'un professor o professora que imparteixi l'especialitat de formació i orientació laboral es constituirà un departament de formació i orientació laboral, i en els centres que només imparteixin formació professional i tinguin autoritzats cicles formatius que en el seu ordenament curricular incorporin crèdits de llengua estrangera es constituirà un departament didàctic de llengües estrangeres.

22.3.2.3. Departament d'ensenyaments d'esports

En tots els instituts d'educació secundaria que imparteixin ensenyaments d'esports es constituirà un departament d'ensenyaments d'esports.

22.3.3. Òrgans unipersonals de coordinació

Per exercir la prefectura dels òrgans de coordinació es nomena professorat funcionari de carrera, en servei actiu i amb destinació al centre. Si cap d'ells no hi opta i se'n té constància expressa, podrà nomenar-se qualsevol altre professor/a que imparteixi ensenyaments en el centre durant el curs escolar.

22.3.3.1. Caps de departament didàctic

En els instituts d'educació secundària tindran prioritat per optar a cap de departament didàctic els professors i professores que pertanyen al cos de catedràtics d'ensenyament secundari, d'acord amb el lloc que ocupen en la plantilla del centre com a titular d'alguna de les especialitats integrades en el respectiu departament. Si cap d'ells no hi opta i se'n té constància expressa, o en cas d'absència de catedràtics, el nomenament podrà recaure en qualsevol altre professor o professora que imparteixi ensenyaments d'acord amb el lloc que ocupa en la plantilla del centre com a titular d'alguna de les especialitats integrades en el respectiu departament.

Les funcions dels caps de departament didàctic són:

- organitzar el calendari de les reunions de departament, proposar l'ordre del dia i lliurar les actes de reunió a la resta de membres del departament,
- coordinar l'elaboració i actualització de les programacions didàctiques, recursos didàctics i elements d'avaluació,
- assegurar la coordinació pedagògica amb altres departaments,
- gestionar, si escau, les instal·lacions, aules i materials específics,
- donar suport didàctic al professorat de nova incorporació,
- col·laborar amb l'equip directiu del centre en l'elaboració, seguiment i avaluació de projectes específics relacionats amb el departament o interdisciplinaris,
- col·laborar amb la Inspecció educativa en l'avaluació del professorat del departament didàctic.

22.3.3.2. Caps de departament de formació professional i de seminari

Al capdavant de cada departament de formació professional i seminari, i escoltats els seus membres, es nomenarà un cap de departament o de seminari d'entre els seus integrants que, a més de reunir els requisits generals, pertanyi al cos de catedràtics. Si cap d'ells no hi opta i se'n té constància expressa, o en cas d'absència de professors d'aquest cos, es podrà nomenar un professor o professora funcionari del cos de professors d'ensenyament secundari o, si no n'hi ha, qualsevol altre professor o professora que, formant part integrant del departament o del seminari, reuneixi la resta de requisits.

En els instituts d'educació secundària qualificats com a superiors d'ensenyaments professionals s'atribueixen al cap de departament didàctic de la família professional de referència les següents funcions específiques:

- Coordinar la generació de recursos didàctics i d'informació i orientació professional.
- Desenvolupar programes de recerca, d'innovació i d'avaluació relacionats amb la família professional, d'acord amb els plans d'actuació aprovats pel Departament d'Educació.
- Desenvolupar programes de formació professional en col·laboració amb altres departaments de la Generalitat, altres administracions públiques, entitats o empreses.
- Col·laborar amb l'equip directiu del centre en l'elaboració, el seguiment i l'avaluació dels plans d'actuació específics relacionats amb la família professional de referència.
- Altres, derivades de les funcions com a instituts superiors d'ensenyaments professionals.

Quan l'oferta de cicles formatius de la mateixa família professional és molt diferenciada o quan el departament d'FP tingui deu o més professors, es podrà nomenar un o més caps de seminari dintre del departament, amb una reducció de 3 hores lectives setmanals i el corresponent complement específic.

22.3.3.3. Cap del departament d'esports

S'atribueixen al cap del departament les següents funcions específiques:

- Planificar l'oferta de les diverses modalitats esportives amb les federacions que participen en la impartició dels ensenyaments.
- Fer el seguiment del conveni de col·laboració amb les federacions o entitats esportives.
- Organitzar el calendari i els horaris de les ofertes formatives d'acord amb la federació corresponent.
- Gestionar la utilització de les instal·lacions específiques.
- Assegurar la coordinació pedagògica entre el professorat del centre i els especialistes de les federacions.
- Coordinar la generació de recursos didàctics i d'informació i orientació en relació amb la modalitat esportiva.
- Participar en la informació i difusió de les proves específiques que donen accés a aquests ensenyaments.

22.3.3.4. Coordinació d'educació secundària obligatòria

En els centres amb tres línies completes o més d'educació secundària obligatòria es nomenarà un coordinador o coordinadora d'educació secundària obligatòria.

22.3.3.5. Coordinació de batxillerat

En els centres amb tres línies completes o més de batxillerat entre el règim de diürn i el règim de nocturn, es nomenarà un coordinador o coordinadora de batxillerat.

22.3.3.6. Coordinació de formació professional

En els IES amb una oferta de dues o més famílies professionals, o bé una família de formació professional i una modalitat d'ensenyament d'esports, o bé més de quatre grups de formació professional específica i/o d'ensenyaments d'esports, hi haurà un coordinador o coordinadora de formació professional.

22.3.3.7. Coordinació d'informàtica

En tots els IES i les seves seccions d'educació secundària hi haurà un coordinador o coordinadora de TIC.

22.3.3.8. Coordinació de llengua, interculturalitat i cohesió social

En tots els IES i les seves seccions d'educació secundària hi haurà un coordinador o coordinadora de llengua, interculturalitat i cohesió social, que ha de desenvolupar les funcions previstes en el punt "Coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social del centre" d'aquestes instruccions.

22.3.3.9. Coordinació d'activitats i serveis escolars

En tots els IES i les seves seccions d'educació secundària hi haurà un coordinador o coordinadora d'activitats i serveis escolars.

22.3.3.10. Responsable de manteniment

Quan calguin dues o més instal·lacions per impartir docència a l'alumnat matriculat en una família professional, es nomenarà un o una cap de manteniment.

22.3.3.11. Coordinació de prevenció de riscos laborals

En tots els centres d'educació secundària de Catalunya el director o directora del centre nomenarà un coordinador/a de prevenció de riscos laborals i ho comunicarà al director/a dels serveis territorials. La designació recaurà, sempre que sigui possible, en funcionaris o funcionàries docents en servei actiu i amb destinació al centre, amb formació en la matèria. Si cap d'aquests no hi opta i se'n té constància expressa, podrà ser nomenat qualsevol altre professor/a que imparteixi ensenyaments en el centre durant el curs escolar.

Correspon als coordinadors i coordinadores de prevenció de riscos laborals promoure i coordinar les actuacions en matèria de salut i seguretat en el centre i, per tant, hauran de:

1. Coordinar les actuacions en matèria de seguretat i salut, així com promoure i fomentar l'interès i la cooperació dels treballadors i treballadores en l'acció preventiva, d'acord amb les orientacions del servei de prevenció de riscos laborals.

2. Col·laborar amb la direcció del centre en l'elaboració del pla d'emergència, i també en la implantació, la planificació i la realització dels simulacres d'evacuació.

3. Revisar periòdicament la senyalització del centre i els aspectes relacionats amb el pla d'emergència amb la finalitat d'assegurar-ne l'adequació i la funcionalitat.

4. Revisar periòdicament el pla d'emergència per assegurar-ne l'adequació a les persones, els telèfons i l'estructura.

5. Revisar periòdicament els equips de lluita contra incendis com a activitat complementària a les revisions oficials.

6. Promoure actuacions d'ordre i neteja i fer-ne el seguiment.

7. Emplenar i trametre als serveis territorials el "Full de Notificació d'accident o incident laboral (vegeu el model corresponent).

8. Col·laborar amb els tècnics del servei de prevenció de riscos laborals en la investigació dels accidents que es produeixin en el centre.

9. Col·laborar amb els tècnics del servei de prevenció de riscos laborals en l'avaluació i el control dels riscos generals i específics del centre.

10. Coordinar la formació de les treballadores i dels treballadors del centre en matèria de prevenció de riscos laborals.

11. Col·laborar, si escau, amb el claustre en el desenvolupament, dins el currículum de l'alumnat, dels continguts de prevenció de riscos.

El Departament d'Educació continuarà oferint cursos de seguretat i salut laboral de nivell bàsic (30 hores) a fi que les persones designades coordinadores puguin fer-lo.

Per facilitar l'assistència a les activitats formatives i a les reunions que es convoquin des dels serveis territorials per planificar i programar les tasques que els coordinadors i les coordinadores duguin a terme en els centres, aquestes es realitzaran, preferentment , en dijous.

22.3.3.12. Coordinació de qualitat i millora contínua

En tots els instituts d'educació secundària autoritzats per la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, per desenvolupar el projecte de qualitat i millora contínua hi haurà un coordinador de qualitat. La seva funció principal és l'elaboració i el manteniment del sistema de gestió de la qualitat del centre.

22.3.4. Hores de reconeixement com a lectives i complements dels càrrecs de coordinació

S'atribuirà als òrgans de coordinació esmentats en l'apartat "Òrgans unipersonals de coordinació" una reducció d'hores lectives a la setmana per atendre les tasques de coordinació en la quantia que el reglament de règim interior del centre estableixi, proporcional a les responsabilitats assignades, tot tenint en compte les disponibilitats de la plantilla de professors, i la distribució següent:

Grups d'ESO i batxillerat	nombre d'hores
Més de 28	63
Entre 22 i 27	57
Entre 16 i 21	44
Entre 10 i 15	38
Entre 6 i 9	15
Menys de 6	6

En els centres que imparteixen cicles formatius d'FP s'incrementaran 3 hores lectives per departament/seminari d'FP autoritzat i entre 6 i 9 hores per coordinació d'FP.

En els centres que imparteixen cicles formatius i que disposen de tallers que requereixen activitats de manteniment es fixen 3 hores setmanals de reducció per a manteniment dels tallers per família professional. Es preveu una quarta hora de reducció en concepte de manteniment de tallers en els IES que imparteixin cicles formatius de famílies "industrials", amb més de tres instal·lacions.

Els caps de departament didàctic, de departament de formació professional, i de seminari, fins als nombres establerts en la normativa vigent, el cap de departament d'ensenyaments d'esports, el coordinador/a d'educació secundària obligatòria, el coordinador/a de batxillerat, el coordinador/a de formació professional, el coordinador/a de TIC, el coordinador/a d'activitats i serveis escolars, el coordinador/a de riscos laborals, el coordinador/a de llengua, interculturalitat i cohesió social, el o la responsable de programes d'innovació educativa i el coordinador/a de qualitat i millora contínua, nomenats d'acord amb aquestes instruccions, percebran el corresponent complement específic.

22.4. El professorat de l'especialitat de psicologia i pedagogia i els mestres de pedagogia terapèutica

L'atenció a la diversitat de necessitats educatives dels alumnes és responsabilitat de tot el professorat. El professorat de psicologia i pedagogia i els mestres de pedagogia terapèutica s'han de dedicar, prioritàriament, als alumnes que presenten més dificultats en l'aprenentatge i, molt particularment, a aquells que necessiten suports educatius específics per progressar en els seus aprenentatges i per participar en les activitats ordinàries del centre, complementant les funcions que desenvolupen els professors de cada matèria pel que fa a l'atenció de les diferents capacitats, interessos i ritmes d'aprenentatge que presenten els alumnes. Per tant, els alumnes amb necessitats educatives especials vinculades a discapacitats o amb greus dificultats d'aprenentatge són els primers que s'han de beneficiar de la intervenció d'aquests especialistes.

22.4.1. El professorat especialista en psicologia i pedagogia

El professorat especialista en psicologia i pedagogia ha de distribuir el seu horari lectiu entre les activitats següents:

1. Atenció a l'alumnat

a. Docència en la part comuna i optativa del currículum, prioritzant l'alumnat amb més dificultats a fi que assoleixi les competències bàsiques.

b. Atenció individualitzada a alumnes amb necessitats educatives especials i alumnes que, per situacions personals o socials, requereixen una atenció específica. L'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials ha de comportar la col·laboració amb el professorat en el disseny d'estratègies per a l'organització de l'aula i en la preparació de materials i activitats adaptades, per tal de disposar dels recursos apropiats per a la participació d'aquests alumnes en activitats de l'aula ordinària.

2. Suport tècnic al professorat

a. Valoració de necessitats educatives de l'alumnat en l'àmbit acadèmic i escolar i concreció de propostes d'intervenció educativa.

b. Col·laboració en la planificació d'estratègies organitzatives i didàctiques per a l'atenció a necessitats educatives de l'alumnat, que afavoreixin la participació d'aquest alumnat en l'entorn escolar ordinari.

c. Participació en l'elaboració i el seguiment de plans individualitzats.

d. Aportació de materials específics i adaptats que facilitin la participació de l'alumnat amb dificultats específiques en les activitats ordinàries del centre i de l'aula.

e. Col·laboració en la prevenció de conductes de risc i en la gestió de conflictes.

f. Participació en la comissió d'atenció a la diversitat a fi de col·laborar en la planificació

i el seguiment de mesures d'atenció a les necessitats educatives de l'alumnat del centre.

h. Coordinació de les actuacions dels serveis externs que intervenen en l'atenció a l'alumnat.

3. Suport a l'acció tutorial i a l'orientació a l'alumnat

El professorat de psicologia i pedagogia ha de donar suport al professorat tutor en el desenvolupament de l'acció tutorial i en l'atenció a alumnes que requereixin una intervenció específica.

El professorat de psicologia i pedagogia pot col·laborar amb els tutors en:

a. l'aplicació d'estratègies per al coneixement del grup i de l'alumnat,

b. l'atenció i el seguiment de l'alumnat amb dificultats específiques i de l'alumnat amb escolarització compartida,

c. el desenvolupament de sessions de grup,

d. la planificació i el desenvolupament d'activitats d'orientació escolar i professional, principalment al final de cada etapa escolar,

e. el desenvolupament del Programa de salut i escola,

f. la realització d'entrevistes amb famílies.

El professorat de psicologia i pedagogia també pot col·laborar en la coordinació de l'acció tutorial pel que fa a:

a. la planificació de temes o activitats per treballar en la tutoria de grup,

b. el desenvolupament de continguts de les reunions de tutors de nivell,

c. la col·laboració d'agents externs,

d. la col·laboració amb xarxes de treball que coordinen recursos i actuacions d'orientació escolar i professional en els àmbits municipipal i territorial.

En la programació del centre s'atribuiran 9 hores lectives a la docència i l'atenció a l'alumnat i 9 hores lectives al suport al professorat i l'acció tutorial. En el desenvolupament de les seves funcions el professorat de psicologia i pedagogia comptarà amb la col·laboració de l'EAP. Cada centre determinarà els mecanismes per a la coordinació del professorat de psicologia i pedagogia i l'EAP.

22.4.2. Els mestres de pedagogia terapèutica

Els mestres de pedagogia terapèutica han de distribuir el seu horari lectiu entre les activitats següents:

1. Docència

Impartir docència en la part comuna del currículum, a l'alumnat amb més dificultats per aprendre, principalment en les matèries que tenen un caràcter més instrumental. Col·laborar en l'atenció als alumnes amb necessitats educatives especials o amb dificultats d'aprenentatge dins l'aula ordinària.

2. Atenció als alumnes amb necessitats educatives especials

> Atenció individualitzada als alumnes amb necessitats educatives especials vinculades a discapacitats o a altres circumstàncies personals que necessitin una atenció específica.
>
> L'atenció comporta tant la docència a l'alumnat a l'aula ordinària, en grup reduït o atenció individual, com la preparació de materials i activitats adaptades en col·laboració amb la resta del professorat, per tal de disposar dels recursos apropiats en el conjunt de l'atenció que reben.

Un cop cobertes aquestes prioritats, si encara tenen disponibilitat horària, aquests especialistes s'hauran de sumar a altres actuacions que el centre els assigni, en el conjunt de mesures adreçades a l'atenció a la diversitat.

Els mestres de pedagogia terapèutica participaran en la comissió d'atenció a la diversitat i en l'elaboració dels plans individualitzats.

Quan un centre disposi alhora de professorat de psicologia i pedagogia i de mestre o mestra de pedagogia terapèutica, la comissió d'atenció a la diversitat establirà la distribució d'actuacions que haurà de fer cadascun per dur a terme les funcions que tenen atribuïdes.

Per dur a terme les seves actuacions, els mestres de pedagogia terapèutica s'han de coordinar amb el professorat de psicologia i pedagogia.

22.4.3. El professorat d'unitats de suport a l'educació especial

En els centres que disposin d'unitats de suport a l'educació especial els professionals assignats a aquestes unitats centraran la seva intervenció a desenvolupar actuacions que facilitin, tant com sigui possible i adequat, la participació de l'alumnat de la unitat en les activitats de l'aula ordinària i del centre.

Els professionals de la USEE hauran de:

- Elaborar, amb la col·laboració de l'EAP i del professorat del centre, el pla d'atenció educativa a l'alumnat atès pels professionals de la USEE: prioritats educatives, estratègies per facilitar la seva participació en les activitats de l'aula ordinària i del centre, activitats d'atenció individual o en grup reduït, criteris de seguiment i d'avaluació...

- Elaborar materials específics o adaptats que facilitin l'aprenentatge i la participació de l'alumnat en les activitats del grup ordinari.

- Acompanyar els alumnes en la seva participació en les activitats de l'aula ordinària.

- Desenvolupar les activitats específiques, individuals i en grup reduït, que els alumnes de la unitat requereixin.

- Formular les propostes d'adaptacions curriculars i plans individualitzats i les adaptacions de grup per a l'alumnat atès pels professionals de la USEE.

- Col·laborar en la tutoria individual de l'alumnat que atén.

L'atenció per part dels professionals assignats com a suport a l'educació especial s'ha de proporcionar, sempre que sigui possible i adequat en situacions generals o ordinàries, i quan sigui necessari en situacions de grups reduïts d'alumnes, en situacions d'atenció individual o en altres formes d'agrupament d'alumnat.

Els suports dels especialistes tenen la finalitat de proporcionar a l'alumnat amb necessitats educatives especials condicions adequades per al progrés en l'adquisició de les capacitats

establertes en el currículum de l'etapa i per a la seva participació en les activitats generals de les aules ordinàries i del centre.

22.5. Professorat de religió

Els professors i professores de religió tindran el mateix horari laboral que el professorat de règim general, si se'ls assigna una dedicació completa.

Atesa l'especificitat d'aquesta matèria, a més de la dedicació completa podran considerar-se altres dedicacions inferiors. Les atribucions horàries a cada dedicació són les següents:

- Dedicació completa: 24 hores setmanals, de les quals un mínim de 18 hores seran lectives, i la resta serà d'activitats complementàries amb horari fix.

- Dedicació de mitja jornada: 12 hores setmanals, de les quals un mínim de 9 seran lectives, i la resta serà d'activitats complementàries amb horari fix.

La programació de l'ensenyament de la religió en un centre determina la dedicació del seu professorat, la qual serà constant al llarg de tot el curs, comptabilitzant-se com a tal la dedicació mitjana en el cas que hi hagi variacions trimestrals en el nombre de classes.

Les cues horàries de l'àrea de religió inferiors a sis hores que puguin produir-se les assumirà el professorat de la plantilla de religió.

El professorat acollit a les garanties de continuïtat mantindrà el curs 2008-2009 una dedicació mínima igual a la del curs actual, sempre que ocupi els mateixos centres, i en el cas que la disminució horària no sigui superior a un terç de la dedicació del curs anterior. En aquest supòsit, i per tal de mantenir la mateixa dedicació que el curs anterior, el professorat haurà de sol·licitar una altra destinació.

Per tal de completar la dedicació docent, tal com es preveu en el punt anterior, així com per garantir la mateixa dedicació del curs anterior al professorat acollit a les garanties de continuïtat (amb la limitació del terç de la dedicació consolidada), els directors i directores dels centres públics els assignaran altres activitats docents de suport, tenint en compte la seva capacitació en funció de la titulació, formació i experiència docent, sense que aquest fet incideixi en la plantilla del centre.

El professorat de religió amb dedicació completa gaudirà de la mateixa dedicació horària setmanal lectiva i complementària que els funcionaris docents del nivell educatiu corresponent. Quan la jornada laboral sigui parcial, s'ajustarà proporcionalment l'assignació d'horari lectiu i complementari.

En el cas que un professor o professora de religió imparteixi docència en més d'un centre públic, es comptaran fins a dues hores en concepte d'itinerància. Aquesta reducció es considera inclosa en el total d'hores de contracte i s'efectua sobre les hores de permanència en el centre. Els directors dels diferents centres on hagi estat destinat el professorat de religió s'hauran de coordinar per garantir que l'interessat o interessada pugui compatibilitzar els horaris.

Els professors de religió de centres públics tindran la consideració plena de professors del centre i, com a tals, seran membres del claustre, formaran part d'un departament i tindran la possibilitat de pertànyer a tots els organismes docents del centre, a excepció dels que estiguin explícitament assignats a funcionaris. En tot cas, la dedicació a aquestes responsabilitats no podrà implicar l'augment de la plantilla de religió assignada al centre.

23. Personal d'administració i serveis i de suport socioeducatiu

23.1. Funcions, jornada i horaris

23.1.1. Auxiliars d'administració i subalterns

a) Funcions

1. Auxiliars d'administració (o administratius).

Correspon als auxiliars d'administració (o administratius):

- La gestió administrativa dels processos de preinscripció i matriculació d'alumnes
- La gestió administrativa dels documents acadèmics: llibres d'escolaritat, historials acadèmics, expedients acadèmics, títols, beques i ajuts, certificacions, diligències…
- La gestió administrativa i la tramitació dels assumptes propis del centre

Aquestes funcions comporten la realització de les tasques següents:

- arxiu i classificació de la documentació del centre,
- despatx de la correspondència (recepció, registre, classificació, tramesa, compulsa, franqueig…),
- transcripció de documents i elaboració i transcripció de llistes i relacions,
- gestió informàtica de dades (domini de l'aplicació informàtica que correspongui en cada cas),
- atenció telefònica i personal sobre els assumptes propis de la secretaria administrativa del centre,
- recepció i comunicació d'avisos, encàrrecs interns i incidències del personal (baixes, permisos…),
- realització de comandes de material, comprovació d'albarans..., d'acord amb l'encàrrec rebut per la direcció o la secretaria del centre,
- manteniment de l'inventari,
- control de documents comptables simples,
- exposició i distribució de la documentació d'interès general que estigui al seu abast (disposicions, comunicats…).

2. Subalterns

Les funcions que han de desenvolupar els subalterns són:

- Vigilar les instal·lacions del centre.
- Controlar els accessos i rebre les persones que accedeixen al centre.
- Custodiar el material, el mobiliari i les instal·lacions del centre.
- Utilitzar i manipular màquines reproductores, fotocopiadores i similars.

- Atendre l'alumnat.
- Donar suport al funcionament i estructura del centre i també a l'equip directiu.

Aquestes funcions comporten la realització de les tasques següents:

- cura i control de les instal·lacions, equipaments, mobiliari i material del centre. Comunicació a la secretaria de les anomalies que es puguin detectar quant al seu estat, ús i funcionament,
- encesa i tancament (posada en funcionament) de les instal·lacions d'aigua, llum, gas, calefacció i aparells que escaiguin, i cura del seu correcte funcionament,
- obertura i tancament dels accessos del centre, aules, despatxos, patis, instal·lacions esportives i altres espais del centre,
- cura i custòdia de les claus de les diferents dependències del centre,
- control de l'entrada i sortida de persones al centre (alumnat, públic...),
- recepció i atenció de les persones que accedeixen al centre,
- cura i control del material (recepció, lliurament, recompte, trasllat...),
- trasllat de mobiliari i d'aparells que, pel volum i/o pes no requereixin la intervenció d'un equip especialitzat,
- posada en funcionament dels aparells per a la seva utilització (fotocopiadores, material audiovisual, etc.),
- fotocòpia de documents i seguiment de les fotocòpies que s'efectuen en el centre,
- utilització del fax (enviament i recepció de documents),
- realització d'enquadernacions senzilles, transparències, etc. sobre material propi de l'activitat del centre,
- col·laboració en el manteniment de l'ordre de l'alumnat en les entrades i sortides,
- intervenció en els petits accidents de l'alumnat, segons el protocol d'actuació del centre,
- recollida i distribució dels justificants d'absència dels i de les alumnes i col·laboració en el control de la puntualitat i l'absentisme de l'alumnat,
- participació en els processos de preinscripció i matriculació del centre: lliurament d'impresos, atenció de consultes presencials i derivació si escau...,
- primera atenció telefònica i derivació de trucades,
- recepció, classificació i distribució del correu (cartes, paquets...),
- realització d'encàrrecs, dins i fora del centre, relacionats amb les activitats i funcionament propis d'aquest (tràmits al servei de correus...),
- realització de tasques imprevistes per evitar la pertorbació del funcionament normal del centre, en absència de les persones especialistes i/o encarregades.

Per a ambdós col·lectius la direcció del centre podrà determinar, segons les necessitats i característiques d'aquest, la realització de tasques similars o relacionades amb les anteriors.

b) Jornada: completa o parcial (llocs mitja jornada). Horari laboral

La jornada laboral del personal auxiliar (o administratiu) d'administració és la que estableix l'article 3 del Decret 295/2006, de 18 de juliol, sobre jornada i horaris de treball del personal funcionari al servei de l'Administració de la Generalitat (DOGC núm. 4681, de 21.7.2006). Tanmateix, els centres, d'acord amb els criteris de plantilla determinats pel Departament, poden disposar de personal auxiliar administratiu a jornada completa o a jornada parcial (mitja jornada).

En el cas de jornada completa, la jornada laboral és de 37 hores i 30 minuts en jornada ordinària, i 35 hores en període d'estiu (entre l'1 de juny i el 30 de setembre, ambdós inclosos), de treball efectiu en còmput setmanal de dilluns a divendres.

En el cas de jornada parcial (mitja jornada), aquesta és de 18 hores i 45 minuts en jornada ordinària i de 17 hores i 30 minuts en període d'estiu (entre l'1 de juny i el 30 de setembre, ambdós inclosos).

De conformitat amb allò que estableix el Decret 295/2006, de 18 de juliol, durant els períodes compresos entre el 15 de desembre i el 10 de gener, ambdós inclosos, i durant la Setmana Santa, la jornada ordinària de treball setmanal serà equivalent a multiplicar el nombre de dies laborables d'aquests períodes per 7 hores diàries.

L'horari a realitzar pel personal s'ha d'ajustar a allò establert en el Decret 295/2006, de 18 de juliol, sens perjudici de les adaptacions que, per necessitats dels centres i d'acord amb la seva activitat, calgui fer per garantir-ne el funcionament adequat. En la determinació dels horaris, que seran autoritzats pels serveis territorials corresponents, s'hi han de tenir en compte els objectius de millora i ampliació de l'horari d'atenció al públic, així com l'optimació de la disponibilitat del temps del personal.

Desenvolupament de dos llocs de mitja jornada

Amb caràcter general, es podrà compatibilitzar, prèvia autorització, el desenvolupament de dos llocs de treball de mitja jornada, essent la jornada laboral en aquest supòsit l'establerta per al personal que realitza la jornada completa.

En el cas de compatibilitzar l'activitat en dos llocs de treball de mitja jornada, l'horari a realitzar requerirà l'acord de la direcció dels centres o unitats implicats i, en cas de discrepància, dirimiran els serveis territorials corresponents.

La tramitació de la documentació per a l'autorització de la compatibilitat dels dos llocs de treball la realitzarà el centre que tingui un nombre més elevat d'alumnes, llevat que hi hagi acord en un altre sentit. Amb tot, cada director/a actuarà com a cap de personal durant el temps que el personal romangui en el seu centre.

23.1.2. Netejadors i netejadores

Correspon als netejadors i netejadores la neteja i higiene del centre i de les seves dependències, així com del mobiliari, els estris i els lavabos.

La jornada laboral ordinària és de 37 hores i 30 minuts setmanals. L'horari de treball s'establirà atenent a les necessitats del centre, tenint en compte que si tot el servei o una part d'aquest es presta entre les 10 del vespre i les 6 del matí, es percebrà el corresponent plus de nocturnitat, en els termes que preveu el conveni col·lectiu únic.

23.1.3. Auxiliars d'educació especial

a) Funcions

Correspon als auxiliars d'educació especial:

- Ajudar l'alumnat amb necessitats educatives especials en els seus desplaçaments per l'aula i pel centre en general, i fora del centre, si cal, amb el seu mitjà de mobilitat (cadira de rodes, caminadors, bastons...).

- Ajudar l'alumnat en aspectes de la seva autonomia personal (higiene, alimentació...) a fi de garantir que puguin participar en totes les activitats.

- Realitzar els tractaments específics de l'alumnat en el centre docent.

La direcció del centre vetllarà perquè el suport d'aquest personal afavoreixi el desenvolupament de l'autonomia personal i millora de la qualitat de vida d'aquest alumnat.

b) Jornada i horari

La jornada és de 37 hores i 30 minuts setmanals, en règim de jornada partida, amb una interrupció mínima d'una hora per dinar. L'horari s'adaptarà a les necessitats d'atenció de l'alumnat i a l'horari de funcionament del centre.

23.1.4. Educadors i educadores d'educació especial

a) Funcions

Correspon als educadors i educadores d'educació especial:

- Donar suport a l'alumnat amb necessitats educatives especials perquè pugui participar en les activitats que organitzi el centre docent, així com aplicar programes de treball preparats pel tutor/a o especialistes i participar en l'elaboració i aplicació de tasques específiques relacionades amb: autonomia personal, adquisició d'hàbits, d'higiene, habilitats socials, mobilitat i desplaçaments, estimulació sensorial, habilitats de vida, transició a la vida adulta i preparació per al món laboral, escolaritat compartida en centres ordinaris/centres d'educació especial.

- Participar en el projecte educatiu del centre.

- Conèixer els objectius i continguts dels programes per tal de poder adequar de la millor manera possible la seva tasca de col·laboració amb els mestres-tutors i els especialistes.

- Proporcionar als mestres-tutors i especialistes elements d'informació sobre l'actuació de l'alumnat, a fi d'adaptar i millorar el seu procés d'aprenentatge.

La direcció del centre vetllarà perquè el suport d'aquest personal afavoreixi el desenvolupament de l'autonomia personal i millora de la qualitat de vida d'aquest alumnat.

b) Jornada i horari

La jornada laboral ordinària és de 37 hores i 30 minuts setmanals, distribuïdes de la manera següent:

- 25 hores d'atenció directa als alumnes en horari lectiu,

- 8 hores per a reunions, coordinació i altres activitats incloses en el projecte educatiu de cada centre,

- 4 hores i 30 minuts de preparació, formació i reciclatge i altres activitats relacionades amb les seves funcions que no han de ser realitzades necessàriament al centre.

23.1.5. Integradors i integradores socials

a) Funcions

Els integradors i integradores socials col·laboren en el desenvolupament d'habilitats socials i d'autonomia personal en alumnes que es troben en situació de risc, intervenint directament amb els joves o infants, les seves famílies i els agents socials de l'entorn. Els correspon:

- Desenvolupar habilitats d'autonomia personal i social amb alumnes en situació de risc.
- Participar en la planificació i el desenvolupament d'activitats d'integració social.
- Afavorir relacions positives de l'alumne/a amb l'entorn.
- Col·laborar en la resolució de conflictes.
- Intervenir en casos d'absentisme escolar.
- Acompanyar els alumnes en activitats lectives i extraescolars.
- Donar suport a les famílies en el procés d'integració social dels joves i infants.
- Col·laborar en l'organització d'activitats de dinamització de l'ús del temps lliure i de sensibilització social.

Els integradors i integradores socials han de concretar, conjuntament amb l'equip docent, un pla de treball per a cadascun dels alumnes que atenen, especificant els objectius a assolir i les actuacions a dur a terme, procurant sempre que sigui possible el seu desenvolupament en l'entorn de l'aula ordinària.

Els integradors i integradores socials han de coordinar les seves actuacions amb els professionals que intervenen en l'atenció a aquest alumnat. Cada centre ha de definir els marcs de coordinació del treball de l'integrador o integradora social --comissió d'atenció a la diversitat, cap d'estudis...-- i les pautes d'intervenció amb el tutor/a de l'alumnat.

En finalitzar el curs escolar s'ha de realitzar la valoració dels resultats de la intervenció en relació amb els objectius del pla de treball.

Els integradors socials participaran en les reunions del claustre, amb veu i sense vot, en les reunions de cicle o nivell i en les activitats de formació quan es tractin temes relacionats amb les seves funcions.

b) Jornada i horari

La jornada ordinària és de 37 hores i 30 minuts setmanals, que es desenvoluparan entre les 8 i les 19 hores.

La jornada laboral es distribuirà de la manera següent:

- 30 hores d'atenció directa a l'alumnat i coordinació amb professionals externs,
- 5 hores de participació en les activitats no lectives del centre: reunions de claustre, de cicle o de nivell, entrevistes amb les famílies, elaboració de material…,
- 2 hores i 30 minuts de preparació de material i participació en activitats de formació externes que no han de realitzar-se necessàriament en el centre.

Correspon al director/a del centre, escoltats els implicats i en funció del pla de treball, determinar la distribució horària d'aquests professionals.

Quan el pla de treball inclogui la intervenció a més d'un centre, el temps de desplaçament entre centres es descomptarà de les hores d'atenció directa a l'alumnat.

El pla de treball de l'integrador/a social i la valoració dels resultats han de formar part respectivament de la programació general i de la memòria anual del centre.

23.2. Organització i condicions laborals

23.2.1. Vacances

Durada i gaudiment

El període de gaudiment està subjecte a les necessitats del servei i amb caràcter general es farà coincidir amb el període d'inactivitat del centre.

Les vacances anuals retribuïdes per cada any complet de servei són de 22 dies hàbils de durada, o de 23 dies hàbils si es gaudeixen en períodes fraccionats (mínim una setmana natural per cada fracció), o la part proporcional que correspongui quan el temps realment treballat sigui inferior a l'any. No tenen la consideració de dies hàbils els dissabtes.

Dies addicionals de vacances vinculats als anys de serveis prestats

El personal podrà gaudir en concepte de premi vinculat als anys de serveis prestats a l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de dies addicionals de vacances, que tindran el caràcter de jornada efectiva laboral, d'acord amb els criteris següents:

- Entre 15 i 19 anys, ambdós inclosos, de serveis: 1 dia laboral addicional anual
- Entre 20 i 24 anys, ambdós inclosos, de serveis: 2 dies laborals addicionals anuals
- Entre 25 i 29 anys, ambdós inclosos, de serveis: 3 dies laborals addicionals anuals
- Entre 30 i 34 anys, ambdós inclosos, de serveis: 4 dies laborals addicionals anuals
- 35 o més anys de serveis: 5 dies laborals addicionals anuals

Es tindrà dret a aquest premi un cop s'hagin completat els anys de serveis prestats i es farà efectiu a partir de l'any natural següent al compliment del primer any de l'antiguitat que correspongui.

Atès que l'esmentat premi té la consideració de dies addicionals de vacances, el seu gaudiment haurà d'atenir-se a allò establert quant a la durada i gaudi de les vacances.

23.2.2. Permisos i llicències. Comunicats. Control horari. Faltes d'assistència i puntualitat

Autorització dels permisos i llicències

Als efectes del gaudiment dels permisos i llicències (incloses les reduccions de jornada), caldrà atenir-se a allò previst en el Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, per qual s'aprova la refosa en un text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública; en la Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya, i en la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, en allò que sigui

d'aplicació. Respecte al personal laboral, caldrà tenir en compte també allò establert en el VI conveni col·lectiu únic.

Les sol·licituds han de tramitar-se als serveis territorials corresponents, amb una antelació mínima al seu gaudiment de set dies. En tots els casos, la corresponent sol·licitud comportarà el coneixement previ o el vistiplau del director/a del centre, quan estigui subjecte normativament a les necessitats del servei.

Comunicats

Els comunicats de baixa mèdica, alta i altres incidències les ha d'adreçar el personal afectat al centre d'adscripció, el qual haurà de tramitar-los de manera immediata als serveis territorials corresponents. En cas que afectin personal substitut, caldrà comunicar-ho telefònicament als serveis territorials sens perjudici de la seva tramitació. Quan els comunicats o incidències es produeixin en períodes d'inactivitat del centre, el personal haurà de tramitar-les directament als serveis territorials.

Control horari. Faltes d'assistència i puntualitat

La responsabilitat directa del control de la jornada i l'horari recau en el secretari o secretària del centre, per delegació del director/a, sense perjudici de les competències que corresponen als directors o directores dels serveis territorials. Cada centre ha d'establir un sistema de control d'assistència i de puntualitat.

Les faltes d'assistència són justificades quan hi ha llicència o permís concedit.

Quan es produeixi una falta d'assistència o de puntualitat i no es justifiqui, el director o directora ho ha de comunicar immediatament a la persona interessada, d'acord amb el model "Comunicació de faltes d'assistència o de puntualitat no justificades", la qual disposarà de cinc dies per presentar les al·legacions que consideri procedents. Finalitzat aquest termini, el director o directora ha de comunicar a la Inspecció de Serveis de la Secretaria General del Departament d'Educació les faltes d'assistència o de puntualitat sense justificar, amb expressió del nombre d'hores no treballades i les possibles al·legacions de la persona interessada si escau. La tramesa es farà directament a la Inspecció de Serveis per fax (al número 932.415.333) o per correu electrònic (sgis.educacio@gencat.cat), amb el benentès que en ambdós casos es confirmarà immediatament per correu ordinari (Via Augusta, 202-226, planta 5B, 08021 Barcelona). Cal adjuntar a aquesta relació una còpia de la comunicació de la falta i les possibles al·legacions de l'interessat o interessada. El model per fer aquestes comunicacions serà el model "Comunicació de faltes d'assistència o de puntualitat no justificades a la Secretaria General". En aquesta tramesa no s'hi han d'incloure les faltes d'assistència degudes a l'exercici del dret de vaga, ja que aquest supòsit comporta la deducció dels havers corresponents però no pas responsabilitats disciplinàries.

En cas de vaga, finalitzada aquesta, el director o directora confeccionarà la relació d'incidències derivades de l'exercici del dret de vaga per part del personal. La donarà a conèixer a les persones interessades i els donarà un termini de cinc dies per presentar al·legacions. Transcorregut aquest termini, trametrà la relació als serveis territorials corresponents acompanyada de les al·legacions rebudes.

23.2.3. Ajuts de menjador

El personal que faci jornada partida i el personal que, realitzant una altra jornada, treballi a la tarda en concepte de recuperació horària un mínim de dues hores, un cop realitzat el descans mínim obligatori d'una hora, tindrà dret a l'ajut de menjador per cada dia treballat en aquestes condicions. El director/a del centre haurà de preveure-ho i fer la comanda corresponent als serveis territorials amb una antelació d'un mes.

23.2.4. Formació del personal

La formació que el personal requereix per al correcte desenvolupament de les funcions i tasques assignades és un dret i un deure. En aquest sentit, el personal ha d'assistir als cursos de formació que el Departament d'Educació programi. La formació serà impartida en dates que afectin el mínim possible el funcionament del centre o unitat, preferentment en els períodes de menys activitat.

23.2.5. Serveis extraordinaris

Excepcionalment, el personal podrà ser requerit pel director/a del centre fora de l'horari establert, sempre que sigui prèviament autoritzat, quan concorrin necessitats del servei com a conseqüència de la seva activitat. En aquest cas el personal té dret a la compensació horària que correspongui. Els criteris de compensació horària són els següents:

- 1 hora normal (la que es realitza com a conseqüència de la perllongació de la jornada del treballador/a): es compensa amb 1 hora i 30 minuts normal, lliures de servei,

- 1 hora festiva (la que es realitza en un dia de descans): es compensa amb 1 hora i 45 minuts normals, lliures de servei,

- 1 hora nocturna (la que es realitza com a conseqüència del perllongament de la jornada ordinària entre les 22 i les 6 hores o les que es regulin en el torn nocturn vigent, si escau): es compensa amb 1 hora i 45 minuts normals, lliures de servei.

IV. Aspectes generals

24. Assistència del professorat

Cada centre ha d'establir un sistema de control d'assistència i de puntualitat del professorat i altre personal del centre. Aquest sistema s'ha de comunicar al consell escolar. Ha d'incloure tant les activitats d'horari setmanal fix com les reunions d'horari no fix.

Els professors i professores estan obligats a complir, dins el marc horari general definit en l'apartat "Horari del professorat" d'aquestes instruccions, l'horari de classes i les altres activitats d'horari fix; estan obligats també a assistir als claustres, a les reunions de nivell, de cicle, de coordinació i a les derivades de la seva condició de tutor/a o del càrrec que ocupin. Són també d'assistència obligatòria les altres reunions extraordinàries no previstes en la programació general del centre que siguin degudament convocades pel director o directora.

Les faltes d'assistència són justificades quan hi ha llicència o permís concedits.

24.1. Llicències

Les llicències estan regulades en l'article 95 del text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública (Decret legislatiu 1/1997, de 31 d'octubre, DOGC núm. 2509, annex, de 3.11.1997).

Es concedeixen per les causes següents:

- Per cursar estudis sobre matèries directament relacionades amb el lloc de treball, sempre que hi hagi un informe favorable del director/a del centre
- Per a assumptes propis, sense retribució, la durada acumulada de les quals no pot excedir en cap cas els sis mesos cada dos anys. Cal la conformitat del director/a del centre
- Per malaltia
- Per exercir funcions sindicals

Les llicències les concedeix el director o directora territorial.

A fi d'agilitar la tramitació de les llicències per malaltia, el director o directora del centre vetllarà perquè les comunicacions de baixa, confirmació i, si escau, alta mèdica siguin trameses als serveis territorials corresponents amb la màxima urgència. Cal que tots aquests tipus de comunicats estiguin degudament emplenats en tots els seus apartats. A aquests efectes, el director o directora del centre comunicarà per correu electrònic o per fax la reincorporació dels professors al centre el mateix dia de la seva incorporació.

Totes les comunicacions de baixes per malaltia, infantament, accident o risc durant l'embaràs han de contenir necessàriament el nom complet, el NIF i el telèfon de la persona, com també la durada prevista de la baixa i distinció entre si és motivada per malaltia comuna, part, accident, etc. En el cas dels treballadors adscrits al règim de MUFACE, a les comunicacions de baixa, també hi ha de constar si es tracta d'un accident laboral o d'un accident no laboral.

Tan bon punt el treballador tingui coneixement de la seva situació de baixa n'avisarà a la direcció del centre on està adscrit. Sense perjudici d'això, els comunicats s'han de presentar a la direcció del centre, com a molt tard, l'endemà de la seva expedició.

El personal funcionari adscrit a MUFACE i que estigui acollit a l'assistència sanitària de la Seguretat Social ha de presentar els comprovants de baixa i alta mèdica en els impresos de MUFACE, signats pel metge corresponent de la Seguretat Social.

Les llicències per malaltia del personal funcionari adscrit a MUFACE podran ser revisades d'acord amb la Resolució de 9 de novembre de 2006 del Secretari General del Departament d'Educació, per la qual s'aproven les Instruccions per a l'aplicació d'un programa específic de revisions i avaluacions de les incapacitats per contingències comunes del personal funcionari del Departament d'Educació (Full de Disposicions núm. 1116, novembre 2006, pàgina 3263).

Les situacions de baixa per incapacitat temporal del personal adscrit al règim de la Seguretat Social seran revisades d'acord amb el programa específic de revisions i avaluació de les incapacitats per contingències comunes dels empleats/des públics de la Generalitat de Catalunya. Aquest programa està regulat per la Instrucció 1/2004, de 18 d'octubre del director general de la Funció Pública.

24.2. Permisos

Els permisos es concedeixen per les causes següents:

a. El progenitor o progenitora que no gaudeix del permís per maternitat té dret a un permís de cinc dies laborables consecutius dins els deu dies següents a la data de naixement, o a l'arribada del menor adoptat o acollit a la llar familiar en el cas d'adopció o acolliment. En el cas de part, adopció o acolliment múltiple, la durada del permís s'amplia a deu dies si es tracta de dos fills i a quinze dies si en són tres o més.

b. Per trasllat de domicili; sense canvi de localitat, un dia; amb canvi, fins a quatre dies.

c. Per assistir a exàmens finals en centres oficials, un dia, i per a altres proves definitives d'avaluació, alliberadores de matèria, en els centres esmentats, el temps indispensable per fer-les.

d. Per al compliment d'un deure inexcusable de caràcter públic o personal (la causa ha de justificar-se per escrit i el temps de permís serà l'indispensable per al compliment del deure).

e. Per raó de matrimoni d'un familiar fins al segon grau d'afinitat o consanguinitat, un dia. Aquest permís és ampliable a dos dies si el matrimoni té lloc fora de Catalunya.

f. Per a exàmens prenatals i tècniques de preparació al part, durant el temps necessari per a dur a terme aquestes pràctiques, amb la justificació prèvia de la necessitat de fer-ho dins la jornada de treball.Les parelles que opten per l'adopció o l'acolliment permanent o preadoptiu tenen dret a absentar-se del lloc de treball per a dur a terme els tràmits administratius requerits per l'administració competent fets a Catalunya, durant el temps necessari, amb la justificació prèvia que s'han de fer dins la jornada de treball.

g. Per assistir a activitats de formació del Departament d'Educació, quan així ho disposi el director o directora dels serveis territorials corresponents. Això inclou la possibilitat d'assistència a jornades de formació durant un matí, dins l'horari lectiu.

h. Els funcionaris amb fills discapacitats poden gaudir conjuntament d'un permís retribuït per assistir a reunions de coordinació ordinària amb finalitats psicopedagògiques amb el centre d'educació especial o d'atenció precoç on rebi tractament el fill o filla, o bé per acompanyar-lo si ha de rebre suport addicional en l'àmbit sanitari. Així mateix, el funcionari pot gaudir de dues hores de flexibilitat horària diària que li permeti conciliar els horaris del centre d'educació especial, o altres centres on el fill o filla discapacitat

rebi atenció, amb els horaris del propi lloc de treball, tenint en compte la situació del domicili familiar i el marc horari del centre.

i. Per la mort, l'accident, la malaltia greu o l'hospitalització d'un familiar fins al segon grau de consanguinitat o afinitat, dos dies laborables si l'esdeveniment es produeix al mateix municipi i fins a quatre dies si és en un municipi diferent del municipi del lloc de treball. Excepcionalment i per motius degudament justificats, es pot ampliar el permís fins a sis dies laborables.

j. Per matrimoni, o per inici de convivència, en el cas de les unions estables de parella, quinze dies naturals consecutius. Els cònjuges o convivents en poden gaudir dins el termini d'un any a comptar de la data del casament o de l'inici de la convivència.

k. Per maternitat, adopció o acolliment, setze setmanes ininterrompudes, que són ampliables, en els casos de part, acolliment o adopció múltiple, a dues setmanes més per cada fill o filla a partir del segon i en pot gaudir qualsevol dels dos progenitors. El permís per adopció o acolliment s'ampliarà en dues setmanes més en el supòsit de discapacitat del menor adoptat o acollit i per cada fill, a partir del segon, en els supòsits d'adopció o acolliment múltiple. Si es tracta d'una adopció internacional, el permís pot començar fins a sis setmanes abans.

l. Els funcionaris amb un fill o filla de menys de nou mesos tenen dret a un permís per lactància d'una hora diària d'absència del treball, la qual es pot dividir en dues fraccions de trenta minuts, d'acord amb el que estableix l'article 14 de la Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya. En els casos de part, adopció o acolliment múltiple el permís és de dues hores diàries, les quals es poden dividir en dues fraccions d'una hora. El període del permís s'inicia un cop finit el permís per maternitat i té una durada màxima de vint setmanes. A petició de l'interessat o interessada, les hores del permís de lactància es poden compactar per a gaudir-ne en jornades senceres de treball, de 16 dies consecutius, sense alterar el moment d'inici del període de permís i tenint en compte les necessitats del servei.

m. El progenitor o progenitora, sens perjudici del dret al permís per maternitat, té dret a un permís de paternitat de quatre setmanes consecutives des del finiment del permís per naixement del fill, des de la resolució judicial per la qual es constitueix l'adopció o a partir de la decisió administrativa o judicial d'acolliment, i fins que finalitza el permís per maternitat, o també immediatament després del finiment d'aquest permís. El progenitor o progenitora d'una família monoparental, si té la guarda legal exclusiva del fill o filla, també pot gaudir d'aquest permís a continuació del de maternitat.

n. En el cas de naixement d'un fill o filla prematur o que hagi d'ésser hospitalitzat a continuació del part, s'atorga un permís equivalent al temps d'hospitalització fins a un màxim de tretze setmanes. Aquest permís s'inicia a partir del finiment del permís de maternitat o de la setzena setmana posterior al part, l'adopció o l'acolliment. Si el període del permís de maternitat, de paternitat o d'atenció de fills prematurs coincideix totalment o parcialment amb el període de vacances, la persona afectada gaudeix de les vacances un cop finit el permís. El còmput de les vacances s'inicia l'endemà de la data de finiment del permís.

o. Es poden concedir permisos sense retribució per a atendre un familiar fins el segon grau de consaguinitat o afinitat per un període mínim de deu dies i màxim de tres mesos, prorrogable, excepcionalment, fins a tres mesos més. Aquest permís és incompatible amb l'autorització de compatibilitat, que resta suspesa d'ofici fins el finiment del permís.

p. Les dones víctimes de situacions de violència de gènere que, per aquest motiu, s'hagin d'absentar del lloc de treball tenen dret que aquestes faltes d'assistència es considerin justificades d'acord amb el que determinin els serveis socials, policíacs o de salut

corresponents. Així mateix, tenen dret a les hores de flexibilitat horària que, d'acord amb cada situació concreta, siguin necessàries per a llur protecció o assistència social.

q. Permisos de flexibilitat horària recuperable: El director o directora dels centres educatius públics podrà autoritzar permisos d'absència del lloc de treball d'un mínim d'una hora i màxim de set per a visites o proves mèdiques del cònjuge i dels ascendents i descendents fins al segon grau de consanguinitat o afinitat i per a reunions de tutoria amb els docents responsables dels fills. El temps d'absència l'ha de recuperar la persona afectada en el termini d'un mes a partir de què gaudeix del permís. En el cas que aquests permisos hagin de ser periòdics, caldrà ajustar l'horari setmanal del personal docent que els gaudeixi, tenint en compte les necessitats de la prestació del servei educatiu.

r. En els casos d'adopció o acolliment internacional, si fos necessari el desplaçament previ dels progenitors al país d'origen de l'adoptat, es tindrà dret d'un permís de fins a dos mesos de durada, que es podrà gaudir de manera fraccionada, percebent durant aquest període exclusivament les retribucions bàsiques.

Els permisos regulats en els punts a), b), c), d), e), f), g), h), i), p), q) els concedeix el director o directora del centre. S'han de sol·licitar prèviament en els casos b), c), d), e), f), g). En cas que el deure de caràcter personal esmentat en el punt d) pugui entendre's com de força major, sense possibilitat de ser sol·licitat prèviament, el director o directora podrà qualificar-lo com a tal, ateses les raons que, amb posterioritat, es presentin per escrit. En aquest cas, correspon a la direcció del centre apreciar el caràcter justificat de l'absència, atenent la singularitat o reiteració de la situació produïda i les altres circumstàncies que consideri oportú de tenir en compte.

La resta de permisos (j, k, l, m, n, o, r) els concedeix el director o directora territorial.

Els permisos de fins a nou dies l'any previstos en el punt segon de l'article 96 del Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública, aprovat pel Decret legislatiu 1/1997, i els dies de lliure disposició establerts a la Llei 7/2007 de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (BOE núm 89, de 13.4.2007) de 31 d'octubre, en el cas dels funcionaris docents es consideren inclosos en aquells dies els períodes de vacances escolars en els quals no és exigida la seva presència al centre (Nadal, Setmana Santa), ja que durant el període lectiu no es pot garantir que "s'assumirà sense dany per a terceres persones o per a la mateixa organització de les tasques del funcionari al qual es concedeix el permís", condició a la qual la Llei subordina la concessió del permís.

Els dies addicionals de vacances que preveu el punt 11.2 de l'Acord general sobre condicions de treball del personal de l'àmbit d'aplicació de la Mesa General de Catalunya per als anys 2005-2008 (publicat per la Resolució TRI/3345/2005, de 15 de novembre, DOGC núm. 4517, de 24.11.2005), s'aplicaran en l'àmbit docent durant el mes de juliol, període de vacances escolars en el qual no s'exigeix la presència del professorat en els centres.

24.3. Substitucions

Es cobriran amb substitut no inclòs a la plantilla totes les baixes per llicència de malaltia del professorat que imparteix educació secundària obligatòria. Els altres permisos i llicències de curta durada (inferior a 4 dies) d'aquest professorat hauran de ser atesos amb el professorat de la pròpia plantilla, i estar previst a l'organització horària dels centres.

Les baixes del professorat que imparteix formació professional específica de grau mitjà es cobriran amb personal substitut des del primer dia en els casos de baixes de set o més dies i, si són inferiors a aquest període, seran ateses pel professorat de la plantilla del centre.

Les baixes del professorat que imparteix batxillerat i formació professional específica i de grau superior es cobriran amb personal substitut des del primer dia en els casos en què aquestes siguin de catorze o més dies de durada, circumstància que s'haurà de preveure en

l'organització del centre.

En tot cas, la direcció del centre haurà d'assegurar l'adequada atenció als alumnes durant les absències del professorat derivades dels permisos i les llicències previstos en aquest apartat.

24.4. Faltes d'assistència o de puntualitat

Quan es produeixi una falta d'assistència o de puntualitat i no es justifiqui, el director o directora ho comunicarà immediatament a la persona interessada, d'acord amb el model "Comunicació de faltes d'assistència o de puntualitat no justificades".

En interès del centre, el director o directora podrà assignar un encàrrec de serveis a qualsevol professor o professora, sempre que es reuneixin les condicions següents:

- Que hi hagi l'acord del professor o professora i, si escau, del departament afectat.
- Que el consell escolar, escoltats els arguments del departament o seminari (en encàrrecs que afectin alguna matèria o àrea que li és pròpia), del claustre de professors (en encàrrecs que afectin els aspectes docents generals del centre) o de l'equip directiu (en tot cas), hi doni la seva conformitat.
- Que s'organitzi l'adequat sistema d'atenció als alumnes durant el període que duri aquest encàrrec de serveis.

Els encàrrecs de serveis es comunicaran al claustre de professors i, en relació mensual, a la Inspecció d'Educació. En cap cas no poden superar els cinc dies lectius a l'any per professor o professora, llevat que es refereixin a activitats de formació incloses en el Pla de formació permanent que no afectin l'horari lectiu dels alumnes.

Els centres disposaran d'un registre d'absències, que s'ha de mantenir al dia i en el qual s'explicitarà el motiu de l'absència segons la classificació següent:

- Malaltia
- Llicència
- Permís
- Accident laboral o en servei
- Accident no laboral
- Força major
- Exercici del dret de vaga
- Sense justificar

Abans del dia 5 de cada mes el director o directora del centre haurà de fer pública, a la sala de professors, una relació de tot el professorat del centre amb les faltes d'assistència i de puntualitat a les diferents activitats (classes, guàrdies, reunions, claustres, tutories, etc.) corresponents al mes anterior, fent-hi constar els motius, agrupats d'acord amb la llista anterior.

Constarà també en aquesta relació la suma acumulada per cada professor o professora dels diferents tipus de faltes d'assistència o de puntualitat corresponents als mesos anteriors. Així mateix, s'hi farà constar el nombre de classes no impartides per cada professor o professora amb motiu d'encàrrecs de serveis o, en el cas dels càrrecs directius, per assistència a convocatòries de l'Administració. Els professors i professores podran presentar a la direcció les al·legacions pertinents en aquest respecte. L'esmentada relació es posarà en coneixement del

consell escolar, en sessió convocada a aquest efecte o en sessió ordinària, si han estat regulades com d'obligació mensual.

No més tard del dia 10 de cada mes el director o directora trametrà a la Inspecció de Serveis de la Secretaria General del Departament d'Educació la relació del personal del centre amb faltes d'assistència o de puntualitat sense justificar del mes anterior, amb expressió del nombre d'hores no treballades i les possibles al·legacions de la persona interessada si escau. La tramesa es farà directament a la Inspecció de Serveis per fax (al número 932.415.333) o per correu electrònic (sgis.educacio@gencat.cat), amb el benentès que en ambdós casos es confirmarà immediatament per correu ordinari (Via Augusta, 202-226, planta 5B, 08021 Barcelona). S'adjuntarà a aquesta relació còpia de la comunicació de la falta i les possibles al·legacions de l'interessat o interessada, amb expressió del còmput total d'hores no treballades i adjuntant-hi les comunicacions efectuades i les possibles al·legacions de l'interessat/ada. El model per fer aquestes comunicacions serà el de "Comunicació de faltes d'assistència o de puntualitat no justificades a la Secretaria General". En aquesta tramesa no s'inclouran les faltes d'assistència degudes a l'exercici del dret de vaga, ja que aquest supòsit comporta la deducció dels havers corresponents, però no responsabilitats disciplinàries.

En cas de vaga, acabada aquesta, el director o directora confeccionarà la relació d'incidències derivades de l'exercici del dret de vaga per part del professorat. La donarà a conèixer als interessats i els concedirà un termini de cinc dies per presentar al·legacions. Transcorregut aquest termini, trametrà la relació als serveis territorials acompanyada de les al·legacions rebudes.

El centre haurà d'arxivar i tenir a disposició del professorat afectat, de la Inspecció d'Educació i del consell escolar la documentació interna emprada per fer el control d'absències, i també els justificants presentats i les relacions mensuals acumulatives (on han de constar les faltes dels mesos anteriors). En finalitzar el curs es trametrà a la Inspecció d'Educació la relació de professors i faltes d'assistència acumulades durant el curs, classificades per grups de motius.

25. Gestió econòmica dels centres

Els centres docents públics del Departament d'Educació ajustaran la seva gestió econòmica a allò que disposa la Llei 4/1988, de 28 de març, reguladora de l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 974, de 6.4.1988) i a la normativa que la desenvolupa el Decret 235/1989, de 12 de setembre (DOGC núm. 1204, de 9.10.1989) i l'Ordre de 16 de gener de 1990 (DOGC núm. 1250, de 2.2.1990), la Resolució de 19 d'abril de 2006 (FDDAADE núm. 1092, d'abril de 2006, i les altres instruccions que s'hagin donat en la seva aplicació.

La gestió econòmica del servei de menjador es regirà, a més, per allò que estableix el Decret 160/1996, de 14 de maig (DOGC núm. 2208, de 20.5.1996).

26. Gestió acadèmica i administrativa

Els centres dels quals és titular el Departament d'Educació han de fer servir el programari SAGA (Sistema d'Administració i Gestió Acadèmica) per a la gestió academicoadministrativa.

27. Recollida de dades a efectes estadístics

Els centres educatius han de lliurar al Departament d'Educació les dades de matriculació,

resultats acadèmics, ús de serveis, etc. d'acord amb el Pla Estadístic 2006-2009, amb el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2008 (Decret 290/2007, de 24 de desembre) i amb les Instruccions publicades al FDAA núm. 1186, de maig 2008.

28. Responsabilitat civil

L'Administració educativa respondrà, d'acord amb allò que estableixen les lleis, de les possibles responsabilitats civils indemnitzables que es puguin derivar de procediments judicials seguits contra els funcionaris docents i de la prestació de les fiances corresponents.

L'Administració educativa vetllarà, en tot moment, perquè els professors o professores disposin d'una defensa adient quan, arran d'una denúncia, demanda o querella per actuacions i/o omissions en l'exercici de les seves funcions, necessitin assistència lletrada. Se seguiran, en aquest sentit, els criteris que estableix el Decret 57/2002, de 19 de febrer, de modificació del Decret 257/1997, de 30 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament dels Serveis Jurídics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3584, de 27.2.2002). Entre les funcions que s'assignen al Gabinet Jurídic Central hi ha la defensa dels funcionaris de la Generalitat per actes o omissions comesos en l'exercici del seu càrrec, dels quals puguin derivar-se responsabilitats per a la institució o per al funcionari o funcionària.

29. Drets i deures de l'alumnat

Per donar una resposta adequada a les necessitats educatives, i d'acord amb el que estableix el Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, el consell escolar de centre pot proposar mesures i iniciatives que afavoreixin la convivència en la comunitat educativa, la igualtat entre tots els seus membres, les relacions interculturals positives i la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits.

Cada centre ha de disposar d'un reglament de règim interior. Aquest reglament s'ha d'ajustar a allò que disposa la normativa sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència. En aquest sentit l'òrgan resolutori ha de ser el director o directora del centre i s'han de respectar les atribucions que l'article 45.1 del Decret 279/2006 atribueix al consell escolar.

Els centres poden resoldre, mitjançant processos de mediació, els conflictes generats per conductes de l'alumnat contràries a les normes de convivència o greument perjudicials per a la convivència del centre, llevat de les excepcions previstes en l'article 25 del Decret de drets i deures. Així mateix, es pot oferir la mediació com a estratègia de reparació o de reconciliació un cop aplicada una mesura correctora o una sanció per tal de restablir la confiança entre les persones i millorar el clima escolar.

L'aplicació de mesures correctores per conductes contràries a les normes de convivència del centre ha de seguir el procediment establert en la normativa vigent. No podran imposar-se sancions per conductes greument perjudicials per a la convivència del centre sense la instrucció prèvia d'un expedient segons la forma indicada en la normativa vigent.

Unitat de suport a la convivència escolar

L'atenció normalitzada de la conflictivitat escolar la realitzen els centres per mitjà dels criteris pedagògics dels seus projectes educatius i dels instruments que els proporcionen el Decret 279/2006, de 4 de juliol, de drets i deures de l'alumnat i el seu reglament de règim interior, amb l'assessorament dels professionals dels serveis educatius i, si escau, de la Inspecció educativa.

En casos particularment complexos o que no es poden resoldre pels canals ordinaris, qualsevol membre de la comunitat educativa pot adreçar-se a la Unitat de Suport a la Convivència

Escolar (telèfon 934.006.968 i amb l'adreça electrònica: info.educacio@gencat.cat), que és una unitat que ofereix assessorament telefònic i si cal també presencial. Està composta per professionals docents, de la Inspecció educativa i de l'Assessoria jurídica del Departament d'Educació.

30. Igualtat d'oportunitats per a nois i noies

Els centres d'educació secundària han de promoure la igualtat d'oportunitats de noies i nois incorporant la perspectiva de gènere a l'acció educativa, prevenint i gestionant comportaments i actituds discriminatòries per raó de gènere i en especial tenir cura d'evitar comportaments homofòbics, i conductes abusives; potenciar el reconeixement, la cooperació i el respecte mutu, generant nous i millors models identitaris de masculinitat i de feminitat, principis que s'han de reflectir en les programacions i en el projecte educatiu del centre.

En el desenvolupament del procés educatiu els centres d'educació secundària han de garantir prioritàriament, entre altres:

- La incorporació de la perspectiva de gènere, els sabers de les dones al llarg de la història i de les tasques de cura envers les persones i els espais als continguts curriculars.
- La utilització de llibres de text i materials didàctics i curriculars que promoguin un tracte equitatiu entre dones i homes.
- La promoció d'un llenguatge verbal i gràfic inclusiu de dones i homes.
- L'ús no sexista dels espais educatius del centre.
- La participació de professores i noies en tasques de responsabilitat i representació per visibilitzar models femenins d'autoritat i poder més democràtics.
- L'orientació professional i acadèmica no estereotipada i sense discriminacions sexuals ni socials.
- La promoció de treballs de recerca relacionats amb l'educació coeducativa i la perspectiva de gènere.
- La potenciació d'una educació afectiva i sexual que afavoreixi la construcció d'una sexualitat positiva i saludable.
- La gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista i d'orientació afectivosexual.

Correspon al o la coordinador/a pedagògic/a coordinar el desenvolupament d'aquestes actuacions.

D'acord amb el que s'estableix en l'article 126.2 de la Llei orgànica 2/2006 d'educació, de 3 de maig, els consells escolars de centre han de designar una persona d'entre els seus membres per impulsar mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones. El Departament d'Educació durà a terme accions de formació amb les persones designades per tal de que puguin desenvolupar les seves funcions en les millors condicions. La constitució al centre d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats pot afavorir la implementació d'actuacions coeducatives i la implicació de la comunitat educativa.

El Departament d'Educació impulsarà programes de coeducació. A la pàgina web www.xtec.cat/innovacio/coeducacio es poden trobar recursos digitals, experiències i bones pràctiques coeducatives de centres, bibliografia específica adreçada al personal docent i a l'alumnat i enllaços d'interès de diferents institucions i associacions que treballen aquesta temàtica.

31. Llibres de text

Els llibres de text escollits pels centres, excepte els de llengua castellana i els de llengües estrangeres, han de ser en català, llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya. A la Vall d'Aran seran en l'occità de l'Aran aquells que les disposicions específiques estableixin.

Amb caràcter general, els llibres de text no poden ser substituïts abans de transcórrer un període mínim de quatre anys. Només en casos excepcionals, i per raons plenament justificades, el director o directora dels serveis territorials, amb informe previ de la Inspecció d'Educació, pot autoritzar-ne la substitució.

Per als cursos que han d'aplicar els nous currículums --segon i quart de l'educació secundària obligatòria i primer de batxillerat-- els centres, excepcionalment, podran decidir de substituir els llibres de text per d'altres adaptats als nous currículums.

D'acord amb la normativa vigent, els centres educatius han d'exposar en el tauler d'anuncis, abans del 30 de juny, la relació de llibres de text seleccionats per al curs següent , per cursos i indicant-ne el títol, l'autoria, l'editorial i l'ISBN.

32. Beques i ajuts

En els ensenyaments obligatoris, el Departament d'Educació fomenta la reutilització de llibres de text i material curricular a través de l'atorgament de dotacions per al Programa cooperatiu per al foment de la reutilització de llibres de text i material curricular en els centres educatius sostinguts amb fons públics (Ordre EDU/277/2008 de 2 de juny, DOGC núm. 5148, de 9.6.2008).

Així mateix es convoquen anualment diferents modalitats de beques i ajuts de suport a l'estudi.

Els centres educatius han de vetllar perquè la informació sobre les convocatòries dels ajuts i les beques de les administracions educatives, destinades als alumnes, arribi a les famílies o a l'alumnat amb prou antelació, a fi que puguin presentar la sol·licitud dins del termini establert a cada convocatòria.

El Departament d'Educació oferirà, a través de diferents mitjans, informació sistemàtica i anticipada de les diferents modalitats d'ajuts i beques de les administracions educatives mitjançant el web de Departament d'Educació: Serveis i tràmits > Ajuts, beques i subvencions > Famílies i alumnat.

33. Seguretat i salut

33.1. Assegurança escolar obligatòria

Prestacions per accident escolar, garantides per la Seguretat Social, en el règim de l'assegurança escolar obligatòria

L'estudiant víctima d'un accident té dret a les prestacions d'assistència mèdica i farmacèutica pròpies del règim d'afiliació obligatòria a la Seguretat Social dels alumnes a partir de 3r d'ESO, des del moment de l'accident fins a la data de l'alta mèdica i la declaració d'incapacitat, si l'accident ha causat una incapacitat permanent absoluta o una gran invalidesa; o des del moment de l'accident fins que es trobi en condicions de tornar als estudis, dins el termini màxim d'un any, si l'accident origina una incapacitat temporal.

Prescripció

Les accions per reclamar les prestacions derivades de l'accident escolar prescriuen un any després que s'hagi produït aquest.

Prestacions per malaltia, garantides per la Seguretat Social, en el règim de l'Assegurança Escolar Obligatòria

L'estudiant, en virtut del mateix règim també té dret a prestacions per malaltia que comprenen l'assistència farmacèutica entre altres, i sobre tot l'assistència mèdica, inclosa l'hospitalització si escau, i que està constituïda per serveis molt diversos, com els de cirurgia general, neuropsiquiatria, tuberculosi pulmonar i òssia i tocologia, --i en determinats casos, es poden atorgar prestacions de fisioteràpia, cobaltoteràpia, radiumteràpia, ronyó artificial i radioteràpia, així com cirurgia maxil·lofacial--, i també la pràctica de la medicina preventiva que s'escaigui en cada cas.

En qualsevol cas, les anteriors prestacions garantides per l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS), constitueixen un servei quasi integral d'atenció a la persona estudiant, que vetlla específicament pel seu restabliment, i el seu àmbit d'aplicació comprèn els alumnes des de 3r d'ESO fins l'any en què facin 28 anys. Per a més informació es poden consultar les "Prestaciones de Seguro Escolar" que dins el Menú "Trabajadores" figura a la següent adreça electrònica de la Seguretat Social: http://www.seg-social.es/inicio

33.2. Plans d'emergència

La normativa vigent sobre prevenció de riscos laborals estableix l'obligació d'adoptar les mesures de prevenció contra incendis i evacuació dels treballadors i treballadores. Aquestes mesures s'han de comprovar periòdicament.

A tots els centres, caldrà elaborar, revisar i actualitzar periòdicament el pla d'emergència. És aconsellable utilitzar el manual Pla d'emergència del centre docent, editat pel Departament d'Educació.

Els centres, a l'inici de curs, hauran de comprovar que el pla d'emergència està actualitzat i hauran de garantir que, com a mínim, es farà un simulacre durant el curs escolar, preferiblement en el primer trimestre.

Una vegada s'hagi fet el simulacre, el director/a del centre emetrà un informe i el farà arribar al director/a dels serveis territorials. Formaran part d'aquest informe les fitxes 1, 26, 27, 28 i 29 del manual Pla d'emergència del centre educatiu degudament emplenades i tres còpies dels plànols del centre actualitzats.

33.3. Accidents laborals

Segons les obligacions especificades en la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, cal fer la notificació dels accidents laborals amb baixa i sense baixa. La notificació de l'accident laboral sofert per part del personal del Departament, sigui amb baixa o sense, anirà a càrrec de la direcció del centre, mitjançant el model "Full de notificació d'accident o incident laboral". Aquest

full de notificació s'ha d'emplenar i trametre als serveis territorials corresponents i cal guardar còpia de la tramesa a l'arxiu del centre de treball.

33.4. Seguretat als laboratoris docents i tallers

Des del Servei Prevenció de Riscos Laborals s'estableixen els procediments, les instruccions i els documents informatius, per a cada temàtica, i que trobareu a la intranet del Departament d'Educació (Eines i serveis > Entorn de treball > Seguretat i salut laboral).

Laboratoris

A fi de minimitzar els possibles riscos laborals en la manipulació de productes químics i/o de mostres biològiques, i de donar compliment a les normatives vigents, s'han establert pautes de treball, en referència a l'etiquetatge, l'emmagatzematge, la manipulació i la gestió dels residus generats que permeten integrar les bones pràctiques laborals i ambientals en els laboratoris del centre.

Tallers

El professorat, durant la realització del seu treball de docència en els tallers, ha de vetllar per les condicions laborals del taller, per la seva seguretat i la del seu alumnat, en aspectes tan elementals com l'adequació de l'etiquetatge dels productes químics i dels seus residus, l'emmagatzematge i la manipulació de les eines i dels equips de treball.

33.5. Programa Salut i Escola

L'educació sanitària té un paper fonamental en el desenvolupament de la infància i l'adolescència. Els infants i les persones joves necessiten eines per mantenir actituds positives envers l'afectivitat i la sexualitat, per poder afrontar situacions de risc vinculades amb la salut i per adquirir habilitats per desenvolupar conductes saludables.

El programa Salut i Escola, que impulsen conjuntament el Departament de Salut i el d'Educació, té per objectius millorar la salut dels i les joves i adolescents mitjançant la realització d'accions d'educació i promoció de la salut, atendre de manera precoç problemes relacionats amb la salut i prevenir situacions de risc, potenciant la col·laboració entre els centres i serveis educatius i els serveis de salut comunitària presents al territori.

El programa Salut i Escola preveu dues línies bàsiques d'actuació:

- potenciar el desenvolupament d'activitats d'educació i promoció de la salut en els àmbits prioritaris d'intervenció del programa de Salut i Escola --salut alimentària, salut emocional, salut afectiva i sexual, consum de drogues, tabac i alcohol--,

- facilitar l'accés dels joves a informació i assessorament en temes relacionats amb la salut mitjançant la consulta oberta.

El Departament de Salut assigna a cada centre un o una professional de referència de l'equip d'atenció primària de la zona i facilita el suport dels serveis sanitaris especialitzats (CSMIJ --centres de salut mental infantil i juvenil--, PASSIR --programa d'atenció a la salut sexual i reproductora--, CAS --centres d'atenció de drogodependències--).

Correspon als professionals sanitaris de referència:

- Donar suport al professorat en la planificació i el desenvolupament d'activitats d'educació i de promoció de la salut.

- Atendre les demandes d'informació i d'orientació de l'alumnat.
- Coordinar amb el professorat i l'EAP possibles intervencions amb l'alumnat.
- Gestionar, si escau, derivacions als serveis sanitaris especialitzats.

Els centres educatius han de coordinar els continguts d'educació per a la salut que es desenvolupin en el marc del currículum de diferents matèries i planificar activitats específiques de promoció de la salut tenint en compte els temes prioritaris del Programa Salut i Escola (PSiE) i les necessitats que es detectin en la consulta oberta. En el desenvolupament de les activitats d'educació i de promoció de la salut es pot comptar amb la col·laboració de personal sanitari. Cal que cada centre estableixi els mecanismes de coordinació entre el professorat i el personal sanitari per dur a terme aquestes actuacions. És convenient que cada centre designi un o una professional docent com a referent de salut i per tant del PSiE.

Cal que l'ambient i les interrelacions del centre siguin propicis al desenvolupament d'hàbits i conductes saludables. La participació dels diferents agents implicats --professorat, alumnat, famílies, entorn social (barri, municipi)-- afavorirà l'efectivitat de les actuacions que es duguin a terme.

La consulta oberta s'ha de fer en un espai que reuneixi condicions de funcionalitat i de confidencialitat, procurant que interfereixi el mínim en l'horari de les classes. L'horari de la consulta oberta s'inclourà en la programació general anual del centre.

La confidencialitat de la consulta és clau per establir la confiança amb l'alumnat. Quan es detectin situacions de risc cal ajudar els i les adolescents a comprendre la necessitat d'informar les famílies i fer l'acompanyament en aquest procés. Si es detecta alguna situació de risc per a la vida de l'adolescent o per a tercers, una malaltia mental que impliqui pèrdua de les capacitats cognitives, una malaltia greu o una decisió que pugui perjudicar clínicament la persona caldrà comunicar-ho a la família.

A l'inici de curs el centre informarà l'alumnat i les famílies del servei de consulta oberta i presentarà als i les alumnes la persona que durà a terme el servei. Es facilitaran díptics informatius per a l'alumnat i les famílies. És important que el personal sanitari pugui tenir accés a un ordinador per sistematitzar la informació de les consultes que efectuï.

També és important facilitar a les AMPA la planificació d'activitats adreçades a les famílies.

El Departament d'Educació facilitarà formació i materials didàctics per al desenvolupament dels temes prioritzats en el PSiE. Al web www.xtec.cat/innovacio/salut es poden trobar recursos didàctics i experiències de centres educatius, i també enllaços d'interès amb institucions que treballen aquesta temàtica.

En finalitzar el curs escolar es farà una valoració del desenvolupament de les activitats de promoció de la salut i del funcionament de la consulta oberta que s'inclourà en la memòria del centre.

33.6. Farmaciola

En cada centre hi ha d'haver una farmaciola en un lloc visible, preferiblement fresc i sec, a l'abast conegut del personal, tancada però no amb clau, no accessible als alumnes, i pròxima a un punt d'aigua.

També, a prop de cada farmaciola i en un lloc visible, hi ha d'haver les instruccions bàsiques de primers auxilis i de contingut de la farmaciola, les quals, de manera orientativa, poden ser les que el Departament d'Educació facilita als centres mitjançant la pàgina web:

http://www.xtec.cat/innovacio/salut/farmaciola.pdf

El contingut de les farmacioles s'ha de revisar periòdicament per tal de reposar el material i controlar-ne les dates de caducitat.

33.7. Administració de medicació a alumnes

Per poder administrar medicació als alumnes cal que el pare, mare o tutor/a legal aporti una recepta o informe del metge o metgessa on consti el nom de l'alumne/a, la pauta i el nom del medicament que ha de prendre. Així mateix, el pare, mare o tutor/a legal ha d'aportar un escrit on es demani i s'autoritzi al personal del centre educatiu que administri al fill o filla la medicació prescrita, sempre que sigui imprescindible la seva administració en horari lectiu.

És convenient que el centre mantingui en un únic arxiu les receptes o informes mèdics i els escrits d'autorització i prevegi qui ha d'administrar el medicament i, en absència d'aquesta persona, a qui correspon de fer-ho.

El personal del centre podrà administrar un medicament només en els casos en què poguessin fer-ho el pare, la mare o el tutor/a legal, sense una formació especial; en cas contrari, si el medicament ha de ser administrat per personal amb una formació determinada, caldrà que el centre es posi en contacte amb el centre d'assistència primària més proper.

33.8. Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme

Les mesures i accions per a la prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència estan regulades per la Llei 20/1985, de 25 de juliol de 1985 (DOGC núm. 572, de 7.8.1985), modificada per la Llei 10/1991, de 10 de maig (DOGC núm. 1445, de 22.5.1991) i per la Llei 8/1998, de 10 de juliol (DOGC núm. 2686, de 22.7.1998).

La Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries per fer front al tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes de tabac (BOE núm. 309, de 27.12.2005) implanta mesures adreçades a la prevenció de les patologies derivades del consum de tabac.

Aquestes mesures fan referència al consum i la venda de tabac, a l'augment dels espais sense fum i a la limitació de la disponibilitat i accessibilitat als productes de tabac. La llei insisteix especialment en el paper modèlic dels professionals docents i sanitaris, en la seva tasca educativa, de sensibilització, conscienciació i prevenció mitjançant el foment d'estils de vida sense tabac.

D'acord amb tota la normativa esmentada, es prohibeix la venda i el subministrament de productes del tabac, i també fumar en totes les dependències dels centres de treball del Departament d'Educació.

La prohibició afecta el professorat, el personal d'administració i serveis i altre personal del centre i a tota persona que estigui dins de qualsevol dels recintes esmentats.

La normativa preveu que els centres educatius, serveis educatius i altres centres dependents del Departament d'Educació no tinguin àrees reservades per a fumadors.

Tampoc no és permesa la venda ni el consum de begudes alcohòliques en els centres educatius. Es recorda que són alcohòliques totes les begudes amb més de 0,5 graus d'alcohol. La cervesa es considera beguda alcohòlica.

El director o directora del centre ha de vetllar, mitjançant la participació del consell escolar de centre, pel compliment de les mesures previstes en la normativa i la creació i el manteniment d'una cultura organitzativa que promogui un ambient saludable lliure de fum.

L'incompliment de la normativa serà degudament advertit i, si escau, sancionat, d'acord amb el règim disciplinari vigent.

Es pot consultar més informació relacionada a la pàgina "Prevenció del tabaquisme" del web del Departament d'Educació.

33.9. Control de plagues

Des del Departament d'Educació se segueixen les línies d'actuació de Control integrat de plagues urbanes, amb la finalitat d'integrar totes les mesures possibles que afavoreixin una estratègia de control que causi la menor afectació a les persones i a l'entorn. Les mesures de control per a possibles plagues s'aplicaran quan siguin estrictament necessàries, evitant, sempre que es pugui, les actuacions de caràcter merament preventiu.

Quan s'hagin de dur a terme, caldrà atenir-se a les instruccions emeses des del Servei de Prevenció de Riscos Laborals, que es poden trobar a la intranet del Departament d'Educació (Eines i serveis > Entorn de treball > Seguretat i salut laboral > Control de plagues).

S'han seguit els criteris d'actuació que recomana la Direcció General de la Funció Pública del Departament de Governació i Administracions Públiques:

http://www.gencat.net/governacio-ap/administracio/prevencio.htm

i les recomanacions dictades des de la Direcció General de Salut Pública del Departament de Salut:

http://www.gencat.net/salut/ctrlplagues/Du13/html/ca/Du13/index.html

34. Actuacions, tràmits i gestions en determinats casos d'accident o incident

34.1. Actuacions en el supòsit de possible lesió en béns o en drets de particulars (danys soferts en la seva integritat física i/o en els seus béns materials)

D'acord amb allò que disposa l'Ordre de 13 de novembre de 1989, per la qual s'aproven les instruccions que regulen les actuacions, els tràmits i la gestió que han de fer els centres docents públics de nivell no universitari de Catalunya en determinats casos d'accidents o incidents (DOGC núm. 1225, de 29 de novembre), modificada per l'Ordre de 16 d'octubre de 1991 (DOGC núm. 1510, de 25 d'octubre), el professor o professora que es trobi dirigint o vigilant una activitat escolar, extraescolar o complementària en la qual tingui lloc un accident, haurà d'atendre la situació produïda amb els mitjans de què pugui disposar, actuant en tot moment amb diligència i conformement a allò que estableix la normativa vigent.

El director o directora del centre comunicarà els fets, al més aviat possible, al director/a dels serveis territorials corresponents, a fi que l'òrgan competent pugui prendre les mesures adients de protecció de l'alumne/a accidentat, si escau, i assabenti el pare, la mare o els tutors legals d'aquest, o les persones perjudicades (tercers), dels fets ocorreguts i el procediment establert per reclamar en via administrativa.

Per dur a terme les actuacions previstes en l'apartat anterior, l'interessat o interessada, o el pare, la mare o els tutors legals de l'alumne/a, han de presentar un escrit de reclamació adreçat al conseller d'Educació davant el director o directora dels serveis territorials corresponents. Cal que els particulars adjuntin a l'escrit algun document acreditatiu del seu dret i un detall sobre l'estimació del perjudici ocasionat. En el cas d'accidents soferts per alumnes, els interessats presentaran una fotocòpia del llibre de família o del document judicial que acredita la representació legal del menor, el certificat mèdic de lesions, la justificació i avaluació de les despeses originades, o que es puguin originar, en ocasió de l'accident, i qualsevol altra

documentació que considerin pertinent.

El director o directora del centre emetrà l'informe oportú descriptiu de la possible lesió en els béns o drets dels particulars i, sempre que hi concorrin les circumstàncies que puguin donar lloc a responsabilitat civil de l'Administració, el traslladarà a la direcció dels seus serveis territorials al més aviat possible.

El director/a del centre, amb l'assistència deguda, haurà d'elaborar un informe detallat dels fets i de les circumstàncies relacionades amb l'accident. Per a l'elaboració d'aquest informe, el director o directora ha de tenir en compte la versió dels fets donada (i ratificada posteriorment per escrit) pel professor/a o la persona al servei de l'Administració que tenia encarregada la direcció, la vigilància o la custòdia de l'alumne/a en el moment de produir-se l'accident, i les informacions verbals o documentals de què pugui disposar.

L'informe esmentat s'ha de trametre immediatament al director o directora dels serveis territorials corresponents. En el termini de cinc dies a partir de la recepció de la reclamació, la direcció dels serveis territorials haurà de traslladar la reclamació i els documents presentats pel presumpte perjudicat, afegint-hi tots els antecedents del fet i el seu informe sobre aquesta qüestió, a la Secretaria General del Departament d'Educació, a la corredoria d'assegurances i a l'asseguradora escolar i/o Seguretat Social, i donarà compte a la junta de personal de l'inici de l'expedient de reclamació en els supòsits de possible exigència de responsabilitats al personal docent.

L'Administració ha de resoldre l'expedient en el termini màxim de tres mesos, n'ha de notificar la resolució al reclamant i a la junta de personal, i, si escau, ha de tramitar l'abonament de la indemnització corresponent.

34.2. Actuació en situacions d'emergència vinculades a l'àmbit escolar

Quan en un centre educatiu o en qualsevol activitat que es faci fora del centre (excursions, colònies, viatges…) es produeixi una situació d'emergència (mort, accident greu…) cal trucar al 112 per tal que el Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) activi els recursos necessaris per atendre la situació.

El director/a del centre serà l'interlocutor del SEM durant la situació d'emergència.

La intervenció dels professionals del Departament d'Educació (EAP i professorat de psicologia i pedagogia) donarà suport a l'equip del SEM que gestioni la intervenció psicològica.

Finalitzat el període d'emergència l'EAP col·laborarà amb la direcció del centre en la normalització de la vida escolar.

En cas que calgui prosseguir alguna intervenció amb el personal del centre, el director/a del centre ho sol·licitarà al director/a dels serveis territorials per tal que es gestioni la petició amb la Subdirecció General de Seguretat i Salut.

34.3. Responsabilitat patrimonial de l'Administració pública

A més de l'atenció a la persona, resta expedita la possibilitat d'interposar, davant el Departament d'Educació, una reclamació de responsabilitat patrimonial, per les lesions en els béns o drets d'aquests mateixos alumnes amb els requisits legalment previstos, als efectes de percebre una indemnització, i tenint en compte que el dret a reclamar prescriu al cap d'un any que s'hagui produït el fet lesiu, o des de la guarició en el cas de danys de caire personal o psicològic, o la determinació de l'abast de les seqüeles.

35. Actuacions en el supòsit d'absentisme de l'alumnat

El centre, en el marc del seu pla de convivència, dissenyarà i implementarà estratègies i actuacions per a la prevenció, la diagnosi i l'actuació precoç contra l'absentisme escolar. Aquestes actuacions contemplaran la coordinació amb els serveis educatius del Departament d'Educació i del municipi i inclouran mesures pedagògiques per a garantir l'èxit del retorn de l'alumnat absentista al centre.

Quan en l'alumnat de l'educació obligatòria es produeixi un cas d'absentisme escolar, el centre es posarà en contacte amb els pares, mares o tutors legals per tal d'assabentar-los de la situació i recordar-los les obligacions que tenen de vetllar per la correcta escolarització dels seus fills i filles.

Si d'aquesta actuació no en resulta la rectificació del comportament absentista, la direcció del centre comunicarà per escrit la situació als serveis socials del municipi. D'aquesta comunicació n'haurà de quedar còpia arxivada en el centre, a disposició de la Inspecció.

A criteri de la direcció del centre, i en tot cas quan no hi hagi hagut solució efectiva a l'absentisme després de la comunicació als serveis socials del municipi, la direcció del centre n'informarà la direcció dels serveis territorials.

El procediment detallat d'actuació en situacions d'absentisme de l'alumnat ha d'explicitar-se en el reglament de règim interior del centre.

En els nivells no obligatoris, els casos de no-assistència injustificada es consideraran falta en el marc del que preveu el Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en el centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670 de 6 de juliol de 2006).

36. Actuacions en cas de queixes sobre la prestació del servei que qüestionin l'exercici professional de personal del centre

En cas de queixes sobre l'exercici professional d'una persona que presta serveis en un centre públic del Departament d'Educació, cal tenir present que els escrits de queixa o denúncia que es formulin han d'adreçar-se a la direcció del centre i han de contenir la identificació de la persona o persones que el presenten, el contingut de la queixa, la data i la signatura, i, sempre que sigui possible, les dades, documents o altres elements acreditatius dels fets, actuacions o omissions a què es fa referència.

El director o directora del centre ha de traslladar còpia de la queixa al professor/a o treballador/a afectat i, directament, o per mitjà d'altres òrgans de govern del centre, obtenir informació sobre els fets exposats.

Obtinguda la informació i escoltat l'interessat o interessada, el director/a ha de prendre les decisions que consideri pertinents i comunicar per escrit a la persona o persones que han presentat la queixa la solució adoptada o, si escau, la desestimació motivada, fent constar en l'escrit l'òrgan al qual poden recórrer si no queden satisfets per la resolució adoptada. La documentació generada ha de quedar arxivada a la direcció o a la secretaria del centre.

El procediment detallat de tramitació de les queixes ha d'explicitar-se en el reglament de règim interior dels centres, atenent allò que estableix la Resolució de 24 de maig de 2004 (Full de disposicions 1006, de maig de 2004).

37. Criteris d'actuació en situacions singulars

37.1. Criteris que cal aplicar en els supòsits de problemes dels progenitors en relació amb els fills

En els supòsits de problemes sorgits entre els progenitors o tutors legals d'alumnes menors d'edat dels centres educatius públics dependents del Departament d'Educació, cal tenir en compte els criteris següents:

1. Com a regla general

- No prendre partit ni adoptar cap posicionament en les relacions privades entre els pares dels alumnes, referents als seus drets i deures envers aquests.
- Complir sempre les resolucions i requeriments judicials relatius a les esmentades relacions.

2. Com a qüestions específiques

- Cap funcionari està obligat a proporcionar informes dels alumnes, a petició d'un advocat. Cal exigir l'oportú requeriment judicial.
- Els pares, si no han estat privats judicialment de la pàtria potestat, tenen dret a rebre informació sobre el desenvolupament educatiu dels fills.
- Els pares que hagin estat privats de la pàtria potestat s'han de sotmetre al règim de relacions amb el fill/a que hagi estat establert mitjançant sentència judicial.
- Les decisions de canvi de centre d'un alumne o alumna corresponen als qui tinguin atribuïda la pàtria potestat. Aquesta s'exerceix per ambdós progenitors o per un de sol amb el consentiment exprés o tàcit de l'altre, i són vàlids els actes que realitzi un d'ells segons l'ús social i les circumstàncies. En cas de desacord s'ha d'estar a allò que determini el jutge.
- Els infants més petits han de ser lliurats, a l'hora de la sortida, als pares que tinguin atribuïda la guàrdia i custòdia o a les persones que en tinguin l'encàrrec.
- Davant de qualsevol exigència que depassi els criteris abans expressats, cal demanar el corresponent requeriment judicial.

37.2. Criteris que cal aplicar davant determinades actuacions policials

En el supòsit que es presenti la policia judicial en les dependències d'un centre educatiu públic, cal tenir presents els criteris d'actuació següents:

1. Si demanen endur-se algun alumne/a, cal:

- Que s'acreditin com a policia, o sigui, que exhibeixin el carnet professional.
- Que exhibeixin el requeriment judicial, o de la fiscalia, que ordena l'actuació.
- Avisar els pares o tutors legals, si l'alumne/a és menor, per tal que acompanyin el fill/a. Si no és possible comptar amb els pares o tutors legals, els menors han de ser acompanyats pel tutor/a o per un altre professor/a.

Aquests criteris d'actuació han de cedir quan els agents de policia es trobin davant d'una situació d'urgència, perquè l'alumne/a intenti fugir o cometre algun il·lícit penal dins el centre.

2. Si demanen identificació o dades d'algun alumne/a, cal:

- Que s'acreditin com a policia.
- Que exhibeixin el requeriment judicial, o de la fiscalia, que ordeni l'actuació.

En conseqüència, sense el previ compliment de les actuacions precedents, no es pot lliurar cap alumne/a a la policia ni proporcionar dades sol·licitades per aquesta.

37.3. Criteris que cal aplicar en el cas de la presumpta comissió, per part dels alumnes, d'algun tipus de delicte o falta dins les dependències del centre

En el supòsit que es tinguin indicis racionals clars i suficients que algun alumne/a ha comès algun acte presumiblement delictiu (p. ex. tràfic d'estupefaents) o constitutiu de falta penal (p. ex. agressió), cal que:

- La direcció incoï el corresponent expedient disciplinari a l'alumne/a, sens perjudici de les mesures cautelars que es puguin adoptar.
- Es denunciï el cas davant la policia.

En el supòsit que els indicis de la presumpta comissió d'un delicte o d'una falta penal es desprenguin de la tramitació d'un expedient disciplinari, cal actuar d'acord amb allò que s'estableix en el Decret 279/2006, de 4 de juliol sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius de nivell no universitari de Catalunya i, en aquest sentit:

- Un cop determinats els fets a l'expedient, cal que l'instructor elabori un informe i que la direcció el trameti al ministeri fiscal.
- El mateix informe s'ha de trametre als serveis territorials corresponents.

En el cas d'aldarulls de control difícil o impossible produïts per alumnes o terceres persones dins el centre:

- El director/a avisarà la policia local a fi de restablir l'ordre públic.

37.4. Criteris que cal aplicar quan es té constància que algun alumne/a ha estat objecte de maltractaments

Quan hi hagi sospites d'un possible maltractament o abús sexual sobre un infant, cal que la direcció del centre ho comuniqui a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (av. del Paral·lel, 52, 08001 Barcelona, o a Infància respon: 900.300.777) i a la Fiscalia de Menors i doni compte d'aquesta actuació als serveis territorials corresponents.

Quan hi hagi certesa d'abús sexual o maltractament sobre un infant cal que la direcció del centre es posi en contacte amb l'hospital de referència de la zona i ho comuniqui simultàniament a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, a la Fiscalia de Menors o al jutjat de guàrdia i doni compte d'aquesta actuació als serveis territorials corresponents.

En ambdós casos el centre educatiu ha d'informar la família del menor de les actuacions que es realitzin.

38. Ús d'imatges d'alumnes, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat

L'accés de tots els centres educatius a Internet i l'ús de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement que el Departament d'Educació impulsa en els darrers anys faciliten que molts centres disposin de les seves pròpies webs i de mitjans de reproducció digitals mitjançant els quals l'activitat educativa va més enllà dels estrictes límits físics de les aules i pot ser compartida per les famílies, l'entorn i comunitats d'aprenentatge d'arreu. En conseqüència, la imatge dels alumnes o altres dades que els poden identificar són presents a la xarxa.

En relació amb la publicació d'imatges, dades personals o materials la propietat intel·lectual dels quals recau en l'alumnat menor d'edat, cal tenir present que cal disposar de la corresponent autorització signada per aquelles persones que n'exerceixen la pàtria potestat amb especificació el més concisa possible de la finalitat a què es destinaran i la durada de l'autorització.

Atès que el dret a la pròpia imatge està reconegut en l'article 18.1 de la Constitució i regulat per la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, sobre el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i que el dret a l'autodeterminació informativa també està reconegut en el text constitucional en l'art. 18.4 i regulat per la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, es fa necessari que, prèviament a la publicació a les pàgines web dels centres educatius d'imatges d'alumnes on aquests siguin clarament identificables o d'altres dades personals susceptibles de ser tractades informàticament, s'hagi d'haver obtingut el consentiment dels pares, mares o tutors legals.

Per facilitar l'obtenció d'aquest consentiment de manera genèrica, el centre lliurarà als pares, mares o tutors legals de l'alumnat un model d'autorització i els informarà de la possibilitat de publicar a la web del centre imatges on hi hagi els seus fills o filles en activitats escolars lectives, complementàries o extraescolars, i en què es demanarà autorització per a la publicació d'aquestes imatges. Amb aquesta finalitat, s'adjunta el model "Autorització d'ús d'imatges de l'alumne/a, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat" que els centres hauran de demanar que sigui emplenat i signat pels pares, mares o tutors legals de qualsevol alumne/a que, amb posterioritat, hagi de sortir en imatges al web del centre.

Aquest consentiment, per al cas d'imatges clarament identificables, haurà de ser extensiu també per a qualsevol altre sistema de captació d'imatge (filmacions, fotografies, etc.) destinat a ser reproduït en televisió, revistes, publicacions de propaganda, llibres o qualsevol altre mitjà de difusió pública.

Pel que fa a la protecció de dades de caràcter personal, cal tenir en compte que l'article 13 del nou Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre, admet la validesa del consentiment del tractament de les dades de caràcter personal atorgat per a les persones majors de 14 anys, mentre que per a les menors d'aquesta edat cal el consentiment de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat. Aquesta modulació de la minoria d'edat afecta tots els drets anomenats "personalíssims" i, per tant, és extensible a l'autorització del dret d'imatge esmentat anteriorment.

Quant a l'edició en blocs i altres espais web per part de persones menors d'edat, cal la corresponent cessió del dret de comunicació pública expressat per escrit de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat, sense que la Llei de propietat intel·lectual admeti cap mena de modulació segons l'edat del menor, ja que l'exercici dels drets vinculats a la propietat intel·lectual no té el caràcter de personalíssim com són els casos dels drets d'imatge o de protecció de dades de caràcter personal. Aquesta cessió s'ha d'efectuar encara que l'autor/a en qüestió no aparegui clarament identificat i comprèn realitzacions com ara el treball de recerca de batxillerat. Per tant, cal informar les famílies de les activitats que es prevegi publicar en línia i obtenir-ne la corresponent autorització signada.

39. Participació de les famílies

La col·laboració i la participació de les famílies dels alumnes és imprescindible per assolir els millors resultats educatius en un centre i contribuir a la millor integració escolar i social de l'alumnat.

En el cas de les famílies nouvingudes, el centre establirà els mecanismes necessaris per facilitar la seva integració en la vida del centre. A la web: www.xtec.cat/lic/nouvingut/families_com.htm els centres disposen d'informació seleccionada i de diferents models de notes de comunicació amb les famílies, traduïts a diversos idiomes.

Una primera dimensió de col·laboració i participació és la que es dóna normalment per mitjà del tutor o tutora. Aquesta es refereix al seguiment continuat dels progressos educatius de cada alumne/a durant tot el seu temps de permanència a l'escola. La programació horària del centre tindrà en compte les possibilitats dels pares i mares per tal de facilitar-los les entrevistes amb els tutors de llurs fills i filles.

Una segona dimensió és la de caràcter col·lectiu: la participació de pares i mares com a sector de la comunitat educativa en la gestió del centre. En aquest sentit, cal tenir present que per garantir la presència de mares i pares en la vida del centre s'han de satisfer unes condicions mínimes:

- facilitar espais, i l'accés a aquests espais en l'horari adequat, per a les activitats de les associacions de mares i pares,
- reservar espais en el tauler o sistema d'anuncis del centre per a les associacions de mares i pares,
- establir un calendari de contactes periòdics entre l'equip directiu del centre i les associacions de mares i pares.

Així mateix, a fi que el consell escolar del centre sigui efectivament un organisme de participació de les famílies, és necessari que:

- es programi un calendari de reunions que n'inclogui, com a mínim, una a començament de curs, una altra al final i una cada trimestre,
- les reunions del consell escolar tinguin lloc en un horari que permeti l'assistència dels representants de mares i pares,
- la convocatòria de les reunions s'efectuï amb prou antelació,
- es faciliti prèviament informació i documentació dels temes que es tractaran en les sessions del consell escolar,
- es confeccioni l'ordre del dia de les sessions de manera que incorpori els punts que puguin sol·licitar el sector de mares i pares,
- es difonguin a tota la comunitat educativa els acords del consell que tinguin un interès general,
- es garanteixi al sector de mares i pares membres del consell escolar la disponibilitat de les actes de les sessions del consell.

Els pares i mares dels alumnes poden col·laborar també en el desenvolupament d'activitats generals i ordinàries que es fan al centre i en les activitats organitzades, si escau, dins el Pla educatiu d'entorn.

V. Formació permanent del professorat

D'acord amb el Pla marc de formació permanent 2005-2010, el Departament d'Educació desenvoluparà programes de formació en els àmbits següents:

- Escola inclusiva
- Currículum i innovació
- Tecnologies de la informació i la comunicació
- Millora personal i desenvolupament professional
- Gestió de centres i serveis educatius

La formació permanent és un recurs per a la millora del professorat i dels centres, que ha de fer compatible i complementària la formació d'iniciativa individual, la formació en el centre i la formació al servei dels objectius del Departament d'Educació. La finalitat de l'oferta formativa és, doncs, donar resposta a les necessitats de formació dels docents i dels centres educatius.

El director o directora del centre o la persona en qui delegui es responsabilitzarà de rebre i canalitzar en el centre la informació sobre les activitats de formació permanent que puguin interessar o afectar el professorat. Així mateix, farà arribar als responsables de la formació del servei educatiu les necessitats de formació del centre i del professorat. La formació en centre ha de respondre necessàriament al pla de formació de centre.

Les activitats de formació permanent del professorat que afectin el claustre en conjunt o que afectin el professorat d'una matèria, d'una etapa, d'un cicle o d'un nivell determinats, s'inclouran en la programació general del centre, de la qual formaran part, i es duran a terme en horari no lectiu; només excepcionalment es realitzaran en franges horàries que incloguin parcialment temps lectiu.

Tota la informació respecte a la formació permanent del professorat es pot consultar a la pàgina web www.xtec.cat/formacio i a les pàgines web dels serveis educatius corresponents.

40. Pla de formació de centre

Cada centre, en funció dels seus objectius de millora, elaborarà un pla de formació de centre (PFC), en el qual es concretarà la formació a curt i mitjà termini. Els serveis educatius assessoraran els centres en l'elaboració dels seus plans de formació.

Per a aquesta comesa es portaran a terme activitats formatives adreçades als responsables de la formació dels centres educatius per tal de formar-los com a gestors dels plans de formació de centre.

Tenir elaborat un PFC és criteri de priorització per part dels serveis educatius a l'hora de contemplar les demandes de formació. Aquest PFC ha d'estar íntimament relacionat amb els projectes de gestió dels equips directius i amb el pla anual de centre. Cal que doni resposta, entre altres aspectes, a les necessitats derivades dels plans específics de cada centre (PAC, PMiS, PM, PROA, etc.), de la implementació de l'aula d'acollida, d'un projecte d'innovació, dels resultats de l'avaluació dels riscos psicosocials i de la incorporació de professorat novell.

41. Plans de formació de zona

Els plans de formació de zona (PFZ) concreten els objectius de millora dels centres i del professorat per a un àmbit territorial determinat. Les activitats de formació incloses en els plans de formació de zona són impulsades, dinamitzades i coordinades pel servei educatiu del respectiu àmbit territorial i es duran a terme dins l'horari laboral no lectiu, llevat dels casos excepcionalment autoritzats per la Direcció General d'Innovació.

Per al curs 2008-2009, les actuacions dels PFZ tindran com a objectius generals i prioritaris els que s'especifiquen a continuació.

- Formar per a l'escola inclusiva: atenció a la diversitat, tutoria i orientació, acollida de l'alumnat nouvingut, atenció a l'alumnat en situació de risc de marginació social i al que presenta necessitats educatives especials.

- Ajudar a implementar el treball per competències derivat dels nous currículums establerts pel Decret 143/2007 d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, així com estimular la innovació en les matèries de llengua, matemàtiques, llengües estrangeres, ciències i tecnologia mitjançant la reflexió sobre la pràctica.

- Formar per a la millora de l'ensenyament de la comprensió lectora com a competència transversal bàsica.

- Contribuir a la formació per a la salut i el benestar del professorat.

- Formar els caps d'estudis i coordinadors i coordinadores pedagògics dels centres com a gestors de plans de formació de centre.

- Impulsar el coneixement i domini de les llengües estrangeres, especialment de l'anglès, per part de tot el professorat.

- Ajudar el professorat que inicia la docència a desenvolupar les seves tasques.

En el procés d'assoliment d'aquests objectius es tindrà com a prioritari l'ús didàctic de les TAC a l'aula.

42. Ajuts individuals i llicències d'estudi

Es preveu la concessió d'ajuts individuals per participar en activitats de formació, d'acord amb els criteris de la convocatòria corresponent.

Es preveu, també, la concessió de llicències d'estudi retribuïdes (per a un curs escolar, per a mig curs o per a tres mesos) d'acord amb els criteris de la convocatòria corresponent.

43. Accés a biblioteques i museus

D'acord amb allò que estableix l'article 104.3 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, atès l'acord establert entre el Departament d'Educació i el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, i a fi de cobrir la necessitat d'actualització, innovació i recerca que acompanya a la funció docent, el professorat degudament acreditat podrà accedir de franc a les biblioteques i museus dependents dels poders públics. Així mateix pot fer ús dels serveis de préstec de llibres i materials que ofereixin aquestes biblioteques.

Amb aquesta finalitat, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i el Departament d'Educació, van signar un acord per oferir al personal docent el carnet d'accés a la cultura, la innovació i la recerca.

VI. Referents normatius

Organització general del curs

- Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, 29.06.2007)
- Decret 199/1996, de 12 de juny, pel qual s'aprova el Reglament orgànic dels centres docents públics que imparteixen educació secundària i formació professional de grau superior (DOGC núm. 2218, de 14.6.1996)
- Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)
- Ordre de 20 d'octubre de 1997, per la qual es regula l'avaluació dels centres docents sostinguts amb fons públics (DOGC núm. 2511, de 5.11.1997)
- Ordre EDU/228/2008, de 14 de maig, per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2008-2009 per als centres educatius no universitaris (DOGC núm. 5133, de 19.05.2008)

Currículum d'ESO

- Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 4915, 29.06.2007)

Currículum de batxillerat

- LOGSE: 2n curs: Decret 82/1996, de 5 de març de 1996, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat (DOGC núm. 2181, de 13.3.1996)
- LOGSE: 2n curs: Ordre de 31 de juliol de 1998, de desplegament de l'organització i l'avaluació dels ensenyaments de batxillerat (DOGC núm. 2716, de 2.9.1998)
- LOGSE: 2n curs: Decret 22/1999, de 9 de febrer, pel qual s'adequa l'organització dels ensenyaments de batxillerat al règim nocturn (DOGC núm. 2826, de 12.2.1999)
- LOGSE: 2n curs: Decret 127/2001, de 15 de maig, pel qual es modifiquen determinats aspectes de l'ordenació curricular de l'educació secundària obligatòria, del batxillerat i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 3398, de 29.5.2001)
- LOGSE: 2n curs: Decret 182/2002, de 25 de juny, pel qual es modifiquen el Decret 82/1996, de 5 de març, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat, i el Decret 22/1999, de 9 de febrer, pel qual s'adequa l'organització dels ensenyaments de batxillerat al règim nocturn (DOGC núm. 3674, de 10.7.2002)

Ensenyaments d'esports

- Decret 169/2002, d'11 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments que condueixen a les titulacions oficials de tècnic/a d'esport i tècnic/a superior d'esport (DOGC núm. 3660, de 19 de juny)

Avaluació d'alumnes

- LOGSE: 2n curs de batxillerat: Ordre de 31 de juliol de 1998, de desplegament de l'organització i l'avaluació dels ensenyaments de batxillerat (DOGC núm. 2716, de 2.9.1998)

- LOGSE: 2n curs de batxillerat: Decret 22/1999, de 9 de febrer, pel qual s'adequa l'organització dels ensenyaments de batxillerat al règim nocturn (DOGC núm. 2826, de 12.2.1999)

- Resolució de la Direcció General d'Ordenació Educativa, de 7 d'abril de 1999, per la qual es donen instruccions per al càlcul de la qualificació final de batxillerat i de la nota d'expedient dels alumnes de batxillerat (LOGSE) (FDAA núm. 762)

- Ordre ECI/1845/2007, de 19 de juny, per la qual s'estableixen els elements dels documents bàsics d'avaluació de l'educació bàsica regulada per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, així com els requisits formals derivats del procés d'avaluació que són necessaris per garantir la mobilitat de l'alumnat (BOE núm. 149, de 22.6.2007)

- Ordre EDU/295/2008, de 13 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 5155, de 18.06.2008)

Connexió batxillerat - cicles formatius

- Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu (BOE núm. 3, de 3.1.2007)

- Reial decret 777/1998, de 30 d'abril, pel qual es desenvolupen determinats aspectes de l'ordenació de la formació professional en l'àmbit del sistema educatiu (BOE núm. 110, de 8.5.1998)
  Derogat pel Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu (BOE núm. 3, de 3.1.2007), sens perjudici de la disposició addicional segona que modifica l'annex III. Els annexos del Reial decret 777/1998 seguiran en vigor fins la seva actualització o substitució

- Resolució de 25 de maig de 1998, de modificació de la Resolució de 4 de febrer de 1998, per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matriculació d'alumnes als centres docents sostinguts amb fons públics, pel que fa al procediment d'admissió d'alumnes procedents del batxillerat LOGSE en els ensenyaments de grau superior de formació professional específica (DOGC núm. 2651, de 2.6.1998)

- Ordre de 23 de setembre de 1998, per la qual es determinen els efectes acadèmics de la incorporació als ensenyaments de batxillerat de l'alumnat procedent de cicles formatius de grau mitjà (DOGC núm. 2746, de 19.10.1998)

Projecte lingüístic

- Decret 362/1983, de 30 d'agost, sobre aplicació de la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, a l'àmbit de l'ensenyament no universitari (DOGC núm. 359, de 31.8.1983)

- Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística (DOGC núm. 2553, de 9.1.1998)

Educació especial

- Decret 299/1997, de 25 de novembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials (DOGC núm. 2528, de 28.11.1997)

Plans estratègics per a la promoció de l'autonomia dels centres educatius públics

- Decret 132/2001, de 29 de maig, pel qual es regulen els plans estratègics dels centres docents sostinguts amb fons públics (DOGC núm. 3401, d'1.6.2001)

- Resolució EDC/2237/2005, de 19 de juliol, de convocatòria pública per a l'autorització de plans estratègics per a la promoció de l'autonomia dels centres docents públics per al període 2005-2009 (DOGC núm. 4433, de 25.7.2005)

- Resolució EDC/3309/2005, de 8 de novembre, per la qual s'autoritzen plans estratègics per a la promoció de l'autonomia dels centres docents públics per al període 2005-2009 (DOGC núm. 4516, de 23.11.2005)

- Resolució EDC/889/2006, de 5 d'abril, de convocatòria per a l'autorització de plans estratègics per a la promoció de l'autonomia de centres docents públics per al període 2006-2010 (DOGC. núm. 4609, de 6.4.2006).

- Resolució EDU/2344/2006, d'11 de juliol, per la que es dóna publicitat als centres que han formalitzat documentalment un pla estratègic amb el Departament d'Educació i Universitats per al desenvolupament de l'autonomia del centre educatiu i es crea la comissió de seguiment dels plans estratègics (DOGC. núm. 4678, de 18.7.2006)

- Resolució EDU/2392/2006, de 12 de juliol, per la qual s'autoritzen plans estratègics per a la promoció de l'autonomia dels centres docents públics per al període 2006-2010 (DOGC núm. 4681, de 21.7.2006)

- Resolució EDU/324/2007, de 7 de febrer, per la qual es dóna publicitat dels centres que han formalitzat documentalment, amb el Departament d'Educació, un pla d'actuació immediata per a la millora dels resultats educatius i la cohesió social per al curs 2006-2007, i es fixa el calendari per a la formalització documental d'un pla estratègic amb el Departament d'Educació per al desenvolupament d'un pla de millora i autonomia de centre educatiu durant els cursos 2007-2010 (DOGC núm. 4822, de 15.2.2007)

- Resolució EDU/1086/2007, de 10 d'abril, per la qual es dóna publicitat dels centres que han formalitzat documentalment amb el Departament d'Educació un acord triennal d'aplicació del pla per a la millora de la qualitat del servei educatiu durant el període 2006-2009 (DOGC núm. 4865, de 19.4.2007)

- Resolució EDU/1663/2007, de 28 de maig, de convocatòria pública per a l'autorització de plans estratègics per a la promoció de l'autonomia dels centres docents públics per al període 2007-2011 (DOGC. núm. 4900, de 8.6.2007)

- Resolució EDU/2716/2007, de 14 d'agost, per la qual es dóna publicitat als centres que han formalitzat documentalment, amb el Departament d'Educació, un pla estratègic per al desenvolupament de l'autonomia de centre, i es crea la comissió de seguiment dels plans estratègics (DOGC núm. 4966, de 12.9.2007)

- Resolució EDU/2717/2007, de 27 de juliol, per la qual s'autoritzen plans estratègics per a la promoció de l'autonomia dels centres docents públics per al període 2007-2111 (DOGC núm. 4966, de 12.9.2007)

- Resolució EDU/28/2008, de 3 de gener, per la qual es dóna publicitat dels centres educatius amb plans estratègics per al desenvolupament de l'autonomia de centre que han formalitzat una addenda sobre la durada del pla (DOGC núm. 5050, de 17.1.2008)

Programes d'innovació educativa

- Resolució EDU/1085/2007, de 5 d'abril, de convocatòria de concurs públic per a la selecció de projectes de centres d'educació infantil i primària i d'educació secundària de Catalunya, de titularitat del Departament d'Educació, per participar en un pla experimental de llengües estrangeres (DOGC núm. 4865, de 19.4.2007)

- Ordre EDU/113/2007, de 18 d'abril, de convocatòria de concurs públic per a la selecció de projectes d'innovació educativa del programa de Biblioteca Escolar "puntedu" (espai de coneixement, aprenentatge i gust per la lectura) duts a terme per centres educatius públics i privats concertats (DOGC núm. 4876, de 4.5.2007)

- Ordre EDU/114/2007, de 24 d'abril, de convocatòria de concurs públic per a la selecció de projectes d'innovació educativa duts a terme per centres educatius públics i privats concertats (DOGC núm. 4876, de 4.5.2007)

Plans educatius d'entorn

- Decret 218/2001, de 24 de juliol, pel qual es regula l'ús social dels edificis dels centres docents públics (DOGC núm. 3446, de 6.8.2001)

Seguretat i salut

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10.11.1995)

- Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31.1.1997)

- Reial decret 486/1997, de 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mímimes de seguretat i salut als llocs de treball (BOE núm. 97, de 23. 4.1997)

- Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya (DOGC núm. 2401, de 29.5.1997)

- Decret 312/1998, d'1 de novembre, pel qual es creen els serveis de Prevenció de Riscos Laborals per al personal al servei de l'Administració de la Generalitat (DOGC núm. 2784, d'11.12.1998)

- Decret 183/2000, de 29 de maig, de regulació del Servei de Prevenció de Riscos Laborals del Departament d'Ensenyament (DOGC núm. 3152, d'1.6.2000)

- Llei 20/1985, de 25 de juliol, de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència (DOGC núm. 572, de 07.8.1985), modificada per la Llei 10/1991, de 10 de maig (DOGC núm. 1445, de 22.05.1991) i per la Llei 8/1998, de 10 de juliol (DOGC núm. 2686, de 22.07.1998).

- Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries per fer front al tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes de tabac (BOE núm. 309, de 27.12.2005)

Protecció de dades

- Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal (BOE núm. 281, de 24.11.1995), modificada per la Llei orgànica 15/2003, de 25 de novembre (BOE núm. 283, de 25.11.2003)

- Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de propietat intel·lectual (BOE núm. 97, de 22.4.1996)

- Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14.12.1999)

- Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o dansa

- Resolució de la Direcció General d'Ordenació Educativa, de 16 de juny de 1997, per al reconeixement d'ensenyaments cursats en determinades escoles de música (FDAA núm. 671, de juliol de 1997)

- Ordre ministerial de 2 de gener de 2001, per la qual s'estableixen convalidacions entre els ensenyaments de règim especial de Música i de Dansa i determinades àrees d'educació secundària obligatòria (BOE núm. 6, de 6.1.2001)

- Resolució de 29 de gener de 2001, per la qual s'estableixen criteris i es donen instruccions per autoritzar l'adaptació curricular del batxillerat, amb reducció del nombre de crèdits de matèries optatives, per als alumnes que cursen estudis equivalents al grau mitjà de música en determinades escoles (DOGC núm. 3322, de 7.2.2001)

- Resolució de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa, de 8 de juliol de 2004, per la qual es fa pública la relació d'escoles de música els alumnes de les quals, si cursen alhora ensenyaments d'educació secundària o de batxillerat, poden acollir-se al reconeixement dels ensenyaments musicals com a crèdits variables de l'educació secundària obligatòria o com a matèries optatives de batxillerat (FDAA núm. 1012, de juliol de 2004)

Accés a la universitat

- Reial decret 1742/2003, de 19 desembre, pel qual s'estableix la normativa per a l'accés als estudis universitaris de caràcter oficial (BOE núm. 19, de 22.1.2004)

Personal d'administració i serveis (PAS)

- Decret legislatiu 1/1997, 31 d'octubre, pel qual s'aprova la refosa en un Text únic dels preceptes de determinats textos legals vigents a Catalunya en matèria de funció pública (DOGC núm. 2509 / Annex de 3 de novembre de 1997)

- Decret 295/2006, de 18 de juliol, sobre jornada i horaris del personal funcionari al servei de l'Administració de la Generalitat (DOGC núm. 4681, de 21.7.2006)

- VI Conveni col·lectiu únic d'àmbit de Catalunya del personal laboral de la Generalitat de Catalunya per al període 2004-2008

Assignació horària de les matèries dels ensenyaments de l'ESO - Taula

1. *Annex 4 del Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundaria obligatòria (DOGC núm. 4915, 29.06.2007)*

Assignacions horàries de les diferents matèries (mitjana setmanal)

CURSOS	1r	2n	3r	4t
Llengua catalana i literatura	3	3	3	3
Llengua castellana i literatura	3	3	3	3
Llengua estrangera	3	3	3	3
Matemàtiques	3	3	3	3
Ciències de la naturalesa	3	3	4	-
Ciències socials, geografia i història	3	3	3	3
Educació física	2	2	2	2
Tecnologies	2	2	2	-
Educació visual i plàstica	-	3	1	-
Música	3	-	1	-
Educació per a la ciutadania	-	-	1	-
Educació eticocívica	-	-	-	1
Religió / Activitats alternatives	2	1	1	1
Matèries optatives	2	3	2	-
Matèries específiques	-	-	-	9**
Tutoria	1	1	1	1
Treball de síntesi*	(1)	(1)	(1)	-
Projecte de recerca	-	-	-	1
TOTAL	30	30	30	30

* El treball de síntesi, en cas que s'organitzi de forma extensiva, es durà a terme dins l'horari de les matèries

** L'alumnat ha de cursar tres matèries específiques a raó de tres hores setmanals d'entre les següents: biologia i geologia, física i química, educació visual i plàstica, música, tecnologia, informàtica, llatí i segona llengua estrangera.

2. *Annex 5 del Decret 143/2007, de 26 de juny pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundaria obligatòria (DOGC núm. 4915, 29.06.2007)*

Els projectes interdisciplinaris o globalitzats que els centres implementin, amb l'aprovació del consell escolar o, si escau, del titular del centre, a l'empara de l'article 23.8 d'aquest decret, hauran de mantenir els mínims d'hores per matèria que tot seguit s'indiquen.

Assignació horària global mínima de les matèries dels tres primers cursos

Llengua catalana i literatura: 300 hores
Llengua castellana i literatura: 300 hores
Llengua estrangera: 280 hores
Matemàtiques: 245 hores
Ciències de la naturalesa: 210 hores
Ciències socials, geografia i història: 210 hores
Educació física: 105 hores
Educació per a la ciutadania i els drets humans: 35 hores
Educació visual i plàstica: 105 hores
Música: 105 hores
Tecnologies: 140 hores
Religió (voluntària): 140 hores

Assignació horària mínima de les matèries de quart curs

Llengua catalana i literatura: 105 hores
Llengua castellana i literatura: 105 hores
Llengua estrangera: 90 hores
Matemàtiques: 90 hores
Ciències socials, geografia i història: 70 hores
Educació eticocívica: 35 hores
Educació física: 35 hores
Biologia i geologia: 70* hores
Educació visual i plàstica: 70* hores
Física i química: 70* hores
Informàtica: 70* hores
Llatí: 70* hores
Música: 70* hores
Segona llengua estrangera: 70* hores
Tecnologia: 70* hores
Religió (voluntària): 35 hores

* L'alumnat cursarà tres de les matèries senyalades.

Estructura del batxillerat - Taula

Horaris
Nombre d'hores setmanals de les diferents matèries en cada un dels dos cursos del batxillerat

	1r	**2n**
Llengua catalana i literatura	2	2
Llengua castellana i literatura	2	2
Llengua estrangera	3	3
Educació física	2	–
Filosofia i ciutadania	2	–
Ciències per al món contemporani	2	–
Història de la filosofia	–	3
Història	–	3
Tutoria	1	1
Religió (voluntària)	– / 2*	–
Treball de recerca		

Matèria modalitat 1	4	4
Matèria modalitat 2	4	4
Matèria modalitat 3	4	4
Matèria modalitat 4 o optativa	4 / 2*	4
Total	**30**	**30**

* L'alumnat que cursi religió ha de fer, a més, una matèria optativa de dues hores.

Organització del batxillerat en règim nocturn - Taula

El batxillerat en règim presencial nocturn s'organitza, de manera general, en tres blocs, cadascun amb una durada d'un curs. La distribució de les matèries, expressada en hores setmanals, és la següent:

Matèries comunes

Bloc I		Bloc II		Bloc III	
Llengua castellana I	2	Llengua catalana I	2	Llengua catalana II	2
Llengua estrangera I	3	Filosofia i ciutadania	2	Llengua castellana II	2
Ciències per al món contemporani	2	Llengua estrangera II	3	Història de la filosofia	3
Treball de recerca				Història	3
Total	**7**	Total	**7**	Total	**10**

El treball de recerca pot dur-se a terme al Bloc I o al Bloc II.

Matèries de modalitat i optatives

Bloc I		Bloc II		Bloc III	
Modalitat 1a	4	Modalitat 3a	4	Modalitat 2b	4
Modalitat 2a	4	Modalitat 1b	4	Modalitat 3b	4
Modalitat 4a / Optativa	4	Modalitat 4b / Optativa	4		
Total	**12**	Total	**12**	Total	**8**

DISTRIBUCIÓ D'HORES / CURS			
MATÈRIES / CURSOS	**Bloc I**	**Bloc II**	**Bloc III**
Matèries comunes	7	7	10
Matèries de modalitat i optatives	12	12	8
Total d'hores	**19**	**19**	**18**
	56		

Prioritat en l'admissió d'alumnes per cursar cicles formatius de grau superior en centres sostinguts amb fons públics en funció de la modalitat de batxillerat cursada

Cicles formatius de grau superior	Modalitats del batxillerat			
Activitats agràries				
Gestió i organització d'empreses agropecuàries	CNS	TEC	-	-
Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics	CNS	TEC	-	-
Activitats físiques i esportives				
Animació d'activitats físiques i esportives	Qualsevol modalitat			
Activitats maritimopesqueres				
Navegació, pesca i transport marítim	CNS	TEC	-	-
Supervisió i control de màquines i instal·lacions del vaixell	CNS	TEC	-	-
Producció aqüícola	CNS	TEC	-	-
Administració				
Administració i finances	CNS	-	HCS	-
Secretariat	CNS	-	HCS	-
Arts gràfiques				
Disseny i producció editorial	CNS	TEC	-	ART
Producció en indústries d'arts gràfiques	CNS	TEC	-	-
Comerç i màrqueting				
Comerç internacional	CNS	-	HCS	-
Gestió comercial i màrqueting	CNS	-	HCS	-
Serveis al consumidor	CNS	-	HCS	-
Gestió del transport	CNS	-	HCS	-
Comunicació, imatge i so				
Realització d'audiovisuals i espectacles	CNS	TEC	-	ART
Producció d'audiovisuals, ràdio i espectacles	CNS	TEC	HCS	-
Imatge	CNS	TEC	-	ART
So	CNS	TEC	-	-
Edificació i obra civil				
Desenvolupament i aplicació de projectes de construcció	CNS	TEC	-	-
Desenvolupament de projectes urbanístics i operacions topogràfiques	CNS	TEC	-	-
Realització i plans d'obres	CNS	TEC	-	-
Electricitat i electrònica				
Desenvolupament de productes electrònics	CNS	TEC	-	-
Instal·lacions electrotècniques	CNS	TEC	-	-
Sistemes de regulació i control automàtics	CNS	TEC	-	-
Sistemes de telecomunicació i informàtics	CNS	TEC	-	-
Fabricació mecànica				
Desenvolupament de projectes mecànics	CNS	TEC	-	-
Producció per mecanització	CNS	TEC	-	-
Construccions metàl·liques	CNS	TEC	-	-
Producció per fosa i pulverimetal·lúrgia	CNS	TEC	-	-
Òptica d'ullera	CNS	TEC	-	-

Fusta i moble				
Desenvolupament de productes en fusteria i moble	-	TEC	-	ART
Producció de fusta i moble	CNS	TEC	-	-
Hoteleria i turisme				
Agències de viatges	-	-	HCS	-
Informació i comercialització turístiques	-	-	HCS	ART
Restauració	CNS	-	HCS	-
Allotjament	CNS	-	HCS	-
Animació turística	-	-	HCS	ART
Imatge personal				
Assessoria d'imatge personal	CNS	-	HCS	-
Estètica	CNS	-	HCS	-
Indústries alimentàries				
Indústria alimentària	CNS	TEC	-	-
Informàtica				
Desenvolupament d'aplicacions informàtiques	CNS	TEC	HCS	-
Administració de sistemes informàtics	CNS	TEC	HCS	-
Manteniment de vehicles autopropulsats				
Automoció	CNS	TEC	-	-
Manteniment aeromecànic	CNS	TEC	-	-
Manteniment d'aviònica	CNS	TEC	-	-
Manteniment i serveis a la producció				
Desenvolupament de projectes d'instal·lacions de fluids, tèrmiques i de manutenció	CNS	TEC	-	-
Manteniment d'equips industrials	CNS	TEC	-	-
Manteniment i muntatge d'instal·lacions d'edifici i procés	CNS	TEC	-	-
Prevenció de riscos professionals	CNS	TEC	HCS	-
Química				
Anàlisi i control	CNS	TEC	-	-
Fabricació de productes farmacèutics i afins	CNS	TEC	-	-
Indústries de procés químic	CNS	TEC	-	-
Plàstics i cautxú	CNS	TEC	-	-
Química ambiental	CNS	TEC	-	-
Indústries de procés de pasta i paper	CNS	TEC	-	-
Sanitat				
Higiene bucodental	CNS	TEC	-	-
Laboratori de diagnòstic clínic	CNS	TEC	-	-
Imatge per al diagnòstic	CNS	TEC	-	-
Ortesis i pròtesis	CNS	TEC	-	-
Dietètica	CNS	-	-	-
Anatomia patològica i citologia	CNS	-	-	-
Salut ambiental	CNS	TEC	-	-
Pròtesis dentals	CNS	TEC	-	-
Documentació sanitària	CNS	-	HCS	-
Radioteràpia	CNS	TEC	-	-
Audiopròtesis	CNS	TEC	-	-

Serveis socioculturals i a la comunitat				
Animació sociocultural	CNS	TEC	HCS	-
Educació infantil	Qualsevol modalitat			
Interpretació de la llengua de signes	Qualsevol modalitat			
Integració social	CNS	TEC	HCS	-
Tèxtil, confecció i pell				
Patronatge	CNS	TEC	-	ART
Processos de confecció industrial	CNS	TEC	-	-
Processos tèxtils de filatura i teixidura de calada	CNS	TEC	-	-
Processos tèxtils de teixidura de punt	CNS	TEC	-	-
Processos d'ennobliment tèxtil	CNS	TEC	-	-
Adobs	CNS	TEC	-	-
Vidre i ceràmica				
Desenvolupament i fabricació de productes ceràmics	CNS	TEC	-	-
Fabricació i transformació de productes de vidre	CNS	TEC	-	-

CNS: Ciències de la naturalesa i de la salut; TEC: Tecnologia; HCS: Humanitats i ciències socials; ART: Arts

Convalidacions de mòduls professionals amb matèries de batxillerat

Cicle formatiu de grau mitjà	Mòdul professional	Matèria de batxillerat
Equips i instal·lacions electrotècniques	Electrotècnia	Electrotècnia
Instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies	Electrotècnia	Electrotècnia
Manteniment ferroviari	Electrotècnia	Electrotècnia
Muntatge i manteniment d'instal·lacions de fred, climatització i producció de calor	Electrotècnia	Electrotècnia
Laboratori	Química i anàlisi química	Química
Operacions de fabricació de productes farmacèutics	Química aplicada	Química
Operacions de procés de pasta i paper	Química aplicada	Química
Operacions de procés en planta química	Química aplicada	Química
Operacions d'ennobliment tèxtil	Química tèxtil	Química

ANNEX 1. Lectures prescriptives de batxillerat

1. Lectures prescriptives per a les matèries comunes de batxillerat

1.1. Lectures prescriptives per a la matèria comuna de llengua catalana i literatura al batxillerat

Promoció 2007 - 2009

1. Joanot Martorell, *Tirant lo Blanc* (versió actualitzada)*
2. Antologia de poesia catalana*
3. Àngel Guimerà, *Terra baixa*
4. Mercè Rodoreda, *Mirall trencat*
5. (A criteri del departament de llengües.)

Promoció 2008 - 2010

1. Joanot Martorell, Tirant lo Blanc (versió actualitzada)*
2. Antologia de poesia catalana*
3. Narcís Oller, La bogeria
4. Mercè Rodoreda, Mirall trencat.
5. (A criteri del departament de llengües)

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Joanot Martorell, Tirant lo Blanc. Capítols seleccionats:

X. La resposta definitiva que l'ermità féu al Rei.

XI. Les gràcies que lo rei d'Anglaterra fa a l'ermità.

XII. Com lo rei anglès donà llicència a l'ermità que anàs a fer les magranes compostes.

XXVIII. Com lo rei d'Anglaterra se casà ab la filla del rei de França, e en les bodes foren fetes molt grans festes.

XXIX. Com Tirant manifestà son nom e son llinatge a l'ermità.

XXX. Com Tirant demanà a l'ermità en què pensava.

XXXI. Com Tirant pregà a l'ermità que li volgués dir quina cosa era l'orde de cavalleria.

XXXII. Com l'ermità llegí un capítol a Tirant, del llibre nomenat Arbre de batalles.

LX. Les paraules que Tirant dix al cavaller qui es combatia, com lo tingué vençut.

LXI. La resposta que Tirant féu al senyor de les Vilesermes quan li demanà lo fermall que la bella Agnès li havia dat.

LXII. Lletra de batalla tramesa per lo senyor de les Vilesermes a Tirant lo Blanc.

LXIII. Com Tirant demanà de consell a un rei d'armes sobre la lletra del senyor de les Vilesermes.

LXIV. Lo consell que Jerusalem, rei d'armes, donà a Tirant lo Blanc.

LXV. Com lo senyor de les Vilesermes devisà les armes.

LXVI. Lo raonament que lo rei d'armes, com a jutge de la batalla, féu als dos cavallers.

LXVII. Com fon feta la batalla de Tirant ab lo senyor de les Vilesermes.

LXXXV. Com fon instituïda la fraternitat de l'orde dels cavallers de la Garrotera.

XCVIII. Com Tirant ab sos companyons partiren de l'ermità e tornaren en llur terra.

XCIX. Com lo Mestre de Rodes, ab tota la religió, fon delliurada per un cavaller de l'orde.

CXVIII. Com Tirant fon ferit en lo cor ab una fletxa que li tirà la deessa Venus perquè mirava la filla de l'Emperador.

CXXVI. Com Tirant satisféu en les raons que l'Emperador li demanava.

CXXVII. Com la Princesa conjurà a Tirant que li digués qui era la senyora qui ell tant amava (fins a "Llavors ella hagué plena notícia que per ella se faïa la festa, e fon molt admirada que sens parlar pogués hom requerir una dama d'amors" —pàg. 405).

CLVII. Com lo Soldà ordenà les sues hosts, e com començà la batalla.

CLXIII. Lo somni que Plaerdemavida féu.

CLXIV. Lo consell que los mariners donaren a Tirant.

CLXXXIX. Les grans festes que l'Emperador féu fer per amor dels ambaixadors del Soldà (fins a "L'Emperador prorrogà lo torneig per a l'endemà" —pàg. 630).

CCXXXI. Com Plaerdemavida posà a Tirant en lo llit de la Princesa.

CCXXXIII. Rèplica que fa Tirant a Plaerdemavida.

CCLX. Resposta feta per l'Emperadriu a Hipòlit.

CCLXI. Com Hipòlit mostra de paraula la contentació que té de sa senyora.

CCLXII. Rèplica que fa l'Emperadriu a Hipòlit (fins a "...que si aquest delit li llevam seria poca admiració no aumentàs la sua malaltia en major grau que no és." —pàg. 760).

CCLXXXIII. Ficció que féu la reprovada Viuda a Tirant (fins a "...e la ignorància de la Princesa donà lloc a la malícia de la Viuda." —pàg. 805).

CDXXXIV. Com Tirant anà a Contestinoble per parlar ab l'Emperador.

CDXXXV. Gràcies d'amor que fa Tirant a la Reina.

CDXXXVI. Com Tirant vencé la batalla e per força d'armes entrà en lo castell.

CDXXXVII. Reprensió d'amor que fa la Princesa a Tirant.

(La citació de pàgines es refereix a l'edició de Martí de Riquer, Barcelona: Ariel, 1979.)

Antologia de poesia catalana

1. Guillem de Berguedà: "Cançoneta leu e plana".
2. Cerverí de Girona: "No el prenatz lo fals marit...".
3. Ramon Llull: "A vós, dona Verge Santa Maria...".
4. Ausiàs March: Poema LXXXI ("Així com cell qui es veu prop de la mort...").
5. Ausiàs March: Poema XIII ("Colguen les gents amb alegria festes...").
6. Anselm Turmeda: "Elogi dels diners".
7. Jordi de Sant Jordi: "Desert d'amics, de béns e de seny".
8. Joan Roís de Corella: "La balada de la garsa i l'esmerla".
9. Francesc Vicent Garcia: "A una hermosa dama de cabell negre que es pentinava en un terrat amb una pinta de marfil".
10. "A la vora de la mar" (cançó popular).
11. Bonaventura Carles Aribau: "La pàtria".
12. Teodor Llorente: "Vora el barranc dels algadins" de Nou llibret de versos (1909).
13. Jacint Verdaguer: "Els dos campanars", de Canigó (1885).
14. Jacint Verdaguer: "Vora la mar", de Flors del calvari (1895).
15. Miquel Costa i Llobera: "El pi de Formentor" de Poesies (1885), edició de 1907.
16. Joan Maragall: "La vaca cega", de Poesies (1895).
17. Joan Maragall: "Oda a Espanya", de Visions i cants (1900).
18. Joan Alcover: "La Balanguera", de Cap al tard (1909).
19. Josep Carner: "Cançoneta incerta" d'El cor quiet (1925), edició de Poesia (1957).
20. Josep Carner: "Bèlgica", de Llunyania (1952), edició de Poesia (1957).
21. Maria Antònia Salvà: "L'encís que fuig", d'Espigues en flor (1926).
22. Josep Maria Junoy: "Oda a Guynemer", de Poemes i cal·ligrames (1920).
23. Joan Salvat-Papasseit: "Tot l'enyor de demà", de L'irradiador del port i les gavines (1921).

24. Joan Salvat-Papasseit: “Com sé que es besa”, d’El poema de la rosa als llavis (1923).
25. Josep Maria de Sagarra: “Vinyes verdes vora el mar”, de Cançons de rem i de vela (1923).
26. Josep Maria de Sagarra: “Aigua-marina”, d’Àncores i estrelles (1936).
27. Carles Riba: “Que jo no sigui més com un ocell tot sol...”, d’Estances (llibre segon) (1930).
28. Carles Riba: “Súnion, t’evocaré de lluny...”, ’Elegies de Bierville (1943).
29. Clementina Arderiu: “El pendís”, de L’alta llibertat (1920).
30. Rosa Leveroni: “Elegies de la represa, VI”, de Presència i record (1952).
31. Bartomeu Rosselló-Pòrcel: “A Mallorca durant la guerra civil”, d’Imitació del foc (1938).
32. Màrius Torres: “La ciutat llunyana”, de Poesies (1947).
33. Agustí Bartra: “Oda a Catalunya des dels tròpics” de L’arbre de foc (1946), edició d’Obra poètica completa (1971).
34. J.V. Foix: “Sol, i de dol, i amb vetusta gonella...”, de Sol, i de dol (1947).
35. J.V. Foix: “És quan dormo que hi veig clar”, d’On he deixat les claus... (1953).
36. Salvador Espriu: “Cançó del matí encalmat”, d’El caminant i el mur (1954).
37. Salvador Espriu: “Assaig de càntic en el temple”, d’El caminant i el mur (1954).
38. Pere Quart: “Corrandes d’exili”, de Saló de tardor (1947).
39. Pere Quart: “Vacances pagades”, de Vacances pagades (1961).
40. Joan Vinyoli, “Les boies”, de Cercles (1979).
41. Gabriel Ferrater: “Floral”, de Da nuces pueris (1960).
42. Gabriel Ferrater: “Cambra de la tardor”, de Da nuces pueris (1960).
43. Joan Brossa: “Poema”, de Poemes visuals (1975).
44. Joan Brossa: “Eco”, de Rua de llibres (1980).
45. Vicent Andrés Estellés: “Els amants”, de Llibre de meravelles (1971).
46. Miquel Martí i Pol: “L’Elionor”, de La fàbrica (1972).
47. Maria Mercè Marçal: “Brida”, de Bruixa de dol (1979).

Indicacions per a les edicions de l’antologia anterior:

– Els poemes d’autors medievals (1-8) han d’anar acompanyats d’una versió en prosa actual. Cal destacar el text original, amb la consegüent adaptació ortogràfica i, amb un altre tipus de lletra, cal introduir la versió actualitzada.

– La lectura dels poemes ha de facilitar-se amb notes que introdueixin aclariments lèxics. Cap paraula no ha d’entrebancar la lectura del text.

– Seria convenient que cada poema fos precedit per un breu text explicatiu que ajudés a situar l’autor i la seva obra. Aquesta nota hauria d’afavorir essencialment la lectura, sense pretendre la inserció de l’obra en un context històric.

1.2. Lectures prescriptives per a la matèria comuna de llengua castellana i literatura al batxillerat

Promoció 2007 - 2009

1. Miguel de Unamuno, *Amor y pedagogía*
2. Miguel Mihura, *Tres sombreros de copa*
3. Carmen Laforet, *Nada*
4. Antonio Machado, *Antología poética**
5. (A criteri del departament de llengües)

Promoció 2008 - 2010

1. Gustavo A. Bécquer, *Rimas y Leyendas* *
2. Miguel Miura, *Tres sombreros de copa*
3. Carmen Laforet, *Nada*
4. Antonio Machado, *Antología poética**
5. (A criteri del departament de llengües)

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Antonio Machado, *Antología poética*

Soledades; Soledades. Galerías. Otros poemas

1. "He andado muchos caminos"
2. "Fue una clara tarde, triste y soñolienta"
3. "El limonero lánguido suspende"
4. "Se ha asomado una cigüeña a lo alto del campanario"
5. "Las ascuas de un crepúsculo morado"
6. "Era una mañana y abril sonreía"
7. "Pasan las horas de hastío"
8. "Es una tarde cenicienta y mustia"

Campos de Castilla

9. Retrato. "Mi infancia son recuerdos de un patio de Sevilla"
10. El Dios ibero. "Igual que el ballestero"
11. Orillas del Duero. "¡Primavera soriana, primavera...!
12. Un loco. "Es una tarde mustia y desabrida"
13. Campos de Soria, VII. "¡Colinas plateadas..."; VIII: "He vuelto a ver los álamos dorados"
14. A un olmo seco. "Al olmo viejo, hendido por el rayo"
15. "Allá en las tierras altas"
16. "Soñé que tú me llevabas"
17. A José María Palacio. "Palacio, buen amigo"
18. Otro vaije. "Ya en los campos de Jaén"
19. Proverbios y cantares, I. "Nunca perseguí la gloria". IV, X, XVI, XXI, XXIII, XXIX, XLIV, LIII

Nuevas canciones

20. Los sueños dialogados, IV. "'¡Oh soledad, mi sola compañía...!"

Gustavo Adolfo Bécquer, Rimas y leyenda. Poemes i contes seleccionatss**.**

Rimas

1. Rima II ("Saeta que voladora...")
2. Rima VII ("Del salón en el ángulo oscuro...")
3. Rima XI ("-Yo soy ardiente, yo soy morena...")
4. Rima XIV ("Te vi un punto, y flotando ante mis ojos...")
5. Rima LII ("Olas gigantes que os rompéis bramando...")
6. Rima LIII ("Volverán las oscuras golondrinas...")
7. Rima LXVI ("¿De dónde vengo? El más horrible y áspero...")
8. Rima LXXV ("¿Será verdad que cuando toca el sueño...?")

Leyendas

1. "El monte de las ánimas"
2. "Los ojos verdes"
3. "Maese Pérez el organista"
4. "El rayo de luna"
5. "El Miserere"
6. "El Cristo de la calavera"

2. Lectures prescriptives per a les matèries de modalitat de literatura

2.1. Lectures prescriptives per a la literatura catalana de modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts del batxillerat

Promoció 2007 - 2009

1. Narcís Oller, *La bogeria*
2. Víctor Català, *Solitud*
3. Vicent Andrés Estellés, *Antologia poètica**
4. Joan Oliver, *Ball robat*
5. Montserrat Roig, *Ramona, adéu*
6. Maria-Mercè Marçal, *Bruixa de dol*

Promoció 2008 - 2010

1. Àngel Guimerà, *Maria Rosa*
2. Caterina Albert, "Víctor Català", *Solitud*
3. Vicent Andrés Estellés, *Antologia poètica**
4. Joan Oliver, *Allò que tal vegada esdevingué*
5. Montserrat Roig, *Ramona, adéu*
6. Maria-Mercè Marçal, *Bruixa de dol*

* En la lectura marcada amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció que figura a continuació.

Vicent Andrés Estellés, Antologia poètica

1. Criatura en dissabte, *Ciutat a cau d'orella* (1953), dins *Les Homilies d'Organyà, O.C. 6*
2. Ègloga I, *Primer llibre de les èglogues* (originalment dins *Donzell amarg,* 1956), dins *Recomane tenebres, O.C. 1*
3. Cançó de bressol, *La nit* (1956), dins *Recomane tenebres, O.C. 1*
4. És així, si us plau, *La nit* (1956), dins *Recomane tenebres, O.C. 1*
5. "Dama d'anit, no voldria enutjar-vos", *La nit* (1956), *La nit* (1956), dins *Recomane tenebres, O.C. 1*
6. A Sant Vicent Ferrer, *La nit* (1956), dins *Recomane tenebres, O.C. 1*
7. No escric èglogues, *Llibre de meravelles* (1971)
8. Demà serà una cançó, *Llibre de meravelles* (1971)
9. Els amants, *Llibre de meravelles* (1971)
10. Cant de Vicent, *Llibre de meravelles* (1971)
11. Ací, *Llibre de meravelles* (1971)
12. Testament mural, *Llibre de meravelles* (1971)
13. "Assumiràs la veu d'un poble", *Llibre de meravelles* (1971)
14. "He vist un plat dels d'obra, de Manises", *El gran foc dels garbons* (1972), dins *Recomane tenebres, O.C. 1*
15. "La dona que ven coses, a la nit, a la porta", *L'Hotel París* (1973), dins *Les Homilies d'Organyà, O.C. 6*
16. "res no m'agrada tant", *Horacianes* (1974), dins *Les pedres de l'àmfora, O.C. 2*
17. "pare", *Horacianes* (1974), dins *Les pedres de l'àmfora, O.C. 2*
18. "m'he estimat molt la vida", *Horacianes* (1974), dins *Les pedres de l'àmfora, O.C. 2*
19. "aquest any miserable", *Horacianes* (1974), dins *Les pedres de l'àmfora, O.C. 2*
20. "Se't riu l'infant que t'ha vist cridar, ebri", *Hamburg* (1974), dins *La lluna de colors, O.C. 9*
21. "Vindrà la mort, i jo no seré al llit", *Pedres de foc* (1975), dins *Cant temporal, O.C. 5*

22. Amb la dignitat amarga dels pobres, *Antibes* (1976), dins *La lluna de colors, O.C. 9*
23. "El meu origen t'ho explicaria", *Ora marítima* (1977), dins *Manual de conformitats, O.C. 3*
24. "He aixecat, mentre escrivia, el cap", *Sonata d'Isabel* (1990), dins *Sonata d'Isabel, O.C. 10*
25. "Em permetreu, encara, un orgull personal", *Declaració de principis, dins Mural del País Valencià,* I (1996) pàg. 23-27.

2.2. Lectures prescriptives per a la literatura castellana de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts del batxillerat

Promoció 2007-2009

1. *Romancero**
2. Miguel de Cervantes Saavedra, *El Quijote**
3. Félix Lope de Vega, *El caballero de Olmedo*
4. Rosalía de Castro, *Antología poética**
5. Miguel Delibes, *Cinco horas con Mario*
6. Enrique Jardiel Poncela, *Eloísa está debajo de un almendro*

Promoció 2008-2010

1. *El Romancero **
2. Miguel de Cervantes Saavedra, *El Quijote **
3. Tirso de Molina, *El burlador de Sevilla*
4. Rosalía de Castro, *Antología poética**
5. Miguel Delibes, *Cinco horas con Mario*
6. Enrique Jardiel Poncela, *Eloísa está debajo de un almendro*

* En les lectures marcades amb un asterisc no serà objecte d'avaluació l'obra completa, sinó la selecció de capítols o poemes que figura a continuació.

Miguel de Cervantes Saavedra, El Quijote. Capítols seleccionats

PRIMERA PARTE

PRÓLOGO

CAPÍTULO 1. Que trata de la condición y ejercicio del famoso hidalgo don Quijote de la Mancha.

CAPÍTULO 7. De la segunda salida de nuestro buen caballero don Quijote de la Mancha.

CAPÍTULO 8. Del buen suceso que el valeroso don Quijote tuvo en la espantable y jamás imaginada aventura de los molinos de viento, con otros sucesos dignos de felice recordación.

CAPÍTULO 9. Donde se concluye y da fin a la estupenda batalla que el gallardo vizcaíno y el valiente manchego tuvieron.

CAPÍTULO 20. De la jamás vista ni oída aventura que con más poco peligro fue acabada de famoso caballero en el mundo como la que acabó el valeroso don Quijote de la Mancha.

CAPÍTULO 21. Que trata de la alta aventura y rica ganancia del yelmo de Mambrino, con otras cosas sucedidas a nuestro invencible caballero.

CAPÍTULO 22. De la libertad que dio don Quijote a muchos desdichados que mal de su grado los llevaban donde no quisieran ir.

CAPÍTULO 25. Que trata de las estrañas cosas que en Sierra Morena sucedieron al valiente caballero de la Mancha, y de la imitación que hizo a la penitencia de Beltenebros.

CAPÍTULO 31. De los sabrosos razonamientos que pasaron entre don Quijote y Sancho Panza, su escudero, con otros sucesos.

CAPÍTULO 44. Donde se prosiguen los inauditos sucesos de la venta.

SEGUNDA PARTE

PRÓLOGO

CAPÍTULO 3. Del ridículo razonamiento que pasó entre don Quijote, Sancho Panza y el bachiller Sansón Carrasco.

CAPÍTULO 10. Donde se cuenta la industria que Sancho tuvo para encantar a la señora Dulcinea, y de otros sucesos tan ridículos como verdaderos.

CAPÍTULO 23. De las admirables cosas que el estremado don Quijote contó que había visto en la profunda cueva de Montesinos, cuya imposibilidad y grandeza hace que se tenga esta aventura por apócrifa.

CAPÍTULO 29. De la famosa aventura del barco encantado.

CAPÍTULO 41. De la venida de Clavileño, con el fin desta dilatada aventura.

CAPÍTULO 48. De lo que le sucedió a don Quijote con doña Rodríguez, la dueña de la duquesa, con otros acontecimientos dignos de escritura y de memoria eterna.

CAPÍTULO 62. Que trata de la aventura de la cabeza encantada, con otras niñerías que no pueden dejar de contarse.

CAPÍTULO 64. Que trata de la aventura que más pesadumbre dio a don Quijote de cuantas hasta entonces le habían sucedido.

CAPÍTULO 73. De los agüeros que tuvo don Quijote al entrar de su aldea, con otros sucesos que adornan y acreditan esta grande historia.

CAPÍTULO 74. De cómo don Quijote cayó malo, y del testamento que hizo, y su muerte.

Romancero. Romanços seleccionats:

1. *Romance de las quejas de doña Lambra*: «Yo me estaba en Barbadillo, en esa mi heredad»
2. *Romance del llanto de Gonzalo Gustioz*: «Pártese el moro Alicante, víspera de San Cebrián»
3. *Romance de la traición de Vellidos Dolfos*: «Rey don Sancho, rey don Sancho, no digas que no te aviso»
4. *Romance de la jura de Santa Gadea*: «En Santa Águeda de Burgos, do juran los fijosdalgo»
5. *Romance de Diego Laínez y Rodrigo ante el rey*: «Cabalga Diego Laínez al buen rey besar la mano»
6. *Romance del rey Rodrigo y la pérdida de España*: «Los vientos eran contrarios, la luna estaba crecida»
7. *Romance del sueño de doña Alda*: «En París está doña Alda, la esposa de don Roldán»
8. *Romance de Melisenda insomne*: «Todas las gentes dormían en las que Dios tiene parte»
9. *Romance de Montesinos*: «Cata Francia, Montesinos, cata París la ciudad»
10. *Romance de Abenámar*: «Abenámar, Abenámar, moro de la morería»
11. *Romance del conde Arnaldos*: «Quién hubiese tal ventura sobre las aguas del mar»
12. *Romance del prisionero*: «Por el mes era de mayo, cuando hace la calor»
13. *Romance de la gentil dama y el rústico pastor*: «Estáse la gentil dama paseando en su vergel»
14. *Romance de Fonte Frida*: «Fonte Frida, Fonte Frida, Fonte Frida y con amor»
15. *Romance de Nerón y el incendio de Roma*: «Mira Nero de Tarpeya a Roma cómo se ardía»

Rosalía de Castro, *Antología Poética*

En las orillas del Sar

1. "Ya que de la esperanza, para la vida mía"
2. "Era apacible el día"
3. "Un manso río, una vereda estrecha"
4. "Moría el sol, y las marchitas hojas"
5. "Sedientas las arenas, en la playa"
6. *Los robles,* IV. "Torna, roble, árbol patrio, a dar sombra"
7. "Alma que vas huyendo de ti misma"
8. "Ya siente que te extingues en su seno"
9. "Cenicientas las aguas"
10. "En sus ojos rasgados y azules"
11. "En el alma llevaba un pensamiento"
12. "Dicen que no hablan las plantas, ni las fuentes, ni los pájaros"
13. *A la luna,* I. "¡Con qué pura y serena transparencia...!"
14. *Las campanas.* "Yo las amo, yo las oigo"
15. "En la altura los cuervos graznaban"
16. "Aún otra amarga gota en el mar sin orillas"
17. "No va solo el que llora"
18. "Hora tras hora, día tras día"

Cantares galegos

19. "Campanas de Bastabales"
20. "Adios, ríos; adios, fontes"

2.3. Lectures prescriptives per a la literatura universal de la modalitat d'humanitats i ciències socials i de la modalitat d'arts del batxillerat

Promoció 2008 - 2010

1. Joseph Bédier, *Romanç de Tristany i Isolda*
2. Anna Akhmàtova, *Rèquiem i altres poemes* (versió de Maria-Mercè Marçal i Monika Zgustova)
3. William Shakespeare, *Romeu i Julieta*
4. J. W. Goethe, *Faust*
5. Gustave Flaubert, *Madame Bovary*
6. Franz Kafka, *La metamorfosi*

ANNEX 2. Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o de dansa

En aquestes instruccions es fan servir els termes *ensenyaments artístics professionals de música o dansa* segons la nova terminologia LOE i són d'aplicació per als quatre cursos de l'educació secundària obligatòria i primer curs de batxillerat. Per als alumnes de segon curs de batxillerat seran d'aplicació les instruccions del curs 2007-2008.

1. Simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de música i dansa

L'alumnat que estigui cursant ESO i estudis de música i/o dansa en conservatoris, centres professionals i escoles de música o dansa autoritzades, pot sol·licitar la convalidació o el reconeixement de matèries en els termes que s'estableixen en els punts 1.1 i 1.2.

Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris amb els estudis de música o de dansa, la sol·licitud haurà de renovar-se cada curs.

L'alumnat que ho vulgui pot sol·licitar la convalidació o el reconeixement d'un nombre d'hores inferior a aquell a què en principi té dret.

L'alumne/a que repeteix estudis de música o dansa no pot tornar a sol·licitar la convalidació o el reconeixement de la reducció del nombre de matèries d'ESO de què hagués gaudit en cursos acadèmics anteriors.

La relació dels centres autoritzats: conservatoris de música, conservatoris de dansa, centres professionals de música, centres professionals de dansa, escoles de música autoritzades i escoles de dansa autoritzades, es pot consultar a l'apartat 3.

Aquestes instruccions no són d'aplicació per a l'alumnat que estudia en centres integrats, atès que el currículum impartit en aquests centres ja té en compte la simultaneïtat dels estudis.

1.1. Alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de dansa

1. Els alumnes que cursin estudis de dansa en un conservatori de dansa o en un centre professional de dansa i, simultàniament, estudis d'ESO, poden sol·licitar al director o directora del centre de secundària les següents convalidacions:
   - Matèries optatives (fins a un màxim de cinc hores setmanals per curs segons quin sigui el total d'hores assignades a l'optativitat)
   - Educació física
   - Música

2. Els alumnes que cursin estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada i amb una dedicació horària d'almenys cinc hores setmanals, poden sol·licitar al director o directora del centre de secundària el reconeixement de la següent matèria:

   - Educació física

3. Els alumnes que cursin estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada i amb una dedicació horària d'almenys set hores setmanals, poden sol·licitar al director o directora del centre de secundària el reconeixement de les següents matèries:

   - Matèries optatives (fins a un màxim de cinc hores setmanals per curs segons quin sigui el total d'hores assignades a l'optativitat)
   - Educació física

1.1.1. Procediment que han de seguir els alumnes que cursen estudis artístics en un conservatori o en un centre professional de dansa

1. Documentació. Tot seguit es detalla la documentació que s'haurà de presentar:

   - "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de dansa on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a" (Model CDA 1).
   - "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció del nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de dansa en un conservatori o centre professional, o en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA 1).

   El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

2. Procés

   a) Presentació de la "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de dansa on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a" al centre on cursa l'ESO, durant el mes de setembre (Model CDA 1).

   b) Presentació de la "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció del nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de dansa en un conservatori o centre professional, o en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA 1).

   c) La direcció del centre resol la sol·licitud d'acord amb la "Resolució per la qual es concedeix l'adaptació curricular d'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció de nombre d'hores de matèries optatives i/o la matèria d'educació física i/o la matèria de música per als alumnes que cursen ensenyaments artístics professionals en un conservatori o centre professional de dansa" (Model EDA 2).

   d) Les resolucions hauran de ser comunicades per escrit a les persones interessades i hom hi podrà presentar recurs en contra davant el director/a dels serveis territorials corresponents del Departament d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.

   e) Fer constar la resolució en l'expedient personal de l'alumne/a i en els documents d'avaluació.

L'apartat 4 conté els quadres resum de la simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de dansa.

1.1.2. Procediment que han de seguir els alumnes que cursen estudis artístics en una escola de dansa autoritzada

1. Documentació. Tot seguit es detalla la documentació que s'haurà de presentar:

   - "Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs, el nombre d'hores i les matèries que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA 2)
   - "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció del nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de dansa en un conservatori o centre professional, o en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA 1)

   El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

2. Procés

   a) Presentació de la "Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs, el nombre d'hores i les matèries que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA 1)

   b) Presentació de la "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció del nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de dansa en un conservatori o centre professional, o en una escola de dansa autoritzada" (Model EDA 1)

   c) La direcció del centre accepta la sol·licitud de reconeixement de matèries i ho fa constar en la documentació acadèmica de l'alumne/a. Assigna un professor/a, preferentment el/la que imparteix l'àrea d'educació física o bé un membre de l'equip directiu, que ha d'actuar de referent i de responsable de coordinació amb el centre de dansa on estigui matriculat l'alumne/a.

   d) El director/a del centre on està matriculat dels estudis de dansa actua com a responsable per tal de coordinar-se amb el professor/a del centre on l'alumne/a cursa l'ESO i de fer el seguiment de l'alumne/a pel que fa al progrés i a l'assistència.

   e) Durant el mes de setembre els dos centres estableixen el "Pla de seguiment per als alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis dansa en una escola de música autoritzada" (Model EDA 4)

   f) El professor/a responsable del centre de secundària, d'acord amb la informació obtinguda fruit del pla de seguiment, aporta a la junta d'avaluació de final de curs una proposta de qualificació de les matèries reconegudes.

   L'apartat 4 conté els quadres resum de la simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de dansa.

1.2. Alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de música

1. Els alumnes que cursin estudis de música en un conservatori de música o en un centre professional de música i, simultàniament, estudis d'ESO, poden sol·licitar al director o directora del centre de secundària les següents convalidacions:

   - Matèries optatives (fins a un màxim de cinc hores setmanals per curs segons quin sigui el total d'hores assignades a l'optativitat)
   - Música

2. Els alumnes que cursin estudis de música en una escola de música autoritzada i amb una dedicació horària d'almenys tres hores setmanals poden sol·licitar al director o directora del centre de secundària el reconeixement de les següents matèries:

   - Matèries optatives (fins a un màxim de cinc hores setmanals per curs segons quin sigui el total d'hores assignades a l'optativitat)

3. Els alumnes que cursin estudis de música en una escola de música autoritzada i amb una dedicació horària mínima de quatre hores setmanals poden sol·licitar al director o directora del centre de secundària el reconeixement de les següents matèries:

   - Matèries optatives (fins a un màxim de cinc hores setmanals per curs segons quin sigui el total d'hores assignades a l'optativitat)
   - Música

1.2.1. Procediment que han de seguir els alumnes que cursen estudis artístics en un conservatori o en un centre professional de música

1. Documentació. Tot seguit es detalla la documentació que s'haurà de presentar:

   - "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de música on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a" (Model CMU 1).
   - "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció de nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de música en un conservatori o centre professional, o en una escola de música autoritzada" (Model EMU 1).

   El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

2. Procés

   a) Presentació de la "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de música on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a", al centre on cursa l'ESO durant el mes de setembre (Model CMU 1).

   b) Presentació de la "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció de nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de música en un conservatori o centre professional, o en una escola de música autoritzada" (Model EMU 1).

   c) La direcció del centre resol la sol·licitud d'acord amb la "Resolució per la qual es concedeix l'adaptació curricular d'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció del nombre d'hores de matèries optatives i de la matèria de música per als alumnes que cursen ensenyaments artístics professionals en un conservatori o centres professional de música" (Model EMU 2).

   d) Les resolucions que siguin competència de la direcció dels centres de secundària hauran de ser comunicades per escrit als interessats i hom hi podrà presentar recurs en contra davant el director/a dels serveis territorials corresponents del Departament d'Educació en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la notificació de la resolució.

   e) Fer constar la resolució en l'expedient personal de l'alumne/a i en els documents d'avaluació.

L'apartat 4 conté els quadres resum de la simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de música.

1.2.2. Procediment que han de seguir els alumnes que cursen estudis artístics en una escola de música autoritzada

1. Documentació. Tot seguit es detalla la documentació que s'haurà de presentar:

   - "Certificació expedida per l'escola de música autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de música en l'ESO" (Model CMU 2).

   - "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció de nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de música en un conservatori o centre professional, o en una escola de música autoritzada" (Model EMU 1).

   El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

2. Procés

   a) Presentació de la "Certificació expedida per l'escola de música autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de música en l'ESO" al centre on cursa l'ESO durant el mes de setembre (Model CMU 2).

   b) Presentació de la "Sol·licitud d'adaptació curricular de l'educació secundària obligatòria (ESO) amb reducció de nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de música en un conservatori o centre professional, o en una escola de música autoritzada" (Model EMU 1).

   c) La direcció del centre accepta la sol·licitud de reconeixement de matèries i ho fa constar en la documentació acadèmica de l'alumne/a. Assigna un professor/a, preferentment el/la que imparteix l'àrea de música o bé un membre de l'equip directiu, que actuarà de referent i de responsable de coordinació amb el centre de música on estigui matriculat l'alumne/a.

   d) El director/a del centre on està matriculat dels estudis de música actua com a responsable per tal de coordinar-se amb el professor/a del centre on l'alumne/a cursa l'ESO i de fer el seguiment de l'alumne/a pel que fa al progrés i a l'assistència.

   e) Durant el mes de setembre els dos centres estableixen el "Pla de seguiment per als alumnes que cursen simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de música en una escola autoritzada" (Model EMU 4).

   f) El professor/a responsable del centre de secundària, d'acord amb la informació obtinguda fruit del pla de seguiment, aporta a la junta d'avaluació de final de curs una proposta de qualificació de les matèries reconegudes.

L'apartat 4 conté els quadres resum de la simultaneïtat d'estudis d'ESO amb estudis de música.

2. Simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de música i dansa

L'alumnat que estigui cursant batxillerat i estudis de música i/o dansa en conservatoris, centres professionals i escoles de música o dansa autoritzades, podrà sol·licitar la convalidació o el reconeixement corresponent a les hores de la franja d'optativitat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat de primer curs, i l'educació física per a l'alumnat de dansa, en els termes que s'estableixen en els punts 2.1 i 2.2 d'aquest annex.

L'alumnat que ho vulgui pot sol·licitar la convalidació o el reconeixement d'un nombre d'hores inferior a aquell a què en principi té dret.

Els alumnes que en cada curs de batxillerat cursen més de tres matèries de modalitat, per haver triat com a optativa una matèria de modalitat, poden demanar la convalidació d'una matèria, encara que sigui de modalitat, si aquesta matèria excedeix de tres el nombre de matèries de modalitat que cursa.

Atès que totes aquestes possibilitats es fonamenten en el fet de simultaniejar estudis ordinaris amb els estudis de música o de dansa, la sol·licitud haurà de renovar-se cada curs.

L'alumne/a que repeteix estudis de música o dansa no pot tornar a sol·licitar la convalidació o el reconeixement de la reducció del nombre de matèries de batxillerat de què hagués gaudit en cursos acadèmics anteriors.

2.1. Alumnes que cursen simultàniament batxillerat i estudis de dansa

2.1.1. Alumnat que cursa estudis de dansa en un conservatori de dansa o en un centre professional de dansa i, simultàniament, estudis de batxillerat

Als alumnes que cursin estudis de dansa en un conservatori de dansa o en un centre professional de dansa i, simultàniament, estudis de batxillerat se'ls podrà concedir la convalidació dels estudis de dansa amb les hores corresponents a l'educació física, la franja d'optativitat i a una matèria de modalitat de primer curs. Aquestes convalidacions les concediran els directors o directores dels centres de batxillerat i afectaran un màxim de quatre crèdits hores de matèries de la franja horària d'optativitat per cadascun dels dos cursos de batxillerat, de quatre hores d'una matèria de modalitat de primer curs, i de dues hores d'educació física. En l'apartat 3 d'aquest annex hi ha la relació de conservatoris de dansa i de centres professional de dansa (subapartats b i d).

1. Requisits
   - "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de dansa on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a" (Model CDA 1).
2. Procediment. La documentació que s'haurà de presentar és la que es detalla a continuació:
   - "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en un conservatori o escola professional" (Model BDA 1).

Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat i s'acompanyarà del certificat expedit pel conservatori o centre professional de dansa.

Per calcular la qualificació final de batxillerat d'aquests alumnes caldrà restar el nombre de d'hores reduïdes (màxim 14 hores entre primer i segon de batxillerat) al nombre 58, que correspon al nombre total d'hores de matèries comunes, de modalitat i optatives que cursen els alumnes de batxillerat.

La reducció sol·licitada la concedirà el director/a del centre de batxillerat amb la "Resolució per la qual es concedeix l'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i/o de l'educació física basada en estudis de dansa en un conservatori o escola professional" (Model BDA 2)

El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

L'apartat 4 conté els quadres resum de la simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de dansa.

2.1.2. Alumnat que cursa estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada i, simultàniament, estudis de batxillerat.

Als alumnes que cursin simultàniament estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada d'acord amb el Decret 179/1993, de 27 de juliol, o norma que el substitueixi, pel qual es regulen les escoles de música i de dansa, se'ls podrà concedir el reconeixement dels estudis de dansa amb els estudis de batxillerat corresponents a les hores de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat de primer curs, i la matèria d'educació física segons les situacions A i B que s'especifiquen a continuació.

Situació A: per al reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat (4 hores màxim per cada curs), i l'educació física (dues hores): estar matriculat en una escola de dansa autoritzada entre dotze i catorze hores.

Situació B: per al reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat (quatre hores màxim per cada curs), la matèria de modalitat de primer curs (quatre hores), i l'educació física (dues hores): estar matriculat en una escola de dansa autoritzada més de quinze hores.

1. Requisits

   a) cursar estudis en alguna de les escoles de dansa incloses en l'apartat 3 d'aquest annex,

   b) haver superat la prova d'accés als ensenyaments de grau professional de dansa en un conservatori o centre professional,

   c) cursar estudis de dansa que incloguin, com a mínim: dansa clàssica, música i tècniques de dansa contemporània o de dansa espanyola.

2. Procediment:

   Situació A

   L'alumnat ha de presentar a la direcció del centre on cursen els estudis de batxillerat, durant el mes de setembre, la documentació següent:

- "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada". Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat" (Model BDA 3).
- "Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne pugui acollir-se al reconeixement amb reducció d'hores de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat, una matèria de modalitat i l'educació física" (Model CDA 3).
- La direcció del centre ha de verificar el compliment dels requisits i reconèixer les matèries o, si no es compleixen, denegar-ho mitjançant la "Resolució per la qual es concedeix l'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model BDA 4).

Contra l'esmentada resolució del/de la director/a del centre podrà presentar-se una reclamació davant de la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la seva notificació.

Situació B

L'alumnat ha de presentar a la direcció del centre on cursen els estudis de batxillerat, a l'inici del curs acadèmic, la documentació següent:

- "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada". Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat" (Model BDA 3).
- "Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne pugui acollir-se al reconeixement amb reducció d'hores de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat, una matèria de modalitat i l'educació física" (Model CDA 3).
- La direcció del centre ha de trametre aquesta la sol·licitud i la certificació (documents CDA 3 i BDA 3) a la Direcció general d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats la qual resoldrà, ho comunicarà al centre, i aquest a l'alumnat.

El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

L'apartat 4 conté el quadre resum de la simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de dansa.

2.1.2.1. Convalidació o reconeixement amb reducció del nombre de crèdits de la matèria educació física

Els alumnes que cursen estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada, la relació dels quals és a l'apartat 3 (subapartats f) i amb una dedicació horària d'almenys set hores setmanals, poden adreçar al director o directora del centre de batxillerat la "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada". Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat" (Model BDA 3)

L'alumnat que es troba en les situacions A i B de l'apartat 2.1.2 no caldrà que faci la sol·licitud específica de l'àrea d'educació física.

Requisits

- "Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs, el nombre d'hores i les matèries que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA 2).

Procediment.

La documentació que s'haurà de presentar és la que es detalla a continuació:

- "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada", signada pels pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat (Model BDA 3).
- "Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs, el nombre d'hores i les matèries que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i de la matèria d'educació física en el batxillerat" (Model CDA 2).
- El reconeixement amb reducció del nombre crèdits de la matèria d'educació física la concedirà el director/a del centre de batxillerat amb la "Resolució d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció del nombre de crèdits de la matèria d'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada" (Model BDA 5).

El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

L'apartat 4 conté el quadre resum de la simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de dansa.

2.1.3. Compatibilització dels estudis de batxillerat amb ensenyaments artístics professionals de dansa ("batxillerat de dansa")

A efectes d'aquestes instruccions, s'entén per batxillerat de dansa aquell que es compon de les matèries següents:

- Matèries comunes de batxillerat (cursades en qualsevol centre de batxillerat)
- Matèries d'ensenyaments artístics professionals de dansa (cursades en un conservatori de dansa o centre professional de dansa)

- *Alumnes de cinquè i sisè curs d'ensenyaments artístics professionals de dansa*

  L'alumnat que cursa el batxillerat i, simultàniament, el cinquè o sisè curs d'ensenyaments artístics professionals de dansa en un conservatori de dansa o en un centre professional de dansa pot cursar només les matèries comunes de batxillerat. El treball de recerca no es considera matèria comuna. La inscripció en aquestes condicions, que es pot fer en qualsevol centre de batxillerat, no requereix una autorització específica, si bé en iniciar el batxillerat l'alumne o alumna haurà d'indicar que no vol cursar una modalitat, i caldrà que presenti al centre una certificació d'inscripció a cinquè o sisè curs d'ensenyaments artístics professionals expedit pel conservatori de dansa o centre professional de dansa. En superar les matèries comunes de batxillerat i completar els ensenyaments artístics professionals de dansa, l'alumne o alumna podrà sol·licitar el títol de batxiller, si bé no tindrà dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne/a l'establirà la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat haurà de trametre

sengles certificacions acreditatives dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments artístics professionals de dansa. En el cas que vulgui accedir a les PAU, caldrà aplicar els criteris que s'indiquen dins el punt 2.1.4 d'aquest annex.

- *Alumnes de tercer i quart curs d'ensenyaments artístics professionals de dansa*

  L'alumnat que cursa e 3r o 4t curs d'ensenyaments artístics professionals de dansa i, simultàniament, el batxillerat també pot optar per la forma d'inscripció (cursar només les matèries comunes) que s'indica en el punt anterior, si bé en aquest cas haurà de demanar la corresponent autorització a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa. En superar les matèries comunes de batxillerat i completar els ensenyaments artístics professionals de dansa, l'alumne/a podrà sol·licitar el títol de batxiller, si bé no tindrà dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne o alumna l'establirà la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat li haurà de trametre sengles certificacions acreditatives dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments artístics professionals de dansa. En el cas que vulgui accedir a les PAU, caldrà aplicar els criteris que s'indiquen en el punt 2.1.4 d'aquest annex.

- L'alumnat que a primer curs de batxillerat havia iniciat una de les tres modalitats establertes es podrà canviar a l'opció "batxillerat de dansa" en iniciar el segon curs, tal com s'estableix en els dos paràgrafs anteriors (Alumnes de 5è i 6è curs d'ensenyaments artístics professionals de dansa i Alumnes del 3r i 4t curs d'ensenyaments artístics professionals de dansa).

2.1.4. Tramitació del títol de batxiller i proves d'accés a la universitat (PAU) dels alumnes d'ensenyaments artístics professionals de dansa

- *Alumnes de dansa que han cursat una modalitat de batxillerat*

  Els alumnes que, tot i haver obtingut la convalidació o el reconeixement de matèries optatives del batxillerat, han cursat una de les tres modalitats establertes i han superat totes les matèries que conformen el seu currículum, poden sol·licitar la tramitació del títol de batxiller, independentment del fet que hagin completat o no els estudis d'ensenyaments artístics professionals de dansa. A efectes de realització de les PAU, aquests alumnes no són considerats "alumnes de dansa" i, per tant, fan les PAU en igualtat de condicions amb la resta d'alumnes.

- *Alumnes d'ensenyaments artístics professionals de dansa que no han cursat una modalitat de batxillerat (alumnes de "batxillerat de dansa")*

  Els alumnes d'ensenyaments professionals de dansa que només han cursat les matèries comunes de batxillerat no podran sol·licitar el títol de batxiller fins que no hagin superat, a més de les matèries comunes de batxillerat, els estudis d'ensenyaments artístics professionals de dansa.

2.2. Alumnes que cursen simultàniament el batxillerat i estudis de música

2.2.1. Alumnat que cursa estudis de música en un conservatori de música o en un centre professional de música i, simultàniament, estudis de batxillerat

Als alumnes que cursin estudis de música en un conservatori de música o en un centre professional de música i, simultàniament, estudis de batxillerat se'ls podrà concedir la convalidació dels estudis de música amb les hores corresponent a la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de primer curs.

Aquestes convalidacions les concediran els directors o directores dels centres de batxillerat i afectaran un màxim de quatre hores de matèries de la franja d'optativitat per a cadascun dels dos cursos de batxillerat, i quatre hores d'una matèria de modalitat de primer curs de batxillerat.

Dins l'apartat 3 d'aquest annex hi ha una relació de conservatoris de música i de centres professionals de música (subapartats a i c).

1. Requisits

   - "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de música on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a" (Model CMU 1).

2. Procediment

   La documentació que s'haurà de presentar és la que es detalla a continuació:

   - "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en un conservatori o centre professional" (Model BMU 1).

     Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si és menor d'edat i s'acompanyarà de la "Certificació expedida pel conservatori o centre professional de música on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a" (Model CMU 1).

   - La reducció sol·licitada, la concedirà el director/a del centre de batxillerat mitjançant la "Resolució per la qual es concedeix l'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en un conservatori o centre professional" (Model BMU 2).

   El centre a l'alumne/a lliurarà una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

L'apartat 4 conté un quadre resum de la simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de música.

2.2.2. Alumnat que cursa estudis de música en una escola de música autoritzada i, simultàniament, estudis de batxillerat

Als alumnes que cursin simultàniament estudis de música en una escola de música autoritzada d'acord amb el Decret 179/1993, de 27 de juliol, o norma que el substitueixi, pel qual es regulen les escoles de música i de dansa, se'ls podrà concedir el reconeixement dels estudis de música amb els estudis de batxillerat corresponents a les hores de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat de primer curs, segons les situacions A i B que s'especifiquen a continuació.

Situació A: per al reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat (quatre hores màxim per cada curs): estar matriculat en una escola de música autoritzada entre tres i cinc hores

Situació B: pel reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat (4 hores màxim per cada curs) i la matèria de modalitat de primer curs (4 hores): estar matriculat en una escola de música autoritzada més de 5 hores.

1. Requisits

a) Cursar estudis en alguna de les escoles de música incloses en l'apartat 3, subapartat e) d'aquestes instruccions

b) haver superat la prova d'accés als ensenyaments de grau professional de música en un conservatori o centre professional, o a l'Escola de Música Municipal Mestre Montserrat de Vilanova i la Geltrú, a l'Escola de Música Municipal Victòria dels Àngels de Sant Cugat del Vallès, o a l'Escola de Música Municipal de Sant Feliu de Llobregat

c) cursar estudis de música que incloguin, com a mínim: llenguatge musical o harmonia, instrument, i pràctica instrumental en grup.

2. Procediment:

Situació A

L'alumnat ha de presentar a la direcció del centre on cursa els estudis de batxillerat, durant el mes de setembre, la documentació següent:

- "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en una escola de música autoritzada". Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat (Model BMU 3).
- "Certificació expedida per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne pugui acollir-se al reconeixement amb reducció d'hores de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat" (Model CMU 3).
- La direcció del centre ha de verificar el compliment dels requisits i reconèixer les matèries o, si no es compleixen, denegar-ho mitjançant la "Resolució per la qual es concedeix l'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat basada en estudis de música en una escola de música autoritzada" (Model BMU 4).

Contra l'esmentada resolució del/de la director/a del centre podrà presentar-se una reclamació davant la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats en el termini de cinc dies hàbils a partir de l'endemà de la seva notificació.

Situació B

L'alumnat ha de presentar a la direcció del centre on cursa els estudis de batxillerat, a l'inici del curs acadèmic, la documentació següent:

- "Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en una escola de música autoritzada". Aquesta sol·licitud l'hauran de signar els pares o tutors legals de l'alumne/a si aquest/a és menor d'edat (model BMU 3).

- "Certificació expedida per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne pugui acollir-se al reconeixement amb reducció d'hores de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat" (Model CMU 3).
- La direcció del centre ha de trametre la sol·licitud i la certificació (els documents CMU 3 i BMU 3) a la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, la qual resoldrà, ho comunicarà al centre, i aquest a l'alumnat.

El centre lliurarà a l'alumne/a una còpia compulsada i entrada per registre de tota la documentació.

L'apartat 4 conté un quadre resum de la simultaneïtat d'estudis de batxillerat amb estudis de música.

2.2.3. Compatibilització dels estudis de batxillerat amb els ensenyaments artístics professionals de música ("batxillerat musical")

A efectes d'aquestes instruccions, s'entén per batxillerat musical aquell que es compon de les matèries següents:

- Matèries comunes de batxillerat (cursades en qualsevol centre de batxillerat)
- Matèries d'ensenyaments artístics professionals de música (cursades en un conservatori o centre professional de música)

- *Alumnat de cinquè i sisè curs d'ensenyaments artístics professionals de música*

  L'alumnat que cursa el batxillerat i, simultàniament, el cinquè o sisè curs d'ensenyaments artístics professionals de música (només en conservatoris o centres professionals de música), pot cursar només les matèries comunes del batxillerat. El treball de recerca no es considera comuna. La inscripció en aquestes condicions, que es pot fer en qualsevol centre de batxillerat, no requereix una autorització específica, si bé en iniciar el batxillerat l'alumne o alumna haurà d'indicar que no vol cursar una modalitat, i haurà de presentar al centre una certificació d'inscripció al cinquè o sisè curs d'ensenyaments artístics professionals expedit pel conservatori o centre professional de música. En superar les matèries comunes del batxillerat i completar els ensenyaments artístics professionals de música, l'alumne o alumna podrà sol·licitar el títol de batxiller, si bé no tindrà dret al reconeixement de modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne o alumna l'establirà la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat hi haurà de trametre sengles certificacions acreditatives dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments artístics professionals de música. En el cas que vulgui accedir a les PAU, s'aplicaran els criteris que s'indiquen dins el punt 2.2.4.b d'aquest annex.

- *Alumnat del tercer i quart curs d'ensenyaments artístics professionals de música*

  L'alumnat que cursa el tercer o quart curs d'ensenyaments artístics professionals de música i, simultàniament, el batxillerat, també pot optar per la forma d'inscripció (cursar només les matèries comunes) que s'indica en el punt anterior, si bé en aquest cas haurà de demanar la corresponent autorització a la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa. En superar les matèries comunes de batxillerat i completar els ensenyaments artístics professionals de música, l'alumnat podrà sol·licitar el títol de batxiller, si bé no tindrà dret al reconeixement de

modalitat. El càlcul de la qualificació final de batxillerat d'aquest alumne o alumna l'establirà la Direcció General d'Atenció a la Comunitat Educativa, per a la qual cosa el centre de batxillerat hi haurà de trametre sengles certificacions acreditatives dels estudis de batxillerat i dels estudis d'ensenyaments artístics professionals de música. En el cas que vulgui accedir a les PAU, s'aplicaran els criteris que s'indiquen dins el punt 2.2.4.b d'aquest annex.

- L'alumnat que a primer curs de batxillerat havia iniciat una de les tres modalitats establertes podrà canviar a l'opció "batxillerat de música" en iniciar el segon curs, tal com s'estableix en els dos paràgrafs anteriors "Alumnat de cinquè i sisè curs d'ensenyaments artístics professionals de música" i "Alumnat de tercer i quart curs d'ensenyaments artístics professionals de música".

2.2.4. Tramitació del títol de batxiller i proves d'accés a la universitat (PAU) dels alumnes d'ensenyaments artístics professionals de música

a. *Alumnes de música que han cursat una modalitat de batxillerat.*

Els alumnes que, tot i haver obtingut la convalidació o el reconeixement de les hores corresponents a la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de primer curs del batxillerat, han cursat una de les tres modalitats establertes i han superat totes les matèries que conformen el seu currículum, poden sol·licitar la tramitació del títol de batxiller, independentment del fet que hagin completat o no els estudis d'ensenyaments artístics professionals de música. A efectes de realització de les PAU, aquests alumnes no són considerats "alumnes de música" i, per tant, fan les PAU en igualtat de condicions amb la resta d'alumnes.

b. *Alumnes d'ensenyaments artístics professionals de música que no han cursat una modalitat de batxillerat (alumnes de "batxillerat musical").*

Els alumnes d'ensenyaments artístics professionals de música que només han cursat les matèries comunes de batxillerat no podran sol·licitar el títol de batxiller fins que no hagin superat, a més de les matèries comunes de batxillerat, els estudis d'ensenyaments artístics professionals de música.

3. Relació de centres autoritzats

a) Conservatoris de música

- Barcelona: Conservatori de Música
- Badalona: Conservatori de Música
- Cervera: Conservatori de Música
- Granollers: Conservatori de Música
- Manresa: Conservatori de Música
- Igualada: Conservatori de Música
- Sabadell: Conservatori de Música
- Terrassa: Conservatori de Música
- Girona: Conservatori de Música
- Lleida: Conservatori de Música
- Reus: Conservatori de Música
- Tarragona: Conservatori de Música
- Tortosa: Conservatori de Música
- Vic: Conservatori de Música
- Vila-seca: Conservatori de Música

b) Conservatori de dansa

- Barcelona: EESA/CPD de l'Institut del Teatre

c) Centres professionals de música

- Barcelona: Centre Professional de música Liceu
- Cerdanyola del Vallès: Centre Professional de Música El Musical

d) Centres professionals de dansa

- Alella: Centre Professional de dansa Laie
- Tarragona: Centre Professional de dansa Artemis

e) Escoles de música autoritzades

- Agramunt: Escola de Música Municipal
- Aiguafreda: Aula de Música Municipal/ Escola de Música Municipal de Vic
- Alcanar: Escola de Música Municipal d'Alcanar
- Alcover: Escola de Música Municipal
- Amposta: Escola de Música Hiberus

- Amposta: Escola de Música La Lira Ampostina
- Amposta: Escola de Música La Unió Filharmònica
- Arenys de Mar: Escola de Música Municipal
- Artés: Escola de Música Municipal d'Artés
- Artesa de Segre: Aula Municipal de Música d'Artesa de Segre / Escola de Música Municipal de Balaguer
- Ascó: Escola de Música Municipal
- Badalona: Escola de Música Municipal
- Balaguer: Escola de Música Municipal de Balaguer
- Banyoles: Escola de Música Municipal
- Barberà del Vallès: Escola de Música Municipal de Barberà del Vallès
- Barcelona: Escola Aula de Música 7
- Barcelona: Escola de Música Allegretto
- Barcelona: Escola de Música Amalia Navas Saenz
- Barcelona: Escola de Música Berna
- Barcelona: Escola de Música Centre Musical Diapasó
- Barcelona: Escola de Música de Barcelona
- Barcelona: Escola de Música de Gràcia
- Barcelona: Escola de Música de l'Orfeó Gracienc
- Barcelona: Escola de Música del Guinardó
- Barcelona: Escola de Música Liceu
- Barcelona: Escola de Música del Palau
- Barcelona: Escola de Música Diaula
- Barcelona: Escola de Música Diesi
- Barcelona: Escola de Música Farré
- Barcelona: Escola de Música Gymúsic
- Barcelona: Escola de Música Harmonia
- Barcelona: Escola de Música i Dansa Artmúsic
- Barcelona: Escola de Música Joan Llongueras
- Barcelona: Escola de Música Juan Pedro Carrero
- Barcelona: Escola de Música Luthier
- Barcelona: Escola de Música Marshall
- Barcelona: Escola de Música Municipal Casa dels nens
- Barcelona: Escola de Música Municipal Can Ponsic
- Barcelona: Escola de Música Municipal Nou Barris
- Barcelona: Escola de Música Municipal de Sant Andreu
- Barcelona: Escola de Música Musicant
- Barcelona: Escola de Música Ntra. Sra. de Lourdes
- Barcelona: Escola de Música Pausa
- Barcelona: Escola de Música Sant Estanislau de Kotska
- Barcelona: Escola de Música Sant Josep
- Barcelona: Escola de Música Taller de músics
- Barcelona: Escola de Música Tarantel·la
- Bellpuig: Escola de Música Municipal de Bellpuig
- Berga: Escola de Música Municipal

- Caldes de Montbui: Escola de Música Municipal Joan Valls
- Caldes de Montbui: Escola de Música Tot Música Ensenyament
- Cambrils: Escola de Música Municipal
- Capellades: Escola de Música de Capellades
- Cardona: Escola de Música Municipal Musicant
- Cassà de la Selva: Escola de Música Liceu Pere Mercader
- Castell-Platja d'Aro: Escola de Música Municipal
- Castellar del Vallès: Escola de Música Municipal Torre Balada
- Castellterçol: Escola de Música Municipal
- Celrà: Escola de Música del Gironès
- Centelles: Escola de Música Municipal
- Cerdanyola del Vallès: Escola de Música Municipal Aulos
- Cerdanyola del Vallès: Escola de Música de Bellaterra
- Cervera: Escola de Música Municipal Cervera:
- Cervià de Ter: Escola de Música del Gironès
- Cornellà de Llobregat: Escola de Música Municipal
- El Bruc: Aula Municipal de Música del Bruc / Escola de Música Municipal d'Esparreguera
- El Papiol: Escola de Música Municipal
- El Vendrell: Escola de Música Municipal Pau Casals
- Esparreguera: Escola de Música Municipal
- Esplugues de Llobregat: Escola de Música Municipal
- Figueres: Escola de Música la Flauta Màgica
- Figueres: Escola de Música Temps de Música
- Flix: Escola de Música Municipal
- Fornells de la Selva: Escola de Música del Gironès
- Girona: Escola de Música Aula musical
- Girona: Escola de Música Municipal de Girona
- Granollers: Escola de Música Municipal Josep M. Ruera
- Granollers: Escola de Música Art-9
- Guissona: Escola de Música Josep Maria Llorens
- Gurb: Escola de Música Municipal de Gurb
- Igualada: Escola de Música Municipal
- Ivars d'Urgell: Aula Municipal de Música d'Ivars d'Urgell / Escola de Música Municipal de Cervera
- L'Ametlla de Mar: Escola de Música Municipal de l'Ametlla de Mar
- L'Ametlla del Vallès: Escola de Música Municipal de l'Ametlla del Vallès
- L'Escala: Escola de Música Municipal El Gavià
- L'Espluga de Francolí: Escola de Música Municipal
- L'Hospitalet de Llobregat: Escola de Música Haro
- L'Hospitalet de Llobregat: Escola Municipal de Música Centre de les Arts.
- La Garriga: Escola de Música Municipal de la Garriga Josep Aymerich
- La Jonquera: Escola de Música Municipal de la Jonquera
- La Selva del Camp: Escola de Música Municipal
- La Seu d'Urgell: Escola de Música Municipal
- La Torre de l'Espanyol: Escola de Música Municipal de la Torre de l'Espanyol

- Les Borges Blanques: Escola de Música Municipal
- Les Franqueses del Vallès: Escola de Música Municipal de les Franqueses del Vallès
- Linyola: Escola de Música Municipal
- Llagostera: Escola de Música del Gironès
- Lleida: Escola de Música l'Intèrpret
- Lleida: Escola de Música Municipal de Lleida
- Lleida: Escola de Música Músics-Taller de Música
- Lliçà d'Amunt: Escola de Música Municipal de la Vall de Tenes
- Malgrat de Mar: Escola de Música Municipal de Malgrat de Mar
- Manlleu: Escola de Música Municipal de Manlleu
- Manresa: Escola de Música Municipal de Manresa
- Martorell: Escola de Música Municipal de Martorell
- Mataró: Escola de Música Liceu Mataró
- Matadepera: Escola Municipal de Música Frederic Mompou
- Moià: Escola de Música Municipal
- Molins de Rei: Escola de Música Municipal
- Mollerussa: Escola de Música Municipal de Mollerussa
- Mollet del Vallès: Escola de Música Municipal de Mollet del Vallès
- Montblanc: Escola de Música Municipal
- Montmeló: Escola de Música Municipal de Montmeló
- Montornès del Vallès: Escola de Música Municipal de Montornès del Vallès
- Móra d'Ebre: Escola de Música Municipal
- Navarcles: Escola de Música Municipal
- Navàs: Escola de Música Municipal
- Olesa de Montserrat: Escola de Música Municipal
- Olot: Escola de Música Harmonia
- Olot: Escola de Música Municipal d'Olot
- Palafrugell: Escola de Música de Palafrugell
- Parets del Vallès: Escola de Música Municipal de Parets del Vallès
- Prats del Lluçanès: Escola de Música Municipal
- Pineda de Mar: Escola de Música Municipal de Pineda de Mar
- Ponts: Escola de Música Municipal de Ponts
- Premià de Dalt: Escola de Música Municipal de Premià de Dalt
- Premià de Mar: Escola de Música Municipal
- Premià de Mar: Escola de Música i Dansa Estudi Teresa Maria
- Puigcerdà: Escola de Música Municipal Issi Fabra
- Puig-reig: Escola de Música Municipal de Puig-reig
- Quart: Escola de Música del Gironès
- Reus: Escola de Música de Reus
- Reus: Escola de Música Institut Musical de Reus
- Riudoms: Escola de Música Municipal
- Roda de Ter: Escola de Música Municipal de Roda de Ter
- Rubí: Escola de Música Municipal de Rubí
- Sabadell: Escola de Música CEME
- Sabadell: Escola de Música Creu Alta

- Sabadell: Escola de Música Municipal de Sabadell
- Saldes: Escola de Música Municipal
- Sallent: Escola de Música Municipal
- Salou: Escola de Música Municipal
- Sant Adrià de Besòs: Escola de Música Municipal Benet Bails
- Sant Andreu de Llavaneres: Escola de Música de Llavaneres
- Sant Boi de Llobregat: Escola de Música Municipal Blai Net
- Sant Celoni: Escola de Música Municipal de Sant Celoni
- Sant Cugat del Vallès: Escola de Música Aula de So
- Sant Cugat del Vallès: Escola de Música Fusió, Música i Dansa
- Sant Cugat del Vallès: Escola de Música Municipal Victòria dels Àngels
- Sant Feliu de Guíxols: Escola de Música Municipal
- Sant Feliu de Llobregat: Escola de Música Municipal
- Sant Guim de Freixenet: Escola Municipal de Música l'Espiga
- Sant Hipòlit de Voltregà: Escola de Música Municipal de Sant Hipòlit de Voltregà
- Sant Joan de Vilatorrada: Escola de Música Municipal
- Sant Jordi Desvalls: Escola de Música del Gironès
- Sant Julià de Ramis: Escola de Música del Gironès
- Sant Quintí de Mediona: Escola de Música Municipal Mossèn Pla
- Sant Quirze del Vallès: Escola de Música Municipal
- Santa Coloma de Farners: Escola de Música Municipal Josep Carbó
- Santa Coloma de Gramenet: Escola de Música Municipal Can Roig i Torres
- Santa Coloma de Queralt: Aula Municipal de Música de Santa Coloma de Queral /Escola de Música Municipal d'Igualada
- Santa Maria d'Oló: Aula Municipal de Música de Santa Maria d'Oló / Escola de Música Municipal de Navarcles
- Santa Perpètua de Mogoda: Escola de Música Municipal de Santa Perpètua de Mogoda
- Santpedor: Escola de Música Municipal de Santpedor
- Solsona: Escola de Música Municipal de Solsona
- Súria: Escola de Música Municipal
- Taradell: Escola de Música Municipal
- Tarragona: Escola de Música de la Diputació de Tarragona
- Tarragona: Escola de Música Municipal
- Tarragona: Escola de Música Estudi de Música
- Tàrrega: Escola de Música Municipal
- Terrassa: Escola de Música Centre d'Educació Musical
- Terrassa: Escola de Música Municipal
- Tordera: Escola de Música i Dansa Municipal Teatre Ateneu Clavé
- Torelló: Escola de Música Municipal
- Torredembarra: Escola de Música Municipal de Torredembarra
- Torroella de Montgrí: Escola de Música Municipal Anselm Viola
- Tortosa: Escola de Música de Tortosa
- Tremp: Escola de Música Municipal de Tremp
- Vallirana: Escola de Música Municipal Aureli Vila
- Valls: Escola de Música Municipal Robert Gerhard

- Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant: Escola de Música Municipal de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant
- Vic: Escola de Música Municipal de Vic
- Vidreres: Escola de Música Municipal de Vidreres
- Vilafranca del Penedès: Escola de Música Arts Musicals • Vilafranca del Penedès: Escola de Música Municipal Maria Dolors Calvet
- Vilanova i la Geltrú: Escola de Música Municipal Mestre Montserrat
- Vilanova i la Geltrú: Escola de Música Freqüències
- Vila-seca: Escola de Música Municipal de Vila-seca

f) Escoles de dansa autoritzades

- Amposta: Escola de Dansa Jacqueline Biosca
- Anglès: Escola de Dansa d'Anglès
- Arenys de Mar: Escola de Dansa Sinera
- Badalona: Escola de Dansa Emi Vivas
- Badalona: Escola de Dansa Lola y Pavón
- Badalona: Escola de Dansa Marisa Yudes
- Badalona: Escola de Dansa Stil
- Barcelona: Escola de Dansa Anna Maleras
- Barcelona: Escola de Dansa Coco Comin
- Barcelona: Escola de Dansa David Campos
- Barcelona: Escola de Dansa Eulàlia Blasi
- Barcelona: Escola de Dansa Herminia Espejo
- Barcelona: Escola de Dansa Isabel Porcar
- Barcelona: Escola de Dansa Joan Magriñá
- Barcelona: Escola de Dansa Mar Estudi de Dansa
- Barcelona: Escola de Dansa Maxime d'Harroche
- Barcelona: Escola de Dansa Mercedes Ribera
- Barcelona: Escola de Dansa Pilar Domínguez
- Barcelona: Escola de Dansa Rosita Mauri
- Barcelona: Escola de Dansa Spin
- Barcelona: Escola de Dansa Studio Isadora
- Barcelona: Escola de Dansa Yisbell
- Barcelona: Escola de Música i Dansa Artmúsic
- Blanes: Escola de Dansa L'Esclat
- Blanes: Escola de Dansa Miriam Beltran
- Calella: Escola de Dansa Mercè Panosa
- Castellar del Vallès: Escola de Dansa Parc
- Castelldefels: Escola Municipal de Dansa de Castelldefels
- Cerdanyola del Vallès: Escola de Dansa l'Art
- Figueres: Escola de Dansa Marta Coll
- Gavà: Escola de Dansa L'Aula de Dansa
- Girona : Escola de Dansa Maribel Bover i Viñals

- Girona: Escola de Dansa M. Mercedes Ribera
- Granollers: Escola de Dansa Águeda Murillo
- Igualada: Escola de Dansa del Consell Comarcal de l'Anoia
- Lleida: Escola de Dansa La Dansa Estudi
- Manresa: Escola de Dansa Roser
- Mataró: Escola de Dansa Dúnia
- Mataró: Escola de Dansa Gemma Bartra Serra
- Mollerussa: Escola de Dansa de Mollerussa
- Montbrió del Camp: Escola de Dansa de Montbrió del Camp
- Olesa de Montserrat: Escola de Dansa 113 Dansa
- Premià: Escola de Dansa i Música Teresa Maria
- Reus: Escola de Dansa Artís
- Reus: Escola de Dansa del Centre de Lectura de Reus
- Reus: Escola de Dansa Nuria Díez
- Sabadell: Escola de Dansa Ritme
- Sant Adrià de Besòs: Dansa 2001, Generació Innovadora Segle XXI
- Sant Just Desvern: Escola de Dansa Marta Roig
- Sitges: Escola de Dansa Dolors Vilalta Lacruz
- Tarragona: Escola de Dansa Artemis
- Tordera: Escola de Música i Dansa Teatre Ateneu Clavé
- Torredembarra: Escola de Dansa Centrescènic
- Valls: Escola de Dansa Adagi
- Valls: Escola de Dansa Pas
- Vic: Escola de Dansa Thais
- Vilanova i la Geltrú: Escola de Dansa Coral Retamero
- Vilassar de Mar: Escola de Dansa Madó

4. Quadre de simultaneïtat dels estudis de dansa i música amb l'ESO i el batxillerat

ESO / DANSA		
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORITZADA	
	Cursant 5 hores o més	Cursant 7 hores o més
Reducció màxima per curs:		
5 hores matèries optatives música educació física	educació física	5 crèdits matèries optatives educació física
CONVALIDACIÓ SEGONS MODELS:	RECONEIXEMENT SEGONS MODELS:	
EDA1 CDA1 EDA2	CDA2 EDA1 EDA4	

BATXILLERAT / DANSA			
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORITZADA		
	SITUACIÓ A 12-14 HORES	SITUACIÓ B + DE 15 HORES	MÉS DE 7 HORES
Reducció màxima per curs:			
4 hores franja d'optativitat 2 hores educació física 4 hores una matèria de modalitat	4 hores franja d'optativitat 2 hores educació física	4 hores franja d'optativitat 2 hores educació física 4 hores una matèria de modalitat	2 hores educació física
CONVALIDACIÓ SEGONS ELS MODELS:	RECONEIXEMENT SEGONS ELS MODELS:		
BDA1 BDA2 CDA1	BDA3 BDA4 CDA3	BDA3 CDA3 (+ RESOLUCIÓ)	BDA3 CDA2 BDA5

ESO / MÚSICA		
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORITZADA	
	Cursant 3 hores o més	Cursant 4 hores o més
Reducció màxima per curs:		
5 hores matèries optatives Música	5 hores matèries optatives	5 hores matèries optatives Música
CONVALIDACIÓ SEGONS MODELS:	RECONEIXEMENT SEGONS MODELS:	
CMU1 EMU1 EMU2	EMU1 EMU4 CMU2	

BATXILLERAT / MÚSICA		
CONSERVATORI O CENTRE PROFESSIONAL	ESCOLA AUTORITZADA	
	SITUACIÓ A Cursant 3-5 hores	SITUACIÓ B Cursant + de 5 hores
Reducció màxima per curs:		
4 hores franja d'optativitat 4 hores una matèria de modalitat	4 hores franja d'optativitat	4 hores franja d'optativitat 4 hores una matèria de modalitat
CONVALIDACIÓ SEGONS ELS MODELS:	RECONEIXEMENT SEGONS ELS MODELS:	
CMU1 BMU1 BMU2	BMU3 CMU3 BMU4	BMU3 CMU3 (+ RESOLUCIÓ)

ANNEX 3. Cicles formatius de grau mitjà i de grau superior

Cicles formatius de grau mitjà

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Activitats agràries								
1716/96	***49/1998, de 3.3***	***20.4.98***	Explotacions agrícoles intensives	2.000	1.590	410	90	120
1715/96	***134/1998, de 9.6***	***3.7.98***	Explotacions agràries extensives	2.000	1.590	410	90	120
1713/96	***133/1998, de 9.6***	***30.6.98***	Treballs forestals i de conservació del medi natural	2.000	1.590	410	90	120
1717/96	***117/1999, de 19.4***	***11.5.99***	Explotacions ramaderes	2.000	1.590	410	90	120
1714/96	***55/1998, de 3.3***	***23.4.98***	Jardineria	2.000	1.590	410	90	120
Activitats físiques i esportives								
2048/96	***118/1999, de 19.4***	***19.5.99***	Conducció d'activitats fisicoesportives en el medi natural	2.000	990	410	60	120
Activitats maritimopesqueres								
725/94	***212/1998, de 30.7***	***17.8.98***	Operació, control i manteniment de màquines i instal·lacions del vaixell	2.000	1.260	740	60	120
726/94	***169/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Operacions de cultiu aqüícola	1.700	960	740	-	-
724/94	***54/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Pesca i Transport marítim	2.000	1.260	740	60	120
727/94	***87/2000, de 8.2***	***9.3.00***	Busseig a profunditat mitjana	1.400	960	440	60	120
Administració								
1662/94	***57/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Gestió administrativa	1.300	990	310	60	85
Arts gràfiques								
2424/94	***171/97, de 2.7***	***4.8.97***	Preimpressió en arts gràfiques	2.000	1.620	380	60	120
2425/94	***207/97, de 30.7***	***28.8.97***	Impressió en arts gràfiques	1.400	990	410	50	120
2426/94	***199/1999, de 13.7***	***19.8.99***	Enquadernació i Manipulació de paper i cartró	1.400	990	410	50	85
Comerç i màrqueting								
1655/94	***53/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Comerç	1.400	990	410	60	85
Comunicació, imatge i so								
2037/95	***50/1999, de 23.2***	***5.3.99***	Laboratori d'imatge	1.400	990	410	60	120
Edificació i obra civil								
2212/93	***55/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Obres de la construcció	2.000	1.710	290	70	120
2214/93	***86/2000, de 8.2***	***9.3.00***	Operació i manteniment de maquinària de construcció	2.000	1.600	400	60	120
2213/93	***131/1998, de 9.6***	***22.6.98***	Obres de formigó	2.000	1.600	400	60	120
2211/93	***132/1998, de 9.6***	***22.6.98***	Acabats de construcció	2.000	1.600	400	60	120
Electricitat i electrònica								
623/95	***368/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Equips i instal·lacions electrotècniques	2.000	1.650	350	60	120
624/95	***372/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Equips electrònics de consum	2.000	1.650	350	60	120

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Fabricació mecànica								
2419/94	***139/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Mecanització	2.000	1.600	400	90	120
2420/94	***119/1999, de 19.4***	***18.5.99***	Tractaments superficials i tèrmics	1.400	990	410	60	120
2421/94	***(En tramitació)***		Fosa	1.400	990	410	60	120
1657/94	***12/1999, de 26.1***	***11.2.99***	Soldadura i caldereria	2.000	1.600	400	90	120
2419/94	***139/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Mecanització adaptat al perfil professional de reparació i manteniment d'aparells de mesura i control (Ordre de 16.9.1999, DOGC de 6.10.99)	2.000	1.600	400	90	120
498/03	***(En tramitació)***		Joieria	2.000	-	-	-	-
Fusta i moble								
732/94	***369/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Fabricació a mida i Instal·lació de fusteria i moble	2.000	1.590	410	90	120
731/94	***178/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Fabricació industrial de fusteria i moble	1.400	990	410	50	120
730/94	***(En tramitació)***		Transformació de fusta i suro	1.300	990	310	50	85
Hoteleria i turisme								
2219/93	***309/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Cuina	2.000	1.600	400	-	-
2220/93	***174/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Pastisseria i forneria	1.400	960	440	-	-
2221/93	***306/1995, de 7.11***	30.11.95	Serveis de restaurant i bar	1.400	990	410	-	-
Imatge personal								
631/95	***264/1998, de 6.10***	***20.10.98***	Caracterització	2.000	1.700	300	90	120
630/95	***172/1997, de 22.7***	4.8.97	Estètica personal decorativa	1.400	990	410	60	120
629/95	***208/1997, de 30.7***	***28.8.97***	Perruqueria	2.000	1.700	300	60	120
Informàtica								
497/03	***423/2004, de 2.11***	***10.11.04***	Explotació de sistemes informàtics	2.000	1.690	310	90	120
Indústries alimentàries								
2051/95	***204/1997, de 30.7***	***28.8.97***	Escorxador i carnisseria – xarcuteria	1.400	960	440	60	120
2052/95	***193/1999, de 13.7***	***5.8.99***	Conservació vegetal, càrnia i de peix	1.400	960	440	60	120
2053/95	***51/1999, de 23.2***	***9.3.99***	Elaboració d'olis i sucs	1.400	960	440	60	120
2054/95	***194/1999, de 13.7***	***9.8.99***	Elaboració de productes làctics	1.400	960	440	60	120
2055/95	***138/1998, de 9.6***	***9.7.98***	Elaboració de vins i altres begudes	1.400	960	440	60	120
2056/95	***196/1999, de 13.7***	***12.8.99***	Molineria i indústries cerealistes	1.400	960	440	60	120
2057/95	***11/1999, de 26.1***	***9.2.99***	Panificació i rebosteria	1.400	960	440	60	120
Manteniment de vehicles autopropulsats								
1650/94	***311/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Carrosseria	2.000	1.590	410	80	120
1649/94	***310/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Electromecànica de vehicles	2.000	1.590	410	80	120

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Manteniment i serveis a la producció								
2045/95	***197/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Instal·lació i manteniment electromecànic i conducció de línies	2.000	1.650	350	60	120
2046/95	***198/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Muntatge i manteniment d'instal·lacions de fred, climatització i producció de calor	2.000	1.650	350	60	120
2047/95	***287/1998, de 3.11***	***13.11.98***	Manteniment ferroviari	2.000	1.650	350	-	-
2045/95	***197/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Instal·lació i manteniment electromecànic i conducció de línies adaptat al perfil professional de manteniment de vaixells d'esbarjo i serveis portuaris (Ordre EDU/93/2007, d'11.4.2007, DOGC de 26.4.2007)	2.000	1790	210	60	60
2045/95	***197/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Instal·lació i manteniment electromecànic de maquinària i conducció de línies adaptat al perfil professional de reparació i manteniment de maquinària d'obra pública, logística i manutenció de càrregues i agrícola (Ordre EDU en tramitació)	2.000	1750	250	70	70
Química								
814/93	***141/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Operacions de procés en planta química	1.400	960	440	60	120
815/93	***137/1998, de 9.6***	***9.7.98***	Operacions de procés de pasta i paper	1.400	960	440	60	120
816/93	***13/1999, de 26.1***	***9.2.99***	Operacions de fabricació de productes farmacèutics	1.400	960	440	60	120
817/93	***307/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Laboratori	1.300	960	340	60	120
818/93	***140/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Operacions de transformació de plàstics i cautxú	1.400	960	440	60	120
Sanitat								
546/95	***203/1997, de 30.7***	***28.8.97***	Cures auxiliars d'infermeria	1.400	990	410	60	120
547/95	***181/1998, de 8.7***	***5.8.98***	Farmàcia	1.300	990	310	60	120
Serveis socioculturals i a la comunitat								
496/03	***104/2005, de 31.5***	***2.6.05***	Atenció sociosanitària	2.000	1.580	420	60	120
Tèxtil, confecció i pell								
743/94	***58/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Confecció	1.400	990	410	50	85
740/94	***62/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Producció de teixits de punt	1.400	990	410	50	85
739/94	***263/1998, de 6.10***	***20.10.98***	Producció de filatura i teixidura de calada	1.400	990	410	50	85
741/94	***(en tramitació)***		Operacions d'ennobliment tèxtil	1.400	990	410	60	120
742/94	***(en tramitació)***		Calçat i marroquineria	1.400	990	410	60	120
Vidre i ceràmica								
2040/95	***(en tramitació)***		Operacions de fabricació de productes ceràmics	1.400	990	410	50	85
2041/95	***243/2000, de 7.7***	***4.8.00***	Operacions de fabricació de vidre i transformats	1.400	990	410	50	85

Cicles formatius de grau superior

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Activitats agràries								
1711/96	***53/1998, de 3.3***	***22.4.98***	Gestió i organització d'empreses agropecuàries	2.000	1.590	410	90	120
1712/96	***48/1998, de 3.3***	***17.4.98***	Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics	2.000	1.590	410	90	120
Activitats físiques i esportives								
2048/96	***40/1999, de 23.2***	***4.3.99***	Animació d'activitats físiques i esportives	2.000	1.590	410	60	120
Activitats maritimopesqueres								
721/94	***354/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Navegació, pesca i transport marítim	2.000	1.260	740	60	120
722/94	***211/1998, de 30.7***	***17.8.98***	Supervisió i control de màquines i instal·lacions del vaixell	2.000	1.260	740	60	120
723/94	***176/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Producció aqüícola	2.000	1.590	410	-	-
Administració								
1659/94	***63/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Administració i finances	2.000	1.650	350	-	-
1658/94	***64/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Secretariat	1.390	990	310	60	85
Arts gràfiques								
2422/94	***68/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Disseny i producció editorial	2.000	1.620	380	90	120
2423/94	***200/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Producció en indústries d'arts gràfiques	2.000	1.620	380	90	120
Comerç i màrqueting								
1653/94	***59/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Comerç internacional	2.000	1.650	350	90	120
1651/94	***60/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Gestió comercial i màrqueting	1.400	990	410	60	85
1652/94	***179/1998, de 8.7***	***31.7.98***	Serveis al consumidor	1.400	990	410	60	85
1654/94	***197/1999, de 13.7***	***16.8.99***	Gestió del transport	2.000	1.680	320	60	120
Comunicació, imatge i so								
2033/95	***177/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Imatge	2.000	1.650	350	90	120
2034/95	***199/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Producció d'audiovisuals, ràdio i espectacles	2.000	1.620	380	90	120
2035/95	***352/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Realització d'audiovisuals i espectacles	2.000	1.620	380	90	120
2036/95	***198/1999, de 13.7***	***17.8.99***	So	2.000	1.620	380	90	120
2035/95	***352/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Realització d'audiovisuals i espectacles, adaptat al perfil professional de multimèdia interactiva (Ordre de 30.9.2003, DOGC de 13.10.2003)	2.000	1.620	380	90	120
Edificació i obra civil								
2208/93	***205/97, de 30.7***	***28.8.97***	Desenvolupament i aplicació de projectes de construcció	2.000	1.650	350	-	-
2209/93	***135/1998, de 9.6***	***6.7.98***	Desenvolupament de projectes urbanístics i operacions topogràfiques	2.000	1.650	350	-	-
2209/93	***135/1998, de 9.6***	***6.7.98***	Desenvolupament de projectes urbanístics i operacions topogràfiques, adaptat al perfil professional de sobrestant en l'àmbit de l'obra civil (DOGC d'11.3.99)	2.000	1.650	350	-	-
2210/93	***56/1998, de 3.3***	***23.4.98***	Realització i plans d'obres	1.700	1.230	410	60	120

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Electricitat i electrònica								
620/95	***367/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Desenvolupament de productes electrònics	2.000	1.650	350	-	-
621/95	***366/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Instal·lacions electrotècniques	2.000	1.650	350	-	-
619/95	***370/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Sistemes de regulació i control automàtics	2.000	1.650	350	-	-
622/95	***371/1996, de 29.10***	***22.11.96***	Sistemes de telecomunicació i informàtics	2.000	1.650	350	-	-
Fabricació mecànica								
2416/94	***143/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Desenvolupament de projectes mecànics	2.000	1.600	400	-	-
2417/94	***144/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Producció per mecanització	2.000	1.600	400	90	120
1656/94	***85/2000, de 8.2***	***8.3.00***	Construccions metàl·liques	2.000	1.600	400	90	120
2418/94	***(En tramitació)***		Producció per fosa i pulverimetal·lúrgia	2.000	1.600	400	90	120
370/01	***237/2002, de 25.9***	***9.10.02***	Òptica d'ullera	2.000	1.650	350	60	120
Fusta i moble								
728/94	***288/1998, de 3.11***	***4.12.98***	Desenvolupament de productes de fusteria i moble	2.000	1.590	410	90	120
729/94	***299/1999, de 9.11***	***2.12.99***	Producció de fusta i moble	2.000	1.600	400	60	120
Hoteleria i turisme								
2215/93	***173/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Agències de viatges	1.400	990	410	60	120
2217/93	***205/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Informació i comercialització turístiques	1.400	990	410	60	120
2218/93	***206/1997, de 30.7***	***28.8.97***	Restauració	2.000	1.600	400	90	120
2216/93	***52/1998, de 3.3***	***21.4.98***	Allotjament	1.400	990	410	60	120
274/00	***394/2000, de 5.12***	***20.12.00***	Animació turística	1.400	990	410	60	90
Imatge personal								
627/95	***298/1999, de 9.11***	***3.12.99***	Assessoria d'imatge personal	1.700	1.260	440	90	120
628/95	***349/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Estètica	2.000	1.570	430	90	120
Indústries alimentàries								
2050/95	***170/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Indústria alimentària	2.000	1.590	410	90	120
2050/95	***170/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Indústria alimentària, adaptat al perfil professional d'enologia i viticultura (Ordre de 21.10.2003, DOGC de 30.10.2003)	2.000	1.590	410	90	120
Informàtica								
1660/94	***175/1997, de 22.7***	***4.8.97***	Administració de sistemes informàtics	2.000	1.650	350	90	120
1661/94	***61/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Desenvolupament d'aplicacions informàtiques	2.000	1.650	350	90	120
Manteniment de vehicles autopropulsats								
1648/94	***308/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Automoció	2.000	1.590	410	80	120
625/95	***136/2000, de 20.3***	***10.4.00***	Manteniment aeromecànic	2.000	1.590	410	-	-
626/95	***134/2000, de 20.3***	***7.4.00***	Manteniment d'aviònica	2.000	1.590	410	-	-

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Manteniment i serveis a la producció								
2042/95	***195/1997, de 30.77***	***21.8.97***	Desenvolupament de projectes d'instal·lacions de fluids, tèrmiques i de manutenció	2.000	1.650	350	-	-
2043/95	***196/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Manteniment d'equips industrials	2.000	1.650	350	-	-
2044/95	***351/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Manteniment i muntatge d'instal·lacions d'edifici i procés	2.000	1.650	350	-	-
1161/01	***365/2004, de 24.8***	***26.8.04***	Prevenció de riscos professionals	2.000	1.610	390	60	120
2043/95	***196/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Manteniment d'equips industrials adaptats al perfil professional de manteniment d'instal·lacions d'energies renovables (Ordre EDU en tramitació)	2.000	1.785	215	-	-
Química								
811/93	***313/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Anàlisi i control	2.000	1.590	410	90	120
812/93	***312/1995, de 7.11***	***30.11.95***	Química ambiental	1.400	960	440	60	120
810/93	***286/1998, de 3.11***	***20.11.98***	Fabricació de productes farmacèutics i afins	1.400	960	440	60	120
808/93	***138/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Indústries de procés químic	1.400	960	440	60	120
813/93	***142/1997, de 13.5***	***13.6.97***	Plàstics i cautxú	1.400	960	440	60	120
809/93	***14/1999, de 26.1***	***10.2.99***	Indústries de procés de pasta i paper	1.400	960	440	60	120
Sanitat								
537/95	***348/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Higiene bucodental	1.400	990	410	60	120
539/95	***202/1997, de 30.7***	***28.8.97***	Laboratori de diagnòstic clínic	2.000	1.560	440	60	120
545/95	***353/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Imatge per al diagnòstic	2.000	1.290	710	60	120
536/95	***50/1998, de 3.3***	***20.4.98***	Dietètica	2.000	1.590	410	60	120
538/95	***54/1998, de 3.3***	***22.4.98***	Anatomia patològica i citologia	2.000	1.320	680	60	120
540/95	***318/2004, de 22.6***	***25.6.04***	Salut ambiental	2.000	1.590	410	60	120
541/95	***51/1998, de 3.3***	***21.4.98***	Pròtesis dentals	2.000	1.590	410	60	120
542/95	***350/1997, de 25.11***	***7.1.98***	Ortesis i pròtesis	2.000	1.590	410	60	120
543/95	***180/1998, de 8.7***	***31.7.98***	Documentació sanitària	1.400	990	410	60	120
544/95	***195/1999, de 13.7***	***11.8.99***	Radioteràpia	1.700	990	710	60	120
62/01	***226/2002, de 27.8***	***13.9.02***	Audiopròtesis	2.000	1.590	410	60	120
Serveis socioculturals i a la comunitat								
2058/95	***183/1998, de 8.7***	***12.8.98***	Animació sociocultural	1.700	1.270	430	60	120
2059/95	***182/1998, de 8.7***	***13.8.98***	Educació infantil	2.000	1.600	400	90	120
2060/95	***157/2003, de 23.6***	***7.7.03***	Interpretació de la llengua de signes	2.000	1.790	210	60	120
2061/95	***39/1999, de 23.2***	***4.3.99***	Integració social	1.700	1.280	420	60	120
2061/95	***39/1999, de 23.2***	***4.3.99***	Integració social, adaptat al perfil professional d'Intervenció sociosanitària (Ordre de 10.1.2000, DOGC de 21.1.2000)	1.700	1.280	420	60	120

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lect.	FCT	Crèdit de síntesi Mín.	Màx.
Tèxtil, confecció i pell								
737/94	***56/1996, de 6.2***	***29.2.96***	Processos de confecció industrial	1.400	990	410	50	85
738/94	***201/1997, de 30.7***	***21.8.97***	Patronatge	1.400	990	410	50	85
733/94	***262/1998, de 6.10***	***20.10.98***	Processos tèxtils de filatura i teixidura de calada	1.400	990	410	50	120
734/94	***135/2000, de 20.3***	***10.4.00***	Processos tèxtils de teixidura de punt	1.400	990	410	50	120
735/94	***144/2003, de 10.6***	***26.6.03***	Processos d'ennobliment tèxtil	1.400	990	410	50	120
736/94	***(En tramitació)***		Adobs	1.400	990	410	60	120
Vidre i ceràmica								
2038/95	***241/2000, de 7.7***	***2.8.00***	Desenvolupament i Fabricació de productes ceràmics	2.000	1.600	400	-	-
2039/95	***242/2000, de 7.7***	***3.8.00***	Fabricació i Transformació de productes de vidre	1.400	990	410	-	-

ANNEX 4.1.

Ensenyaments d'esports

Denominació, relació professors-alumnes, durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica de les diferents modalitats esportives dels ensenyaments d'esports de grau mitjà

Modalitat: Atletisme

Primer nivell del grau mitjà d'atletisme

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en atletisme

Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 18 alumnes.

Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Formació tècnica de l'atletisme	50	125	175
Reglament de les especialitats atlètiques I	10	10	20
Seguretat esportiva I	5	5	10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	75	140	215
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell d'atletisme			500

Segon nivell del grau mitjà d'atletisme

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en atletisme
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 18 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de les carreres i marxes	25	35	60
Formació tècnica i metodològica dels llançaments i de les proves combinades	25	35	60
Formació tècnica i metodològica dels salts	25	35	60
Metodologia de l'entrenament de les especialitats atlètiques	10		10
Reglament de els especialitats atlètiques II	10	5	15
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	110	220
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell d'atletisme			600

Modalitat: Bàsquet

Primer nivell del grau mitjà de bàsquet

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en bàsquet
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Accions tecnicotàctiques individuals i col·lectives del joc	10	20	30
Sistemes de joc I	5		5
Regles del joc I		5	5
Direcció d'equips I	10		10
Direcció de partits I	5		5
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del bàsquet I	5	10	15
Planificació i avaluació de l'entrenament del bàsquet I	10	5	15
Preparació física aplicada I		5	5
Seguretat esportiva I	5		5
Nombre total d'hores d'aquest bloc	50	45	95
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell de bàsquet			380

Segon nivell del grau mitjà de bàsquet

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en bàsquet
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Accions tecnicotàctiques individuals del joc I	20	15	35
Accions tecnicotàctiques col·lectives del joc I	20	15	35
Sistemes de joc II	15	10	25
Regles del joc II	5	5	10
Direcció d'equips II	15	5	20
Direcció de partits II	15	5	20
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del bàsquet II	5	5	10
Planificació i avaluació de l'entrenament del bàsquet II	10	5	15
Detecció i selecció de talents I	10		10
Observació del joc I	10	5	15
Preparació física aplicada II	5	5	10
Psicologia aplicada I	10	5	15
Seguretat esportiva II	5		5
Desenvolupament professional I	5		5
Nombre total d'hores d'aquest bloc	150	80	230
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell de bàsquet			610

Modalitat: Esports d'hivern

Primer nivell del grau mitjà d'esquí alpí

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en esquí alpí
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 12 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	15		
Formació tècnica de l'esquí alpí I	30	30	60
Material d'esquí alpí I	10	5	15
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí alpí I	25	25	50
Medi ambient de muntanya I	15	5	20
Seguretat esportiva I	15	5	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	70	180
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell d'esquí alpí			465

Primer nivell del grau mitjà d'esquí de fons

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en esquí de fons
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 12 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	15		15
Formació tècnica de l'esquí de fons I	20	30	50
Material d'esquí de fons I	10	5	15
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí de fons I	20	25	55
Medi ambient de muntanya I	15	5	20
Seguretat esportiva I	15	5	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	95	70	165
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell d'esquí de fons			450

Primer nivell del grau mitjà de surf de neu

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en surf de neu
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 12 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	15		
Formació tècnica del surf de neu I	15	35	50
Material de surf de neu I	10	5	15
Metodologia de l'ensenyança del surf de neu I	15	30	45
Medi ambient de muntanya I	15	5	20
Seguretat esportiva I	15	5	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	85	80	165
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell de surf de neu			450

Segon nivell del grau mitjà d'esquí alpí

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en esquí alpí
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 12 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		
Formació tècnica de l'esquí alpí II	15	30	45
Reglament i cronometratge d'esquí alpí	10	5	15
Material d'esquí alpí II	10	10	20
Metodologia de l'ensenyança de l'esquí alpí II	15	30	45
Metodologia de l'entrenament de l'esquí alpí	20	35	55
Medi ambient de muntanya II	15	10	25
Seguretat esportiva II	15	10	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	130	240
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell d'esquí alpí			620

Segon nivell del grau mitjà d'esquí de fons

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en esquí de fons
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 12 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Formació tècnica de l'esquí de fons II	10	15	25
Reglament i cronometratge de l'esquí de fons	10	5	15
Material d'esquí de fons II	10	10	20
Metodologia de l'ensenyament de l'esquí de fons II	10	20	30
Metodologia de l'entrenament de l'esquí de fons	15	20	35
Medi ambient de muntanya II	15	10	25
Seguretat esportiva II	15	10	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	95	70	165
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell d'esquí de fons			565

Segon nivell del grau mitjà de surf de neu

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en surf de neu
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 12 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Formació tècnica del surf de neu II	15	20	35
Reglament de l'arbitratge del surf de neu	10	5	15
Material de surf de neu II	10	10	20
Metodologia de l'ensenyança del surf de neu II	15	25	40
Metodologia de l'entrenament del surf de neu	20	25	45
Medi ambient de muntanya II	15	10	25
Seguretat esportiva II	15	10	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	105	215
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell de surf de neu			**595**

Modalitat: Futbol i futbol sala

Primer nivell del grau mitjà de futbol

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en futbol
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Direcció d'equips I	5	5	10
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de futbol I	10	5	15
Preparació física I	10	5	15
Regles del joc I	15	5	20
Seguretat esportiva	5	5	10
Tàctica i sistemes de joc I	25	25	50
Tècnica individual i col·lectiva I	20	20	40
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	70	170
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell de futbol			455

Primer nivell del grau mitjà de futbol sala

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en futbol sala
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Direcció d'equips I	5	5	10
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de futbol sala I	10	5	15
Preparació física I	10	5	15
Regles del joc I	10	5	15
Seguretat esportiva	5	5	10
Tàctica i sistemes de joc I	15	15	30
Tècnica individual i col·lectiva I	15	15	30
Nombre total d'hores d'aquest bloc	80	55	135
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell de futbol sala			420

Segon nivell del grau mitjà de futbol

Denominació: Segon nivell de tècnic/a en futbol
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Direcció d'equips II	15	10	25
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de futbol II	15	5	20
Preparació física II	15	10	25
Regles del joc II	10	5	15
Tàctica i sistemes de joc II	20	30	50
Tècnica individual i col·lectiva II	15	20	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	105	80	185
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell de futbol			565

Segon nivell del grau mitjà de futbol sala

Denominació: Segon nivell de tècnic/a en futbol sala
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Direcció d'equips II	10	5	15
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de futbol sala II	15	5	20
Preparació física II	15	10	25
Regles del joc II	10	5	15
Tàctica i sistemes de joc II	20	20	40
Tècnica individual i col·lectiva II	25	20	45
Nombre total d'hores d'aquest bloc	110	65	175
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell de futbol sala			555

Modalitat: Handbol

Primer nivell del grau mitjà d'handbol

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en handbol
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de l'handbol I	25	15	40
Regles de joc I	5	5	10
Formació tècnica i tàctica individual I	10	15	25
Tècniques bàsiques de l'organització d'activitats en handbol	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	60	35	95
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell d'handbol			380

Segon nivell del grau mitjà d'handbol

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en handbol
Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor cada 24 alumnes.
Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	15		15
Direcció d'equips	10	10	20
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de l'handbol II	20	10	30
Preparació física específica	20	15	35
Regles de joc II	5	5	10
Joc col·lectiu ofensiu i defensiu	20	20	40
Formació tècnica i tàctica individual II	15	15	30
Seguretat en l'handbol	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	115	75	190
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	20	10	30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell d'handbol			570

Modalitat: Muntanya i escalada

Primer nivell del grau mitjà d'excursionisme

Denominació: Primer nivell de tècnic/a d'esport en excursionisme

Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

- Formació tècnica de l'excursionisme: 1 professor/a cada 8 alumnes
- Seguretat en l'excursionisme: 1 professor/a cada 8 alumnes
- Medi ambient de muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport I	20		20
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament I	25		25
Entrenament esportiu I	20	10	30
Fonaments sociològics de l'esport	5		5
Organització i legislació de l'esport I	5		5
Primers auxilis i higiene en l'esport	25	10	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	20	120
Bloc específic			
Desenvolupament professional I	10		10
Formació tècnica de l'excursionisme	25	20	45
Medi ambient de muntanya	30	10	40
Seguretat en l'excursionisme	10	10	20
Didàctica i dinàmica de grups	10	10	20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	85	50	135
Bloc complementari			
Terminologia específica catalana	5		5
Fonaments de l'esport adaptat	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	15		15
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			150
Durada del curs de primer nivell d'excursionisme			420

Segon nivell del grau mitjà d'escalada

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en escalada

Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

- Seguretat en l'escalada: 1 professor/a cada 8 alumnes
- Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada: 1 professor/a cada 4 alumnes
- Coneixement del medi: 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya	10		10
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada	25	40	65
Equipament d'instal·lacions d'escalada	10	25	35
Entrenament de l'escalada	15	35	50
Seguretat en l'escalada	10	15	25
Conducció en l'escalada	10	25	35
Nombre total d'hores d'aquest bloc	100	150	250
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell d'escalada			630

Segon nivell del grau mitjà de muntanya mitjana

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en muntanya mitjana

Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

- Seguretat en la mitja muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes
- Coneixement del medi: 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya	10		10
Formació tècnica i metodològica de la progressió en muntanya	20	35	55
Entrenament de l'excursionisme	10	10	20
Seguretat en la muntanya mitjana	10	25	35
Conducció en la muntanya mitjana	5	20	25
Nombre total d'hores d'aquest bloc	75	100	175
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell muntanya mitjana			555

Segon nivell del grau mitjà d'alta muntanya

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en alta muntanya

Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: aquesta relació serà d'1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

- Seguretat en l'alta muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes
- Formació tècnica i metodològica de l'alpinisme: 1 professor/a cada 4 alumnes
- Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'esquí de muntanya: 1 professor/a cada 8 alumnes
- Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada: 1 professor/a cada 4 alumnes
- Coneixement del medi: 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	Hores teòriques	Hores pràctiques	Hores totals
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya	10		10
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'alpinisme	10	35	45
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'esquí de muntanya	10	35	45
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada	25	40	65
Entrenament de l'excursionisme	10	10	20
Entrenament de l'alpinisme i l'esquí de muntanya	10	10	20
Seguretat en l'alta muntanya	10	25	35
Conducció en l'alpinisme i en l'esquí de muntanya	10	20	30
Nombre total d'hores d'aquest bloc	115	185	300
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell d'alta muntanya			680

Segon nivell del grau mitjà de descens de barrancs

Denominació: Segon nivell de tècnic/a d'esport en descens de barrancs

Relació professorat-alumnes de les hores pràctiques: 1 professor/a cada 18 alumnes, excepte en els crèdits següents, en què s'aplicarà la relació que s'especifica en cada cas:

- Seguretat en el descens de barrancs: 1 professor/a cada 4 alumnes
- Coneixement del medi: 1 professor/a cada 8 alumnes

Durada, estructura i hores destinades al bloc de formació pràctica dels ensenyaments:

Crèdits	**Hores teòriques**	**Hores pràctiques**	**Hores totals**
Bloc comú			
Bases anatòmiques i fisiològiques de l'esport II	40		40
Bases psicopedagògiques de l'ensenyament i l'entrenament II	45		45
Entrenament esportiu II	30	10	40
Organització i legislació de l'esport II	5		5
Teoria i sociologia de l'esport	20		20
Nombre total d'hores d'aquest bloc	140	10	150
Bloc específic			
Desenvolupament professional II	10		10
Coneixement del medi	10	10	20
Psicologia dels esports de muntanya	10		10
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament del descens de barrancs	20	40	60
Entrenament del descens de barrancs	5	5	10
Seguretat en el descens de barrancs	10	25	35
Conducció en descens de barrancs	10	20	30
Nombre total d'hores d'aquest bloc	75	100	175
Bloc complementari			
Terminologia específica estrangera	10		10
Equipaments esportius	10		10
Informàtica bàsica aplicada	10		10
Nombre total d'hores d'aquest bloc	30		30
Nombre d'hores del bloc de formació pràctica			200
Durada del curs del segon nivell de descens de barrancs			555

ANNEX 4.2.

Relació de crèdits del bloc específic per especialitat esportiva

Modalitat: Atletisme

Primer nivell del grau mitjà d'atletisme

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica de l'atletisme

Segon nivell del grau mitjà d'atletisme

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica i metodologia de l'ensenyament de les curses i la marxa
Formació tècnica i metodologia dels llançaments i les proves combinades
Formació tècnica i metodologia dels salts
Metodologia de l'entrenament de les especialitats atlètiques

Modalitat: Bàsquet

Primer nivell del grau mitjà de bàsquet

Crèdits
Bloc específic
Accions tecnicotàctiques individuals i col·lectives del joc
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del bàsquet I
Planificació i avaluació de l'entrenament del bàsquet I
Preparació física aplicada I

Segon nivell del grau mitjà de bàsquet

Crèdits
Bloc específic
Accions tecnicotàctiques individuals del joc I
Accions tecnicotàctiques col·lectives del joc I
Metodologia de l'ensenyament i de l'entrenament del bàsquet II
Planificació i avaluació de l'entrenament del bàsquet II
Preparació física aplicada II
Psicologia aplicada I

Modalitat: Esports d'hivern

Primer nivell del grau mitjà d'esquí alpí

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica de l'esquí alpí I
Metodologia de l'ensenyament de l'esquí alpí I

Primer nivell del grau mitjà d'esquí de fons

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica de l'esquí de fons I
Metodologia de l'ensenyament de l'esquí de fons I

Primer nivell del grau mitjà de surf de neu

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica del surf de neu I
Metodologia de l'ensenyament del surf de neu I

Segon nivell del grau mitjà d'esquí alpí

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica de l'esquí alpí II
Metodologia de l'ensenyament de l'esquí alpí II
Metodologia de l'entrenament de l'esquí alpí

Segon nivell del grau mitjà d'esquí de fons

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica de l'esquí de fons II
Metodologia de l'ensenyament de l'esquí de fons II
Metodologia de l'entrenament de l'esquí de fons

Segon nivell del grau mitjà de surf de neu

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica del surf de neu II
Metodologia de l'ensenyament del surf de neu II
Metodologia de l'entrenament del surf de neu

Modalitat: Futbol i futbol sala

Primer nivell del grau mitjà de futbol

Crèdits
Bloc específic
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol I
Preparació física I
Tècnica individual i col·lectiva I

Primer nivell del grau mitjà de futbol sala

Crèdits
Bloc específic
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol sala I
Preparació física I
Tècnica individual i col·lectiva I

Segon nivell del grau mitjà de futbol

Crèdits
Bloc específic
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol II
Preparació física II
Tècnica individual i col·lectiva II

Segon nivell del grau mitjà de futbol sala

Crèdits
Bloc específic
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament del futbol sala II
Preparació física II
Tècnica individual i col·lectiva II

Modalitat: Handbol

Primer nivell del grau mitjà d'handbol

Crèdits
Bloc específic
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de l'handbol I
Formació tècnica i tàctica individual I

Segon nivell del grau mitjà d'handbol

Crèdits
Bloc específic
Metodologia de l'ensenyament i l'entrenament de l'handbol II
Preparació física específica
Formació tècnica i tàctica individual II

Modalitat: Muntanya i escalada

Primer nivell del grau mitjà d'excursionisme

Crèdits
Bloc específic
Formació tècnica de l'excursionisme
Didàctica i dinàmica de grups

Segon nivell del grau mitjà d'escalada

Crèdits
Bloc específic
Psicologia dels esports de muntanya i escalada
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada
Entrenament de l'escalada

Segon nivell del grau mitjà de muntanya mitjana

Crèdits
Bloc específic
Psicologia dels esports de muntanya i escalada
Formació tècnica i metodològica de la progressió en muntanya
Entrenament de l'excursionisme

Segon nivell del grau mitjà d'alta muntanya

Crèdits
Bloc específic
Psicologia dels esports de muntanya i escalada
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'alpinisme
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'esquí de muntanya
Formació tècnica i metodològica de l'ensenyament de l'escalada
Entrenament de l'excursionisme
Entrenament de l'alpinisme i l'esquí de muntanya

Segon nivell del grau mitjà de descens de barrancs

Crèdits
Bloc específic
Psicologia dels esports de muntanya i escalada
Formació tècnica i metodològica del descens de barrancs
Entrenament del descens de barrancs

M. Models

M.1. Documentació per a l'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu

M.2. Documentació acadèmica per a la formació professional
- M.2.1. Sol·licitud d'exempció de la formació pràctica
- M.2.2. Expedient acadèmic. Formació professional específica
- M.2.3. Acta d'avaluació. Formació professional específica
- M.2.4. Certificacions d'estudis. Formació professional específica

M.3. Documentació acadèmica per als ensenyaments d'esports
- M.3.1. Expedient acadèmic. Ensenyaments d'esports
- M.3.2. Sol·licitud d'exempció de les proves específiques o dels requisits d'accés
- M.3.3. Acta d'avaluació. Ensenyaments d'esports
- M.3.4. Certificacions d'estudis. Ensenyaments d'esports

M.4. Documentació per orientar l'elaboració de plans individualitzats

M.5. Documentació relativa a la simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música o de dansa
- CDA.1. Certificació expedida pel conservatori o centre professional de dansa on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a
- CDA.2. Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada on s'acredita el curs, el nombre d'hores i les matèries que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de dansa en l'ESO i de la matèria d'educació física en el batxillerat
- CDA.3. Certificació expedida per l'escola de dansa autoritzada per tal que l'alumne pugui acollir-se al reconeixement amb reducció d'hores de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat, una matèria de modalitat i l'educació física
- EDA.1. Sol·licitud d'adaptació curricular de l'ESO amb reducció del nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de dansa en un conservatori o centre professional, o en una escola de dansa autoritzada
- EDA.2. Resolució d'adaptació curricular d'ESO amb reducció de nombre d'hores de matèries optatives i/o d'educació física i/o la matèria de música per als alumnes que cursen ensenyaments artístics professionals en un conservatori o centre professional de dansa
- EDA.4. Pla de seguiment a l'alumnat que cursa simultàniament l'etapa d'ESO i estudis dansa en una escola autoritzada
- BDA.1. Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en un conservatori o escola professional
- BDA.2. Resolució d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i/o de l'educació física basada en estudis de dansa en un conservatori o escola professional
- BDA.3. Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i/o matèria de modalitat de 1r curs i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada
- BDA.4. Resolució d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció del nombre d'hores de la franja d'optativitat i de l'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada
- BDA.5. Resolució d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció del nombre de crèdits de la matèria d'educació física basada en estudis de dansa en una escola de dansa autoritzada

CMU.1. Certificació expedida pel conservatori o centre professional de música on s'acredita el curs que realitza l'alumne/a
CMU.2. Certificació expedida per l'escola de música autoritzada on s'acredita el curs i el nombre d'hores de dedicació setmanal que realitza l'alumne/a pel reconeixement dels estudis de música en l'ESO
CMU.3. Certificació expedida per l'escola de música autoritzada per tal que l'alumne pugui acollir-se al reconeixement amb reducció d'hores de matèries de batxillerat de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat
EMU.1. Sol·licitud d'adaptació curricular de l'ESO amb reducció del nombre d'hores per a l'alumnat que cursa estudis de música en un conservatori o centre professional, o en una escola de música autoritzada
EMU.2. Resolució d'adaptació curricular d'ESO amb reducció del nombre d'hores de matèries optatives i de la matèria de música per als alumnes que cursen ensenyaments artístics professionals en un conservatori o centre professional de música
EMU.4. Pla de seguiment a l'alumnat que cursa simultàniament l'etapa d'ESO i estudis de música en una escola autoritzada
BMU.1. Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en un conservatori o centre professional
BMU.2. Resolució d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en un conservatori o centre professional
BMU.3. Sol·licitud d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat i d'una matèria de modalitat de 1r curs basada en estudis de música en una escola de música autoritzada
BMU.4. Resolució d'adaptació curricular de batxillerat amb reducció de nombre d'hores de la franja d'optativitat basada en estudis de música en una escola de música autoritzada

M.6. Declaració sobre l'opció per a la formació religiosa o els ensenyaments alternatius per a l'alumnat de nou ingrés en el centre - ESO

M.7. Declaració sobre l'opció per a la formació religiosa o els ensenyaments alternatius per a l'alumnat de nou ingrés en el centre

M.8. Autorització d'ús d'imatges de l'alumne/a, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat

M.9. Comunicació de faltes d'assistència o de puntualitat no justificades del personal docent

M.10. Comunicació de faltes d'assistència o de puntualitat no justificades a la Secretaria General

M.11. Full de notificació d'accident o incident laboral